LEONARD COHEN – Frumoşii învinşi

Cartea1

Istoria tuturor

CATHERINE TEKAKWITHA, cine eşti tu?

Eşti (1656 – 1680)? Să fie destul atât? Fecioara irocheză? Ori Crinul de pe Malul Râului Mohawk? Pot să te iubesc în felul meu? Sunt un bătrân cărturar, care arată mai bine acum decât la tinereţe. Iată ce face cu faţa omului statul pe fund. Am venit să te caut, Catherine Tekakwitha. Vreau să ştiu ce se petrece sub pătura aceea trandafirie. Am oare dreptul? M-am îndrăgostit de o imagine religioasă a ta. Stăteai între nişte mesteceni, copacii mei preferaţi. Numai Dumnezeu ştie cât de sus îţi erau înşiretaţi mocasinii. În spatele tău se afla un râu, fără îndoială râul Mohawk. Cele două păsări din stânga, în prim-plan, ar fi încântate să le gâdili guşile albe sau măcar să le foloseşti pentru a ilustra ceva anume, în vreo parabolă. Am oare dreptul să te caut cu mintea mea prăfuită, plină de maculatura a vreo cinci mii de cărţi? Abia dacă merg din când în când la ţară. Vrei să mă înveţi câte ceva despre frunze? Ştii ceva despre ciupercile narcotice? Lady Marilyn a murit abia de câţiva ani. Pot îndrăzni să afirm că un cărturar bătrân, poate chiar din neamul meu, o va căuta peste patru sute de ani aşa cum te caut eu pe tine? Acum însă tu trebuie să ştii mai multe despre rai decât ea. Seamănă cu unul din altarele acelea din plastic ce strălucesc în noapte? îţi jur că nu mă supăr dacă da. Sunt stelele, în fond, cu adevărat mici? Poate un bătrân cărturar să-şi găsească în cele din urmă iubirea, ca să nu o mai ia la labă în fiecare seară să poată adormi? Nici măcar nu mai urăsc cărţile. Am uitat cea mai mare parte din ceea ce am citit şi, la drept vorbind, ce-am citit nu mi s-a părut niciodată prea important pentru mine ori pentru lume. Prietenul meu F. obişnuia să spună în stilul lui delirant: Trebuie să învăţăm să ne oprim curajoşi la suprafaţă. Trebuie să învăţăm să iubim aparenţele. F. a murit într-o celulă capitonată, cu creierul putred de prea mult sex nebun. Faţa i se înnegrise, asta am văzut-o cu ochii mei, şi se spune că nu îi mai rămăsese mare lucru din pulă.

O asistentă mi-a zis că arăta ca interiorul unui vierme. Te salut, F., prieten vechi şi gălă-gios! Mă întreb dacă amintirea ta va dăinui. I-ar tu, Catherine Tekakwitha, dacă vrei să ştii, sunt atât de uman încât sufăr de constipaţie – răsplata unei vieţi sedentare. Oare este de mirare că mi-am trimis inima sus, în mesteceni? E de mirare că un bătrân cărturar ce nu a câştigat niciodată prea bine vrea să intre în ilustrata ta color?

2

Sunt un folclorist binecunoscut, o autoritate în materie de A… i, un trib pe care nu am de gând să îl discreditez prin interesul meu. Mai există probabil zece A… i curaţi, dintre care patru ado-lescente. Nu mai trebuie decât să adaug că F. a profitat din plin de statutul meu de antropolog pentru a le-o trage la toate patru. Vechi prieten, ţi-ai câştigat dreptul. A… îi sau mai degrabă o parte considerabilă rămasă din vechiul trib, şi-au făcut apariţia, se pare, în secolul al XV-lea. Scurta lor istorie se caracterizează printr-un şir nesfârşit de înfrângeri. Însuşi numele tribului, A… înseamnă cadavru în limbile tuturor triburilor înconjurătoare. Nu există niciun indiciu că acest popor nefericit ar fi câştigat vreo bătălie, în timp ce cântecele şi legendele duşmanilor lor sunt practic un neîntrerupt urlet de victorie. Interesul meu pentru această haită de rataţi îmi trădează caracterul. Când împrumuta bani de la mine, F. îmi spunea adesea: Mersi, bătrâne A…”! Catherine Tekakwitha, mă asculţi?

3

Catherine Tekakwitha, am venit să te salvez din mâinile iezuiţilor. Da, bătrânul cărturar gândeşte în stil mare. Nu ştiu ce se mai spune despre tine în zilele noastre, pentru că am uitat aproape complet latina. „Que le succes couronne nos esperances, et nous verrons sur les autels, au pres des Martyrs canadiens, une Vierge iroquoise – pres des roses du martyre le lis de la virginit6”. O notă a unui oarecare Ed. L., S. I.1, scrisă în august 1926. Dar ce mai contează? Nu vreau să car cu mine bătrâna-mi viaţă de lupte în călătoria pe care o întreprind în susul râului Mohawk. Pace ţie, Companie a lui Iisus! F. spunea: un om puternic nu poate să nu

iubească Biserica. Catherine Tekakwitha, ce ne pasă nouă că te-au turnat în ghips? în prezent studiez planurile unei canoe din coajă de mesteacăn.

1. Societatea lui Iisus.

Fraţii tăi au uitat cum se face. Şi ce dacă există o reproducere din plastic a trupuşorului tău pe bordul fiecărui taxi din Montreal? Acesta nu-i un lucru rău. iubirea nu poate fi monopolizată. Există o bucăţică din Iisus în fiecare crucifix făcut la matriţă? Cred că da. Dorinţa este cea care schimbă lumea! Ce anume face ca partea dinspre munte a arţarului să se înroşească? Pace vouă, fabricanţi de nimicuri religioase! Voi lucraţi cu material sacru! Catherine Tekakwitha, vezi cum mă las dus de val? Cum vreau ca lumea să fie mistică şi bună? Sunt stelele, în fond, cu adevărat mici? Cine o să ne ducă la culcare? Ar trebui oare să-mi păstrez unghiile? Este materia sfântă? Vreau ca frizerul să-mi îngroape părul. Catherine Tekakwitha, ai început deja să lucrezi asupra mea?

4

Marie de l'Incarnation, Marguerite Bourgeoys, Marie-Marguerite d'Youville, poate că m-ai excita, dacă aş reuşi să ies din mine. Vreau să obţin cât mai mult. F. mărturisea că nu a auzit de vreo sfântă căreia să nu fi vrut să-i facă felul. Ce voia să zică? F., nu-mi spune că devii în sfârşit profund. F. a zis odată: Am încetat să mai fut feţe la şaisprezece ani. Remarca aceasta am provocat-o exprimându-mi dezgustul faţă de ultima lui achiziţie, o cocoşată pe care o cunoscuse în timpul unei vizite la un orfelinat. F. mi-a vorbit în ziua aceea de parcă aş fi fost într-adevăr un năpăstuit. Ori poate că nici nu mi s-a adresat mie atunci când a şoptit: Cine sunt eu să refuz universul?

5

Irochezii au fost botezaţi astfel de către francezi. Să dai nume mâncărurilor e una, să numeşti un popor e cu totul altceva, nu că poporului în chestiune i-ar păsa în prezent. iar dacă nu i-a păsat niciodată, cu atât mai rău pentru mine: sunt prea dispus să îmi asum presupusele umilinţe ale popoarelor inofensive, după cum o

dovedeşte munca mea de o viaţă cu A… îi. De ce mă simt atât de prost în fiecare dimineaţă când mă trezesc? Şi mă întreb dacă voi fi în stare să mă cac sau nu. Oare îmi va funcţiona organismul? îmi vor lucra măruntaiele? Bătrâna maşinărie o fi transformat mâncarea în substanţă maro? Mai e de mirare că am săpat adevărate tunele prin biblioteci după informaţii despre victime? Victime fictive! Toate victimele pe care nu le-am ucis sau nu le-am închis noi sunt victime fictive. Locuiesc într-un mic bloc. Partea de jos a casei liftului este accesibilă prin subsol. În timp ce eu eram în centru, pregătind o lucrare despre lemingi, ea s-a strecurat în casa liftului şi s-a aşezat acolo, ţinându-şi strâns genunchii cu mâinile (sau cel puţin aşa a dedus poliţia din mizeria rămasă). Eu mă întorceam acasă în fiecare seară la unsprezece fără douăzeci, punctual precum Kant. I-ar ea avea să-mi dea o lecţie, bătrâna mea soţie. Tu şi victimele tale fictive, zicea. Viaţa îi devenise cenuşie în doze imperceptibile, căci, jur, chiar în seara aceea şi probabil exact în momentul când se strecura în casa liftului, mi-am ridicat ochii de pe lucrarea despre lemingi şi apoi i-am închis, amintindu-mi-o tânără şi senină, cu soarele jucându-i prin păr în timp ce mi-o sugea într-o canoe pe Lacul Orford. Numai noi locuiam la subsol, numai noi comandam micul lift până în adâncimile acelcă. Atâta doar că lecţia ei nu a servit nimănui său, în orice caz, nu lecţia la care se gândise. Treaba murdară a făcut-o un băiat de la Bar-B-Q ce livra mâncare la domiciliu şi care a citit greşit numerele de pe o pungă de hârtie călduţă. Edith! F. a stat în noaptea aceea cu mine. La patru dimineaţa mi-a mărturisit că se culcase cu Edith de cinci sau de şase ori de-a lungul celor douăzeci de ani de când o cunoştea. Cnimea ironiei! Am comandat pui din acelaşi loc şi, cu degetele unsuroase şi sosul picurând pe linoleum, am discutat despre biata mea soţie strivită. De cinci sau de şase ori, din pură prietenie. Puteam oare să rămân undeva la înălţime, pe muntele sfânt al experienţei, la mare distanţă, şi să aprob printr-o delicată înclinare a capului meu de chinez mica lor iubire? Ce rău li se făcuse stelelor? Futălău nenorocit, i-am zis, de câte ori, de cinci sau de şase? Ah,

zâmbi F., durerea ne face exacţi! Deci, ca să se ştie: irochezii, fraţii Catherinei Tekakwitha, şi-au primit numele de la francezi. Ei îşi spuneau Hodenosaunee, ceea ce înseamnă Poporul Casei Lungi. Şi dăduseră o nouă dimensiune conversaţiei. Îşi încheiau fiecare alocuţiune cu hiro, cuvânt care înseamnă „precum am zis”. Astfel, fiecare individ îşi asuma întreaga responsabilitate pentru că a deranjat murmurul nearticulat al sferelor. Lui hiro îi mai adăugau cuvântul koue, un strigăt de bucurie sau de suferinţă, în funcţie de modul în care era rostit: cântat sau urlat-Astfel încercau să străpungă vălul misterios care îi desparte pe toţi cei ce vorbesc: la sfârşitul fiecărei rostiri, vorbitorul se dădea înapoi, cum ar veni, şi încerca să îi traducă interlocutorului vorbele sale, să submineze intelectul înşelător cu ajutorul zgomotului emoţiei adevărate. Catherine Tekakwitha, vorbeşte-mi în Hiro-Koue. Nu am niciun drept să mă simt deranjat de ceea ce le spun iezuiţii sclavilor, dar în răcoroasa noapte laurenţiană spre care mă duc cercetările mele, când vom fi înfăşuraţi în racheta noastră din coajă de mesteacăn, uniţi în străvechiul stil trainic, came şi spirit, şi când îţi voi pune vechea mea întrebare: sunt stelele, în fond, cu adevărat mici, oh, Catherine Tekakwitha, să-mi răspunzi în Hiro-Koue. În noaptea aceea m-am certat cu F. ore în şir. Nu ne-am dat seama când s-a făcut dimineaţă, deoarece singura fereastră a apartamentului acela mizerabil dădea în coloana de aerisire.

— Futălău nenorocit, de câte ori, de cinci sau de şase?

— Ah, durerea ne face exacţi!

— De cinci sau de şase, de cinci sau de şase, de cinci sau de şase?

— Ascultă, prietene, liftul merge din nou.

— Ascultă, F., nu-mi mai servi căcaturile tale mistice.

— De şapte ori.

— Cu Edith, de şapte ori?

— Corect.

— Şi încercai să mă menajezi cu o minciună intenţionată?

— Corect.

— Şi chiar numărul şapte ar putea fi o alegere intenţionată.

— Corect.

— Dar voiai să mă menajezi, nu-i aşa? Oh, F., tu crezi că voi învăţa vreodată să deosebesc diamantele binelui de tot rahatul ăsta?

— Totul e de diamant.

— Fir-ai al dracului, futălău nenorocit de neveste, răspismul tău nu mă consolează. Distrugi totul cu aerele tale de sfânt. E-o dimineaţă proastă. I-ar soţia mea nu poate fi înmormântată în halul în care e. Or s-o îndrepte în vreun spital împuţit de păpuşi. Cum o să mă simt în lift când o să plec spre bibliotecă? Nu-mi servi rahatul ăsta cu „totul e de diamant”, băga-ţi-l-ai în găoaza ta ocultă. Ajută-ţi prietenul, nu-i fute nevasta!

Şi astfel conversaţia noastră s-a prelungit până în orele dimineţii pe care n-am simţit-o. El o ţinea tot pe ideea cu diamantul. Catherine Tekakwitha, voiam să-l cred. Am vorbit până la epuizare şi ne-am luat-o reciproc la labă, aşa cum făceam când eram copii în ceea ce acum e centrul oraşului, dar care a fost odată pădure.

6

F. vorbea foarte mult despre indieni şi o făcea într-un mod enervant de superficial. Din câte ştiu, nu avea niciun fel de pregătire în domeniu, în afară de o cunoaştere dispreţuitoare şi vagă a cărţilor mele, exploatarea sexuală a celor patru adolescente A… e şi faptul că văzuse aproximativ o mie de westernuri hollywoodiene. Îi compara pe indieni cu grecii antici, sugerând că ar avea similitudini de caracter şi că ar împărtăşi convingerea comună că fiecare talent trebuie să se pună în lumină în luptă, pasiunea pentru lupta corp la corp, incapacitatea funciară de a fi uniţi pentru o perioadă oarecare de timp, dăruirea absolută faţă de ideea de competiţie şi faţă de virtutea ambiţiei. Niciuna dintre adolescentele A…ilor nu a ajuns la orgasm, ceea ce, zicea el, caracteriza probabil pesimismul sexual al întregului trib, trăgând concluzia că toate celelalte indience aveau orgasm. Nu l-am putut contrazice. Este adevărat că A… îi păreau să prezinte negativul perfect al imaginii

indienilor. Eram puţin gelos pe el pentru această deducţie. Cunoştinţele sale asupra Greciei antice se bazau în întregime pe un poem de Edgar Allan Poe, câteva contacte homosexuale cu diverşi proprietari de restaurante (mânca gratis la aproape toate bufetele din oraş) şi o reproducere din ghips a Acropolei, pe care, dintr-un motiv oarecare, o dăduse cu ojă roşie. Voise să folosească ojă transparentă ca strat protector, dar la magazin cedase dispoziţiei sale flamboaiante când se văzuse în faţa armatei de eşantioane colorate, aliniate pe fortificaţiile de carton precum poliţia canadiană călare. Alese o culoare numită Dorinţă tibetană, nume care l-a amuzat, deoarece, susţinea el, era o contradicţie în termeni. Şi-a petrecut toată noaptea vopsind modelul de ghips. Am stat lângă el în timp ce lucra. Fredona fragmente din The Great Pretender, un cântec ce avea să revoluţioneze muzica vremurilor noastre. Nu-mi puteam dezlipi ochii de pe mica pensulă pe care o mânuia atât de fericit. Trecerea de la alb la roşu vâscos, coloană după coloană, o transfuzie de sânge în degetele decrepite şi sfărâmicioase ale micului monument. F. zicând:

Îmi port inima ca pe o coroană. Şi astfel dispărură metopele, triglifele şi alte astfel de denumiri încâlcite semnificând puritatea, iar templul palid şi altarul distrus dispărură sub luciul stacojiu. F. îmi spuse: Poftim, prietene, termină tu cariatidele. Am luat pensula, simţindu-mă un fel de Cliton după Temistocles. F. cânta: Ohohohoho, sunt marele pretendent şi-s astfel creat să pretind ne-ncetat şi aşa mai departe – un cântec bătător la ochi în condiţiile date, dar nu nepotrivit. F. spunea adesea: Să nu treci niciodată cu vederea evidenţele. Cât eram de fericiţi! De ce mi-aş reţine această exclamaţie? Nu mai fusesem atât de fericit dinainte de pubertate. Cât de aproape am fost, ceva mai devreme în acest paragraf, să trădez acea noapte fericită! Nu, nu voi face asta! După ce am acoperit fiecare centimetru pătrat al acelui os de ghips, F. l-a aşezat pe o masă de jucat cărţi, în faţa ferestrei. Soarele tocmai răsărea de după acoperişul ca un ferăstrău al fabricii de alături. Fereastra era trandafirie, iar opera noastră încă neuscată complet strălucea ca un

rubin uriaş, ca o bijuterie fantastică! Părea leagănul complicat al tuturor celor câtorva nobile sentimente pieritoare pe care am reuşit să le păstrez şi, de asemenea, locul sigur unde să le pot lăsa. F. se întinse pe covor, pe burtă, cu bărbia în pumni, uitându-se la acropola roşie şi la dimineaţa dulce de dincolo de ea. Mi-a făcut semn să vin lângă el. Priveşte-o de aici, zise, mijeşte-ţi puţin ochii. Am făcut ce mi-a cerut, mi-am îngustat ochii şi… aceasta izbucni într-un superb foc rece, trimiţând raze în toate direcţiile (mai puţin în jos, unde se afla masa de cărţi). Nu plânge, îmi spuse F., şi am început să discutăm.

— Aşa trebuie să fi apărut şi în ochii lor în dimineţile când se uitau în sus la ea.

— Vechii atenieni, am şoptit.

— Nu, spuse F., vechii indieni, pieile roşii.

— Dar au avut aşa ceva, au construit indienii vreo acropolă? l-am întrebat eu, uitând, se pare, cu fiecare mişcare a pensulei, tot ceea ce ştiusem vreodată, iar acum fiind gata să cred orice. Spune-mi, F., au avut indienii aşa ceva?

— Nu ştiu.

— Atunci ce tot vorbeşti? încerci să-ţi baţi joc de mine?

— Întinde-te şi nu te enerva. Disciplinează-te. Nu eşti fericit?

— Nu.

— De ce te-ai lăsat jefuit?

— F, tu strici totul. Era o dimineaţă atât de plăcută.

— De ce te-ai lăsat jefuit?

— De ce încerci mereu să mă umileşti? l-am întrebat atât de solemn încât m-am speriat de mine.

El se ridică în picioare şi acoperi modelul cu husa de plastic a unei maşini de scris Remington. Făcu acest lucru atât de blând, cu un fel de durere, încât mi-am dat seama pentru prima oară că F. suferă, dar nu am înţeles de ce.

— Aproape că începusem o conversaţie perfectă, zise F. în timp ce pomi ştirile de la ora şase.

Dădu radioul foarte tare şi începu să strige dezlănţuit pe fondul

vocii comentatorului ce recita o listă de dezastre: Du-te, du-te, oh, Corabie a Statului, accidente rutiere, naşteri, Berlin, tratamente contra cancerului! Ascultă, prietene, ascultă prezentul, clipa de faţă ne împresoară, vopsită ca o ţintă în roşu, alb şi albastru. Zboară ca o săgeată aruncată drept la ţintă, într-o cârciumă soioasă. Goleşte-ţi memoria şi ascultă focul din jurul tău. Nu-ţi uita memoria, las-o să existe, preţioasă, undeva, în toate culorile de care are nevoie, dar într-un alt loc, înalţă-ţi memoria pe Corabia Statului ca pe un steag pirateresc şi ţinteşte cu tine drept în prezentul clinchetitor. Ştii cum să faci asta? Ştii cum poţi vedea acro-pola cu ochii indienilor care nu au avut niciodată aşa ceva? Fute o sfântă, asta să faci, caută o sfântuliţă şi fute-o de mai multe ori în vreun colţ plăcut de rai, dă buzna în altarul ei de plastic, locuieşte-i medalionul în care-i încrustată, fute-o până începe să cânte ca o cutie muzicală, până când luminile monumentului se aprind gratis, caută o mică impostoare cu aer de sfântă ca Tereza ori Catherine Tekakwitha ori Lesbia, neatinsă de pulă, dar care leneveşte ziua-ntreagă într-un poem de ciocolată, caută o astfel de pizdă stranie şi imposibilă şi fute-o pe viaţă şi pe moarte, împroşcând cu sperină de-a latul cerului, fute-o pe lună cu o clepsidră de oţel în curu-ţi, încurcă-te în faldurile-i diafane, soarbe-i secreţiile inexistente, câine lipăind în eter, apoi coboară pe acest pământ gras şi bate-l în lung şi-n lat cu pantofii tăi de piatră, încasează o bătaie zdravănă de la o ţintă fugară, primeşte loviturile absurde una după alta, un pumn în creier, o izbitură-n inimă, un şut în scrot, ajutor! ajutor! e vremea mea, secunda mea, aşchia mea din copacul de căcat al gloriei, poliţia, pompierii! priviţi circulaţia fericirii şi a crimei, căci străluceşte desenată în pastel precum trandafiriul acropolei!

Şi tot aşa. N-aş putea spera să notez nici măcar jumătate din lucrurile pe care le-a spus. Delira ca un nebun, împroşcând cu salivă tot la al doilea cuvânt. Cred că boala deja începuse să-i macine creierul, căci aşa a şi murit câţiva ani mai târziu, delirând. Ce noapte! Şi ce dulce pare cearta noastră acum, privind retrospectiv – doi bărbaţi în toată firea întinşi pe jos! Ce noapte

perfectă! Jur că încă îi mai simt căldura, iar ceea ce a făcut cu Edith nu mai are nicio importanţă, chiar aşa, îi cunun în patul lor nelegiuit, cu sufletul deschis proclam dreptul real al fiecărui bărbat şi al fiecărei femei la nopţile lor sumbre de mozoleală, care sunt şi aşa destul de rare şi împotriva cărora conspiră prea multe legi. Numai de-aş putea trăi din această perspectivă. Ce repede vin şi pleacă amintirile mele despre F., nopţile de camaraderie, scările urcate şi imaginile fericite ale mecanismului uman în simplitatea sa. Şi ce repede reapare sentimentul acela meschin, forma aceea josnică de proprietate, ocuparea şi apoi tirania posesivă asupra a vreo şase centimetri pătraţi de carne umană, pizda soţiei.

Irochezii au fost cât pe-aci să iasă învingători. Cei trei duşmani principali ai lor erau huronii, algonchinii şi francezii. „La Nouvelle-France se va perdre şi elle n'est fortement et promptement secourue". Astfel scria părintele Vimont, Supérieur de Québec, în 1641. Uuup! Uuup! Amintiţi-vă din filme. Irochezii erau o confederaţie formată din cinci triburi, răspândite între râul Hudson şi lacul Erie. Mergând de la est spre vest, avem anierii (cărora englezii le spuneau mahoci), oneioţii, onontaghezii, goyochezii (sau goyoghezii) şi tsonontuanii. Mahocii (cărora francezii le spuneau anieri) ocupau un teritoriu situat între regiunea superioară a râului Hudson, lacul George, lacul Champlain şi râul Richelieu (numit mai întâi Râul Irochez). Catherine Tekakwitha era indiancă mahoc şi se născuse în 1656. Şi-a petrecut douăzeci şi unu de ani din viaţă printre mahoci, pe malurile râului Mohawk, ca o veritabilă doamnă mahocă. Irochezii numărau douăzeci şi cinci de mii de suflete. Pe câmpul de luptă puteau aduce două mii cinci sute de războinici, adică zece la sută din confederaţie. Dintre aceştia, doar cinci sau şase sute erau mahoci, deosebit de cruzi însă, şi asta nu-i tot, mai aveau şi arme de foc luate de la olandezii din fortul Orange (Albany) în schimbul blănurilor. Sunt mândru că ea, Catherine Tekakwitha, era sau este mahocă. Fraţii săi probabil că descind direct din acele filme alb-negru lipsite de compromisuri, dinainte ca westernurile să devină filme psihologice. În clipa asta simt faţă de ea ceea ce mulţi

dintre cititorii mei trebuie că simt pentru negresele drăguţe ce stau vizavi de ei în metrou, cu picioarele lor subţiri şi pietroase ţâşnind în jos din cine ştie ce secrete1 roz. Mulţi dintre cititorii mei nu vor afla niciodată aceste secrete. E drept oare? Dar sulele viorii, necunoscute atâtor americance? Dezbrăcaţi-vă, dezbrăcaţi-vă, vreau să strig, haideţi să ne privim unii pe ceilalţi! Să ne facem educaţie! F. spunea: La douăzeci şi opt de ani (da, prietene, atât de mult a durat) am încetat să mai fut culori. Catherine Tekakwitha, sper că eşti creolă. Aş vrea să simt iz de carne crudă şi de sânge de alb în părul tău gros şi negru. Sau o fi fost îngropat la Vatican, în subteranele pieptenilor ascunşi? într-o seară, în cel de-al şaptelea an de căsnicie, Edith s-a dat pe tot corpul cu o chestie grasă de un roşu închis, cumpărată de la un magazin cu articole pentru teatre. Şi-a aplicat-o cu un tub. Era ora unsprezece fără douăzeci de minute, mă întorceam de la bibliotecă şi am dat peste ea goală puşcă în mijlocul camerei: o surpriză sexuală pentru bătrânul ei soţ. Îmi întinse tubul spunând:

hai să fim alţii. Înţelegând, cred, prin asta, alt fel de a săruta, de a mesteca, de a suge şi de a ne zbengui. E o prostie, mi-a zis cu voce inegală, dar

1. Victoria's Secret – marcă de lenjerie intimă pentru femei.

hai să fim alţii. De ce să-i minimalizez intenţiile? Poate voia să spună: Hai cu mine într-o nouă călătorie, o călătorie în care numai străinii pot pleca şi pe care o să ne-o amintim când vom redeveni noi înşine şi astfel să nu mai fim niciodată propriu-zis noi înşine. Poate că se gândea la vreun loc pe care voise dintotdeauna să-l vadă, aşa cum eu îmi imaginez un râu nordic, o noapte curată şi luminoasă ca pietrele de râu pentru călătoria mea supremă cu Catherine Tekakwitha. Ar fi trebuit să plec cu Edith. Ar fi trebuit să ies din hainele mele şi să păşesc în travestiul unsuros. De ce oare n-ii se scoală abia acum, după atâţia ani, când mă gândesc cum stătea acolo, vopsită atât de absurd, cu sânii vineţii şi aducând la faţă cu Al Jolson1? De ce îmi simt abia acum sângele înfierbântându-se inutil? Am privit tubul cu dispreţ. Du-te şi spală-te,

i-am spus. Am ascultat cum se bălăcea, gândindu-mă la gustarea noastră de la miezul nopţii. Meschina mea victorie îmi făcuse poftă de mâncare. O mulţime de preoţi au fost omorâţi, mâncaţi şi aşa mai departe. Micmaci, abenachezi, montaniezi, attikameghezi, huroni – Compania lui Iisus le-a tras-o la toţi. Pun pariu că pădurile erau pline de spermă. Dar nu şi irochezilor, aceştia mâncau inimi de preoţi. Mă întreb cum or fi fost la gust. F. povestea că o dată a mâncat o inimă crudă de oaie. Lui Edith îi plăcea creierul. René Goupil a încasat-o pe 29 septembrie 1642, prima

1. Al Jolson – cântăreţ de culoare.

victimă în straie lungi şi negre a mahocilor. Mmm, gustos. Părintele Jogues a căzut sub „securea barbarilor” pe 18 octombrie 1646. Totul stă scris negru pe alb. Bisericii îi plac astfel de detalii. Şi mie. Uite-i pe îngeraşii grăsulii, cu poponeţele lor de homo. Uite-i şi pe indieni. Uite-o pe Catherine Tekakwitha zece ani mai târziu, un crin răsărit din pământul stropit de Grădinar cu sângele martirilor. F., mi-ai distrus viaţa cu experimentele tale. Ai mâncat o inimă crudă de oaie, ai mâncat coajă de copac, o dată ai mâncat căcat. Cum mai pot eu trăi în lume alături de aventurile tale afurisite? F. mi-a spus cândva: Nu există nimic mai deprimant decât excentricitatea unui contemporan-Catherine era ţestoasă, clanul cel mai ales al mahocilor. Va fi o călătorie lungă, dar vom învinge. Tatăl său era irochez, o javră, se pare. Mama era creştină algonchină, botezată şi educată în Three-Rivers, care este un târg infect pentru o indiancă (mi-a spus asta recent o tânără abenacheză care a făcut şcoala acolo). În urma unui raid irochez, a fost luată prizonieră, asta fiind probabil tăvăleala vieţii ei. Ajutor, salvaţi-mi limba proastă! Unde-i limba mea iscusită? Nu acesta-i rostul meu, să vorbesc despre Dumnezeu? A ajuns sclava unui viteaz irochez şi avea o limbă înnebunitoare sau cam aşa ceva, pentru că bărbatul a luat-o de nevastă, când ar fi putut să facă ce voia cu ea. A fost acceptată de trib şi, din acea zi, s-a bucurat de toate drepturile unei ţestoase. Se menţionează că se ruga neîncetat. Glî, glî, Dumnezeule, aaahhh, pârţ, împinge, Doarone Dumnezeule, sleorp, flarhh, glampf, hâc,

haaa, zzzzz, hrrrrr, Iisuse – trebuie să-i fi făcut bărbatului ei viaţa un iad.

24

9

F. mi-a spus: Nu face conexiuni! Mi-a strigat asta în timp ce îmi examina sula umedă, cu vreo douăzeci de ani în urmă. Nu ştiu ce-o fi văzut în ochii mei leşinaţi, poate sclipirea unei false înţelegeri universale. Uneori, după ce ejaculez sau puţin înainte de a adormi, mintea pare să îmi iasă din cap şi s-o apuce pe o cărare de lăţimea firului de aţă şi de culoarea nopţii. Mintea mea zboară tot mai departe de-a lungul acestei şosele înguste, mânată de curiozitate, strălucind de acceptare, tot mai departe, ca un cârlig cu pene, aruncat cu măiestrie şi înfipt adânc în lumina de deasupra pârâului. Undeva, unde eu nu pot ajunge şi unde nu mai am control, cârligul se îndreaptă şi devine suliţă, suliţa se scurtează şi devine ac, iar acul coase lumea la un loc. Coase pielea de schelet şi rujul de o buză, pe Edith de vopseaua-i unsuroasă, ghemuindu-se (atâta timp cât eu, această carte sau vreun ochi etern îşi va mai aminti) în subsolul nostru neluminat, coase eşarfe de munte, străpunge totul ca un fir neabătut de sânge, tunelul umplându-se de un mesaj liniştitor, superba cunoaştere a unităţii. Toate lucrurile disparate ale lumii, aripile diferite ale paradoxului, feţele de monedă ale problemelor, întrebările însoţind ruperea petalelor, conştiinţa de forma foarfecelor, toate polarităţile, obiectele şi imaginile lor şi lucrurile ce nu lasă umbră şi exploziile zilnice de pe stradă, o faţă şi apoi cealaltă, o casă şi durerea de dinţi, exploziile ce poartă doar nume diferite, pe toate le străpunge acnt meu, iar eu însumi, fanteziile mele lacome.

25

tot ceea ce a existat şi există, suntem parte dintr-un colier de o incomparabilă frumuseţe şi lipsă de sens. Nu face conexiuni, îmi strigase F. Dacă trebuie, aşază lucrurile unul lângă altul în tabelul tău arborescent, dar nu face conexiuni! Revino-ţi, strigă F., trăgând de scula mea moale ca de o funie de clopot, scuturând-o aşa cum

scutură o gazdă clopoţelul pentru a se aduce felul următor. Nu te lăsa prostit, strigă el. Acum douăzeci de ani, după cum spuneam. În prezent fac doar speculaţii asupra motivului care a dus la ieşirea aceea a lui, poate vreun surâs de acceptare universală, absolut dezagreabil pe faţa unui tânăr. În aceeaşi după-amiază, F. mi-a spus una din minciunile sale cele mai gogonate.

— Prietene, mi-a zis F., nu trebuie să te simţi vinovat pentru ce s-a întâmplat.

— Ce s-a întâmplat?

— Ştii, faptul că ne-am supt-o unul altuia, că ne-am uitat la filme, că am folosit vaselină, că i-am tras-o câinelui, că am chiulit de la orele de educaţie politică, că ne-am tras-o sub braţ.

— Dar nu mă simt deloc vinovat.

— Ba da. Dar nu e cazul. Vezi tu, asta nu e deloc homosexualitate.

— O, F., las-o baltă. „Homosexualitate" e doar un cuvânt.

— De asta îţi şi spun, prietene. Trăieşti într-o lume de cuvinte. De aceea mă milostivesc să-ţi zic asta.

— L-ar încerci să ne strici seara?

— Ascultă-mă, biet A…!

— Tu te simţi vinovat, F. Al naibii de vinovat., Tu eşti cel vinovat.

— Ha, ha, ha, ha, ha.

26

— Ştiu ce vrei să faci, F. Vrei să ne strici seara. Nu eşti mulţumit cu câteva orgasme cinstite şi cu un tras ca lumea în cur.

— Gata, prietene, m-ai convins. Mor copleşit de vină. O să tac din gură.

— Ce voiai să spui?

— O găselniţă a vinovatului meu sentiment de vinovăţie.

— Acum hai, spune-mi, dacă tot ai început.

— Nu.

— Spune-mi, F., pentru numele lui Dumnezeu, acum doar discutăm!

— Nu.

— Fir-ai al dracului, F., încerci să ne strici seara!

— Eşti jalnic. De asta nu trebuie să faci conexiuni, conexiunile tale ar fi jalnice. Evreii le interziceau tinerilor să studieze Cabala. Conexiunile ar trebui interzise cetăţenilor sub şaptezeci de ani.

— Spune-mi, te rog.

— Nu trebuie să te simţi vinovat de asta, pentru că nu e o relaţie propriu-zis homosexuală.

— Ştiu că nu e, eu…

— Taci. Nu este o relaţie propriu-zis homosexuală, pentru că eu nu sunt propriu-zis bărbat.

Adevărul este că am făcut o operaţie de schimbare de sex, eram fetiţă.

— Nimeni nu-i perfect.

— Taci, taci! E obositor să faci muncă de caritate. M-am născut fetiţă, am mers la şcoală ca fetiţă, îmbrăcată cu o tunică albastră cu un mic blazon brodat în partea din faţă.

— F., eu nu sunt unul din băieţii care îţi fac pantofii. Întâmplător, te cunosc foarte bine. Am locuit pe aceeaşi stradă, am mers împreună la şcoală, am fost în aceeaşi clasă şi te-am văzut de un milion de ori la duş după ora de sport. Când mergeam la şcoală erai băiat. Ne-am jucat de-a doctorul în pădure. Ce rost are toată chestia asta?

— Aşa refuză cel flămând hrana.

— Urăsc felul în care încerci să strici totul. Am pus capăt certei doar pentru că am observat că era aproape opt şi riscam să pierdem cele două filme din program. Cum am mai gustat filmele din seara aceea! De ce mă simţeam atât de uşor? De ce aveam un sentiment de camaraderie atât de profund alături de F? Mergând spre casă prin zăpadă, viitorul păru să mă facă să mă deschid: am hotărât să renunţ la cercetările mele asupra A. ilor, a căror istorie catastrofală încă nu-mi era clară. Nu ştiam ce vreau să fac, dar asta nu mă deranja, eram conştient că viitorul avea să fie plin de invitaţii, asemenea calen-darului unui preşedinte. Frigul, care până atunci

îmi îngheţa coaiele bocnă în fiecare iarnă, mă înviora în noaptea aceea, iar creierul meu, pentru care am avut întotdeauna prea puţin respect, părea compus din formaţiuni cristaline, ca o furtună de fulgi, umplându-mi viaţa cu imagini de curcubeu. Lucrurile însă nu s-au petrecut aşa. A… îi şi-au găsit în mine purtătorul de cuvânt, iar viitorul a secat ca o ţâţă bătrână. Care a fost rolul lui F. în noaptea aceea minunată? făcuse ceva ce a deschis nişte uşi pe care eu le-am trântit apoi la loc? A încercat să-mi spună ceva. I-ar eu încă nu înţeleg ce. E drept să nu înţeleg? De ce a trebuit să mă potcovesc cu un astfel de prieten obtuz? Viaţa mea ar fi putut fi complet diferită. Poate nu m-aş fi căsătorit niciodată cu Edith, care, mărturisesc acum, era o A…!

28

10

Întotdeauna mi-am dorit să fiu iubit de Partidul Comunist şi de Mama Biserică. Mi-am dorit să trăiesc într-un cântec folk, precum Joe Hi111. Mi-am dorit să plâng pentru nevinovaţii pe care bomba mea avea să-i schilodească. Mi-am dorit să-i mulţumesc ţăranului tată de familie ce ne-a hrănit când eram fugari. Mi-am dorit să am mâneca dreaptă a cămăşii îndoită la jumătate, iar oamenii să zâmbească atunci când salut cu mâna care nu trebuie. Mi-am dorit să fiu împotriva bogătaşilor, chiar dacă unii dintre ei l-au citit pe Dante: înainte de-a fi omorât, unul dintre ei avea să afle că şi eu l-am citit. Mi-am dorit ca portretul meu să fie purtat în Pekin, cu un poem caligrafiat în josul umărului. Mi-am dorit să zâmbesc dogmei şi totuşi să mă sacrific luptând împotriva ei. Mi-am dorit să înfrunt maşinăriile Broadway-ului. Mi-am dorit ca Fifth Avenue să-şi amintească de potecile sale indiene. Mi-am dorit să vin dintr-un oraş minier, cu apucături grosolane şi convingeri primite de la un unchi ateu şi beţiv, ruşinea familiei. Mi-am dorit să traversez America într-un tren închis, să fiu singurul alb pe care negrii îl vor accepta la conferinţa de pace. Mi-am dorit să particip la cocteiluri purtând o mitralieră. Mi-am dorit să-i spun unei vechi prietene, care e oripilată de metodele mele, că revoluţiile nu sunt nişte mese festive, că nu

poţi

1. Joe Hill sau Joseph Hillstrom (1879? – 1915) – sindicalist şi textier american, acuzat de crimă şi executat în Utah.

29

alege ce-ţi place, şi apoi să-i văd rochia argintie de seară umezindu-i-se în faţă. Mi-am dorit să lupt împotriva preluării puterii de către poliţia secretă, dar din interiorul partidului. Mi-am dorit ca o bătrână ce şi-a pierdut fiii să mă menţioneze în rugăciunile ei dintr-o biserică de lut, iar asta s-o aflu chiar de la fiii ei. Mi-am dorit să-mi fac cruce când aud cuvinte murdare. Mi-am dorit să tolerez rămăşiţele păgâne în ritualurile săteşti, pledând împotriva Curiei. Mi-am dorit să mă ocup de afaceri imobiliare secrete, ca agent al unor miliardari anonimi şi fără vârstă. Mi-am dorit să scriu frumos despre evrei. Mi-am dorit să fiu împuşcat printre basci pentru că am dus Trupul pe câmpul de luptă împotriva lui Franco. Mi-am dorit să predic despre căsătorie din amvonul de necucerit al virginităţii, fixând părul negru de pe picioarele mireselor. Mi-am dorit să scriu o scurtă lucrare despre măsurile anticoncepţionale într-o engleză foarte simplă, o broşură care să fie vândută în foaiere şi să fie ilustrată cu desene în două culori reprezentând stele căzătoare şi eternitatea. Mi-am dorit să interzic pentru o vreme dansul. Mi-am dorit să fiu un preot toxicoman care înregistrează un disc la casa Folkways. Mi-am dorit să fiu strămutat pe motive politice. Tocmai am descoperit că o revistă pentru femei l-a mituit cu o sumă imensă pe cardinalul… confesorul meu s-a dat la mine, am văzut cum au fost trădaţi ţăranii din necesitate, clopotele însă bat în seara aceasta, e o nouă seară în lumea lui Dumnezeu şi sunt multe guri de hrănit, mulţi genunchi ce tânjesc să se îndoaie, iar eu urc scările tocite în hermina mea zdrenţuită.

30

11

Trebuie să ne facem o idee clară despre cum arătau casele lungi ale irochezilor. Lungimea:

Între o sută şi o sută cincizeci de picioare. Înălţi-mea şi

lăţimea: douăzeci şi cinci de picioare. Bârne laterale susţineau un acoperiş făcut din bucăţi mari de scoarţă de cedru, frasin, ulm sau pin. Nu aveau ferestre sau coşuri, doar câte o uşă la fiecare capăt. Prin nişte găuri din acoperiş intra lumina şi ieşea fumul. Câteva focuri în fiecare casă, patru familii la un foc. Familii dispuse de-a lungul unui coridor ce se întindea pe toată lungimea casei. „La maniere dont les familles se groupent dans les cabanes n'est pas pour entraver le libertinage". Astfel scria părintele Edouard Lecompte, S.L. În 193 o, stârnindu-ne apetitul sexual în stilul expert al celor din Compania sa. Aranjamentul interior al caselor lungi făcea prea puţin pentru „a împiedica licenţiozitatea". Ce se întâmpla oare în acel tunel întunecat? Catherine Tekakwitha, ce ţi-a fost dat să vezi cu ochii tăi ieşiţi din orbite? Ce secreţii se amestecau pe blănurile de urs? Era mai rău decât la cinema? F. spunea: Atmosfera de cinematograf este mariajul nocturn dintre o închisoare pentru bărbaţi şi una pentru femei. Deţinuţii nu ştiu nimic… doar cărămizile şi porţile se împreunează, uniunea mistică se consumă în sistemul de ventilaţie, mirosurile se absorb unul pe celălalt. Observaţia trăsnită a lui F. coincide cu ceea ce mi-a povestit un cleric. Acesta zicea că duminica dimineaţa mirosul de spermă atârna greu ca nu nor deasupra bărbaţilor adunaţi în capela închisorii din Bordeaux. Cinematograful modern de artă, făcut

31

din beton şi pluş, e o glumă, ceea ce, după cum spunea F., e pur şi simplu moartea emoţiei. Nici urmă de mariaj între aceste ziduri rigide, toată lumea stă pe propriile organe genitale, căci: pe marele ecran – organe argintii. Redaţi-ne sexul ascuns! Să se înalţe sulele din nou, să se răsucească precum iedera în jurul razei aurii a proiectorului, iar pizdele să caşte sub mănuşi şi pungi cu dulciuri şi niciun sân dezgolit pentru o clipă să nu ispitească rufele murdare ale vieţilor noastre cotidiene în palatul filmelor, mortal ca un semnal de radar, şi niciun futai neorealist patentat să nu îşi lase faldurile impenetrabile ale posibilităţii între spectatori! În casa lungă şi întunecoasă a imaginaţiei mele, să schimb neveste şi să dau peste

tine, Catherine Tekakwitha, bătrână de trei sute de ani, înmiresmată ca un lăstar de mesteacăn, indiferent ce ţi-au făcut preoţii sau ciuma.

12

Ciurna! Ciuma! Îmi invadează paginile studiului. Biroul meu este dintr-odată contagios. Erecţia mi se prăbuşeşte ca într-un film futurist de Walt Disney înfăţişând turnul înclinat din Pisa pe fond muzical de timpane şi uşi scârţâind. Îmi deschid în grabă fermoarul şi prin şliţ mi se revarsă praf şi moloz. Doar o erecţie poate duce la Tine, ştiu pentru că am pierdut totul în colbul acesta. Ciumă printre mahoci! A izbucnit în 166 o, făcând ravagii de-a lungul râului Mohawk, lovind satele indiene Gandaouague, Gandagoron şi Tionnontoguen asemenea unui incendiu alimentat de vânt, şi a ajuns la Ossernenon, unde trăia Catherine Tekakwitha, în vârstă de patru ani. Cad

32

răpuşi războinicul său tată şi mama sa creştină, croncănindu-şi ultima confesiune, se duce şi fratele mai mic, cu puţulica inutilă pe veci, ca un apendice. Din această familie damnată, amestecată, a supravieţuit doar Catherine Tekakwitha, având preţul salvării dăltuit pe faţă. Catherine Tekakwitha nu e frumoasă! îmi vine să las baltă cărţile şi visele mele. Nu vreau să fut un porc. Am dreptul să tânjesc după coşuri şi ciupituri de vărsat? Aş ieşi să mă plimb în parc, să privesc picioarele prelungi ale copiilor americani. Ce mă ţine aici când liliacul creşte afară pentru toată lumea? Mă poate F. Învăţa ceva? Acesta spunea că la şaisprezece ani a încetat să mai fută feţe. Edith era adorabilă când am întâlnit-o prima oară în hotelul unde lucra ca manichiuristă. Avea părul negru, lung şi neted, de moliciunea bumbacului mai degrabă decât a mătăsii. Ochii îi erau negri, un negru dens, fără adâncime, ce nu lăsa să se distingă nimic (cu una sau două excepţii), ca ochelarii aceia de soare cu lentile în care te vezi ca într-o oglindă. De fapt, obişnuia să poarte tipul acesta de ochelari. Avea buzele nu prea cărnoase, dar foarte moi. Sărutările sale erau imprecise, oarecum nedefinite, ca şi când gura

nu se putea hotărî unde să se aşeze. Îmi aluneca pe trup ca un începător pe patine cu rotile. Mereu speram că gura i se va fixa perfect undeva şi că îşi va găsi locul în extazul meu, ea însă aluneca mai departe după ce stătea o vreme cocoţată acolo, însă prea puţin, în căutare de echilibru şi nimic altceva, purtată nu de pasiune, ci alunecând pe o coajă de banană. Numai Dumnezeu ştie ce ar avea F. de spus despre asta, fir-ar el al dracului. N-aş fi putut suporta să descopăr că la el zăbovea. Rămâi, rămâi acolo, voiam să-i strig în aerul dens al subsolului, întoarce-te, întoarce-te, nu vezi încotro arată pielea mea toată? Dar ea aluneca mai departe, în sus pe purceluşii în scară ai degetelor de la picioare, un salt apoi în urechea mea, în timp ce bărbăţia mă durea ca un turn de radio înnebunit, vino înapoi, vino înapoi, un plonjon în ochi, pe care îl sugea prea tare (amintindu-mi că îi place creierul), nu acolo, nu acolo, trecând razant peste părul de pe piept ca un pescăruş peste stropii de apă, întoarce-te la Capistrano, îmi cânta măciulia, până la rotulă, un deşert de senzaţii, explorându-mi rotula atât de atent de parcă ar fi ascuns o încuietoare de medalion pe care limba ei ar fi putut-o deschide brusc, enervantă irosire a limbii, coborând acum de-a lungul coastelor ca rufele pe scândura de spălat, gura ei vrea să mă întorc pe burtă ca să îşi poată da drumul la vale asemenea unui montagne russe de-a lungul şirei spinării sau mai ştiu eu ce, nu, n-o să mă întorc şi n-o să-mi îngrop speranţa, mai jos, mai jos, întoarce-te, întoarce-te, nu, n-o s-o pliez pe burtă ca pe un pat de campanie, Edith, Edith, lasă unele lucruri să se petreacă în rai, nu mă face să ţi-o spun!… Nu m-am gândit că toate acestea îşi vor face loc în pregătirile mele. Îmi vine foarte greu să te curtez, Catherine Tekakwitha, cu faţa ciupită de vărsat şi curiozitatea-ţi insaţiabilă. Câte o limbă din când în când, scurte încoronări calde, im guler ocazional din hermina dinţilor, apoi imediat dizgraţia, ca şi când arhiepiscopul şi-ar fi dat deodată seama că l-a încoronat pe fiul care nu trebuie, saliva rece ca un ţurţure uscându-se după retragerea ei şi membrul acesta al meu rigid ca o bară de poartă, deznădăjduit ca un stâlp de sare pe cale să se prăbuşească, gata în

cele din urmă să petreacă o noapte singuratică în mâinile mele, Edith. I-am împărtăşit problema mea lui F.

34

— Te ascult cu invidie, mi-a zis F. Nu-ţi dai seama că eşti iubit?

— Dar vreau să mă iubească în felul meu.

— Trebuie să înveţi…

— Fără lecţii. Nu am de gând să-ţi ascult lecţiile de data asta. E vorba de patul şi de soţia mea, am şi eu nişte drepturi.

— Atunci, roag-o.

— Cum adică „roag-o”?

— Edith, te rog fă-mă să ejaculez folosindu-ţi gura.

— Eşti dezgustător, F. Cum îndrăzneşti să foloseşti asemenea limbaj în legătură cu Edith? Eu nu ţi-am spus lucrurile astea ca să pângăreşti intimitatea noastră.

— Scuză-mă.

— Desigur că aş putea s-o rog, e clar. Dar atunci ar face-o din constrângere sau, mai rău, ar deveni o datorie. Nu vreau s-o încorsetez.

— Ba da.

— Te avertizez, F, că nu am de gând să-ţi înghit laşităţile de guru.

— Eşti iubit, eşti invitat să participi la o mare iubire, iar eu te invidiez.

— Şi să nu te apropii de Edith. Nu-mi place cum stă între noi când mergem la film. E doar un gest de politeţe din partea noastră.

— Vă sunt recunoscător pentru asta. Te asigur, nu ar putea iubi un alt bărbat aşa cum te iubeşte pe tine.

— Crezi că-i adevărat, F?

— Ştiu că-i adevărat. Marea iubire nu este un parteneriat, fiindcă un parteneriat poate fi anulat prin lege sau prin divorţ, pe când tu ai parte de o mare iubire, de fapt ai parte de două mari iubiri: a lui Edith şi a mea. Marea iubire are nevoie de un servitor, dar tu nu ştii să-ţi foloseşti servitorii.

35

— Cum ar trebui s-o rog?

— Cu biciul, cu n. işte ordine imperiale, umplându-i brusc gura şi dându-i o lecţie despre înecat.

Îl văd pe F. stând în picioare în faţa ferestrei, cu urechile sale subţiri ca hârtia, aproape transparente. Îmi amintesc camera aceea de la periferie, mobilată scump, şi, peste drum, fabrica pe care încerca să o cumpere, colecţia de săpuiruri aranjată ca o machetă de oraş pe fetrul verde al unei mese de biliard bogat sculptate. Lumina răzbătea prin urechile sale de parcă ar fi fost făcute din bucăţi de săpun Pears. Îi aud vocea falsă, cu accentul studiat de eschimos pe care îl adoptase după o vacanţă studenţească la cercul polar de nord. Ai parte de două mari iubiri, mi-a spus F. Ce prost păstrător al celor două iubiri am fost, un păstrător ignorant care îşi petrecea zilele umblând printr-un muzeu imaginar al autocom-pătimirii. F. şi Edith mă iubeau! Dar eu nu i-am auzit declaraţia de dragoste în dimineaţa aceea sau nu am crezut-o. Tu nu ştii să-ţi foloseşti servitorii, mi-a zis F., cu urechile strălucind ca nişte lanternejaponeze. În 195 o eram iubit! Lui Edith nu i-am vorbit însă – nu am putut. Noapte de noapte, stăteăm întins în întuneric ascultând zgomotele liftului, cu poruncile-mi îngropate în minte, asemenea inscripţiilor mândre şi stăruitoare de pe monumentele egiptene amuţite sub tone de nisip. I-ar gura ei continua să planeze nebuneşte pe deasupra trupului meu ca un stol de păsări din atolul Bikini, cu instinctele migratoare distruse de radiaţii.

— Dar te avertizez, a continuat F., va veni o vreme când nu-ţi vei mai dori nimic altceva pe lume decât acele sărutări fără ţintă.

36

Fiindcă veni vorba de piele transparentă, aşa era gâtul lui Edith: cea mai subţire şi mai fină învelitoare posibilă. Te gândeai că un colier greu din scoici ar fi făcut-o să sângereze. A o săruta acolo însemna să pătrunzi nepoftit într-o zonă intimă şi scheletică precum umărul unei ţestoase. Avea umerii osoşi, dar nu uscăţivi. Nu era slabă, însă, oricât de plină îi era carnea, oasele deţineau

întotdeauna controlul. Încă de la vârsta de treisprezece ani avea tipul acela de piele căreia i se spune pârguită, iar bărbaţii care o urmăreau pe atunci (în cele din urmă a şi fost violată într-o carieră de piatră) ziceau că era genul de fată care va îmbătrâni repede, acesta fiind felul în care bărbaţii de pe la colţuri se consolează în cazul copilelor inaccesibile. Edith a crescut într-un orăşel de pe ţărmul nordic al Golfului St. Lawrence, unde a înfuriat destui bărbaţi care credeau că aveau dreptul să îi atingă sânii mici şi fundul rotunjor doar pentru că era indiancă şi încă din tribul A…! La şaisprezece ani, când m-am căsătorit cu ea, nici eu nu credeam că pielea îi va rămâne aşa. Avea fragilitatea aceea mustoasă pe care o asociem de obicei cu lucrurile ce sunt pe punctul de a se ofili. La douăzeci şi patru de ani, anul morţii ei, nimic nu se schimbase, în afara feselor. La şaisprezece ani, acestea fuseseră două emisfere suspendate în aer, pentru ca mai târziu să se sprijine pe nişte cute adânci şi arcuite;

doar atât îi îmbătrânise trupul până în clipa în care a fost strivită cu totul. Să mă gândesc. Îi plăcea să-i frec pielea cu ulei de măsline. Mă conformam, deşi mie îmi displăcea să mă prostesc cu mâncarea. Uneori îşi umplea buricul cu ulei, iar apoi desena cu degetul spiţele roţii lui Asoka, după care îl întindea, dând pielii o nuanţă mai închisă. Avea sânii mici, cumva musculoşi, ca un

37

fruct cu fibră. Când îmi aduc aminte de sfârcurile ei ciudate, îmi vine să sparg biroul pe care scriu, ceea ce şi fac în acest moment, biată amintire de hârtie, în timp ce mădularul mi se ridică, pătrunzând fără speranţă în sicriul ei putrezit, iar cu mâinile mătur de pe birou lucrările ştiinţifice, aruncându-le cât colo, inclusiv pe tine, Catherine Tekakwitha, pe care te curtez cu această mărturisire. Sfârcurile ei fenomenale erau de culoare închisă, ca pământul, şi foarte lungi, de vreo trei centimetri, atunci când erau întărite de dorinţă, încreţite de înţelepciune şi de atâta supt. Mi le băgam în nări (câte unul). Mi le băgam în urechi. Credeam neîncetat că, dacă anatomia ar fi permis-o, mi-aş fi băgat câte un sfârc în fiecare

ureche în acelaşi timp: tratament cu şocuri! Ce rost are să mai învii această fantezie, imposibilă atunci ca şi acum? Eu vreau însă electrozii aceia de piele în capul meu! Vreau să aud explicându-mi-se misterul, vreau să aud conversaţiile dintre cei doi înţelepţi ridaţi. Între ei circulau nişte mesaje pe care nici Edith nu le putea auzi, semnale, avertismente, judecăţi. Revelaţii! Matematică! I-am povestit lui F. despre asta în noaptea morţii ei.

— Ai fi putut avea tot ceea ce îţi doreai.

— De ce mă chinui, F?

— Te-ai pierdut în detalii. Toate părţile corpului sunt erogene sau cel puţin pot deveni astfel. Dacă şi-ar fi băgat degetele arătătoare în urechile tale, ai fi obţinut aceleaşi rezultate.

— Eşti sigur?

— Da.

— Ai încercat?

— Da.

— Trebuie să te întreb asta: cu Edith?

— Da.

— F!

38

— Ascultă, prietene, lifturile, soneriile, ventilatorul – lumea se trezeşte în capul câtorva milioane de oameni.

— Opreşte-te! Ai făcut asta cu ea? Aţi mers atât de departe? Aţi făcut asta împreună? o să stai chiar aici şi o să-mi povesteşti fiecare detaliu Te urăsc, F.

— Păi, şi-a băgat degetele arătătoare…

— Avea unghiile date cu ojă?

— Nu.

— Ba da, fir-ai tu al dracului, ba da! Nu mai încerca să mă menajezi!

— Bine, le avea. Şi-a băgat unghiile roşii în urechile mele…

— Îţi place toată chestia asta, nu?

— Şi-a băgat degetele în urechile mele şi eu în ale ei şi ne-am sărutat.

— V-aţi făcut asta unul altuia? Cu degetele goale? V-aţi atins urechile cu degetele?

— Începi să înveţi.

— Taci din gură! Şi cum erau urechile ei?

— Strâmte.

— Strâmte!

— Edith avea urechi foarte strâmte, aproape virgine, aş spune.

— Du-te de-aici, F! Dă-tejos din patul nostru! Şi ia-ţi mâinile de pe mine!

— Ascultă sau o să-ţi rup gâtul, voyeur laş ce eşti! Eram complet îmbrăcaţi, în afară de degete. Da! Ne-am supt unul altuia degetele şi apoi ni le-am băgat unul în urechile celuilalt…

— Verigheta, şi-a scos verigheta?

— Nu cred. M-am temut pentru timpanele mele din cauza unghiilor ei lungi, atât de adânc le băga. Am închis ochii şi ne-am sărutat ca nişte prieteni, fără să deschidem gura. Dintr-odată, zgomotele holului au dispărut şi eu o ascultam pe Edith.

39

— Îi ascultai trupul! Unde s-a întâmplat asta? Când mi-aţi făcut asta?

— Deci astea sunt întrebările. S-a întâmplat într-o cabină telefonică, în holul unui cinema-tograf din centru.

— Ce cinematograf?

— Cinema Sistem.

— Minţi! Nu există nicio cabină telefonică la Sistem. Nu există decât unul sau două telefoane pe perete, despărţite de sticlă, cred. Aţi făcut-o în public! Ştiu holul acela jegos de la subsol. Întotdeauna există câte-un poponar pe-acolo, care desenează pule şi scrie numere de telefon pe pereţi. În public! Se uita cineva? Cum mi-aţi putut face aşa ceva?

— Tu erai la W.C. Te aşteptam lângă telefoane, mâncând îngheţată cu ciocolată. Nu ştiu de ce ai întârziat atâta. Ne-am terminat îngheţatele. Edith a văzut că aveam o aşchie de ciocolată lipită de degetul mic. Într-un mod fermecător, s-a aplecat şi l-a lins

aşa cum ar face un furnicar. Dar nu observase că şi ea avea o aşchie de ciocolată pe încheietura mâinii. M-am repezit şi am cules-o cu limba, destul de neîndemânatic, trebuie să mărturisesc. Apoi, totul s-a transformat într-un joc. Jocurile sunt cea mai frumoasă invenţie a naturii. Toate animalele se joacă, iar viziunea cu adevărat mesianică a înfrăţirii tuturor fiinţelor ar trebui să se bazeze pe ideea dejoc, cu adevărat…

— Deci, Edith a-nceput! Şi cine a atins primul urechile celuilalt? Acum trebuie să ştiu totul. I-ai văzut vârful limbii, deci probabil că tu ai început. Cine a-nceput cu urechile?

— Nu-mi amintesc. Poate că eram sub influenţa telefoanelor. Dacă-ţi aminteşti, unul dintre tuburile de neon clipea, iar colţul unde stăteam noi era când în lumină, când în umbră, de parcă pe

40

deasupra noastră ar fi trecut nişte aripi mari sau paletele unui ventilator uriaş. Telefoanele rămâneau negre, singura formă stabilă în întunericul schimbător. Atârnau acolo ca nişte măşti sculptate, negre, lucioase, netede ca degetele de la picioarele sfinţilor catolici de piatră, lustruite de atâta sărutat. Ne sugeam unul altuia degetele, puţin speriaţi acum, ca nişte copii care molfăie acadele în timpul urmăririlor cu maşini din filme. Şi deodată unul dintre telefoane a sunat! o singură dată. Întotdeauna tresar când sună un telefon public. Este atât de imperial şi stingher, ca poemul cel mai bun al unui poet minor, ca regele Mihai luându-şi adio de la România comunistă, ca mesajul dintr-o sticlă plutind pe apă, care începe: „Dacă găseşte cineva mesajul acesta, să ştie…”

— Lua-te-ar dracu', F! Nu mă mai chinui. Te rog.

— Mi-ai cerut să-ţi descriu totul. Am uitat să spun că luminile bâzâiau neregulat, ca sforăitul cuiva care suferă cu sinusurile. Îi sugeam degetul subţire, atent la unghia ascuţită, gândindu-mă la lupii care sângerează până mor din cauză că ling cuţitul stropit cu sânge ca momeală. Când lumina era bună, pielea îi părea galbenă şi până şi cel mai mic coş i se vedea exagerat, iar când se stingea, dădeam amândoi într-o paloare purpurie, având pielea asemenea

ciupercilor bătrâne şi umede. Când a sunat telefonul, am tresărit atât de tare încât ne-am muşcat unul pe celălalt! Nişte copii într-o peşteră înfricoşătoare. Da, cineva se uita la noi. Nu că ne-ar fi păsat. Ne privea în oglinda maşinii de ghicit, pe al cărei tambur se tot urca şi cobora, introducând monedele una după alta şi formând diverse întrebări – sau poate una şi aceeaşi – pe discul maşinăriei. Şi tu undedracu' erai? Subsolul Sistemului este un loc oribil dacă

41

te rupi de cei cu care ai venit. Miroase ca o breşă disperată într-un asediu al şobolanilor…

— Minţi. Pielea lui Edith era perfectă. I-ar acolo miroase a pişat, a nimic altceva, a pişat. Şi n-are importanţă ce făceam.

— Ştiu ce făceai, dar n-are importanţă. Când a sunat telefonul, tipul ăla s-a întors şi a coborât de pe tambur – cu oarecare graţie, trebuie să precizez –, iar în clipa aceea tot locul ăla lugubru păru biroul său personal. Noi ne aflam între el şi telefonul lui şi mi-a fost teamă (sună ridicol) că va face vreun gest violent, cum ar fi să scoată un cuţit sau să îşi arate chestia, căci toată viaţa lui anostă, între ţevi de apă şi pisoare, părea să atârne de acest mesaj telefonic…

— Mi-l amintesc! Purta la gât un şnur din acela de cowboy pe post de cravată.

— Exact. Îmi amintesc cum, în clipa aceea de groază, m-am gândit că el invocase apelul telefonic tot învârtind discul maşinăriei ălei a, că efectuase un fel de ritual, cum ar fi cel aducător de ploaie. Mergând spre telefon, s-a uitat tot timpul drept prin noi. S-a oprit, aşteptând – cred – al doilea apel, care însă nu a mai venit. A pocnit din degete, s-a întors, s-a urcat din nou pe tambur şi şi-a reluat combinaţiile. Edith şi cu mine ne-am simţit eliberaţi! Telefonul, până atunci atât de ameninţător şi puternic, ne era prieten! Era agentul unei zeităţi electronice benigne şi atunci am vrut să-l preaslăvim. Bănuiesc că anumite dansuri ale păsării şi ale şarpelui au început în acelaşi mod, din nevoia de a imita ceea ce e înfricoşător sau frumos, da, o modalitate de-a atrage prin imitaţie unele dintre

calităţile animalului înfricoşător adorat.

— Ce vrei să-mi spui, F?

— Şi astfel am inventat „Dansul telefonului”. Spontan. Nu ştiu cine a făcut prima mişcare.

42

Deodată degetele noastre arătătoare se aflau în urechile celuilalt. Şi am devenit telefoane!

— Nu ştiu dacă să râd sau să plâng.

— Atunci de ce plângi?

— Cred că mi-ai distrus viaţa, F. Ani de zile am vândut secrete inamicului.

— Greşeşti, prietene. Te-am iubit, amândoi te-am iubit, iar tu eşti pe cale să înţelegi asta.

— Nu, F., nu. O fi adevărat, dar a fost prea greu, prea multă educaţie dementă şi numai Dumnezeu ştie pentru ce. În fiecare secundă a zilei a trebuit să învăţ câte ceva, câte o lecţie, câte-o nenorocită de parabolă, şi ce am ajuns în dimineaţa asta? Doctor în rahat.

— Asta-i. Asta-i iubire!

— Pleacă, te rog.

— Nu vrei să afli ce s-a întâmplat când eram telefon?

— Ba da, dar nu vreau să mă milogesc. D’ebuie să mă milogesc de tine pentru fiecare fărâmă de informaţie despre lume.

— Dar numai aşa ajungi să o preţuieşti. Dacă îţi cade din copac, ţi se pare un fruct putred.

— Povesteşte-mi despre Edith când eraţi telefoane.

— Nu vreau.

— Aaauuaa! Smârrre! Ahaha! Smârrre!

— Stăpâneşte-te. Disciplină!

— Mă omori, mă omori, mă omori!

— Acum eşti pregătit. Ne-am băgat degetele arătătoare unul altuia în urechi. Nu voi nega implicaţiile sexuale. Acum eşti pregătit să le faci faţă. Toate părţile corpului sunt erogene. Gaura curului se antrenează cu biciul şi cu sărutări, evident. Pulele şi pizdele au

devenit nişte monştri. Jos imperialismul genital! Orice parte a corpului poate avea orgasm! Nu înţelegi ce-am pierdut?

43

De ce am renunţat la atâta plăcere pentru ceva ce stă în chiloţi? Orgasme în umăr! Genunchi explodând ca artificiile1 Păr în mişcare! Şi nu doar mângâieri ce ne duc în anonimatul hrănitor al punctului culminant, nu doar supt şi tuburi umede, ci şi vânt şi conversaţie şi o pereche frumoasă de mănuşi, degete roşind! o, pierdute-s! Le-am pierdut pe toate!

— Eşti nebun. Mi-am spus secretele unui nebun.

— Eram acolo, prinşi în „Dansul telefonului". Urechile lui Edith au început să se încolăcească în jurul degetelor mele sau cel puţin aşa mi se părea. Era foarte evoluată, probabil cea mai evoluată femeie pe care am cunoscut-o vreodată. Urechile ei îmi înlănţuiau degetele palpitând…

— Nu vreau detaliile! Vă văd pe amândoi mai limpede decât mi-ai putea tu descrie. E o imagine pe care nu mi-o voi putea scoate niciodată din minte.

— Ţi-ai ales gelozia ca formă de educaţie.

— Du-te dracului! Spune-mi ce-ai auzit!

— A auzi nu este cuvântul potrivit. Am devenit telefon. Edith era conversaţia electrică ce trecea prin mine.

— Ei, şi ce-ai auzit, ce-ai auzit?

— Un sunet de mecanism.

— Un sunet de mecanism?

— Un sunet obişnuit de mecanism etern.

— Şi?

— Un sunet obişnuit de mecanism etern.

— Atât ai de gând să-mi spui?

— Un sunet obişnuit de mecanism etern, la fel ca măcinatul stelelor.

— Aşa-i mai bine.

— Asta a fost o deformare a adevărului, care, după câte văd, îţi convine. Am deformat adevărul

44

ca să-ţi uşurez lucrurile. Adevărul însă e că era un sunet obişnuit de mecanism etern.

— A fost plăcut?

— A fost cel mai frumos lucru pe care l-am simţit vreodată.

— Ei i-a plăcut?

— Nu.

— Chiar?

— Ba da, i-a plăcut. Cât de mult îţi doreşti să fii minţ. it!

— F., te-aş putea omorî pentru ce mi-ai făcut. La proces m-ar achita.

— Ai omorât destul pentru o singură noapte.

— Dă-te jos din pat! Din patul nostru! Asta a fost patul nostru!

Nu vreau să mă gândesc prea mult la ce mi-a spus F. De ce-aş face-o? în fond, ce altceva era el decât un nebun care nu îşi mai controla mărun-taiele, unul care îi futuse prietenului nevasta, un colecţionar de săpunuri, un politician? Un sunet obişnuit de mecanism etern. Trebuie să şi înţeleg aşa ceva? Dimineaţa aceasta e o altă dimineaţă, florile s-au deschis din nou, bărbaţii se întorc într-o rână ca să vadă cu cine s-au însurat, totul este gata pentru a o lua de la capăt. De ce trebuie să fiu legat de trecut prin cuvintele unui mort? De ce trebuie să reproduc aceste conversaţii cu atâta efort, atent ca nicio virgulă lipsă să nu modifice ritmul vocilor noastre? Vreau să vorbesc cu oamenii prin cârciumi şi autobuze şi să nu îmi mai amintesc nimic. I-ar ţie, Catherine Tekakwitha, arzând în clipa ta suspendată, ţie îţi face plăcere să mă vezi despuindu-mă cu atâta cruzime? Mi-e teamă că miroşi a Ciumă. Casa cea lungă în care stai ghemuită zi după zi miroase a Ciumă. De ce este cercetarea mea atât de grea? De ce nu pot memora statistici de baseball, ca primul-ministru? De ce miros statisticile de baseball a Ciumă? Ce s-a întâmplat cu dimineaţa? Şi biroul meu miroase! 166 o de mirosuri! Indienii mor! Potecile miros! Peste poteci se toarnă şosele, dar asta nu ajută, Salvaţi-i pe indieni! Serviţi-i cu inimile iezuiţilor! Am prins Ciuma în plasa mea de fluturi. Nu am vrut decât

să fut o sfântă, aşa cum m-a sfătuit F. Nu ştiu de ce mi s-a părut o idee atât de bună. Abia de o înţeleg, dar atunci mi s-a părut a fi singurul lucru ce mi-a mai rămas. iată-mă cochetând cu cercetarea, singura scamatorie de care sunt în stare, în timp ce aştept ca statuile să se clintească… şi ce se întâmplă? Am otrăvit aerul, mi-am pierdut erecţia. Este oare din cauză că am dat peste adevărul despre Canada? Oare evreii au plătit pentru distrugerea Ierihonului? Francezii vor învăţa vreodată să vâneze? E suficient să existe suveniruri sub formă de colibe indiene? înţelepţi ai Oraşului, omorâţi-mă, pentru că am vorbit prea mult despre Ciumă. Eu am crezut că indienii mureau de gloanţe şi din cauza tratatelor încălcate. Mai multe şosele! Pădurea duhneşte! Catherine Tekakwitha, există vreun detaliu sinistru legat de faptul că ai scăpat de Ciumă? Trebuie să iubesc un mutant? Uită-te la mine, Catherine Tekakwitha: un bărbat cu un teanc de hârtii contagioase şi flasc între picioare. Uită-te la tine, Catherine Tekakwitha: cu faţa mâncată pe jumătate şi neputând să ieşi la soare din cauza afecţiunii ochilor. N-ar fi mai bine să umblu după cineva anterior ţie? Disciplină, după cum zicea F. Asta nu-i uşor. iar dacă aş şti unde duce cercetarea mea, atunci care ar mai fi pericolul? Mărturisesc că nu ştiu rostul nici unui lucru. Fă un pas lateral şi totul devine absurd. Ce e chestia asta cu fututul unei sfinte moarte?

46

E imposibil. Cu toţii ştim asta. O să public o lucrare despre Catherine Tekakwitha şi atât. Mă voi recăsători. Muzeul Naţional are nevoie de mine. Am trecut prin multe, voi deveni un conferenţiar minunat. Voi folosi cugetările lui F. şi voi pretinde că sunt ale mele, voi deveni o inteligenţă, o inteligenţă mistică. Îmi datorează măcar atât. Voi împărţi studentelor colecţia lui de săpunuri, unul câte unul, pizde de lămâie, pizde de pin, voi fi un maestru al amestecurilor de secreţii. Voi candida pentru Parlament, ca F., voi prinde accent de eschimos. Le voi avea pe soţiile altor bărbaţi. Edith! Corpul ei superb se întoarce păşind maiestuos, cu mersu-i echilibrat şi ochii egoişti (sau nu?). Oh, ea nu duhneşte a Ciumă. Te rog, nu mă face

să mă gândesc la părţile tale componente. Buricul ei era un mic vârtej, aproape ascuns. Dacă adierea necesară pentru a înfiora un trandafir chinezesc ar deveni deodată carne, aceasta ar fi ca buricul ei. În mai multe rânduri l-a acoperit cu ulei, spermă, o cantitate de parfum în valoare de treizeci şi cinci de dolari, o şaibă, orez, urină, unghiile tăiate ale unui bărbat, lacrimile altui bărbat, scuipat, un degetar de apă de ploaie. Trebuie să evoc aceste ocazii.

ULEI: De nenumărate ori. Ţinea o sticlă cu ulei de măsline lângă pat. Întotdeauna m-am gândit că o să atragă muştele.

SPERMA: Oare şi a lui F? N-aş putea suporta asta. M-a făcut să o depun singur acolo. Voia să mă vadă masturbându-mă pentru ultima oară. Cum aş fi putut să-i spun că a fost cel mai intens orgasm din viaţa mea?

OREZ: Orez nefiert. A ţinut o boabă acolo vreme de o săptămână, pretinzând că putea să o fiarbă.

URINA: Nu te ruşina, mi-a zis.

47

UNGHII: Spunea că evreii ortodocşi îşi îngroapă unghiile tăiate. Îmi amintesc asta cu nelinişte. E genul de remarcă pe care ar fi făcut-o F. O fi preluat ideea de la el?

LACRIMI UE BĂRBAT: Un incident curios. Făceam plajă la Old Orchard, în Maine. Un individ complet necunoscut, într-un slip albastru, s-a aruncat pe burta ei, plângând. L-am înhăţat de păr ca să îl trag de acolo. Edith m-a plesnit cu putere peste mână. M-am uitat în jur: nimeni nu observase, aşa că m-am simţit mai bine. L-am cronometrat pe individ: a plâns timp de cinci minute. Pe plajă se aflau mii de oameni. De ce a trebuit să ne aleagă fix pe noi? Am stat zâmbind prosteşte celor ce treceau pe acolo, ca şi când smintitul ăla ar fi fost cumnatul meu îndoliat. Nimeni nu păru să observe. Purta unul din slipurile alea ieftine de lână, care nu maschează deloc coaiele. Plângea încet, iar Edith îşi ţinea mâna dreaptă pe ceafa lui. Nu-i adevărat ce se întâmplă, am încercat să raţionez eu. Edith nu-i o târfă de plajă. Brusc şi stângaci, bărbatul se ridică într-un genunchi, apoi în picioare şi o luă la fugă. Edith se

uită o vreme după el, apoi se întoarse să mă liniştească. Era un A… îmi şopti ea. Imposibil! am strigat furios. Am întocmit dosare pentru fiecare A… în viaţă! Minţi, Edith! Ţi-a plăcut să îl simţi smiorcăindu-se pe buricul tău. Recunoaşte! Poate că ai dreptate, mi-a zis ea, poate că nu era un A… Dar nu puteam să risc. Mi-am petrecut restul zilei patrulând kilometri întregi de-a lungul plajei, dar individul dispăruse undeva, cu tot cu nasul lui mucos.

SCUIPAT: Nu ştiu de ce. De fapt, nu-mi amintesc exact când. Oare pe asta mi-oi fi imaginat-o?

APA DE PLOAIE: I-a venit ideea că plouă pe la două dimineaţa. Nu ne puteam da seama precis

48

din cauza lipsei ferestrelor. Am luat un degetar şi m-am dus sus-A apreciat gestul.

Credea, fără îndoială, că buricul ei este un organ senzorial, mai mult, o pungă ce garanta posesiunea, conform propriului ei sistem voodoo. De multe ori m-a ţinut strâns sau mai puţin strâns acolo, spunându-mi poveşti până spre dimineaţă. De ce nu m-am simţit niciodată cu adevărat în largul meu? De ce nu am ascultat ventilatorul şi liftul?

13

Zile în care nu pot lucra. De ce m-a deprimat lista aceea? N-ar fi trebuit s-o întocmesc. Am greşit faţă de burta ta, Edith. Am încercat să mă folosesc de ea. Am încercat să mă folosesc de burta ta împotriva Ciumei. Am încercat să fiu un om dintr-o celulă capitonată, ce spune eternităţii o frumoasă poveste obscenă. Am încercat să fiu un maestru de ceremonii în smoching, care excită o cabană întreagă de perechi aflate în luna de miere, patul fiindu-i plin de neveste neglijate. Am uitat că sunt disperat. Am uitat că am început această cercetare din cauza disperării. M-am lăsat păcălit de servieta mea. Notele mele îngrijite m-au indiis în eroare. Credeam că fac o muncă oarecare. Vechile cărţi despre Catherine Tekakwitha ale părintelui Cholenec, manuscrisele lui M. Remy, „Miracles faits en să paroisse par l'intercession de la B. Cath.

Tekakwith, 1696”, din arhivele Colegiului Sante-Marie – mărturiile m-au făcut să mă cred specialist. Am început să fac planuri, cum ar fi un curs pentru anii terminali. Am uitat cine sunt. Am uitat că n-am reuşit niciodată să-nvăţ să cânt la muzicuţă. Am uitat că am renunţat la

49

chitară fiindcă acordul fa îmi sângera degetele. Am uitat de şosetele şcorţoase din cauza spermei. Am încercat să traversez Ciuma într-o gondolă, tânăr tenor gata să fie descoperit de un căutător de talente în vacanţă. Am uitat de borcanele pe care mi le dădea Edith şi pe care nu le puteam deschide. Am uitat cum a murit Edith, am uitat cum a murit F., ştergându-se la fund cu o perdea. Am uitat că nu mai am decât o singură şansă. Am crezut că Edith se va odihni într-un catalog. Am crezut că sunt un simplu cetăţean, un particular, un beneficiar al serviciilor publice. Am uitat de constipaţie! Constipaţia însă nu m-a lăsat să uit. Sunt constipat din clipa când am întocmit lista. Cinci zile stricate încă din prima lor jumătate de oră. De ce eu? – marele of al constipatului. De ce lumea nu funcţionează normal în cazul meu? Eu, singuraticul stând pe dispozitivul de porţelan. Cu ce am greşit ieri? Ce bancă inexpugnabilă din psihicul meu are nevoie de căcat? Cum pot începe ceva nou cu întreaga zi de ieri în mine? Eu, cel ce urăşte istoria, ghemuit deasupra vasului imaculat. Cum pot dovedi că organismul este de partea mea? Îmi este stomacul duşman? Învinsul cronic al ruletei de dimineaţă plănuieşte să se sinucidă: un salt în râul St. Lawrence cu balastul unei burţi încuiate. La ce bun filmele? Pentru muzică sunt prea greu. Dacă nu las o mărturie zilnică, sunt invizibil. Mâncarea veche este otravă, iar sacii au scurgeri. Descuiaţi-mă! Houdini1 epuizat! Magie simplă dispărută! Omul pe vine se tocmeşte cu Dumnezeu, dându-i listă după listă de decizii de

1. Houdini (1874 – 1926) – iluzionist american care a devenit celebru prin numerele sale în care se elibera din lăzi sau încăperi încuiate.

50

An Nou. O să mănânc numai salată verde. Dacă trebuie să sufăr de ceva, atunci fă-mă să sufăr de diaree. Lasă-mă să hrănesc florile şi gândacii de bălegar. Lasă-mă să intru în rândul lumii. Nu-mi plac apusurile de soare şi atunci pentru cine mai ard ele? o să rămân de căruţă. Te avertizez că partea mea de muncă lumească va rămâne nefăcută. Dacă sfincterul trebuie să fie o monedă, atunci măcar să fie o monedă găurită. De ce eu? Voi folosi ştiinţa împotriva Ta. Voi produce câteva granule ca nişte bombe antisubmarin. Iartă-mă, iartă-mă, nu-l contracta mai tare. Nimic nu ajută, asta vrei să-mi dovedeşti? Un om scremându-se cocoţat pe colac se pregăteşte să abandoneze toate metodele. Lasă-mă fără speranţă, fără catedrale, fără radio, fără cercetările mele. Mi-e greu să renunţ la ele, dar la rahatul din mine mi-e şi mai greu. Da, da, renunţ până şi la metoda renimţării. În sala de judecată faianţată, un om ghemuit încearcă în zori o mie de jurăminte. Lasă-mă să depun mărturie! Lasă-mă să dovedesc Ordinea! Lasă-mă să arunc măcar o umbră! Te rog, goleşte-mă, căci, dacă sunt gol, pot primi, şi dacă pot primi, înseamnă că tot ce primesc vine de undeva din afara mea, iar dacă vine din afara mea, atunci nu sunt singur! Nu pot suporta singurătatea. Dincolo de orice, rămâne singurătatea. Nu vreau să fiu o simplă stea ce moare. Te rog, fă să-mi fie foame, pentru că atunci nu sunt un centru mort, pot percepe copacii ca entităţi distincte şi numele râurilor, înălţimea munţilor, diferitele forme ale numelui Tekakwitha, Tegahouita, Tegahkouita, Tehgakwita, Tekakouita mă pot face curios, oh, vreau să fiu fascinat de fenomene! Nu vreau să trăiesc pe dinăuntru! Reînnoieşte-mi viaţa. Cum pot exista ca recipient al măcelului de ieri? Sunt pedepsit de carnea mâncată? Să

51

existe oare cirezi sălbatice care nu au o părere prea bună despre mine? Crimă în bucătărie! Ferme Dachau! îngrijim fiinţe pentru a le mânca! Oare Dumnezeu iubeşte lumea? Ce fel monstruos de a te hrăni! Triburi de animale războindu-ne veşnic

între noi! Ce-am câştigat? Oamenii – nişte nazişti în ceea ce priveşte dieta! Moarte în centrul de hrănire! Cine le va cere iertare vacilor? Nu este vina noastră, nu noi am pus la cale toate astea. Aceşti rinichi sunt doar nişte rinichi şi-atât. Aceasta însă nu e carne de pui, e nu pui. Gândiţi-vă la lagărele morţii din subsolul unui hotel. Perne stropite cu sânge! Materie trasă în ţepele periuţelor de dinţi! Toate animalele mâncând, nu de plăcere, nu pentru aur, nu pentru putere, ci pur şi simplu pentru a trăi. Pentru a cui Plăcere eternă? De mâine postesc. Demisionez. Dar nu pot demisiona cu stomacul plin. Postul e pe placul Tău sau Te jigneşte? Ai putea s-o interpretezi drept mândrie ori laşitate. Baia mi s-a întipărit definitiv în memorie. Edith o păstra foarte curată, însă eu am fost mai puţin pretenţios. Este oare cinstit să îi ceri condamnatului să cureţe scaunul electric? Folosesc ziare; îmi voi cumpăra hârtie igienică atunci când o s-o merit. I-am promis closetului că îi voi acorda multă atenţie dacă va fi bnn cu mine, îl voi debloca. Dar de ce trebuie să mă umilesc? Nu lustruieşti parbrizul unei maşini făcute zob. Când organismul meu îşi va da drumul, promit că voi reveni la vechile obişnuinţe. Ajutor! Daţi-mi o sugestie. De cinci zile nu mai pot intra în baie, cu excepţia acelei prime jumătăţi de oră de eşec. Am dinţii murdari şi părul la fel. La autopsie aş puţi. Nimeni n-ar vrea să mă mănânce, sunt sigur. Cum e afară? Există un afară? Sunt încuiat, mort, muzeu impenetrabil al poftei mele. Aceasta este singurătatea brutală

52

a constipaţiei, iată cum ajunge lumea la pierzanie. Eşti gata să mizezi totul pe un râu şi pe o baie în pielea goală în faţa Catherinei Tekakwitha, fără nicio promisiune.

14

În lumea numelor cu noi! F. spunea: Dintre toate legile ce ne leagă de trecut, numele lucrurilor sunt cele mai stricte. Dacă stau în ceea ce este fotoliul bunicului meu şi mă uit afară pe ceea ce este fereastra bunicului meu, atunci mă aflu în miezul lumii lui. F. spunea: Numele păstrează demnitatea Aparenţei. F. spunea: Ştiinţa

începe cu atribuirea superficială de nume, înclinaţia de a nu da atenţie formei şi destinului specific al fiecărei vieţi roşii şi a le numi pe toate „roze". Pentru ochiul brutal şi activ, toate florile sunt la fel, ca şi negrii sau chinezii. F. nu tăcea niciodată din gură. Vocea lui mi-a intrat în ureche ca o muscă, bâzâind necontenit. Stilul lui mă colonizează. F. îmi lasă prin testament garsoniera sa din centru, fabrica pe care a cumpărat-o, căsuţa din copac, colecţia de săpunuri şi hârtiile sale. În plus, nu-mi place scurgerea din cocoşelul meu. E prea mult, F! Trebuie să mă cramponez de mine. Mă mai pomenesc după aceea că urechile îmi devin transparente. F, de ce mi-e dintr-odată atât de dor de tine? Sunt anumite restaurante în care nu mai pot intra. Dar trebuie oare să fiu monumentul tău? Şi, de fapt, am fost cu adevărat prieteni? îmi amintesc ziua când ai cumpărat în sfârşit fabrica cu opt sute de mii de dolari şi ne plimbam pe podelele de lemn cu denivelări, podele pe care le-ai măturat adeseori în copilărie. Cred că efectiv plângeai. Era miezul nopţii, iarjumătate

53

dintre becuri erau arse. Ne-am plimbat printre rândurile de maşini de cusut, mese de croit şi călcătoare cu aburi defuncte. Nimic nu e mai liniştit ca o fabrică fără activitate. Din când în când loveam câte o încâlcire de umeraşe ori atingeam în trecere stativul de care atârnau, dese ca viţa de vie, şi un clinchet ciudat se auzea, ca şi când o sută de bărbaţi plictisiţi s-ar fi jucat cu mărunţişul din buzunar, un sunet ciudat de violent, de parcă oamenii aceia aşteptau printre umbrele groteşti lăsate de utilajele abandonate – oameni aşteptându-şi salariile, bătăuşi puşi să împiedice închiderea fabricii. Eram oarecum speriat. Fabricile, ca şi parcurile, sunt locuri publice şi mi se părea o ofensă adusă gândirii democratice să îl vezi pe F. atât de mişcat de statutul său de proprietar. F. ridică un vechi fier de călcat cu aburi, prins cu un arc gros de un cadru metalic de deasupra. Îi făcu vânt de pe masă şi începu să râdă, în timp ce fierul sărea în sus şi în jos ca un yo-yo periculos, umbrele lăsând pe pereţii murdari dâre asemenea unui burete nebun pe o tablă. La un

mornent dat, F. răsuci un întrerupător, luminile pâlpâiră, iar cureaua centrală ce punea în mişcare maşinile de cusut începu să se învârtă. F. Începu să ţină un discurs. Îi plăcea să vorbească pe fond de zgomot mecanic.

— Larry! strigă el, impresionând băncile goale. Larry! Ben! Dave! Ştiu că mă auziţi! Ben! Nu ţi-am uitat spinarea încovoiată! Sol! Am făcut ce-am promis! Margerie, micuţo! Acum n-ai decât să-ţi bagi papucii zdrenţăroşi în cur! Evrei, evrei, evrei! Vă mulţumesc!

— F. Eşti dezgustător.

— Fiecare generaţie trebuie să mulţumească evreilor săi, mi-a zis F., ţâşnind de lângă mine. Şi indienilor săi. Indienilor trebuie să le mulţumim

54

pentru că ne-au construit podurile şi zgârie-norii. Lumea este compusă din rase, ar trebui să înveţi atâta lucru, prietene. Oamenii sunt diferiţi! Tranda-firii diferă unul de altul! Larry! Sunt eu, F., puiul de goy[1] căruia i-ai ciufulit de atâtea ori părul blond. Am făcut ce ţi-am promis în magazia întunecată cu mult timp în urmă. E a mea! A noastră! Acum dansez pe rămăşiţele ei! Am transformat-o într-un teren de joacă! Sunt aici cu un prieten!

Când s-a mai liniştit, F. m-a luat de mână şi m-a dus în magazie. Mosoarele mari şi goale şi cilindrii de carton aruncau unne precise în lumina slabă, ca nişte coloane de templu. Mirosul respectabil, de animal, al lânii adăsta încă în aer. Am simţit cum mi se depune pe nas un strat de ulei. Când ne-am întors în hală, cureaua de transmisie continua să se învârtă, iar câteva maşini fără ac pompau în gol. F. şi cu mine stăteam foarte aproape unul de celălalt.

— Deci mă consideri dezgustător, zise F.

— Nu te-aş fi crezut niciodată capabil de asemenea sentimentalisme ieftine. Să vorbeşti cu nişte stafiuţe de evrei!

— Mă jucam aşa cum am promis odată c-o voi face.

— Erai de-un sentimentalism dulceag.

— Nu-i aşa că-i un loc frumos? Nu-i aşa că-i liniştit? Suntem în

viitor. În curând, bogătaşii vor construi locuri ca acesta pe proprietăţile lor şi le vor vizita la lumina lunii. Istoria ne-a arătat că oamenilor le place să viseze şi să hoinărească şi să facă dragoste în locuri ce au fost cândva scena unor activităţi violente.

— Ce-ai de gând să faci cu fabrica asta?

1. Goy (idiş) – termen jignitor folosit de evrei pentru riRfivrpi neevrei.

— O să vin pe-aici din când în când. O să mătur un pic. O să mâo pun pe mesele lucioase. O să mă joc cu utilajele.

— Ai fi putut fi milionar. Pagina financiară vorbea despre manevrele tale strălucite-Trebuie să mărturisesc că lovitura asta a ta a dat multă greutate rahatului pe care mi l-ai debitat de-a lungul anilor.

— Orgoliu! strigă F. Trebuia să văd dacă sunt în stare. Trebuia să văd dacă îmi găsesc consolare în aşa ceva. În ciuda a ceea ce ştiam! Larry nu se aştepta la aşa ceva de la mine şi deci nu eram neapărat dator să încerc. Promisiunea mea din copilărie a fost un alibi! Te rog, nu lăsa această seară să schimbe nimic din cele ce ţi-am spus.

— Nu plânge, F.

— Iartă-mă. Voiam să simt gustul răzbunării. Voiam să fiu american. Voiam să-mi umplu viaţa cu această vizită. Larry nu aşa ceva avusese în minte.

Apucându-l pe F. de umeri, am lovit un suport de umeraşe. Clinchetul monedelor nu se auzi însă prea tare, având în vedere că era o cameră mai mică şi că utilajele mergeau, iar bătăuşii se retraseră, în timp ce noi ne îmbrăţişam disperaţi.

15

Catherine Tekakwitha în ungherele casei celei lungi. Edith ghemuindu-se în camera îmbâcsită, unsă pe tot corpul cu grăsime. F. dând cu mătura prin noua lui fabrică. Catherine Tekakwitha nu poate ieşi din casă la amiază. Când a ieşit totuşi o dată, era înfăşată într-o pătură: o mumie şontî-căind. Astfel îşi petrecu ea copilăria, departe de soare şi de zgomotul vânătorii, martor

permanent

56

al indienilor obosiţi ce mâncau şi se futeau, cu imaginea curatei Doamne Maria zornăindu-i în cap mai tare decât toate instrumentele dansatorilor, timidă precum căprioara despre care auzise. Ce voci auzea, mai tari decât gemetele, mai dulci decât sforăitul? Cât de bine trebuie să fi învăţat regulile de bază! Nu ştia cum îşi încolţeşte vânătorul prada, dar ştia în schimb cum se tolăneşte cu burta plină şi apoi cum râgâie când face dragoste. Văzu toate pregătirile şi toate încheierile, dar fără perspectiva munţilor. Văzu cum se împe-recheau, dar nu auzi cântecele fredonate în pădure şi nu văzu lucruşoarele făcute din iarbă şi date în dar. Confruntată cu asaltul maşinăriei umane, trebuie să-şi fi făcut nişte idei complicate şi luminoase despre rai… şi să-şi fi alimentat ura pentru rahatul concret. E totuşi un mister cum se poate cineva îndepărta de lume. Dumque crescebat actate, crescebat et prudentia, spune părintele Cholenec în 1715. Să fie durerea? De ce viziunea ei nu a devenit rabelaisiană? 1 s-a dat numele de Tekakwitha, dar sensul exact al cuvântului nu se cunoaşte. „Cea care pune lucrurile în ordine" este interpretarea abatelui Marcoux, bătrânul misionar de la Caughnawaga. L'abbe Cuoq, indiano-logul sulpician1: Celle qui s'avance, qui meu, quelquechose devant elle. „Cineva care înaintează în întuneric, cu braţele întinse în faţă", sună interpretarea părintele Lecompte. Am putea spune că numele ei era o combinaţie a acestor două sensuri:

ea, cea care înaintează, pline întunericul în ordine. Catherine Tekakwitha, poate că eu mă apropii de tine în acelaşi fel. Unchiul cel bun care a adoptat copilul orfan. După ciumă, întregul sat s-a mutat o milă mai în susul râului Mohawk.

1. Aparţinând Societăţii St. Sulpice.

aproape de locul unde se varsă în el râul Auries. I se spunea Gandaouague, un alt nume pe care îl cunoaştem sub mai multe variante: Gandawague, cuvânt huron folosit de misionari pentru a denumi cascade ori praguri de râu, Gahnawague în dialectul

mahoc, Kaknawake, care a devenit apoi numele actual de Caughnawaga. Trudesc, nu glumă. Iat-o trăind cu unchiul său, soţia şi surorile acestuia în casa cea lungă, căreia el i-a pus temelie, una dintre principalele construcţii ale satului. Femeile irocheze munceau pe brânci. Vânătorul nu aducea niciodată animalul vânat. Făcea o incizie în stomacul acestuia, lua o mână de intestine şi, în timp ce dansa în drum spre casă, presăra maţele ici şi colo: unul atârna de o creangă, altul rămânea agăţat de un tufiş. Am vânat, îşi anunţa el nevasta. Aceasta o pornea în pădure urmând dâra murdară, iar răsplata pentru faptul că găsea animalul mort era aceea că îl aducea înapoi bărbatului, care dormea lângă foc cu maţele chiorăind. Femeile făceau majoritatea muncilor neplăcute. Războiul, vânătoarea şi pescuitul erau singurele ocupaţii pe care le permitea demnitatea bărbatului. În restul timpului, acesta fuma, bârfea, juca diverse jocuri, mânca şi dormea-Catherinei Tekakwitha îi plăcea să muncească. Toate celelalte fete făceau lucrurile de mântuială ca să poată ieşi mai repede afară să danseze, să flirteze, să îşi pieptene părul, să îşi picteze feţele, să îşi pună cercei şi să se împodobească cu mărgele de porţelan colorat. Purtau piei bogat ornamentate, jambiere brodate cu mărgele şi ţepi de porc spinos. Frumos! Mie de ce nu-mi poate plăcea aşa ceva? Oare Catherine aude dansul? Oh, mi-ar surâde una dintre dansatoare. Nu vreau să o deranjez pe Catherine, care munceşte în casa cea lungă, în timp ce sunetul înăbuşit al paşilor

58

arde cercuri perfecte în inima ei. Fetele nu acordă prea multă importanţă zilei de mâine, dar Catherine adună zilele într-un şirag pe care se înşiră umbrele. Mătuşile sale insistă. Uite un colier, de ce nu-l porţi, draga mea, şi de ce nu îţi vopseşti tenul tău nenorocit? Era foarte tânără, de aceea s-a lăsat împodobită, dar nu şi-a iertat asta niciodată. Douăzeci de ani mai târziu, plângea din cauza a ceea ce considera a fi unul dintre păcatele ei cele mai mari. În ce mă bag? Acesta să fie genul meu de femeie? După o vreme, mătuşile sale au încetat cu presiunile şi ea a revenit la munca

neîntreruptă: măcinatul, adusul apei, adunatul de vreascuri pentru foc, pregătirea pieilor pentru comerţ – totul cu o bunăvoinţă extraordinară. „Douce, patiente, chaste, et innocente”, spune părintele Chauchetiere. „Sage comme une fille franpaise bien elevee”, continuă el. Ca o mică franţuzoaică binecrescută! o, Biserică îngrozitoare! F., asta vrei de la mine? Aceasta să fie pedeapsa pentru că nu am alunecat împreună cu Edith? Ea mă aştepta, unsă pe tot corpul cu alifie roşie, iar eu mă gândeam la cămaşa mea albă. De atunci m-am dat cu tubul acela din curiozitate, o singură coloană lucioasă, pentru mine inutilă ca şi acropola lui F. în dimineaţa aceea. Acum citesc cât era de talentată Catherine Tekakwitha la broderie şi lucru de mână şi că făceajambiere brodate, pungi pentru tutun, moca-sini şi coliere frumoase. Ore întregi lucra la ele, folosind rădăcini şi piei de ţipar, scoici, porţelan, ţepi de porc spinos. Pentru a fi purtate de oricine în afară de ea! Pe cine împodobea mintea ei? Colierele sale erau apreciate în mod deosebit. Era acesta felul ei de a-şi râde de bani? Probabil că dispreţul său o elibera, făcând-o să inventeze modele şi aranjamente de culori, tot aşa cum

59

dispreţul lui F. pentru comerţ i-a permis să cumpere o fabrică. Ori îi interpretez greşit pe amândoi? Sunt obosit de date, sunt obosit de speculaţii, vreau să fiu mistuit de iraţionalitate. Vreau să fiu luat de val. În momentul acesta nu îmi pasă ce se întâmplă sub pătura ei. Vreau să fiu acoperit de săruturi imprecise. Vreau ca lucrările să-mi fie lăudate. De ce este opera mea atât de singuratică? Este trecut de miezul nopţii, iar liftul se odihneşte. Linoleumul este nou, robineţii nu curg, totul mulţumită moştenirii de la F. Vreau toate orgasmele pe care nu le-am cerut. Vreau o carieră nouă. Ce i-am făcut lui Edith de nici măcar stafia ei nu mi-o scoală? Urăsc apartamentul ăsta. De ce l-am mai redecorat? Am crezut că masa va arăta bine vopsită în galben. o, Doamne, te rog, înfricoşează-mă! De ce sunt atât de neputincioşi în seara aceasta cei doi oameni care m-au iubit? Buricul, inutil. Până şi groaza finală a lui F., tot fără

sens. Mă întreb dacă plouă. Vreau experienţele lui F., extravaganţa sa afectivă. Nu-mi pot aminti nimic din ce spunea el, Nu-mi amintesc decât cum îşi folosea batista, cum o împăturea meti-culos pentru a-şi feri nasul de muci, cum strănuta de strident şi plăcerea pe care i-o provocau acele strănuturi. Stridente şi metalice, categoric instrumentale, o mişcare bruscă a capului său osos într-o parte, apoi privirea surprinsă, ca şi când tocmai ar fi primit un dar neaşteptat, şi ridicarea sprâncenelor zicând „închipuie-ţi”. Oamenii stră-nută, F., atâta tot, nu mai face aşa un miracol din asta că mă deprimă, e deprimant obiceiul ăsta al tău de a te bucura de strănuturi şi de a mânca merele ca şi cum pentru tine ar fi mai zemoase şi de a exclama primul cât de bun este filmul. Deprimi lumea. Şi nouă ne plac merele. Mă scoate din minţi când mă gândesc la lucrurile pe care i le-ai

60

spus lui Edith, făcându-le probabil să sune ca şi când trupul ei ar fi fost primul pe care l-ai atins vreodată. A fost încântată? Sfârcurile ei cele noi. Amândoi sunteţi morţi. Nu privi niciodată prea mult timp un pahar gol de lapte. Nu-mi place ce se întâmplă cu arhitectura Montrealului. Unde au dispărut corturile? Aş vrea să acuz Biserica. Acuz Biserica Romano-Catolică din Québec că mi-a distrus viaţa sexuală şi mi-a băgat membrul într-un relicvariu destinat unui deget, acuz B.R.C. din Q. că m-a făcut să comit acte homosexuale oribile cu F., el însuşi o victimă a sistemului, acuz Biserica de faptul că a omorât indieni, acuz Biserica de faptul că nu i-a permis lui Edith să mi-o sugă ca lumea, acuz Biserica de faptul că a acoperit-o pe Edith cu alifie roşie şi a lipsit-o pe Catherine Tekakwitha de alifie roşie, acuz Biserica de faptul că bântuie automobilele şi produce acnee, acuz Biserica de faptul că a construit toalete verzi pentru masturbare, acuz Biserica de distrugerea dansurilor mahocilor şi că nu a cules cântece populare, acuz Biserica de faptul că mi-a furat bronzul de pe piele şi că promovează mătreaţa, acuz Biserica de faptul că trimite oameni cu unghiile murdare prin tramvaie, unde acţionează împotriva Ştiinţei,

acuz Biserica de circumcizia femeilor în Canada franceză.

16

Era o zi superbă în Canada, o zi tulburătoare de vară, atât de scurtă, atât de scurtă. Era în 1664, soare, libelule cercetau plescăitul lopeţilor, porci spinoşi dormeau proptiţi în nasurile lor moi, fetiţe cu codiţe negre împleteau coşuleţe mirositoare din iarbă, căprioare şi viteji adulmecau

61

v vântul cu iz de pin, visând la noroc, doi băieţi se hârjoneau lângă palisadă, îmbrăţişare după îmbrăţişare. Lumea avea în jur de două milioane de ani, însă munţii Canadei erau foarte tineri. Porumbei ciudaţi se roteau pe deasupra satului Gandaouague.

— Aaauuu, plângea inima de doar opt ani. Inima asculta, Inima ce nu era nici tânără, nici bătrână şi nici prizonieră a descrierii, iar Toma cânta pentru toţi copiii, Facienţi quod în se est, Deus non de negat graţiam.

— Azi trebuie să străluciţi frumos.

Voi, ţepi de porc-spinos;
Ca ploaia de vară.
Voi, mărgele înşirate pe sfoară;
Cunună din colţi ce nu pier
E-acest colier, cântau Mătuşile în timp ce o îmbrăcau pe fetiţă pentru ceremonia simplă de nuntă, conform obiceiului lor, căci irochezii se căsătoreau de copii.

— Nu, nu, plângea o inimă din sat. Ponimbei ciudaţi se roteau pe deasupra satului Gandaouagu6.

— Du-te la el, Catherine, oh, e un bărbăţel atât de puternic! chicoteau Mătuşile.

— Ha, ha, râdea voinicelul.

Deodată râsul încetă, căci băieţelului îi era teamă şi nu era o senzaţie de frică pe care o cunoştea, frica de a fi biciuit ori de a pierde la un joc, însă odată, când a murit un vraci…

— Ce se întâmplă cu ei? întrebă familia fiecărui copil, pentru că familiile voiau să stabileaacă o legătură avantajoasă între ele.

— Guu-guu, cântau porumbeii rotitori. Cunună din colţi ce nu pier e-acest colier, îi străpunse inirna cu săgeţi cântecul Mătuşilor, Nu, nu, plângea ea, nu e bine, nu e bine, şi ochii i se

62

rostogoliră în cap. Tare ciudată trebuie să îi fi părut micului sălbatic, cu faţa ei răvăşită, cu leşinul ei, căci acesta fugi.

— Nu face nimic, fură de acord Mătuşile. În curând va creşte şi îi vor pomi secreţiile, căci până şi algonchinele sunt oameni! râdeau Mătuşile. Atunci nu vom mai avea probleme!

Şi astfel copila se întoarse la viaţa ei de ascultare, muncă grea şi timiditate veselă, izvor de plăcere pentru toţi cei care o cunoşteau. Nici Mătuşile nu aveau vreun motiv să creadă că orfana nu va urma calea străveche a irochezilor. În scurt timp nu mai fu copil şi Mătuşile complotară din nou.

— O să-i întindem o cursă Ruşinoasei. Nu-i vom mai spune nimic.

Era o noapte frumoasă când veni vremea ceremoniei, care nu presupunea decât ca tânărul să intre în coliba miresei, să se aşeze alături de ea şi apoi să primească de la aceasta mâncare în dar. În asta consta toată ceremonia, participanţii fiind aleşi fără a fi consultaţi, prin înţelegere între familiile lor.

— Aşază-te şi tu, Catherine, toate treburile au fost făcute, dragă, nu mai avem nevoie de apă, făcură Mătuşile cu ochiul.

— Ce frig e în seara asta, dragi Mătuşi. Luna tomnatică plutea pe deasupra Canadei indiene, iar pasărea-cu-trei-fluierături îşi slobozi cântecul dintre ramurile negre ca pe nişte săgeţi trase în sus, fără nicio ţintă. Ciui! Cirui! Ţiui! o femeie îi pieptănă părul negru cu un pieptene de lemn, cu mişcări leneşe, murmurând în tot acest timp o incantaţie monotonă şi tristă.

— …vino cu mine, stai lângă mine pe un munte…

Lumea se trase mai aproape de focurile mărunte şi de oalele cu supă. Un peşte ţâşni din

63

râul Mohawk şi plană pe deasupra dârei de apă până ce dâra

se pierdu înapoi în râu, dar peştele continuă să plutească.

— Ia te uită cine-a venit!

Umerii laţi ai unui tânăr vânător umplură cadrul uşii. Catherine îşi ridică ochii de la colierul la care lucra, roşi, apoi se întoarse la lucrul său. Un zâmbet înflori pe buzele senzuale ale frumosului viteaz. Şi le linse cu o limbă lungă şi roşie, simţind gustul vânatului pe care îl ucisese şi din care se înfruptase ceva mai înainte. Ce limbă! se mimmară Mătuşile, afundându-şi pumnii în poală pe sub lucrul lor de mână. Sângele năvăli în vintrele tânărului. Acesta îşi strecură o mână sub acoperitoarea de piele şi şi-o luă în palmă:

caldă şi groasă ca un gât de lebădă-Era acolo;

bărbatul aştepta! Păşi ca o pisică spre locul unde fata stătea ghemuită, tremurând, înşirând micile scoici, şi se aşeză lângă ea, întinzându-se intenţionat pentru ca ea să îi vadă fesele tari şi coapsele.

— Hm, hm, făcu una dintre Mătuşi. Un peşte ciudat plutea luminos pe deasupra apelor râului Mohawk. Deodată şi pentru întâia oară în viaţă, Catherine Tekakwitha îşi dădu seama că trăia într-un trup, un trup de femeie! Deveni conştientă de coapsele sale şi de faptul că acestea puteau strânge, simţi viaţa florală a sfârcurilor şi golul absorbitor al pântecelui, singurătatea feselor, dorinţa de a se deschide ca o uşă a pizdei sale micuţe ce striga să fii. e lărgită, simţi existenţa fiecărui fir de păr pubian, nu multe şi atât de scurte că nici măcar nu se răsuceau! Trăia într-un trup, un trup de femeie, iar acesta funcţiona! îşi simţea secreţiile.

— Pot să jur că-i e foame, spuse o altă Mătuşă. Peştele se înălţă – atât de strălucitor! – deasupra râului. Fata simţi în imaginaţia sa

64

cercul braţelor acestui vânător, cercurile pe care avea să le forţeze printre buzele pizdei sale, cercurile sânilor săi turtiţi sub el, cercul muşcăturilor sale pe umărul lui, cercul buzelor sale sărutând!

— Da, mor de foame.

Cercurile erau făcute din bice şi chingi cu noduri. Ele o legau,

o înăbuşeau, îi sfâşiau pielea, erau nişte coliere de colţi ce se strângeau. Sfârcurile îi sângerau. Şedea pe sânge. Cercurile iubirii se strângeau ca un laţ, strivind, rupând, tăind. Nodurile prindeau fire de păr. Agonie! Un cerc arzător îi atacă pizda şi i-o desprinse dintre coapse ca pe un capac de conservă. Trăia într-un trup de femeie, dar… acesta nu îi aparţinea! Nu era al ei şi deci nu-l putea oferi! Cu un ultim gând ca o praştie îşi zvârli pentru totdeauna pizda în noapte. Nu era a ei şi deci nu putea să i-o ofere chipeşului tânăr, deşi braţele acestuia erau puternice, iar farmecul său silvestru deloc de neglijat. Şi, cum îşi declina astfel proprietatea asupra propriului trup, intui pentru o clipă inocenţa bărbatului, văzu pentru un moment frumuseţea tuturor feţelor din jurul focurilor trosnitoare din sat. Ah, durerea se mai potoli, carnea sfâşiată care în cele din urmă nu îi mai aparţinea se vindecă în libertate şi o nouă descriere a sa, câştigată atât de brutal, i se strecură cu forţa în inimă: era Fecioară.

— Adu-i omului ceva de mâncare, porunci fioros o frumoasă Mătuşă.

Ceremonia nu trebuie săvârşită, vechiul ritual nu trebuie respectat! Catherine Tekakwitha se ridică în picioare. Vânătorul zâmbi, Mătuşile zâmbiră, Catherine Tekakwitha zâmbi trist, vânătorul crezu că zâmbeşte sfios, Mătuşile crezură că zâmbeşte cu viclenie, Mătuşile crezură că vânătorul zâmbeşte lacom, vânătorul crezu chiar că până şi mica despicătură din capul mădularului său

65

zâmbea şi poate Catherine credea că pizda sa zâmbea în noul şi totuşi vechiul său cămin. Un peşte ciudat, luminos, zâmbi şi el.

— Ţoc, ţoc, mmmmm, făcu vânătorul. Catherine Tekakwitha fugi de lângă oamenii flămânzi care stăteau pe vine. Pe lângă focuri, oase, excremente, ieşi în fugă pe uşă, dincolo de palisadă, prin satul plin de fum, până sub arcadele mestecenilor ce se înălţau palizi în lumina lunii.

— După ea!

— N-o lăsa să-ţi scape!

— Fute-o-n tufişuri!

— Trage-i una şi din partea mea!

— Huu, huu, huu!

— Mănâncă-i plăcinta cu păr!

— Nu ierta nimic!

— Trânteşte-o şi trage-i-o din partea mea!

— Pune-i un steag pe faţă!

— Înfige-i-o!

— Repede!

— Ruşinoasa fuge!

— Fute-o-n cur!

— Moare după pulă!

— Ciui! Cirui! Ţiui!

— Până-n plăsele!

— Trage-i-o sub braţ!

— …vino cu mine, stai lângă mine pe un munte…

— Pfu! Pfu!

— Fă-ţi pomană cu ea!

— Fute-o de să-i piară coşurile!

— Înhaţ-o!

— Deus non de negat graţiam!

— Pişă-te-n ea!

— Hai înapoi!

— Târfa algonchină!

66

— Franţuzoaică îngâmfată!

— Cacă-i-te-n ureche!

— Fă-o să-ţi spună nene!

— Pe acolo!

Vânătorul intră în pădure. Nu avea să-i fie greu să o găsească pe Ruşinoasă, pe Cea-Care-şchioapătă. Urmărise vânat mai iute de picior decât ea. Ştia fiecare potecă. Dar unde era? Bărbatul ţâşni înainte. Ştia o sută de locuri moi, culcuşuri din ace de pin, bârloguri din muşchi. Păşi pe o ramură care se rupse, pentru întâia oară în

viaţa lui! Afacerea se transforma într-un futai prea costisitor. Unde eşti? N-o să-ţi fac nimic rău. O creangă îl lovi în faţă.

— Ho, ho, se auziră vocile din sat, aduse de vânt.

Deasupra râului Mohawk, un peşte plutea într-un nimb de ceaţă bălaie, un peşte ce tânjea după plase de pescari, tânjea să fie prins şi să vadă oameni mulţi în jurul mesei, un peşte luminos şi zâmbitor.

— Deus non de negat graţiam.

Când Catherine Tekakwitha ajunse acasă în dimineaţa următoare, Mătuşile o pedepsiră. Vânătorul cel tânăr se întorsese de câteva ceasuri, umilit. Familia sa era scandalizată.

— Algonchină împuţită! Na! Şi na!

— Buf! Pleosc!

— De-acum o să dormi lângă rahat!

— Nu mai faci parte din familie, de-acum eşti doar o sclavă!

— Mă-ta nu era bună de nimic!

— O să faci ce zicem noi! Pleosc! Catherine Tekakwitha zâmbi vesel. Nu trupul său primea şuturile şi nu pe burta ei săreau bătrânele cu mocasinii pe care ea îi brodase. Cât

67

timp o chinuiră, privi în sus prin orificiul pentru fum din acoperiş. După cum remarcă părintele Lecompte, Dieu lui avait donne une âme que Tertullien dirait „naturellement chrétienne”.

17

O, Doamne, Dimineaţa Ta Este Perfecta. Oamenii sunt Vii în Lumea Ta. Aud Copilaşii în Lift. Avionul Zboară Prin Aerul Albastru Originar. Gurile Mănâncă Micul Dejun. Radioul Este Plin de Electricitate. Copacii sunt Excelenţi. Tu Asculţi Vocile Necredincioşilor care Zăbovesc Pe Podul Cu Ţepe. Ţi-Am lăsat Spiritul să pătrundă în Bucătărie. Westelock[1] A Fost Tot Ideea Ta. Guvernul Este Blând. Morţii Nu Trebuie să aştepte. Tu înţelegi de Ce Unii Trebuie să bea Sânge. o, Doamne, Aceasta E Dimineaţa Ta. Se Aude Muzică Până şi Dintr-o Trompetă Făcută Dintr-un Femur Uman. Frigiderul va fi Mântuit. Nu-Mi Vine în Minte Nimic

care să nu fie Al Tău. Spitalele Au în Sertare Cancer Ce Nu Le Aparţine. Apele Mezo-zoice Erau Pline de Reptile Marine Ce Păreau Eterne. Tu Cunoşti Detaliile Cangurului. Piaj-a Ville Marie Creşte şi Cade la o Floare în Binoclul Tău. În Deşertul Gobi Există Ouă Străvechi. Greaţa Este Un Cutremur de Pământ în Ochiul Tău. Chiar şi Lumea Are Trup. Suntem Sub Observaţie Permanentă. În Mijlocul Violenţei Moleculare, Masa Galbenă. Se Cramponează de Forma Sa. Sunt înconjurat de Membri Ai Tribunalului Tău. MI-E Teamă Că Rugăciunea îmi va Cădea în Minte. Această Agonie Matinală Este

1. Westelock – marcă de ceasuri de epocă. 68

Explicată Undeva. Ziarul Informează Că S-A Găsit Un Embrion Uman învelit în Ziar şi Că Un Doctor A Fost Suspendat. Încerc să te Cunosc în Bucătăria Unde Stau Acum. Mă Tem de Ininuoara Mea. Nu Pot înţelege Cum de Braţul Meu Nu Este Un Arbore de Liliac. Mă Tem Pentru Că Moartea Este Ideea Ta. Nu Cred Că. Se Cade la Eu să descriu Lumea Ta. Uşa de La Baie. Se Deschide Singură, I-ar Eu Tremur de Prea Multă Frică. o, Doamne, Cred Că Dimineaţa Ta Este Perfectă. Nimic Nu. Se va întâmpla Incomplet. o, Doamne, Sunt Singur Când E Vorba de Dorinţa Mea de A învăţa, însă Orice Dorinţă Mai Mare Trebuie să ţi-o Adresez Ţie. Sunt o Fiinţă Din Dimineaţa Ta Ce Scrie o Mulţime de Cuvinte care încep Cu Majusculă. Şapte şi Jumătate în Ruinele Rugăciunii Mele. Stau Cuminte în Dimineaţa Ta în Timp Ce Maşinile Pleacă. o, Doamne, Dacă Există Călătorii înflăcărate, Fii Alături de Edith Când Urcă. Fii Alături de F. Dacă şi-A Câştigat Dreptul La Agonie. Fii Alături de Catherine care E Moartă de Trei Sute de Ani. Fii Alături de Noi în Ignoranţa Noastră şi de Nenorocitele Noastre de Doctrine. Cu Thţii suntem Chinuiţi de Gloria Ta. Ne-Ai Făcut să trăim Pe Scoarţa Unei Stele. F. A Suferit Cumplit în Ultimele Sale Zile de Viaţă. Catherine A Fost Ciopârţită în fiecare Ceas De o Maşinărie Misterioasă. Edith A Ţipat de Durere. Fii Alături de Noi în Această Dimineaţă A Timpului Tău. Fii Alături de Noi Acum La Ora Opt. Fii Alături de Mine Acum, Când Pierd Fărâmiturile De îndurare. Fii Alături de Mine

Acum, Când Bucătăria. Se întoarce. Te Rog Fii Alături de Mine Mai Ales în Timp Ce Caut Un Post de Radio Cu Muzică Religioasă. Fii Alături de Mine în Etapele Muncii Mele Deoarece Creierul Parcă MI-A Fost Biciuit

69

Şi Tânjesc să creez Un Lucruşor Perfect Ce Va trăi în Dimineaţa Ta la o ciudată Electricitate Statică în Elegia unui Preşedinte Ori la un Cocoşat Gol Puşcă Stând La Soare Pe o Plajă Uleioasă şi Aglomerată.

18

Lucrul cel mai original din natura unui om este adesea latura lui cea mai disperată. Astfel, noile sisteme sunt impuse lumii de oameni care pur şi simplu nu pot suporta chinul de a trăi cu ceea ce există deja. Creatorilor de sisteme nu le pasă de nimic altceva decât ca acestea să fie unice. Dacă Hitler s-ar fi născut în Germania nazistă, nu s-ar fi mulţumit cu atmosfera ei. Dacă un poet nepublicat descoperă o imagine de-a sa în opera unui alt scriitor, nu se simte consolat, pentru că nu-i este credincios imaginii sale ori evoluţiei acesteia în spaţiul public, ci ideii că nu este legat de lumea dată, că poate să se sustragă aranjamentului dureros al lucrurilor aşa cum sunt, Iisus şi-a conceput probabil sistemul astfel încât să dea greş în mâinile altor oameni, căci aşa se întâmplă cu cei mai mari creatori: ei garantează puterea disperată a propriei originalităţi proiectându-şi sistemele într-un viitor abraziv. Acestea sunt ideile lui F., desigur. Mă îndoiesc însă că a crezut în ele. Aş vrea să ştiu de ce a fost atât de interesat de mine. Privind retrospectiv, am impresia că mă pregătea pentru ceva anume şi că era gata să folosească orice nenorocită de metodă ca să mă menţină într-o stare de isterie. Isteria este sala mea de clasă, mi-a zis o dată F. Este interesant contextul în care a făcut această

70

remarcă. Văzuserăm două filme unul după altul şi apoi mâncaserăm o copioasă masă grecească în restaurantul unui prieten de-al lui. Tonomatul cânta o melodie melancolică, aflată la

vremea respectivă în topul atenian. Pe bulevardul St. Lawrence ningea, iar cei doi sau trei clienţi rămaşi în restaurant priveau la vremea de afară. F. mânca absent măsline negre. Vreo doi chelneri beau cafele, după care au început să pună scaunele pe mese, lăsând – ca de obicei – masa noastră la urmă. Dacă exista în lume un loc nesupus vreunei presiuni, acesta era. F. căsca şi se juca cu sâmbnrii de măsline. Făcu această remarcă pe neaşteptate, iar mie îmi veni să-l omor. În timp ce ne plimbam prin curcubeul difuz al zăpezii colorate de lumina neoanelor, îmi strecură în mână o cărticică.

— Am primit-o în schimbul unui serviciu oral pe care i l-am făcut unui prieten proprietar de restaurant. E o carte de rugăciuni. Tu ai mai multă nevoie de ea decât mine.

— Mincinos împuţit! am ţipat eu când am ajuns la lumina unui stâlp stradal şi am putut citi coperta: EA AHNO – ArTAIKOI AIAAOrOI. E un ghid de conversaţie grec-englez tipărit în condiţii mizerabile la Salonic!

— Rugăciunea înseamnă traducere. Omul se traduce într-un copil cerând tot ceea ce există într-o limbă pe care abia a învăţat-o. Citeşte cartea.

— L-ar partea de engleză este execrabilă. F., tu mă chinui dinadins.

— Ah, spuse el voios, adulmecând noaptea, ah, în curând va fi Crăciun în India. Familii adunate în jurul curry-ului de Crăciun, colinde la flacăra cadavrului incinerat, copiii aşteptând clopoţeii lui Moş Bhagavad.

— Îţi place să murdăreşti totul, nu?

71

— Citeşte cartea. Caută în ea rugăciuni şi poveţe. Te va învăţa cum să respiri.

— Pfu. Pfu.

— Nu, nu e bine aşa.

19

Acum a venit vremea ca Edith să fugă, să fugă printre bătrânii

copaci canadieni. Dar unde sunt astăzi porumbeii? Unde este peştele surâzător şi luminos? De ce se ascund ascunzătorile? Unde este graţia divină astăzi? De ce nu i se dau bomboane Istoriei? Unde este muzica latină?

— Ajutor!

Edith avea treisprezece ani şi fugea prin pădure, urmărită de bărbaţi. Purta o rochie făcută din saci de faină. O Companie de Făină oarecare îşi ambala produsele în saci înfloraţi. O fetiţă de treisprezece ani aleargă printre pinii cu ace. Ai mai văzut aşa ceva? Urmăreşte-i poponeţul tânăr, tu, Eternă Pulă a Minţii. Câţiva ani mai târziu, Edith mi-a povestit totul sau cel puţin o parte din ce s-a întâmplat şi mărturisesc că, de atunci, i-am tot urmărit trupul micuţ prin pădure. iată-mă, deci, bătrân cărturar, îmiebunit de o durere nedefinită, urmăritor impulsiv al unor umbre de gonade. Edith, iartă-mă, dar întotdeauna am futut victima de treisprezece ani din tine. Iartă-te, mi-a spus F. Pielea de treisprezece ani e foarte frumoasă. Ce altă mâncare în afară de coniac e bună în lume după vârsta de treisprezece ani? Chinezii mănâncă ouă vechi, dar asta nu-i o consolare. o, Catherine Tekakwitha, trimite-mi fetiţe de treisprezece ani, acum! Nu m-am vindecat. Nu mă voi vindeca niciodată. Nu vreau să scriu această Istorie. Nu

72

vreau să mă împerechez cu Tine. Nu vreau să fiu superficial ca F. şi nu vreau să fiu cel mai mare specialist canadian în A… i. Nu vreau o masă galbenă nouă. Nu vreau cunoştinţe astrale. Nu vreau să dansez „Dansul telefonului”. Nu vreau să cuceresc Ciuma. Vreau ca viaţa mea să fie plină de fetiţe de treisprezece ani. Regele David din Biblie a avut una care să-l încălzească pe patul morţii. De ce nu ne-am întovărăşi şi noi cu oameni frumoşi? Strâns, strâns, strâns, oh, vreau să fiu prins ca într-o capcană într-o viaţă de treisprezece ani. Ştiu, ştiu câte ceva despre război şi despre afaceri. Sunt conştient de rahatul existent. Electricitatea celor treisprezece ani este dulce atunci când o sugi, iar eu sunt (ori lăsaţi-mă să fiu) delicat ca un colibri. Nu am ceva de colibri în sufletul meu? Nu este

ceva atemporal şi neînchi-puit de uşor în dorinţa mea plutind pe deasupra unei crăpături tinere şi umede pierdută într-o pată de păr blond? Oh, haideţi, dragile mele curajoase, atingerea mea nu are nimic de Midas, eu nu transform nimic în bani. Abia ating sfârcurile neajutorate ce devin, îndepărtându-se de mine, probleme de afaceri. Eu nu schimb nimic atunci când plutesc şi sorb de sub primul sutien.

— Ajutor!

Patru bărbaţi s-au luat după Edith. Arză-i-ar focul pe fiecare în parte. Dar îi înţeleg. Satul a rămas în urma lor, doldora de familii şi activitate. Bărbaţii aceia o urmăriseră de ani de zile. Manualele din Canada franceză nu stimulează respectul pentru indieni. O anume parte din gândirea canadiană catolică nu este sigură de victoria Bisericii asupra Vraciului. Nu-i de mirare că pădurile din jurul Québecului sunt mutilate şi vândute americanilor. Copaci magici tăiaţi cu ajutorul unui crucifix. Ucideţi mlădiţele. Dulce-amară este

73

seva pizdei unei fetiţe de treisprezece ani. o, Limbă Naţională! De ce nu vorbeşti în numele tău? Nu vezi ce se ascunde în spatele tuturor acestor reclame pentru adolescenţi? Să fie vorba doar de bani? Ce înseamnă de fapt „atragerea pieţei adolescente”? Ei? Priviţi toate picioarele acelea de treisprezece ani desfăcute în faţa televizoarelor. Se urmăreşte doar să li se vândă fulgi de cereale şi cosmetice? Madison Avenue geme de păsări colibri ce vor să bea din acele crăpături micuţe cu părul abia mijit. Atrageţi-le, atrageţi-le, scriitori convenabili ai poemelor comerciale. America muribundă o vrea pe Abishag cea de treisprezece ani să-i încălzească patul. Nişte bărbaţi ce se rad vor să siluiască fetiţe, dar le vând în schimb tocuri înalte. Topul sexual al hiturilor este scris de taţi care se bărbieresc. o, birouri ale lumii de afaceri, suferind de poftă după copii, vă simt la tot pasul durerea din coaiele albăstrite! o blondă de treisprezece ani stă tolănită pe scaunul din spate al unei maşini din parcare, cu un deget de la piciorul în ciorap de nylon jucându-se cu scrumiera din portieră, iar cu celălalt picior pe mocheta groasă din

interior, cu gropiţe în obraji şi doar o uşoară urmă de acnee inocentă, cu porţiartierul căzut cât trebuie. În depărtare rătăcesc luna şi lanternele poliţiştilor. Chiloţii marca Beethoven sunt nmezi de la petrecerea şcolii. Ea e singura din lume care mai crede că sexul este sfânt, murdar şi frumos. Şi cine e ăsta care îşi croieşte drum prin tufişuri? E Profesorul de Chimie, care a zâmbit toată seara în timp ce ea dansa cu vedeta echipei de fotbal, căci pe bancheta maşinii lui sta ea întinsă şi visează. iubirea pentru semeni se naşte în singurătate, obişnuia F. să spună. Nenumăratele nopţi lungi m-au învăţat că Profesorul de Chimie nu este propriu-zis un ticălos. El iubeşte sincer tinereţea. Publicitatea

74

curtează fiinţe superbe. Nimeni nu vrea să-şi facă viaţa un iad. În spatele celei mai agresive campanii publicitare se află un colibri flămând şi sfâşiat de iubire. F. nu voia ca eu să-i urăsc veşnic pe cei care au urmărit-o pe Edith.

— Of. Of. Smiorc. Oh, oh! Au ajuns-o din urmă într-o carieră de piatră sau într-o mină abandonată, oricum un loc foarte mineral şi tare, proprietatea indirectă a unor firme din Statele Unite. Edith era o frumoasă indiancă orfană de treisprezece ani, crescută de nişte părinţi vitregi indieni, deoarece mama şi tatăl ei muriseră într-o avalanşă. Colegii de şcoală se purtaseră urât cu ea pentru că nu o considerau creştină. Încă de la treisprezece ani avea sfârcuri ciudat de lungi, după câte mi-a spus. Probabil că informaţia aceasta s-a scurs în afara duşurilor şcolii. Poate că acela a fost zvonul subteran ce a inflamat rădăcinile întregului oraş. Poate că afacerile şi viaţa sa religioasă au continuat să se desfăşoare normal, dar absolut fiecare om este obsedat în secret de această informaţie privind sfârcurile. Liturghia este subminată de visul sfârcurilor. Greviştii care pichetează fabrica locală de azbest nu sunt pe de-a-ntregul devotaţi Muncii. Ceva lipseşte loviturilor şi gazului lacrimogen ale Poliţiei Provinciale, pentru că toate gândurile se îndreaptă spre sfârcurile extraordinare. Viaţa cotidiană nu poate tolera această intruziune fantastică. Sfârcurile lui Edith sunt o perlă perfectă ce irită

monotona protoplasmă funcţională a vieţii satului. Cine poate sesiza mecanica subtilă a Voinţei Colective la care contribuim cu toţii? Cred că, într-un anume fel, satul i-a delegat pe aceşti patru bărbaţi să o urmărească pe Edith în pădure. Prindeţi-o pe Edith! a ordonat Voinţa Colectivă. Scoateţi-ne din Cap sfârcurile ei vrăjite.

— Ajută-mă, Maică Maria!

75

Au trântit-o la pământ. I-au sfâşiat rochia cu modelul de zmeură al Companiei. Era o după-amiază de vară. Muştele o ciupeau. Bărbaţii se îmbătaseră cu bere. Râdeau şi o numeau sauuagesse, ha, ha! I-au dat jos chiloţii, răsucindu-i de-a lungul picioarelor ei prelungi şi arămii, iar când i-au aruncat deoparte nu au observat că aceştia arătau ca un covrig mare şi roz. Fură surprinşi că avea chiloţii foarte curaţi: chiloţii păgânilor trebuie să atârne şi să fie murdari. Nu le era teamă de poliţie, ştiau cumva că poliţia era de partea lor, fratele unuia dintre ei era poliţist şi avea coaie ca toată lumea. Au tras-o mai la întuneric, căci fiecare voia să fie oarecum singur cu ea. Au răsucit-o să vadă dacă nu i-au zgâriat fundul când au târât-o. Muştele o ciupiră de fesele uluitor de rotunde. Au întors-o la loc şi au tras-o şi mai adânc în întuneric, pentru că acum erau gata să îi scoată şi maioul. Întunericul era atât de dens şi de adânc în ungherul acela al carierei încât abia mai puteau vedea, iar ei asta îşi doreau. Edith urină de frică şi bărbaţii auziră zgomotul acela acoperindu-le râsul şi gâfâitul. Era un sunet constant, ce părea să nu se mai termine, constant şi puternic, auzindu-se mai tare decât gândurile lor, mai tare decât greierii ce măcinau o elegie pentru sfârşitul după-amiezii. Scurgerea urinei pe frunzele şi acele de brad din anul precedent deveni un tumult monolitic în cele opt urechi. Era sunetul pur al naturii inexpugnabile şi el le erodă planul ca un acid. Era un sunet atât de maiestuos şi simplu, un simbol sfânt al unei fragilităţi pe care nimic nu o putea viola. Bărbaţii îngheţară, fiecare simţindu-se dintr-odată singur, erecţiile prăbuşindu-se ca nişte acor-deoane închise, în timp ce sângele le ţâşnea în sus ca florile dintr-o rădăcină. Refuzară însă să

76

coopereze cu miracolul (după cum l-a numit F.). Nu puteau suporta să afle că Edith nu mai era Altfel, că le era Soră. Simţiră Legea Naturală, dar se supuseră Legii Colective. Se năpustiră asupra copilei cu degetele arătătoare, cu pipe, pixuri şi nuiele. Tare aş vrea să ştiu ce soi de miracol a mai fost şi ăla, F. Sângele îi curgea de-a lungul picioarelor. Bărbaţii făceau glume grosolane. Edith ţipa.

— Ajută-mă, Sfântă Kateri! F. m-a sfătuit să nu trag nicio concluzie din această conexiune. Nu mai pot continua. Mi s-a luat totul. M-a urmărit o singură imagine: o vedeam pe Edith la treisprezece ani, suferind sub atacul impotent al acestor patru bărbaţi. Când cel mai tânăr dintre ei s-a aplecat să urmărească mai de aproape pătrunderea nuielei sale ascuţite, Edith i-a cuprins capul cu mâinile şi l-a tras la pieptul ei, iar acesta a rămas acolo plângând, ca bărbatul de pe plaja Old Orchard. F., e prea târziu pentru cele două filme. Stomacul mi-e din nou blocat. Vreau să încep să postesc.

20

Acum înţeleg totul atât de limpede! în noaptea morţii lui Edith, în noaptea aceea lungă în care am stat de vorbă cu F., el a lăsat nemâncatăjumătate din puiul său şi abia s-a atins de sos. Acum înţeleg că a făcut-o dinadins. Îmi amintesc o vorbă a lui Kung[1] care îi plăcea lui F. foarte mult: Când stătea la masă alături de cineva îndoliat, Maestrul nu mânca niciodată pe săturate. Uncheşilor! Uncheşilor! Cum de mai îndrăznim să mâncăm?

1. Kung – prinţ şi om de stat chinez.

77

21

Printre lucrurile bizare pe care le-am moştenit de la F. se află şi o cutie de artificii fabricate de Rich Brothers Fireworks Co., Sioux Falls, Dakota de Sud. Aceasta conţine 64 de artificii de tip ploaie, opt artificii romane cu 12 şi cu 8 sfere, roţi de foc, conuri de foc roşii şi verzi, fântâni vezuviene, bijuterii de aur, ploi de argint, fântâni

orientale şi radiante, 6 artificii uriaşe de paradă, roţi de argint, rachete, comete, fântâni pentru pajişti, şerpi, torţe, conuri roşii, albe şi albastre. Am plâns în timp ce le despachetam, am plâns pentru copilăria americană pe care nu am avut-o, pentru părinţii mei invizibili din Noua Anglie, pentru o pajişte lungă şi verde şi o căprioară de fier, pentru povestea mea de iubire din colegiu, cu Zelda.

22

Mi-e frică şi sunt singur. Am aprins un şarpe. O fâşie de cenuşă zvârcolindu-se ţâşni în spirală de pe un colţ al mesei galbene până când micul con se consumă complet: o grămăjoară hidoasă de piele, neagră şi cenuşie ca un găinaţ stors pe post de glazură. Stârvuri! Stârvuri! Vreau să înghit dinamită.

23

Dragă Doamne, Este Ora Trei Dimineaţa. Sperma Tulbure şi Inutilă. Se Face Transparentă. Biserica S-o fi Supărat Pe Mine? Te Rog, Lasă-Mă

78

Să Lucrez. Am Aprins Cinci Artificii Romane Cu 8 Sfere, Dar Patru Dintre Ele Au Avut Mai Puţin De 8. Artificiile. Se sting. Tavannt Proaspăt Vopsit Este Afumat. Mă Doare Sufletul de Foametea Din Coreea. E Un Păcat să spun Asta? Durerea Este Depozitată în Piei de Animale. Declar Solemn Că Nu Mă Mai Interesează de Câte Ori şi-Au Pus-o Fericiţi Edith şi F. Eşti Atât de Crud încât să mă Obligi să încep Postul Cu Stomacul Plin?

24

M-am ars rău la mână ţinând un con de foc roşu şi verde. Carcasa arzândă a unei rachete a aprins un teanc de note despre indieni. Mirosul înţepător al prafului de puşcă mi-a desfundat sinusurile. Noroc că mai era unt în frigider, pentru că refuz să intru în baie. Niciodată nu mi-a plăcut părul meu, dar nu mă dau în vânt nici după băşicile făcute de ploaia de argint. Fragmente de zgură plutesc şi se lipesc ca nişte lilieci aruncaţi în aer, în ale căror aripi sfâşiate disting replici exacte în gri şi albastru ale dungilor de pe

acadele şi ale modelelor cozilor de cometă. Am pus mâna pe atâtea bucăţi de carton ars încât îmi las amprentele peste tot. Mă uit în jurul meu la mizeria din bucătărie şi ştiu că viaţa mi se împlineşte. Îmi pasă mai mult de degetul meu mare pulsând roşu şi umed decât de întregul vostru univers, împuţit şi plin de orfani. Salut noua mea condiţie de monstru. Urinez pe tot linoleumul şi mă bucur să văd că nu se întâmplă nimic. Fiecare mişel pentru el!

79

25

Şoricu-mi sfârâie pe degetul cel mare, dam, dam, urăsc durerea. Urăsc durerea colosal de extraordinar, mult mai mult decât o urăşti tu, dar corpul meu e mai important, eu sunt o Moscovă a durerii, în timp ce tu eşti doar o staţie meteo din provincie. Intenţionez să nu mai studiez decât praful de puşcă şi sperrna şi uite cât de inofensiv pot fi: nici gloanţe după inimi, nici spermă după soartă, nimic, doar nimbul oboselii, cilindrii veseli şi micuţi mistuindu-se într-un foc banal după nenumărate erupţii de stele căzătoare şi curcubeie, picătura vâscoasă de spermă din palmă subţiindu-se şi limpezindu-se precum sfârşitul Creaţiei, când materia toată se face iarăşi apă. Praf de puşcă, sudoarea de pe coaie, masa galbenă începe să semene cu mine, în, bucătăria seamănă cu mine, m-am refugiat afară-n mobilă, mirosurile interne sunt pe dinafară, e rău să fii atât de mare, am cucerit maşina de gătit, există vreun loc proaspăt unde să-mi aşez ochii într-un pat curat şi să visez noi trupuri, oh, dar trebuie să merg la film şi ochii să mi-i duc să facă pipi, filmul mă va repune în propria-mi piele fiindcă m-am scurs pe jos în bucătărie prin toate orificiile mele, filmul îmi va astupa porii cu aşchii albe şi va pune capăt invaziei mele asupra lumii, filmele pe care le-am pierdut mă vor asasina la noapte, mi-e teamă de artificiile lui F., arsurile mă dor prea tare, ce-ai putea tu să ştii despre arsuri? Tu n-ai făcut decât să te tot arzi. Uşurel, bătrâne cărturar! Voi stinge lumina şi voi scrie pe întuneric un rezumat al capitolului despre indieni de care trebuie să mă apuc mâine. Disciplină. Clic!

80

„Triompher du mal par le bien”. Sfântul Pavel. Aşa va începe capitolul. Deja mă simt mai bine. Limbile străine sunt un bun corset. Ia mâna de pe tine! Edith Edith Edith de-a pururi lucruri lungi Edith Ediţă pizduliţă Edith unde micuţa ta Edith Edith Edith Edith Edith întinsă pe E E E aspect de caracatiţă pungă Edith buze zona buzelor chiloţeii domniei voastre Edith Edith Edith Edith te-am cunoscut ţi-am cunoscut pâraiele prelinse Eeeddddiiitttthhhh gâl gâl pfu trufa adânc bulb mugur nasture supă dulce de mazăre scuipă freacă glugă prezervativ măciulie fată spermă cap bap bap o floare mops porc bun vârf de limbă capac de la cap de pat de buze multiple pierdut scufundat dus sus fato cap mic spermă măciulie plici scu-fundat dus-ling căutare nas ajutor clatină tare încă o dată furişează-te sus fată măciulie moţ balon scufundat în piele normală pliuri laborator înecat doamnă labii sus sus năzare mazăre linte minte podoabă unde unde lovitură ascunzând învineţită? vino sus tare ca alama balon din păr mlaştină mic piele coş din dragoste formă solid umflătură pentru limbă mizerie mare înştiinţare oh desglugă dezascunde despăruieşte desâneacă sau dinţi copoi te avertizez dinte pică dinţi câini dezlegaţi neiubiţi biciuiţi formă formă tu mărgea tu mică boantă băieţească sculădefată formă ordin mic periscop din femeie străină submarin dispărut niciun om nu poate pătrunde să iasă vreodată să iasă din oceanul menstrual femeiesc mecca ou fermă mister paturi să iasă să iasă de unde nu voi merge niciodată din adânc scoică întinde din branhii fără aer iarzi de la covorul lat cenuşiu fundul plin de stridii al sufletuluidefată departe departe amazon sex control mai sus mai sus aici cliti cliti de la uimitoarea amoebă protoplasmatică interzisă femeie împlinită gla gla galaxie te rog

81

să apari cu casca mică a speranţei lipăi lipăi oh perlă roz cristal de radio preţios sâmbure de fruct minunat al întregii curpizde recolta apare formă dezvoltă dezvăluie deschide despieliţează vezi iubireadesulă duce la dopdelesbi fatapulă nrrr grrr pod entre bărbaţi

femeie ca să pot să-ţi dau plăcere doamna mea pogoară asupra mea mintea ta citadină derutat din labirintul pizdei căci s-ar putea să nu te mai însoţesc niciodată în plasele algelor în hotelurile scufundate înjunglele spongioase pântece pasiv drenat căptuşit cu noroi mulaj de plante dulap imens ca Doamna Dumnezeu cum? tu nu vii sus? plici plici ascunsă pentru o limbă mai nouă? pentru o limbă mai nobilă? pentru o limbă mai spurcată? pentru limba lui F? pentru străin? orice străin ce ţi-ar face asta s-ar simţi onorat orice străin cât de ciudat deci deci cobor poate acolo unde voiam să mă duc ca un melc această limbă automată alunecă în josul muşchiului din acvariu foc! o creastă tandră şi docilă precum mulajul unui iepure de ciocolată o duc în jos să nu-ţi fie ruşine căci toate mirosurile sunt alchimizate limba se duce cling în jurul unui colac de salvare trandafiriu aromă bomboană de noroi acesta este un nasture banal mai bun amândoi avem trebuie să ne sărutăm găurile curului căci fiecare dintre bieţii de noi are una noi nu ne-o putem săruta are margini deluroase de bomboană ei dansează biblic are margini de petale ofilite limba se afundă petalele se deschid tremură petalele se strâng într-un nod elastic vorbesc pretenţios acum, sap sap sap zdup zdup zdup buf pe dealurile nodului de petale intră acolo mâinile despart bucile despart bucile fabuloaselor părţi intime ale ei ale lui Edith ele cedează strivite se deschid ca jumătăţile unei piersici coapte ca un pui fiert prea mult baloane

82

de sânge absolut superbe aceasta este Edith rozul cafeniul ei virgin părul la fel ca al meu la fel la fel ca noi toţi bieţi lucrători cu ziua ce inundăm lumea în genunchi aceasta este proză beton acesta este misterul cotidian astfel îmi introduc faţa gura în sfinx căci limba mea a fost doar un joc de probă pe orificiul trandafiriu al sfinxului limba mea se concentrează pe vorbire pură înfigându-mi dinţii sug adoraţie rahat pericol iubire curaj deschis închis deschis închis tot fac petalele de la suprafaţă închizându-se pentru a-şi simţi micile lor creste de muşchi deschizându-se într-un teribil abandon roşu disperat ca un gât de pui de prihor oh Edith cur membrană

gâfâind tot stolul gurii mele scăldându-se curăţindu-şi penele fâlfâind în scăldătoarea însorită de păsări pe un stâlp de intestin caritabil unde mă aflu acum acum nu pleca iată-mă pur şi simplu cu faţa între bucile ei pe care mâinile le-au despărţit bărbia mea îi face automat bine pizdei acum las bucile şi acestea mă împing înăuntru eu mă împing înăuntru îmi strivesc nasul astupând sucuri rahat de copiljocuri în mintea mea ascultă Edith ascultă-mă sufocă ascultă iubita mea îţi sug crăpătura păroasă nu-i aşa că suntem unul Edith nu-i aşa că suntem pe bune Edith nu-i aşa că respirăm nu-i aşa că suntem nişte amanţi teribili nu-i aşa că suntem un set de vederi pomo nu-i aşa că suntem o masă gustoasă Edith nu conversăm miraculos iubito rău roz poziţie pericol de vânturi teroare iubito îţi jur că te-am iubit Edith haţ haţ face micul crater ţoc ţoc ţoc ţoc Edith Edith fă-mi la fel fă-mi la fel pune-ţi curul meu ofilit pe faţa ta îţi uşurez sarcina fă-mi la fel fă-mi la fel fă-mi la fel Edith liliac Edith Edith Edith Edith Edith Edith întorcându-ne în somn transformându-ne în linguri Edith Edith Edith Edith te rog să apari

83

ca un vis ieşind din această biată pulă a lui Aladin Edith Edith Edith Edith în dulcele tău înveliş de piele Edith Edith soţul tău singur Edith soţul tău singur soţul tău singur merele tale fuga ta cutele tale soţul tău întunecat şi singur.

26

Pe parcursul cercetărilor mele, am aflat la un moment dat despre Primăvara Tekakwithei. Un iezuit vorbea foarte frumos despre ea într-un manual şcolar. Il y a longtemps que je t'aime. Eram în bibliotecă şi cred că m-am oprit un moment din citit. Am murmurat vechea melodie curgătoare de sub stratul de praf. M-am gândit la pâraie de gheaţă şi lacuri limpezi. Hristos vorbeşte cu vocea preotului preţ de o jumătate de paragraf. Aminteşte despre o primăvară numită Primăuară Tekakwithei. Preotul este Edouard Lecompte şi din această jumătate de paragraf ştiu că a iubit-o pe fată. El a murit în 2 o decembrie 1929, le 2 o decembre 1929. Ai murit, Părinte. Mi s-a lipit de suflet acest preot care la început nu

mi-a plăcut pentru că părea să scrie pentru Biserică şi nu pentru Crinul Aşa Cum Creşte. Primăvara m-a înviorat noaptea aceea tot aşa cum au făcut-o într-o altă noapte zăpezile. I-am simţit cristalul limpede. A adus lumea creată în cămăruţa mea, contururile reci şi radioase ale lucrurilor ce sunt. Entre le village, scrie el, Entre le village et le ruisseau Cayudetta, între sat şi pârâul Cayudetta, au creux d'un bosquet solitaire, în adâncitura unui crâng singuratic, sortant de dessous un vieux tronc d'arbre couvert de mousse, ieşind de sub un trunchi bătrân acoperit de muşchi, chantait et chante encore de nos jours, a cântat şi mai

84

cântă şi în zilele noastre, une petite source limpide, un pârâiaş limpede… De aici a luat fetiţa apă timp de nouă ani. Cât de multe trebuie să ştii, Katherine Tekakwitha! Ce mai vis al înţelepciunii, al splendidei înţelepciuni, splendidă ca strălucirea datelor, ca atingerea pielii, ce mai foame de înţelepciune mă bântuie aici, printre cutii desfăcute de artificii, arsuri egoiste, lucruri personale risipite. Ai venit la copacul acesta bătrân de 3 285 de ori. Trăiască Istoria pentru că ne spune aşa ceva! Vreau să te cunosc aşa cum cunoşteai tu cărarea. Cât de mică era poteca făcută de pantofii tăi de căprioară. Parfumul pădurilor străbate lumea. Se agaţă de hainele noastre de piele oriunde ne ducem, chiar şi de biciul pe care îl purtăm ascuns în portofel. Eu cred în cerul lui Grigore, populat cu sfinţi, da, Papă Incult. Cărarea e plină de date. Râul rece, străjuit de pini, se află încă acolo. Las informaţiile să mă smulgă din bucătărie. Să mă împiedice să mă învârt ca o roată de ruletă. Ce bine este să ştii câte ceva din lucrurile pe care le-a făcut ea.

27

A douăzeci şi şaptea zi de când am început totul, în urma unei promisiuni făcute lui F. Nimic nu merge. Dorm la ore nepotrivite şi pierd filmele de la televizor. Şi mai multe arsuri. Şi mai puţin rahat. Am terminat toate lumânările romane cu 12 globuri, majoritatea celor 64 de artificii, bomba fluierătoare ilegală şi aşa-numitele fântâni cosmice. Chiloţii murdari sunt plini de sperrnă – chiloţi reali

şi murdari ce îmi promiteau cândva, atunci când se aflau încă în pachete de polietilenă, şolduri marmoreene. Sub unghii am păr.

85

28

Dacă Edith ar vedea camera aceasta, ar voma. De ce mi-ai omorât-o, F?

29

O să vă explic cum a ajuns F. să aibă corpul acela extraordinar. O să-mi explic şi mie încă o dată. CUM A AJUNS JOE VESTIT ŞI NU UMILIT PENTRU CORPUL SĂU: titlu de pe spatele unei reviste americane de benzi desenate pe care o citeam amândoi într-o după-amiază, pe când aveam treisprezece ani. Stăteam într-un solariu nefolosit de la etajul al treilea al orfelinatului, o cameră cu acoperişul de sticlă, întunecoasă ca toate celelalte din cauza funinginii depuse de la un coş amplasat greşit – ne ascundeam adesea acolo. CORPUL LUI JOE era subiectul unei reclame pentru un curs de culturism. Rezultatele acestuia erau descrise în şapte desene. Pot să le amintesc?

1. Joe este ca un schelet. Are picioarele ca nişte beţe jalnice. Costumul roşu de baie de tip boxer e larg. Cu Joe se află voluptuoasa-i prietenă. Coapsele ei sunt mai groase decât ale lui. Marea liniştită de pe fundal contrastează cu chinurile lui Joe. Un bărbat cu un fizic teribil îl umileşte. Faţa torţionarului nu se vede, dar fata îi explică lui Joe că acesta e binecunoscut în zonă drept o belea.

2. La orizont a apărut o bărcuţă cu pânze. Vedem faţa bătăuşului. Îi admirăm pieptul de băutor de bere. Fata şi-a strâns genunchii la piept şi se întreabă de ce s-a mai încurcat cu slăbănogul acesta fără cur. Joe a fost ridicat în

86

picioare de bătăuş şi acum trebuie să înghită o nouă insultă.

3. Barca cu pânze a dispărut. Nişte figuri minuscule se joacă cu mingea pe marginea mării. Apar şi nişte pescăruşi. Joe suferă lângă fata pe care e pe cale să o piardă. Aceasta şi-a pus pălăria

albă de soare pe cap şi şi-a întors ţâţele dinspre el. Îi răspunde peste umărul drept. Corpul ei este masiv şi matern, cu sânii căzuţi. Avem impresia că muşchii ei abdominali sunt încordaţi.

JOE: Bătăuşul naibii! o să-i arăt eu într-o zi!

EA: Oh, las-o baltă, băieţică!

4. Camera lui Joe sau ceea ce a mai rămas din ea. Un tablou crăpat atârnă într-o parte pe un perete verde. Lustra spartă se balansează. Joe răstoarnă un scaun lovindu-l cu piciorul. Este îmbrăcat cu un tricou albastru, cravată şi pantaloni albi de doc. Strânge pumnul, o articu-latie ca o gheară la capătul unei mâini subţiri ca un picior de pasăre. În imaginaţia sa, fata se cuibăreşte la pieptul bătăuşului, făcând o mie şi una de glume pe seama corpului lui Joe.

JOE: Fir-ar să fie! M-am săturat să tot fiu o sperietoare de ciori! Charles Axis spune că îmi poate oferi un corp ADEVĂRAT. Foarte bine! o să trimit cuponul şi o să primesc o broşură GRATUITĂ.

5. MAI TÂRZIU. Să fie oare Joe? Acesta îşi flexează o hartă întreagă de muşchi bombaţi în faţa oglinzii de la masa de toaletă.

JOE: Mamă! Da' nu i-a luat prea mult timp lui Axis să mă aducă în forma asta! Ce mai MUŞCHI! Bătăuşul ăla n-o să mă mai îmbrâncească încoace şi-ncolo!

Şi ăsta e oare acelaşi costum de baie roşu?

6. Plaja. Fata s-a întors. Se distrează grozav. Are corpul relaxat şi i se văd coapsele. Mâna stângă

87

Îi stă ridicată într-un gest de surpriză, în timp ce părerea sa despre Joe trece printr-o transformare radicală. Joe tocmai a lansat un pumn care aterizează în bărbia bătăuşului scoţând o flamă electrică, făcându-l să-şi piardă echilibrul şi să se schimonosească de durere şi surpriză. Pe fundal avem aceeaşi plajă albă şi aceeaşi mare calmă. JOE: Ce? l-ar tu? Ţine ceva ce-ţi datoram! 7. Fata atinge cu mâna dreaptă bicepşii impresionanţi ai lui Joe. Umărul şi braţul ei drept sunt ascunse de pieptul lui, dar noi ştim că şi-a

strecurat mâna pe la spate în slipul roşu şi strâmt şi că se joacă cu testiculele sale.

EA: Oh, Joc! Dar chiar EŞTI un bărbat adevărat!

O FATĂ FBUMOASĂ CARE STĂ PE NISIP CEVA MAI ÎNCOLO: DUMNEZEULE! Ce mai constituţie!

BĂRBATUL INVIDIOS DE LÂNGĂ EA: Deja e vestit pentru ea!

Joe stă tăcut, cu degetul prins în partea din faţă a slipului, privind-o pe fata ce se sprijină lasciv de el. Două cuvinte scrise cu litere negre, îngroşate, apar pe cer şi din ele ţâşnesc raze de lumină. Niciunul dintre personajele desenului nu pare conştient de manifestarea celestă explodând într-o linişte teribilă deasupra peisajului marin. EROUL PLAJEI – anunţă cerul.

F. a studiat mult timp reclama. Eu voiam să facem în continuare lucrurile pentru care veniserăm acolo: să ne hârjonim, să ne mângâiem cu degete prăfuite, să ne comparăm părul pubian – frumuseţea de a sta faţă în faţă cu un prieten şi de a ţine două pule în mână, una cunoscută şi flămândă, cealaltă caldă şi ciudată, lucioasă pe toată lungimea ei. Dar ochii lui Ferau umezi, iar buzele îi tremurară când şopti:

88

— Cuvintele alea se află întotdeauna pe cer. Câteodată le poţi vedea, aşa cum se vede uneori luna în timpul zilei.

După-amiaza se întunecă deasupra acoperişulm de sticlă acoperit cu straturi de funingine. Am aşteptat în tăcere ca starea de spirit a lui F. să se schimbe, dar cred că am adormit, căci am tresărit la sunetul foarfecelor.

— Ce tai acolo, F?

— Chestia aia pentru Charles Axis.

— Ai de gând s-o trimiţi?

— Să-mi bag pula dacă nu.

— Dar e pentru tipi slabi. Noi suntem graşi.

— Taci în pula mea.

— Suntem graşi, F.

— Pleosc! Zdup! Buf!

— Graşi.

— Zborng! Zbâc! Trosc!

— Graşi, graşi, graşi, graşi, graşi, graşi, graşi! Am aprins un chibrit furat şi ne-am repezit, luptându-ne, la broşura căzută pe podea. În partea dreaptă a reclamei se află fotografia celui care deţinea titlul de „Cel mai bine făcut bărbat din lume”. Oh! Îmi amintesc! Tipul stă într-un costum de baie fără cusur, pe cuponul care trebuie trimis.

— Dar uită-te la el, F., tipul n-are niciun pic de păr.

— Dar eu am păr. Eu am păr.

Mâinile lui sunt ditamai pumnii, surâsul său e Florida, nu pare serios, nici nu-i pasă cu adevărat de noi şi poate e chiar puţin cam gras.

— Uită-te puţin la poza asta, F. Tipul are abdomenul moale.

— E gras, ce mai.

— Dar…

— E gras. El înţelege grăsimea. Cască ochii! Uită-te la faţa lui. Acum, uită-te la faţa Omului

89

Elastic1. Charles Axis vrea să fie unchiul nostru. El e unul dintre noi, cârpacii care ne aflăm cu multe pagini în urma Omului Elastic. Dar nu înţelegi că el a căzut la pace cu Omul Elastic? Cu Gândacul Albastru? Şi cu Căpitanul Miracol? Nu înţelegi că el crede în super-lume?

— F., nu-mi place când încep să-ţi lucească ochii aşa.

— Grăsimea! Grăsimea! E unul de-ai noştri! Charles Axis este de partea noastră! E alături de noi împotriva Gândacului Albastru, a lui Ibis şi a Femeii Minune!

— F., iar vorbeşti ciudat.

— Charles Axis locuieşte în New York, priveşte: Str. 34 Vest, nr. 405, New York 1! Crezi că nu ştie de Krypton? Nu-l vezi suferind în faţa peşterii lui Batman? A mai trăit cineva aşa de aproape de nişte muşchi imaginari atât de grozavi?

— F!

— Charles Axis este numai compasiune, el este sacrificiul nostru! El îi cheamă pe cei slabi, dar se referă atât la cei slabi, cât şi la cei graşi. El îi cheamă pe cei slabi pentru că e mai rău să fii gras decât slab. Îi cheamă pe cei slabi astfel încât cei graşi să îl audă şi să vină fără să fie numiţi!

— Du-te de lângă fereastră!

— Charles! Charles! Charlie! Vin, vin să fiu cu tine la trista margine a lumii spiritului!

— F! Uppercut! Poc! Buf!

— Duf! ce! Au! Mulţumesc, prietene, cred că mi-ai salvat viaţa.

Atunci a fost ultima oară când l-am mai dovedit pe F. Într-o confruntare fizică. În intimitatea

1. Omul Elastic – personaj din benzile desenate, ca şi eroii menţionaţi în continuare.

90

camerei lui, i-a dedicat lui Charles Axis cincisprezece minute zilnic. Grăsimea s-a retras sau s-a transformat în muşchi, circumferinţa pieptului i s-a mărit şi nu i-a mai fost jenă să se dezbrace la orele de sport. Odată, pe plajă, un individ imens cu un costum de baie foarte alb i-a aruncat nisip în faţă cu piciorul în timp ce făceam plajă pe un prosop. F. nu a făcut decât să zâmbească. Individul acela uriaş a rămas acolo, cu mâinile în şolduri, apoi a sărit ca un fotbalist care loveşte mingea şi i-a aruncat din nou nisip în faţă.

— Hei! am strigat eu. Nu ne mai arunca nisip în faţă! F., am şoptit, ăsta-i cea mai mare belea de pe plajă.

Bătăuşul mă ignoră complet. Apucă încheietura groasă şi tare a lui F. în pumnul său masiv şi îl smuci în picioare.

— Ascultă, bă, mârâi el, ţi-aş face moaca zob… da eşti aşa de slăbănog că s-ar putea să te usuci şi să te ia vântul.

— De ce l-ai lăsat să te îmbrâncească? F. se aşeză jos cuminte, în timp ce individul plecă.

— Era Charles Axis.

— Dar individul e cea mai mare belea de pe plaja asta.

30
Un bilet! La fundul cutiei cu artificii găsesc un bilet.
Dragă prietene, Deschide radioul. Prietenul tău mort.
F.
91
La fund. Cât de bine mă cunoştea! Am ţinut mesajul (scris pe un formular de telegraf) lipit de obraz. Oh, F., ajută-mă, căci mă desparte un mormânt de tot ceea ce iubesc.
RADIO: … doamnei T.R. Voubouski, Clanra-nald, nr. 56784, celor trei surori medicale din căminul Barclay, ştiţi voi de la cine, un disc în plină ascensiune cu Gavin Gate şi Zeiţele… şi nu uitaţi: puteţi suna chiar acum pentru a transmite dedicaţiile voastre în cadrul emisiunii „Discuri cu noaptea-n cap"…
TOBE LOVITE CU PERIILE: PSST pă St pă St PSST pă St
INSTEUMENTE ELECTRICE: Zum zum zum (promisiunea mişcării sexuale de pompare regulată şi continuă)
GAVIN GATE: Aş fi putut să plec zum zum zum (are timp berechet – a bătut cale lungă până să spună povestea aceasta crudă)
Şi să-ţi zic (respiraţie electrică pulsând)
Ţi-am spus eu ZEITELE: … spus eu (un batalion de fete negre, comandat de ofiţeri recru-taţi din altarele de muzică gospel bombardate, mă prinde într-o ambuscadă, cu o ură nedefinită şi dinţi albi)
GAVIN GATE: Aş fi putut spune lumii întregi că te va lăsa în lacrimi ZEIŢELE: lacrimi
GAVIN GATE: Aş fi puutut să viin
92
ZEIŢELE: Ahhhhhhh să-ţi spun ahhhhhhh de-a dreptuuu ahhhhhhh e prea târjiu acuu ahhhhhhh
(STOP!)
GAVIN GATE: Da eu ştiu când te doare TOBELE: Zbâc!
GAVIN GATE: tu nu ştii că mă doare şi pe mine? ZEITELE: şi pe mine (acestea se înălţaseră pe aripile suferinţei universale din

iubire, dar acum au revenit în uniformele lor, mult mai precise, ca şi când ar fi jurat să se protejeze împotriva unui exces emoţional fatal, harşt/harşt/harşt)

TOBELE URCĂ CINCI TREPTE. GAVIN GATE IESE ÎNVÂRTINDU-SE DIN COLŢUL SĂU PENTRU A DOUA REPRIZĂ. ACEASTA VA FI PE VIAŢĂ ŞI PE MOARTE. ZEITELE SUNT PREGĂTITE SĂ-L OMOARE PE ÎNVINGĂTOR PRIN SUGERE.

GAVIN GATE: Aş fi putut să-ţi spun că ai căutat-o cu lumânarea (Cine eşti tu, Gavin Gate? Eşti un comandant ciudat. Cred că ai avut multe necazuri şi ai învăţat prea multe. Eşti regele vreunei străzi de mahala şi cel ce a făcut Legea) ZEITELE: cu lumânarea (îşi scot sutienele lor luminoase şi se îndreaptă spre inima înfricoşată ca un escadron de kamikaze)

GAVIN GATE: Când ai plecat şi mi-ai întors spatele ZEIŢELE: … spatele

GAVIN GATE: te-am implorat, iubito (forţa sa e consacrată, trupele îi sunt într-o

93

ordine desăvârşită, acum poate să plângă după noi) Oof nu!

Te rog rog rog! ZEITELE: Ahhhhhhhhhh Iubito, nu pleca! Fine-am ştiut că îţi va face rău (revenire la stilul narativ superior)

LOVITURA DIDACTICĂ DE TOBĂ

Tu nu ştii că mă doare şi pe mine? ZEITELE: … şi pe mine

Ah Ah

Ah (un pas în jos pe scara de marmură pentru a-şi ridica privirea) GAVIN GATE: Zicea că a făcut ce-a vrut cu tine (Gavin a auzit detaliile partidei de sex într-unul din vestiarele alea triste unde se recreează toţi amorezii) ZEITELE: Ahhhhhhhh (Răzbunare! răzbunare! dar oare nu sângerăm încă.

Surorilor?) GAVIN GATE: Cât priveşte iubirea tu nu ai fost ZEITELE: Ha! (cu aceasta exclamaţie se eliberează de ură) GAVIN GATE: decât o scurtă aventură

Of, eu, of, of, of poate sunt nebun (dar noi ştim că nu eşti, cum nu sunt nici eu, căci noi lucrăm cu materie sacră. o.

Doamne! Toate stările iubirii dau putere!)
să te iubesc atât de mult
94
ZEITELE: … atât de mult (un dulce semn de punctuaţie. Acum ele sunt nişte femei ce îşi aşteaptă bărbaţii, stau pe vine pe balcon, înamorate şi umede, căutând cu privirea semnalele noastre de fum în timp ce se pipăie)
GAVIN GATE: Nu înţelegi că şi nebunii simt? Deci, iubito
ZEIŢELE: Ahhhhhhhh
GAVIN GATE: Vino înapoi (ordin)
şi lasă-mă să-ţi şterg (speranţă) lacrimile (realitatea milei) din ochi (câte un ochi, iubitule, pe rând, câte un ochi)
GAVIN GATE ŞI ZEIŢELE SE AUTOFLAGELEAZĂ CU BICE ELECTRICE
Căci eu nu ţi-aş face niciodată rău
ZEITELE… niciodată rău GAVIN GATE Nu, nu, nu ţi-aş face niciodată rău
ZEITELE… niciodată rău GAVIN GATE Căci atunci când te doare
TOBA Duf! GAVIN GATE Nu ştii că mă doare şi pe mine?
ZEITELE… şi pe mine GAVIN GATE Mă doare-atât de rău
ZEITELE… şi pe mine GAVIN GATE Voi fi cu tine mereu
ZEITELE… şi pe mine
Dlă PAE TREPTAT MAEŞTRII DE SUNET, GAVIN, ZEIŢELE CU SPATELE SÂNGERÂND, CU ORGANELE GENITALE ROŞII ŞI IRITATE, MAREA POVESTE A FOST SPUSĂ, SUB DICTATUEA TIMPULUI, ORGASMUL A SFÂŞIAT DRAPELUL, TRUPELE SE MASTURBEAZĂ CU POSTERE DE FETE FRUMOASE DIN 1948 REFLECTÂNDU-LI-SE ÎN LACRIMI, o PROMISIUNE A FOST REÎNNOITĂ.
95
RADIO: I-aţi ascultat pe Gavin Gate şi Zeiţele…
Am fugit la telefon. Am sunat la postul de radio. Emisiunea „Discuri cu noaptea-n cap”? am strigat în receptor. Da? Chiar?

Mulţumesc, o, mulţumesc! o dedicaţie? o, iubito. Dar nu înţelegi de cât timp sunt singur în bucătărie? Sunt constipat. Sufăr de constipaţie. Şi m-am ars la degetul mare. Nu mă mai lua cu domnule. Trebuie să vorbesc cu cineva ca tine pentru că… TELEFONUL: Clic, clic.

Ce faci? Hei! Hei! Alo, alo, o, nu. Mi-am adus aminte că era o cabină telefonică la câteva străzi distanţă. Trebuia să vorbesc cu fata de la „Discuri cu noaptea-n cap”. Am călcat în sperma lipicioasă de pe linoleum. Am ajuns la uşă. Am chemat liftul. Aveam atâtea să-i spun, ei, cu vocea ei albastră şi cunoştinţele sale despre oraş. Apoi am ieşit în stradă, era patru dimineaţa, iar străzile ude şi întunecate precum cimentul proaspăt, luminile de pe stâlpi aproape nişte simple ornamente, luna accelerată de eşarfe zburătoare de nori, depozitele cu ziduri groase şi nume de familie cu litere aurii, aerul albastru şi rece saturat de mirosul pânzei de sac şi al râului, zgomotul camioanelor cu legume de la ţară, scârţâitul unui tren din care se descarcă animale jupuite de pe paturi de gheaţă, bărbaţi în salopete cu braţele pline de alimente pentru călătorie, ample îmbrăţişări în lupta corp la corp de pe linia întâi a războiului supravieţiiirii, bărbaţii urmând să învingă, bărbaţii urmând să îşi exprime necazul prin victorie – eu eram afară, în lumea obişnuită şi rece, F. mă adusese aici prin nenumărate trucuri milostive, o gură de aer proslăvind existenţa mi-a explodat în piept şi mi-a desfăşurat plămânii ca pe un ziar în vânt.

96

31

Regele Franţei era bărbat. Eu eram bărbat. Deci, eu eram regele Franţei. F! Mă prăbuşesc din nou.

32

Canada a devenit colonie regală a Franţei în 1663. Iată, vin trupele conduse de le marquis de Tracy, general-locotenent al armatelor regelui, iată mărşăluind prin zăpadă o mie două sute de bărbaţi înalţi, vestitul regiment de Carignan. Ştirea se transmite de-a lungul malurilor îngheţate ale râului Mohawk: regele Franţei a atins

harta cu degetul său alb. Intendentul Talon, guvernatorul M. de Courcelle şi TYacy se uită cu toţii peste sălbăticia infestată. Fraţilor, să fim mai ceva ca Richelieu! Voci pe deasupra hărţilor, voci la ferestre, iar forturile se înalţă de-a lungul ţărmului: Sorel, Chambly, Sainte-Thbrbse, Saint-Jean, Sainte-Anne pe o insulă a lacului Champlain. Fraţilor, irochezii trăiesc în prea mulţi copaci. În ianuarie 1666, M. de Courcelle a condus o coloană de oameni adânc în teritoriul mahocilor – o gafă de proporţii napoleoniene. A mers fără călăuzele algonchine care, întâmplător, nu veniseră la timp. Indienii marcară cu nenumărate cadavre drumul pe unde soldaţii s-au retras în dezordine. Tracy aşteptă luna septembrie a aceluiaşi an. Şase sute de oameni din regimentul Carignan, şase sute de membri ai miliţiei şi o sută de indieni prietenoşi mărşăluiră din Québec în pădurile ruginii. Expediţia fu însoţită de patru preoţi. După un marş

97

de trei săptămâni, ajunseră în primul sat mahoc, Gandaouague. Vetrele focurilor erau reci, satul părăsit, ca toate satele pe care aveau să le întâlnească. Tracy plantă o cruce, se ţinu o liturghie şi deasupra caselor lungi se înălţă muzica solemnă a Te Deum-ului. Apoi arseră satul până la temelii, Gandaouague şi toate celelalte pe care le întâlniră, devastară regiunea, distruseră proviziile de porumb şi fasole şi incendiară toate recoltele. Irochezii cerură pace şi, ca în 1653, în fiecare sat se trimiseră preoţi. Armistiţiul din 1666 dură optsprezece ani. Monseniorul de Laval îi binecuvântă pe preoţi înaintea plecării lor din Québec, în căutare de suflete. Preoţii intrară în satul reconstruit Gandaouague în vara lui 1667. Mahocii sunară din trompetele lor mari, făcute din cochilii, când Robes-Noires, cei cu haine lungi şi negre, se stabiliră printre ei. Aceştia stătură trei zile în satul studiat de noi, dar aici putem aminti o subtilă atenţie din partea Providenţei. Preoţii fură cazati în coliba Catherinei Tekakwitha, iar aceasta îi servi şi îi urmă când vizitară prizonierii din sat, creştini huroni şi algonchini, îi urmări când botezară copii şi se minună când îi izolară pe bătrâni în colibe îndepărtate. După trei zile, preoţii pormră mai departe, la

Gandarago, apoi la Tionnontoguen, unde fură întâmpinaţi de două sute de viteji, de discursul plin de elocinţă al şefului de trib şi de uralele sătenilor, care preferau intruziunea magiei străine furiei regimentului Carignan. În întreaga confederaţie irocheză au fost întemeiate cinci misiuni: Sainte-Marie la Tionnontoguen, Saint-François-Xavier la Ormeyout, Saint-Jean-Baptiste la Onnontague, Saint-Joseph la Tsonnontouan – înşirate de la lacul Saint-Sacrement la Erie, lucrarea a doar şase evanghelişti, ce aveau însă în spate o istorie de foc. În 1668, satul nostru, Gandaouague, se mută din nou. De pe malul sudic al râului Mohawk, ei traversară apa şi îşi reconstruiră casele lor lungi câteva mile mai la vest, acolo unde râul Mohawk întâlneşte Cayudetta. Noului sat i-au spus Kahnawake, care înseamnă „la praguri”. În apropiere se afla un izvoraş limpede, unde Catherine venea în fiecare zi după apă. Îngenunchea pe muşchi. Apa îi susura în urechi. Fântâna ţâşnea din inima pădurii, iar livezile minuscule de muşchi erau ca nişte cristale verzi. Îşi trecea mâna udă peste frunte. Îşi dorea o frăţie profundă cu apa, voia ca izvorul să îi garanteze ofranda corpului său, voia să îngenuncheze udă la picioarele veşmintelor negre. Leşină şi căzu alături de găleata răsturnată, plângând asemenea lui Ji111.

33

Fiţi alături de mine, medalioane religioase de toate felurile, atârnate de lanţuri de argint, prinse cu ace de siguranţă de lenjeria intimă, cuibărite în părul negru de pe piept, alergând asemenea vagoanelor de tramvai de-a lungul cutelor dintre sânii bătrânelor fericite, înfipte din greşeală în piele în timpul partidelor de sex, abandonate alături de butoni de cămaşă, pipăite ca nişte monede şi inspectate pentru marcaj, pierdute în haine de adolescenţi ce se îmbrăţişează, ţinute în gură în timpul meditaţiei, medalioane foarte scumpe pe care nu au voie să le poarte decât fetiţele slăbuţe, atârnate în dulapuri cu lucruri

1. Jill – personaj dintr-o poezie pentru copii, care plânge când varsă găleata cu apă.

98

99

nefolosite, alături de cravate fără nod, sărutate pentru a aduce noroc, smulse de la gât în momente de furie, călcate în picioare, gravate, puse pe şinele de tramvai pentru deformări ciudate, prinse de materialul cu care e capitonat plafonul taxiurilor, fiţi cu mine acum, când sunt martor la patimile Catherinei Tekakwitha.

34

— Scoateţi-vă degetele din urechi, zise părintele Jean Pierron, primul misionar permanent la Kahnawake. Dacă vă ţineţi degetele în urechi, n-o să mă puteţi auzi.

— Ha, ha, chicotiră moşnegii satului, care erau prea bătrâni pentru a mai putea învăţa trucuri noi. Ne poţi duce la apă, dar nu ne poţi obliga să bem, pe noi, câini şi cai bătrâni ce suntem.

— Scoateţi-vă imediat degetele!

— Pic, pic, curgea scuipatul din gurile ştirbe, în timp ce bătrânii stăteau pe vine în jurul preotului.

Preotul intră în coliba sa şi îşi scoase vopselurile, căci era şi un artist priceput. Câteva zile mai târziu ieşi cu un tablou, o prezentare viu colorată a chinurilor iadului. Toţi cei damnaţi fuseseră pictaţi ca indieni mahoci. Bătrânii batjocoritori se aşezară pe vine în jurul lui, cu degetele încă în urechi, când acesta îşi dezveli lucrarea. Din gurile putrede izbucniră exclamaţii.

— Lată, copiii mei, ce vă aşteaptă. o, dar puteţi să vă ţineţi degetele unde sunt. Uitaţi-vă. Un diavol o să vă prindă cu o frânghie de gât şi o să vă târască. Un diavol o să vă taie capul, o să vă scoată inima, o să vă smulgă maţele, o să vă lingă creierul, o să vă bea sângele, o să vă

100

mănânce carnea şi o să vă ciugulească oasele. Cu toate acestea, nu veţi putea muri. Trupul va reînvia chiar ciopârţit în bucăţi. Ciopârţirea repetată o să vă producă dureri uriaşe şi chinuri

— Îffihhh!

Tabloul era pictat în roşu, alb, negru, portocaliu, verde, galben

şi albastru. Chiar în centru era reprezentată o irocheză foarte bătrână, cocâr-jată şi zbârcită. Ea era încadrată de propria-i ramă de tigve frumos desenate. Aplecat peste craniile ovale, un preot iezuit încearcă să îi transmită învăţătura. Ea îşi ţine degetele artritice în urechi. Un diavol îi înşurubează tirbuşoane de foc în urechi, înţepenindu-i probabil degetele acolo pentru totdeauna. Un alt demon azvârle o suliţă de flăcări în sânii ei jalnici. Doi draci o taie cu un joagăr de foc între picioare. Un diavol îndeamnă câţiva şerpi arzând să i se încolăcească în jurul gleznelor însângerate. Gura îi este o gaură arsă complet, încremenită într-un ţipăt veşnic, implorând atenţie. După cum îi scria Marie de l'Incarnation fiului ei, On ne peut pas les voir sans fi-emir.

— Îâââhhh!

Îl a baptise un grand nombre de personnes, scrie Marie de l'Incarnation.

— Aşa, scoateţi degetele din urechi, îi îndemnă preotul. Şi să nu le mai băgaţi la loc. Să nu le mai băgaţi în urechi niciodată. Chiar aşa bătrâni cum sunteţi, trebuie să uitaţi pentru totdeauna „Dansul telefonului”.

— Poc! Poc! Poc! Poc!

— E mai bine aşa, nu?

Pe măsură ce degetele cu urme de ceară erau scoase din urechi, un zid de tăcere se lăsă între pădure şi vatra focului, iar bătrânii strânşi lângă poala preotului se înfiorară, cuprinşi de un nou

101

fel de singurătate. Nu mai putură auzi zmeura crescând ca nişte mici domuri, nu mai putură mirosi nenumăratele ace de pin ce pieptănau vântul, nu îşi mai putură aminti ultima clipă de viaţă a unui păstrăv între piatra albă şi plată de pe fundul îndungat al pârâului şi umbra fulgerătoare a labei ursului. Rămaseră nedumeriţi ca nişte copii ce încearcă în zadar să audă marea în scoici de plastic. Şi, asemenea copiilor la sfârşitul unei poveşti lungi spuse înainte de culcare, li se făcu brusc sete.

35

În 167 o, când părintele Pierron plecă la misiunea irocheză de pe râul St. Lawrence, unchiul Catherinei se bucură. Mulţi dintre fraţii săi fuseseră convertiţi la noua credinţă şi mulţi părăsiseră satul pentru a trăi şi a se închina în noile misiuni. Noul preot, părintele Boniface, nu fu însă mai puţin eficient decât predecesorul său. Şi le vorbea limba. Observând cât de mult le plăcea indienilor muzica, înfiinţă un cor de copii de şapte-opt ani. Vocile lor pure şi aspre se răspândeau prin sat ca mirosul unei mese bune şi mulţi fură atraşi spre capela mică din lemn. În anul 1673, acest sătuc numărând mai puţin de patru sute de suflete a fost martorul mântuirii a treizeci dintre ele. Erau suflete de adulţi – numărul nu include sufletele nou-născuţilor şi pe cele ale muribunzilor. Kryn, şeful mahocilor, s-a convertit şi a devenit predicator la noua misiune. Dintre toţi irochezii, mahocii au fost cei mai receptivi la noile doctrine, tocmai ei, care opuseseră iniţial cea mai feroce rezistenţă. Părintele Dablon, egumen general al

102

misiunilor din Canada, a putut scrie în 1673: La foi y a ete plus constamment embrassee qu'en aucun autre pays d'Agniers. În 1674, Părintele Boniface a condus un grup de neofiţi la misiunea din Saint-Franeois-Xavier. La scurt timp după ce s-a întors la Kahnawake, a murit în timpul unui viscol de decembrie. A fost înlocuit de părintele Jacques de Lamberville.

36

Colibele satului erau goale. Era primăvară. 1675. Undeva, Spinoza făcea ochelari de soare. În Anglia, Hugh Chamberlen extrăgea nou-născuţii cu un instrument secret, forcepsul obstetric, el fiind singurul om din Europa care le ajuta pe femei la naştere cu această metodă revoluţionară inventată de bunicul său. Marchizul de Laplace privea soarele înaintea elaborării teoriei sale care avea să susţină că soarele se roteşte de la începutul existenţei, idee pe care o va dezvolta în cartea Exposition du Sisteme du Monde. A cincea reîncarnare a lui Tsong Khapa atingea o yre-melnică supremaţie: primea din partea Mongoliei regenţa Tibetului, cu titlul

de Dalai Lama. În Coreea se aflau iezuiţi. Un grup de doctori din colonii, interesaţi de anatomie, dar frustraţi de legile care interziceau disecţiile umane, reuşeau să obţină „partea de mijloc a unui indian executat Ieri”. Cu treizeci de ani înainte ca evreii să reintre în Franţa. Cu douăzeci de ani înainte de consemnarea primei apariţii a sifilisului în Boston. Frederic Wilhelm era Mare Prinţ Elector. Conform unei reglementări din 1668, călugării din cadrul Ordinului Minimaliştilor nu aveau să mai fie

103

excomunicaţi dacă, „fiind pe punctul de a ceda tentaţiilor cărnii… aşază prudent deoparte straiele monahale”. Corelli, predecesorul lui Alessandro Scarlatti, Händel, Couperin şi J.S. Bach, era în 1675 vioara a treia în orchestra bisericii St. Louis din Franţa, care se afla în acel an la Roma. Astfel, Luna secolului al XVII-lea intra în ultimul pătrar. În veacul următor, bo.000.000 de europeni aveau să moară de variolă. F. spunea adesea: Imaginează-ţi lumea fără Bach. Imaginează-ţi-i pe hitiţi fără Hristos. Pentru a descoperi adevărul în orice îţi este străin, dispensează-te mai întâi de ceea ce este indispensabil în propria ta viziune. Mulţumesc, F. Mulţumesc, iubitul meu. Când voi fi în stare să văd lumea fără tine, dragul meu? o, Moarte, noi suntem îngerii tăi de curte, iar spitalele sunt Biserica ta. Prietenii mei au murit. Oamenii pe care îi ştiam au murit. o, Moarte, de ce transformi fiece noapte într-o sărbătoare de Halloween? Mi-e frică. Când nu e una, e alta: când nu sunt constipat, mi-e frică. o, Moarte, lasă-mi arsurile de la artificii să se mai vindece o dată. Arborii din jurul casei din copac a lui F. (unde scriu aceste rânduri) sunt negri. Nu simt mirosul merelor. o, Moarte, de ce nu e doar gura de tine? Coconii sunt albi şi greţoşi. Mi-e frică de viermii din aceste paradisuri ale fluturilor. Este Catherine o floare de pe cer? Este F. O livadă? Este Edith un fir de iarbă uscată? Obişnuieşte Moartea să şteargă pânzele de păianjen? Are Moartea vreo legătură cu Durerea sau Durerea lucrează pentru tabăra opusă? o, F., cât am îndrăgit căsuţa aceasta din copac atunci când ne-ai împrumutat-o mie şi lui Edith pentru

luna noastră de miere!

104

37

Colibele din Kahnawake erau goale. Câmpurile dimprejur erau pline de lucrători, bărbaţi şi femei cu seminţe în pumn. Semănau porumbul în primăvara lui 1675.

— La-ia, suna „Cântecul semănatului de porumb”.

Unchiul lui Catherine strângea grămăjoara gălbuie cuibărită în pumnul său. Simţea forţa seminţelor, jindul lor de a fi acoperite de pământ şi de a exploda. Aproape că îi deschideau degetele. Îşi înclină mâna şi lăsă o sămânţă să cadă într-o gaură din pământ.

— Ah, cugetă el, astfel a căzut Strămoaşa Noastră din rai în pustiul apelor primordiale. Unii sunt de părere că diversele animale amfibii, cum ar fi vidrele, castorii şi şobolanul moscat, au observat căderea şi s-au repezit să o oprească aruncând pământul de sub ape.

Deodată încremeni. În adâncul sufletului său simţi prezenţa sinistră a lui Jacques de Lamberville. Da, îl simţi pe preot umblând prin sat la depărtare de peste o milă. Unchiul Catherinei slobozi o Umbră să îl întâmpine.

Părintele Jacques de Lamberville se opri în faţa colibei lui Tekakwitha. Toţi trebuie să fie la câmp, se gândi el, deci nu are rost nici măcar să încerc, chiar dacă de data aceasta sunt lăsat să intru.

— La ha, la, ha, se auzi clinchet de râs dinăuntru.

Preotul se întoarse pe călcâie şi se îndreptă spre uşă. Umbra îl întâmpină, după care se luptară corp la corp. Umbra fiind goală, îl aruncă

105

la pământ cu uşurinţă pe adversarul său îmbrăcat într-un anteriu greoi. Umbra se aruncă asupra preotului, care se străduia să se descâlcească din veşmintele răsucite. În zbaterea ei sălbatică, Umbra reuşi să se încurce în ele. Preotul îşi dădu imediat seama de avantajul său. Stătu complet nemişcat, în timp ce Umbra se sufoca în închisoarea unui buzunar. Preotul se ridică în picioare

şi deschise uşa.

— Catherine!

— În sfârşit!

— Ce faci acasă, Catherine? Toată familia ta e la câmp şi seamănă porumb.

— M-am lovit la degetul de la picior.

— Lasă-mă să văd.

— Nu. Lasă-l să doară.

— Ce lucru minunat ai spus, copila mea.

— Am nouăsprezece ani. Toată lumea mă urăşte aici, dar nu-mi pasă. Mătuşile se poartă tot timpul urât cu mine, nu că le-aş purta pică. Trebuie să car rahatul, dar, mă rog, cineva trebuie să o facă şi pe asta. Dar, părinte, vor să mă fut… iar eu mi-am dăruit fututul.

— Nu da ceva pentru ca apoi să-l ceri înapoi1.

— Ce trebuie să fac, părinte?

— Lasă-mă să mă uit la degetul ăla.

— Da!

— Va trebui să-ţi scot mocasinul

— Da!

— Aici?

— Da!

— Sau aici?

— Da!

1. Expresie intraductibilă. Indian giver (în original) desemnează pe cineva care face un cadou pentru ca apoi să îl ceară înapoi.

106

— Ai degetele reci, Catherine. Va trebui să le frec între palme.

— Da!

— Acum o să suflu în ele, ştii, aşa cum sufli iarna în pumni.

— Da!

Preotul suflă gâfâit peste degeţelele ei cafenii de la picioare. Ce perniţă delicioasă avea degetul cel mare! Părţile cărnoase ale

celor cinci degete păreau nişte feţe de copil dormind sub pătura trasă până sub bărbie. Preotul începu să le sărute de noapte bună.

— Degeluş purceluş, degeluş purceluş.

— Da!

Preotul ciugulea permiţa, ce părea o boabă de strugure din cauciuc. Îngenunchease aşa cum mgenunchease Hristos în faţa unui alt picior gol. Îşi introduse metodic limba între fiecare pereche de degete, în total de patru ori, cu pielea dintre ele atât de fină şi albă! Acordă atenţie fiecărui deget, luându-l în gură, acoperindu-l cu salivă, suflând apoi ca aceasta să se evapore, muşcându-l în joacă. Era păcat că patru degete erau întotdeauna ignorate. Îşi îndesă toate degetele în gură, limba umblându-i ca un ştergător de parbriz. Francisc făcuse acelaşi lucru cu leproşii.

— Părinte!

— Libalobaglobauoganaminami.

— Părinte!

— Ghiogâltghiogâlţ. Leorb.

— Botează-mă!

— Deşi unii consideră reţinerile noastre exagerate, noi, iezuiţii, nu ne grăbim să îi aducem pe indienii adulţi pe calea botezului.

— Mai am un picior.

— Indienii sunt schimbători. Trebuie să ne ferim de nenorocirea de a produce mai mulţi apostaţi decât creştini.

107

— Unduieşte.

— Comme nous nous dbfions de l'inconstance des Iroquois, j'en ai peu baptise hors du danger de mort.

Fata îşi băgă piciorul în mocasin şi îl puse pe pământ.

— Botează-mă.

— Il n'y a pas grand nombre d'adultes, parce qu'on ne les baptise qu'avec beaucoup de prbeautions.

Argumentaţia continuă astfel în umbra casei lungi. La depărtare de o milă, Unchiul căzu epuizat în genunchi. Nu vom avea recoltă! El nu se gândea însă la seminţele pe care tocmai le

semănase, ci la viaţa poporului său. Toţi anii aceia, toate vânătorile, toate războaiele… nu se va alege nimic de ele. Nu vom avea recoltă! Nici chiar sufletul său, când avea să se coacă, nu va fi dus în sud-vestul cald, de unde bate vântul care aduce zile însorite şi porumbul încolţit. Lumea era neterminată! o durere ascuţită îi străpunse pieptul. Marea luptă corp la corp între Ioskeha, Cel Alb, şi Tawiscară, Cel Negru, eterna luptă avea să se stingă precum doi îndrăgostiţi pătimaşi care adorm strâns îmbrăţişaţi. Nu vom auea recoltă! în fiecare zi satul se împuţina, pe măsură ce fraţii săi plecau spre noile misiuni. Pipăi după micul lup pe care îl lucrase în lemn. Toamna precedentă îşi aşezase narile cioplite ale animalului pe ale sale, inspirând curajul acestuia. Apoi expirase prelung pentru a împrăştia suflarea animalului pe o suprafaţă întinsă din pădure, pentru a paraliza astfel tot vânatul din împrejurimi. Când a omorât o căprioară în ziua aceea, i-a scos ficatul şi a stropit cu sânge botul lupului cioplit din lemn. Şi s-a rugat: Mare Căprioară, Căprioară Perfectă şi Cea Dintâi.

108

strămoaşa cadavrului de la picioarele mele, ne e foame. Te rog, nu te răzbuna pe mine că am luat viaţa unuia dintre copiii tăi. Unchiul se prăbuşi pe tarlaua de porumb, sufocându-se. Marea Căprioară dansa pe pieptul său, zdrobindu-i coastele. Îl duseră la colibă. Nepoata sa plânse când îi văzu faţa. După o vreme, fiind singuri, bătrânul vorbi:

— A fost pe-aici Haină Neagră?

— Da, tată Tekakwitha.

— Şi vrei să fii botezată?

— Da, tată Tekakwitha.

— O să te las, cu o condiţie: dacă promiţi că nu vei părăsi niciodată Kahnawake.

— Promit.

— Nu vom avea recoltă, fiica mea. Raiul nostru piere. Pe fiecare colină se tânguie îndurerat câte un spirit pentru că îl uităm.

— Dormi.

— Adu-mi pipa şi deschide uşa.

— Ce vrei să faci?

— Să suflu fumul de tutun asupra lor, a tuturor. F. avea o teorie, cum că America Albă ar fi fost pedepsită cu cancerul pulmonar pentru că a nimicit Pieile Roşii şi le-a furat plăcerile.

— Încearcă să-i ierţi, tată Tekakwitha.

— Nu pot.

În timp ce sufla slab fumul spre uşa deschisă, Unchiul îşi spuse povestea pe care o auzise pe când era copil, despre cum a părăsit Kuloskap lumea din cauza răului din ea. Acesta a dat un praznic de adio, apoi a plecat în canoea sa cea mare. Acum locuieşte într-o splendidă casă lungă, făcând săgeţi. Când coliba va fi plină de săgeţi, va porni război împotriva întregii omeniri.

109

38

Este Lumea întreagă o Rugăciune către o Stea? Sunt Toţi Anii Lumii o Listă A Evenimentelor Unei Sărbători? Lucrurile. Se întâmplă Toate în acelaşi Timp? Există Un Ac în Carul Cu Fin? Ne interpretăm Oare Rolurile în Lumina Crepusculară de Pe Scena Unei Mari Săli Cu Bănci Goale de Piatră? Ne ţinem de Mână Cu Strămoşii Noştri? Zdrenţele Morţii sunt Calde şi Măreţe? Li. Se l-au Oare Amprentele Tuturor Oamenilor care Trăiesc în Această Secundă? Să fie Frumuseţea Un Scripete? Cum sunt Primiţi Morţii în Armata Tot Mai Numeroasă? Este Adevărat Că La Bal Nu Există Doamne Fără Partener? Pot să sug Pizde în loc de Cadou? Pot îndrăgi Formele Fetelor în loc să ling Eti-chete? Pot să mor Puţin Când. Se Dezgolesc Nişte Sâni Necunoscuţi? Pot Trasa Cu Limba o Cărare de Piele de Găină? Pot să-mi Ţin Prietenul în Braţe în loc să muncesc? Sunt Marinarii Religioşi în Mod Natural? Pot Strivi o Pulpă Cu Păr Auriu între Picioare şi să simt Sângele Curgând şi să aud Ticăitul Sfânt Al Ceasului Ce Leşină? Pot Verifica Dacă Un Tip E Viu înghiţindu-l Sperma? E Posibil să fie Scris în Cărţile Vreunei Legi Că Rahatul E Cuşer? Există Vreo Diferenţă între AVisa Geometrie şi Poziţii Sexuale Bizare? Sunt Epilepticii întotdeauna

Graţioşi? Există Un Astfel de Lucru la Reziduurile? Este Oare Minunat să te Gândeşti la o Fată de Optsprezece Ani Purtând Chiloţi Strâmţi Din Gelatină? Atunci Când Mi-o l-au La Labă sunt Oare Cuprins de Iubire? o, Doamne, Există Un Ţipăt, Toate Sistemele Ţipă. Sunt încuiat într-un Magazin De

Blănuri, Dar Cred Că Vrei să mă Furi. Gabriel Conectează o Alarmă Anti-Furt? De Ce Am Fost Cusut de Pat împreună Cu Nişte Nimfomane? Sunt Oare Uşor de Rupt la un Fir De Iarbă? Pot fi Dezlipit de Masa de Ruletă? Cu Câte Miliarde de Cabluri Este Legat Zepelinul? o, Doamne, îmi plac Atât de Multe Lucruri încât Va dura Ani să-mi Le Iei Unul Câte Unul. Ador Detaliile Tale. De Ce M-Ai lăsat să văd o Gleznă Goală în Seara Aceasta în Căsuţa Din Copac? De Ce Te-Ai îndurat ŞI MI-Ai Acordat o Licărire de Dorinţă? Pot să-mi Desprind Centura de Siguranţă A Singurătăţii şi să mă Ciocnesc iarăşi de Un Trup Flămând? Pot să adorm După Un Sărut Moale şi Fericit? Pot Avea Un Câine? Pot învăţa să fiu Chipeş? Este Oare Posibil să mă Rog?

39

Îmi amintesc de o noapte cu F., când acesta conducea pe şoseaua spre Ottawa, unde trebuia să ţină a doua zi prima sa cuvântare în Parlament. Nu era lună. Lumina farurilor se revărsa peste stâlpii albi ca un lichid corector perfect, iar în urma noastră lăsam un proiect gol înfăţişând drumuri şi câmpuri dispărute. Accelerase la optzeri de mile pe oră. Medalia St. Christopher prinsă deasupra parbrizului descria o mică orbită datorată unei curbe strânse.

— Mai uşor, F.

— E noaptea mea! Noaptea mea!

— Da, F, aşa-i. Ai reuşit în cele din urmă:

eşti parlamentar.

— Am intrat în lumea bărbaţilor.

110

111

— F., bag-o la loc. Ajunge.

— Să n-o bagi niciodată la loc când se face aşa.

— Dumnezeule! Nu ţi-am văzut-o niciodată aşa de mare! Ce se-ntâmplă în mintea ta? La ce te gândeşti? Te rog, învaţă-mă cum să fac şi eu! Pot să ţi-o iau în mână?

— Nu! Asta-i între mine şi Dumnezeu.

— Hai să oprim maşina. F., te iubesc, îţi ador forţa. Învaţă-mă totul.

— Taci din gură. În bord e un tub cu cremă de plajă. Deschide bordul apăsând butonul cu degetul mare. Caută printre hărţi, mănuşi şi sfori şi scoate tubul. Deşurubează-i capacul şi stoarce-mi în palmă câţiva centimetri de cremă.

— Aşa, F?

— Daa.

— Nu închide ochii, F. Vrei să conduc eu? o, ce mai stâlp alunecos masa el acolo! Aş fi putut vorbi la fel de bine cu peisajul absent pe care îl aruncam în urma noastră, ferme şi reclame de benzinării sărind ca nişte scântei de o parte şi de alta a aripilor maşinii în timp ce despicam linia albă cu nouăzeci la oră, cu viteza unui aparat de sudură cu acetilenă. Mâna lui dreaptă sub volan, îndemnând, îndemnând, F. părând să se tragă în portul întunecat din depărtare ca un docher meditativ. Ce păr frumos îi ieşea diii chiloţi! Butonul de la cămaşă îi sclipea în lumina lanternei de bord, pe care o aprinsesem pentru a vedea mai bine această delicioasă operaţiune, în timp ce pumnul i se mişca tot mai repede acul kilometrajului atingea nouăzeci şi opt. Cât de sfâşiat eram între teama pentru propria-mi siguranţă şi dorinţa de a-mi băga capul întrf genunchii lui şi bord! Huişşş! trecu pe lângă no:

O livadă. Un semn cu Strada Principală se aprinşi în lumina farurilor… îl lăsarăm în urmă, facul scrum. Îmi doream ca încreţiturile mărunte ale scrotului său încordat să mi se agaţe de buzele crăpate. F. îşi închise deodată ochii de parcă i-ar fi intrat zeamă de lămâie în ei. Apucă strâns drugul palid şi alunecos şi începu să şi-o frece nebuneşte. Mă temeam pentru organ, mă temeam şi îl doream în acelaşi timp, tare şi strălucitor cum era,

aerodinanne ca o sculptură de Brâncuşi, cu umflătura capului roşie şi fierbinte ca o cască de pompier atomic. Aş fi vrut ca o limbă de furnicar să şfichiuiască perla umedă pe care F. O observă şi, cu o mişcare violentă şi fericită, o înglobă în lubrifierea generală. Nu mi-am mai putut suporta singurătatea. Mi-am smuls nasturii pantalonilor mei europeni demodaţi în nebunia mea de a mă atinge ca un iubit. Eram o mână de sânge. Zuum! o parcare se aprinse şi se stinse. Am simţit căldura prin mănuşile de piele pe care nu avusesem timp să mi le scot. Insecte kami-kaze se striveau de parbriz. Îmi ţineam viaţa în mâini, toate mesajele pe care doream să le trimit Zodiacului se adunau pentru a-şi începe călătoria, în timp ce gemeam sub presiunea intolerabilă a plăcerii. F. ţipa bolborosind şi împroşca salivă în toate direcţiile.

— Întoarce-ţi faţa spre mine, întoarce-ţi faţa spre mine, suge lumină, suge lumină! ţipa F. (dacă-mi amintesc corect sunetele).

Astfel existarăm noi în ochiul cuiva timp de o secundă: doi bărbaţi într-un proiectil şuierător de oţel ţintind spre Ottawa, orbiţi de un extaz mecanic ascendent, vechiul pământ indian îngropat în funingine în urma noastră, două pule tumefiate ţintind spre eternitate, două capsule despuiate, pline de gaz lacrimogen singuratic menit să oprească răzmeriţa din creierele noastre, două sule aprige separate ca garguiele pe două

112

113

colţuri diferite ale unui turn, două acadele sacrificiale (portocalii în lumina lămpii de bord) oferite şoselei sfâşiate.

— Aiaiaiaiai! strigă F. de pe culmea lui.

— Slof dif, sunară gheizerele sale de spermă lovind bordul (desigur, sunetul somonilor înotând în amonte şi lovindu-se cu capetele de stâncile subacvatice).

Cât despre mine, ştiam că încă un zvâcnet al mâinii avea să mă elibereze – pluteam în pragul orgasmului ca un paraşutist în faţa uşii şuierătoare a avionului –, dar dintr-odată m-am întristat… dintr-odată m-a părăsit dorinţa… dintr-odată am fost mai treaz (o

fracţiune de secundă) decât am fost vreodată…

— Zidul!

Zidul ocupa întregul parbriz, mai întâi ca o părere, apoi deodată clar, ca şi când un specialist ar fi focalizat microscopul, cu fiecare imper-fecţiune a betonului tridimensional – limpede! precis! – un film cu epiderma lunii, rulat la viteză mărită –, apoi parbrizul deveni din nou neclar în momentul în care zidul se izbi de sticla farurilor… am văzut butonul cămaşii lui F. atingând marginea volanului ca o planşă de surf…

— Lubitule! Ahhhhfffiuuui…

— Prrrruuup, făcu zidul.

Am străpuns peretele pentru că era dintr-o bucată imensă de mătase vopsită. Maşina o luă săltând peste un câmp gol, cu pânza sfâşiată agăţată de emblema de crom de pe capota Mercedesului. Farurile rămase întregi luminară un chioşepără sit de hot-dog chiar în momentul când F. apăsă frâna. Pe tejgheaua de lemn am văzut o sticlă goală cu un capac perforat. Am privit-o fără expresie.

— Ai ejaculat? întrebă F.

Pula îmi atârna afară din şliţ ca o bucată de sfoară.

— Păcat, spuse F. Am început să tremur.

— Ai ratat un orgasm trăsnet. Mi-am pus pumnii încleştaţi pe bordul maşinii şi mi-am aşezat fruntea pe ei, plângând în hohote.

— Am avut o grămadă de bătaie de cap să atârnăm chestia aia, să închiriem parcarea şi celelalte.

Mi-am ridicat brusc faţa spre el.

— „Să atârnăm", „să închiriem"? Despre cine vorbeşti?

— Edith şi cu mine.

— E băgată şi Edith în toată treaba asta?

— Ce zici de secunda aia, chiar dinainte de a-ţi veni să scuipi? Ai simţit golul? Te-ai eliberat?

— Edith ştie de porcăriile noastre?

— Ar fi trebuit să continui, prietene. Nu tu erai la volan. Şi nu puteai face nimic. Zidul stătea să cadă peste tine. Ai ratat un orgasm trăsnet.

— Edith ştie că suntem poponari? L-am înhăţat de gât cu intenţii criminale. Cât de slabi şi anemici îmi erau pumnii în lumina portocalie. F. îmi desprinse degetele ca pe un colier.

— Calm. Calm. Şterge-ţi ochii.

— F., de ce mă chinuieşti?

— O, prietene, eşti atât de singur. Cu fiecare zi ce trece eşti tot mai singur. Ce-o să se-ntâmple cu tine când noi n-o să mai fim?

— Ce te fute grija? Şi cum îţi permiţi să-mi dai tu mie lecţii? Eşti un escroc! Un pericol public! o ruşine pentru Canada! Mi-ai distrus viaţa!

— Se prea poate să ai dreptate.

— Căcănar împuţit, cum îndrăzneşti să recunoşti că am dreptate?

114 115

F. se apleca pentru a răsuci contactul şi se uită în poala mea.

— Încheie-te la şliţ. E un drum lung şi rece până în Parlarnent.

40

Scriu deja de o bucată bună de timp despre aceste întâmplări adevărate. M-am apropiat însă vreun pic de Kateri Tekakwitha? Cerul îmi este foarte străin. Nu cred că mă voi opri vreodată asupra stelelor. Nu cred că voi purta vreodată o ghirlandă de flori. Nu cred că stafiile îmi vor şopti vreodată mesaje erotice în părul cald. Nu voi şti niciodată să duc cu graţie, în autobuz, o pungă de hârtie cu mâncarea de prânz. Voi merge la înmormântări, iar acestea nu îmi vor trezi niciun fel de amintiri. Au trecut mulţi ani de când F. mi-a spus: Cu fiecare zi ce trece eşti tot mai singur. Asta a fost cu mulţi ani în urmă. Ce-a vrut F. să spună când mi-a zis să fut o sfântă? Ce este o sfântă ori un sfânt? Sfântul este cineva care a atins o posibilitate umană greu de atins. Este imposibil să spui despre ce posibilitate e vorba. Cred că are de-a face cu energia iubirii. Contactul cu această energie are ca rezultat exercitarea unui soi de echilibru în haosul existenţei, Sfântul nu anulează haosul; dacă ar face acest lucru, lumea s-ar fi schimbat de mult. Nu cred că sfântul anulează haosul nici măcar în ceea ce-l priveşte, căci ideea că un

om ar putea pune ordine în univers are ceva arogant şi belicos. Este un gen de echilibru ce reprezintă slava sa. El alunecă peste denivelări ca un schi scăpat din picior. Traseul său este o mângâiere a colinei. Urma sa este un desen al zăpezii într-un moment în care

116

aceasta formează un aranjament anume cu vântul şi cu piatra. Ceva din el iubeşte atât de mult lumea încât se abandonează legilor gravitaţiei şi întâmplării. Departe de a zbura cu îngerii, el trasează cu precizia unui seismografstarea întregului peisaj însângerat. Casa lui este periculoasă şi limitată, însă el se simte acasă în lume. Sfântul poate iubi formele umane, formele fine şi răsucite ale inimii. E bine să avem printre noi astfel de oameni, astfel de monştri ai iubirii ce aduc echilibrul. Aceasta mă face să cred că numerele din umăr corespund numerelor de pe biletele de loterie pe care le-am cumpărat atât de scump şi deci că preţul nu este o iluzie. Dar de ce să fuţi o sfântă? Îmi amintesc cum molfăiam odată coapsa lui Edith. Sugeam, sărutam lucrul acela cafeniu, care era Coapsă, Coapsă, Coapsă – o Coapsă devenind tot mai moale şi curgând mai departe, în parfum de şuncă, spre moviliţa Pizdei –, o Coapsă subţiindu-se şi devenind tot mai tare pe măsură ce unnam direcţia firicelelor de păr şi dădeam peste Rotulă. Nu ştiu ce-o fi făcut Edith (poate vreuna din secreţiile ei magnifice) sau eu (poate vreunul din misterioasele mele jeturi de salivă), dar dintr-odată faţa îmi fu udă, iar gura îmi alunecă pe pielea ei: Nu era Coapsă sau Pizdă sau orice alt cuvânt scris cu cretă de vreun elev (şi nici eu nu făceam Sex); era pur şi simplu o formă aparţinându-i lui Edith, apoi doar o formă umană, apoi doar o formă şi, timp de o binecuvântată secundă, într-adevăr nu am mai fost singur, am devenit parte dintr-o familie. Atunci am făcut dragoste pentru prima oară. Nu s-a mai întâmplat niciodată. Asta mă vei face să simt, Catherine Tekakwitha? Dar nu eşti moartă? Cum să mă apropii de o sfântă moartă? Pare lipsit de sens să aspir la aşa ceva. Nu sunt fericit

117

În vechea căsuţă din copac a lui F. Vara s-a termmat de mult. Creierul mi-e mort. Cariera – distrusă. o, F., asta e educaţia pe care voiai să mi-o dai?

41

Catherine Tekakwitha a fost botezată pe 18 aprilie („Luna frunzelor deschise la culoare”), în anul 1676.

Te rog, întoarce-te la mine, Edith. Sărută-mă, iubita mea. Te iubesc, Edith. Revino la viaţă. Nu mai suport singurătatea. Cred că am riduri şi îmi miroase gura. Edith!

42

La câteva zile după botez, Catherine Tekakwitha a fost invitată la o mare petrecere în Quăbec. De faţă au fost marchizul de Tracy, intendentul Talon, guvernatorul M. de Courcelle, şeful mahoc Kryn, unul dintre cei mai aprigi convertiţi pe care i-a avut vreodată creştinătatea, precum şi numeroase doamne şi domni importanţi. Din părul lor se înălţa parfum. Erau eleganţi la modul în care doar nişte cetăţeni aflaţi la două mii de mile de Paris pot fi. Spiritele asezonau fiecare conversaţie. Nici untul nu era oferit fără un aforism. Se discuta despre activităţile Academiei Franceze de Ştiinţe, care număra numai zece ani de la înfiinţare. Unii dintre invitaţi aveau ceasuri de buzunar cu arc, o nouă invenţie de măsurat timpul care făcea furori în Europa. Cineva explica funcţionarea unui alt dispozitiv recent conceput.

118

menit să regleze mersul ceasurilor: pendulul. Catherine Tekakwitha asculta în linişte tot ce se discuta. Cu capul plecat, primea complimente pentru ornamentele de pene de pe veşmântul ei din piele de căprioară. Masa lungă şi albă strălucea cu ce era mai de soi în materie de argintărie, cristaluri şi flori timpurii de primăvară şi, pentru o fracţiune de secundă, ochii i se umeziră de splendoarea momentului. Servitori chipeşi turnau vin în paharele ce semănau cu nişte trandafiri cu tulpină lungă. O sută de lumânări se reverberau într-o sută de tacâmuri de argint, în timp ce musafirii parfumaţi munceau la feliile de carne şi, pentru o fracţiune de secundă,

puzderie de sori orbitori îi răni ochii şi îi stinse apetitul. Printr-o mişcare scurtă şi neaşteptată pe care nu ea o comandă, îşi răsturnă paharul cu un Privi pata în formă de balenă, paralizată de ruşine.

— Nu-i nimic, spuse marchizul. Nu-i nimic, copila mea.

Catherine Tekakwitha stătea nemişcată. Marchizul îşi reluă conversaţia. Se discuta despre o nouă invenţie militară realizată în Franţa, baioneta. Pata se întinse cu repeziciune.

— Până şi faţa de masă pofteşte la acest vin bun, glumi marchizul. Nu-ţi fie teamă, copila mea. Nu există pedepse pentru că ai vărsat un pahar de vin.

În ciuda activităţii afabile a câtorva servitori, pata continuă să coloreze porţiuni tot mai mari din faţa de masă. Conversaţia se restrânse pe măsură ce mesenii îşi îndreptară atenţia către înaintarea uimitoare a acesteia. Acum acoperea întreaga faţă de masă. Discuţiile încetară cu totul atunci când o vază de argint se făcu purpurie, iar florile roz din ea căzură sub aceeaşi influenţă. În doar câteva minute se produse o metamorfoză

119

completă a culorilor. În sala purpurie răsunară vaiete şi înjurături când feţele, hainele, tapiseriile şi mobila căpătară aceeaşi nuanţă închisă. Dincolo de ferestrele înalte se aflau insule de zăpadă scânteind în lumina lunii. Întreaga adunare, servitori şi stăpâni deopotrivă, îşi îndreptă privirile afară, căutând parcă să primească de dincolo de sala contaminată asigurarea că mai există un univers multicolor. Zăpada de primăvară se întunecă în faţa ochilor lor, luând nuanţa vinului vărsat, iar luna însăşi absorbi şi ea culoarea imperială. Catherine se ridică încet în picioare.

— Cred că vă datorez tuturor scuze.

43

Am impresia că scena de mai sus este apoca-liptică. Cuvântul apocaliptic are origini interesante. Vine din grecescul apokalypsis, care înseamnă revelaţie. Acesta derivă din grecescul apokalyptein, cu sensul de a descoperi, a revela. Apo este un prefix grecesc care înseamnă „din”, „provenind din”. Kalyptein înseamnă „a acoperi”.

Cuvântul face parte din aceeaşi familie cu kalybe, colibă, şi kalymma, însemnând „văl de femeie". În concluzie, apocaliptic descrie ceea ce este expus atunci când se ridică vălul unei femei. Ce am făcut sau ce nu am făcut să-ţi ridic vălul, să intru sub pătura ta, Kateri Tekakwitha? Acest ospăţ nu este menţionat de niciunul dintre biografii clasici. Cele două izvoare principale ale vieţii ei sunt părinţii iezuiţi Pierre Cholenec şi Claude Chauchetiere. Ambii au fost confesorii ei la misiunea Sault Saint-Louis, unde Catherine Tekakwitha a venit în toamna lui 1677 (călcându-şi promisiunea făcută unchiului ei). De la părintele Cholenec ne-a rămas Vie de

Catherine Tegakouita, Premiere Vierge Irokoise, în manuscris. O altă Vie, scrisă în latină, i-a fost trimisă celui ce era Pere G6 neral de la Compagnie de Jesus1 în 1715. De la Chauchetiere avem La Vie de la B. Catherine Tekakouita, dite a prosent la Saincte Sauuegesse, scrisă în 1695, al cărei manuscris se păstrează în prezent în arhivele Colegiului Sainte-Marie. În aceste arhive se mai află un alt document important, scris de Remy (Abbe, P.S.S.) şi intitulat Certificat de M. Remy, cure de la Chine, des miracles faits en să paroisse par l'intercession de la B. Cath. Tekakwita, scris în 1696. Îi iubesc pe iezuiţi pentru că au văzut miracole. Slavă iezuitului care a făcut atâtea pentru a cuceri frontiera dintre natural şi supra-natural. Sub nenumărate măşti – când ministru, când preot creştin, când soldat, brahman, astrolog, când confesor al monarhului, când matematician, când mandarin –, folosindu-se de o mie de arte, ademenind, convingând, silind oamenii să recunoască sub greutatea miracolelor consemnate că pământul ţine de eternitate. Slavă lui Ignatius Loyola, lovit de un glonte protestant francez în timpul atacului de la Pamplona, deoarece pe patul de suferinţă, în grota Manresa, acest mândru soldat a văzut Misterele paradisului, iar aceste viziuni au produs vajnica Societate a lui Iisus. Societatea şi-a permis să afirme că faţa de marmură a lui Cezar este doar o mască a lui Dumnezeu, iar în pofta imperială de putere lumească iezuiţii au văzut foamea divină de suflete. Slavă profesorilor mei de la orfelinatul din zona centrală a Montrealului,

care miroseau a spermă şi tămâie. Slavă preoţilor din camerele pline de cârje, care au penetrat o iluzie şi care ştiu că şchiopătatul

1. Preacuceraicul Părinte General – conducătorul ordinului monahal al iezuiţilor.

120

121

este doar o faţetă a perfecţiunii, tot aşa cum buruienile sunt flori pe care nu le culege nimeni. Slavă pereţilor pe care stau aliniate cârjele, adevărate muzee ale buruienilor. Slavă duhorii alchimice de ceară topită, ce trădează familiaritatea cu vampirii. Slavă sălilor boltite în care am îngenuncheat faţă în faţă cu Acuzatorul cu nimb de căcat al Lumii. Slavă celor ce m-au pregătit pentru priveghiul îngheţat din noaptea aceasta, singura sardea reală într-o conservă de stafii. Slavă acelor călăi de demult ce nu se îndoiau de sufletele victimelor lor şi care, asemenea indienilor, lăsau puterea Duşmanului să alimenteze forţa comunităţii. Slavă celor ce credeau în Vrăjmaş şi puteau astfel prospera în stilul bărbătesc al războinicului. Slavă băncilor din vechea noastră clasă, acea mică, dar vitează armada care, an după an, înfrunta Potopul cu un echipaj de novici. Slavă cărţilor noastre terfelite, primite în dar de la municipalitate, şi mai ales slavă Catehismului, care invită la obscenităţi marginale şi care a contribuit la menţinerea closetului ca emoţionant templu al Profanului. Slavă plăcilor mari de marmură din care erau făcute cabinele şi de care nu se lipea nicio dâră de rahat. Aici era cultivată ideea anti-luterană de materie care iese uşor la spălat. Slavă marmurei din Sălile Excrementelor, Linie Maginot în faţa invaziei Failibilităţii Papei. Slavă parabolelor din closetul orfelinatului, petelor gălbui ale porţelanului ce dovedesc că o singură picătură de apă este la fel de puternică precuni era glaciarăo, fie ca undeva ceva să amintească de noi, orfani căliţi, aliniaţi să folosim un săpun pentru negii de pe degetele celor şaizeci de mâini ale noastre, cu scopul de a salva aparenţele la Inspecţie. Slavă băiatului curajos ce şi-a smuls negii cu dinţii şi care a fost prietenul meu, F. Slavă celui ce nu şi-a putut înfige dinţii în el însuşi,

adică laşul de mine, autorul acestei istorii, şi căruia îi este frică în acest moment în cabina sa de deasupra curenţilor canadieni, cel al cărui neg de pe deget s-a deformat după ani de eroziune din cauza creionului. Îmi permiteţi să mă încălzesc înălţând osanale? Am jignit pe toată lumea şi văd că mă îngheaţă magia automată a tuturor.

— F! Nu-ţi mânca negii!

— O să-mi mănânc negii în faţa întregii lumi. Şi mai bine ai face la fel.

— Eu aştept să dispară singuri.

— Ce?

— Aştept să dispară singuri.

— Să dispară?

F. se lovi peste frunte şi alergă de la o cabină la alta ca şi când ar fi trezit un sat întreg, deschizând fiecare uşă şi adresându-se fiecărei maşinării de stat pe vine.

— Ieşiţi afară, afară! strigă F. Ăsta aşteaptă să-i dispară negii singuri. Haideţi să-l vedeţi pe prostănacul care aşteaptă să-i dispară negii singuri.

Împiedicându-se de lanţurile pantalonilor lăsaţi în vine, colegii mei s-au revărsat din cabine, scotocind penibil în partea fără elastic a chiloţilor. Dădură buzna afară, unii în timp ce se masturbau, cu broşurile alunecându-le de pe genunchi ori cu inscripţiile romantice de pe uşile vopsite citite doar pe jumătate. S-au adunat în jurul nostru, îmbulzindu-se să vadă numărul bizar al lui F. Acesta îmi ridică mâna în aer ca la box, în timp ce eu atârnam sub strânsoarea lui şi întregul trup mi se usca asemenea unui mănunchi de tutun scos la licitaţie de piticul de la Liggett and Myers.

— F, nu mă umili, îl rugai eu.

— Veniţi mai aproape, oameni buni. Priviţi-l pe omul care poate aştepta. Priviţi-l pe cel care are o mie de ani în faţa lui.

Aceştia scuturară cu neîncredere din capetelt înghesuite unul într-altul.

— N-aş fi vrut să pierd asta pentru nimic îi lume, spuse careva.

— Ha, ha, ha!

F. îmi lăsă mâna în jos, fără a-mi da însi drumul, iar eu căzui grămadă la picioarele lui Apăsă cu tocul pantofilor săi de căpătat pe degetul meu mare, suficient de tare ca să renunţ la orice gând de a mai scăpa.

— Sub piciorul meu se află mâna care îşi vs lua pur şi simplu adio de la câţiva negi.

— Ho, ho!

— Are haz.

O, Cititorule, ştii că aceste rânduri sunt scrişi de un om? Un om ca tine, ce îşi dorea o inimi de erou. Un om scrie toate acestea în izolarf arctică, un om ce-şi urăşte memoria, dar îşi aminteşte totul, un om care a fost cândva la fel d (mândru ca tine, care a iubit societatea cum numa un orfan o poate iubi, care a iubit-o ca un spioi în ţara laptelui şi a mierii. Un om ca tine scri (acest pasaj extrem de îndrăzneţ, un om care i visat ca şi tine la şefie şi recunoştinţă. Nu, nu, vă rog, fără crampe, fără crampe! Luaţi-mi crampeli şi promit să nu mai întrerup, jur, o, voi zei şi zeiţe ale întâmplării Pure.

— Ho, ho!

— Mişto!

Toate acestea se întâmplau dimineaţa devreme Dincolo de ferestrele opace şi cu gratii ale băi nu prea era soare, însă nu aveam voie să aprindem becurile decât iarna. O lumină murdară, d (acvariu, în care lucrurile ce ar fi trebuit să scli pească luceau stins ca nişte monede de jumătatf de dolar ascunse într-un borcănaş de vaselină Fiecare chiuvetă albă, fiecare ţepuşă de pe pereţi despărţitori ai cabinelor (ca să nu te poţi urca

124

avea propriul borcan de vaselină. Dar cei mai strălucitori erau genunchii goi ai publicului meu batjocoritor, iar cele mai albe erau picioarele de un alb de mahala ale băieţilor graşi şi mai mari decât noi, cărora le mijea părul. Trăgând aer în piept, F. puse capăt batjocurii. Am încercat să-i surprind privirea ca să-l pot implora. Îmi aşteptam pedeapsa pe gresia de culoarea vaselinei. Începu să bată

câmpii pe un ton obiectiv, dar eu ştiam ce avea să urmeze.

— Unii cred că negii dispar de la sine. Alţii sunt de părere că vor dispărea în timp. Unii nici nu vor să-i bage în seamă. Există chiar unii care neagă existenţa negilor. Mai sunt şi cei care pretind că negii sunt frumoşi şi-i încurajează ori de câte ori apar. Alţii spun că negii sunt folositori, capabili să fie educaţi şi să înveţe să vorbească. Experţii au început să se pronunţe în această chestiune. Au apărut teorii asupra metodologiei. La început s-au folosit metode brutale. O şcoală a lansat ideea că negii nu trebuie constrânşi. O aripă radicală crede că negii nu pot stăpâni decât limbile din grupul asiatic. Un grup de extremişti susţine că este o greşeală să forţezi negii să înveţe vreo limbă umană, întrucât există o limbă unică a negilor, pe care profesorii înşişi ar trebui să o înţeleagă mai întâi. O mână de indivizi nebuni de legat insistă că negii sunt deja volubili, că au fost dintotdeauna aşa şi că nu trebuie decât să învăţăm să-i ascultăm.

— La subiect, F!

— Şi ce dacă?

— Cât mai durează până-ncepe tortura? Plictisindu-i cu mare curaj, F. trecu acum la faza dramatică a credo-ului. Se lăsă pe călcâi pentru a scoate un ţipăt de la mine. Dintr-odată, vaselina deveni vaselină folosită, iar lumina părea

125

că intră prin găurile din nişte boişteni morţi plutind pe apă. Aveai şenzaţia că toate closetele sunt blocate şi că profesorii aveau să vină şi să afle prea multe despre noi.

— Nu cred că negii „or să dispară singuri”. Mie negii mi se par urâţi. Eu sunt un om simplu. După mine, se vorbeşte şi aşa prea mult. Pentru mine, negii sunt un secret pe care nu vreau să-l ţin. Când văd un neg mă gândesc la bisturiu.

— Ahhh!

Pronunţând ultimul cuvânt, ridicase mâna în semn de salut. Salutul se termina într-un briceag, tot aşa cum baioneta pune în evidenţă fără echivoc rostnt unei puşti. Orfanii traseră aer în piept.

— Când văd negi mă gândesc la „îndepărtare rapidă”. Mă gândesc la „înainte şi după”. Mă gândesc la „Medicamente miraculoase”. Mă gândesc la „în doar zece zile”.

— Hai! Hai!

— Mă gândesc la „al dumneavoastră pentru modesta sumă de”. Mă gândesc la „încercaţi metoda CĂMINUL ŞTIINŢIFIC”. Mă gândesc la „TRIMITEŢI-MI BROŞURA GRATUITĂ. Prindeţi-l, oameni buni!

Aceştia mă împresurară şi mă ridicară în picioare. Îmi înhăţară mâna şi mi-o ţinură întinsă. Se aliniaseră de-a lungul braţului meu ca marinarii care trag de o parâmă. Spinările lor îmi stăteau în cale, astfel că nu îmi mai vedeam mâna. Cineva îmi întinse palma pe faianţă şi îmi îndepărtă degetele.

— Da! strigă F. peste hărmălaia generală. Mă gândesc la „Acţionează acum”. Mă gândesc la „Nu amâna”. Mă gândesc la „Oferta aceasta expiră”.

— Ajutor!

— Astupaţi-i gura!

— Mmmmmm. Mmmmmmm.

126

— Acum! Taie! Harşt!

Am încercat să-mi imaginez că eram unul dintre cei care trăgeau de braţ, unul dintre marinari, şi că undeva, departe, aceştia tăiau o bucată de unt.

44

Povestea ospăţului Catherinei Tekakwitha este apocaliptică, după cum începusem să zic. De fapt, povestea mi-a spus-o sotia mea, Edith. Mă întorsesem dintr-un weekend în Ottawa, unde F. îmi aranjase să am acces la Arhive. Stăteam toţi trei la lampa cu cuarţ din apartamentul nostru de la subsol. F. zicea că eu eram singurul care putea să stea gol, şi el şi Edith îmi văzuseră deja pula, dar ei nu îşi văzuseră unul altuia părţile ruşinoase (minciună). Logica lui F. era infailibilă, dar tot mă simţeam prost să îmi dau jos chiloţii în faţa lor şi e adevărat că nu aş fi lăsat-o niciodată pe Edith să se

dezbrace de tot sau pe F. să umble ţanţoş prin faţa ei.

— Dar mai bine nu, am zis cu voce stinsă.

— Prostii, dragule.

— Măcar unul dintre noi să se bronzeze ca lumea.

Se uitară la mine când îmi dădeam jos chiloţii, îngrijorat că nu m-am şters ca lumea la fund şi că avea să se vadă. De fapt, aveam senzaţia că F. mă folosea ca reclamă pentru propriul său corp. Eram panoul jupuit care făcea publicitate realităţii sale. Expresia sa părea să-i spună lui Edith: Dacă o arătare ca asta poate respira şi se poate trezi în fiecare dimineaţă, gândeşte-te ce futai îţi pot oferi eu.

127

— Stai între noi.

— Nu sta picior peste picior.

— Ia-ţi mâinile de-acolo.

Iar când Edith m-a dat cu loţiune Sun and Schi, nu am ştiut dacă e bine să am o erecţie. Duminica seara, ca acum, Edith şi F. obişnuiau să-şi injecteze puţină heroină, care este inofensivă şi mai puţin periculoasă decât alcoolul. În acele zile, eu eram încă de modă veche şi o consideram un drog ucigaş, aşa că refuzam de fiecare dată invitaţia de a mă alătura lor. În seara aceea m-a izbit faptul că erau extrem de ceremonioşi în timp ce îşi preparau seringa hipodermică şi „încălzeau calul”.

— Ce sunteţi aşa de solemni?

— O, nu-i nimic.

Edith se repezi la mine şi mă strânse la piept, apoi veni şi F. şi m-am simţit ca o reclamă de lenjerie intimă înfăţişând un aeroport în care îşi iau rămas bun nişte piloţi kamikaze.

— Căraţi-vă de-aici! Nu-i cazul să vă daţi bine pe lângă mine, că n-o să vă torn.

— La revedere, dragul meu.

— La revedere, vechi prieten.

— O, n-aveţi decât să faceţi ce vreţi, amândoi. Haideţi, degeneraţilor, zburaţi spre Paradisul vostru schilod.

— La revedere, zise Edith din nou, cu tristeţe, şi ar fi trebuit să ştiu că nu era o seară obişnuită de duminică.

Căutară printre venele lor una prin care încă mai curgea sânge, îşi înfipseră acele în came, aşteptară semnalul roşu că „au nimerit” şi apoi injectară soluţia în sistemul circulator. Scoaseră brusc acele şi se prăbuşiră pe spate pe sofa. După câteva minute de stupoare, Edith zise:

128

— Dragule?

— Ce-i?

— Nu răspunde atât de repede.

— Da, adăugă F. Fă-ne o favoare.

— Nu pot privi aşa ceva, soţia şi prietenul meu. Supărat, am intrat în dormitor, trântind uşa după mine. Bănuiesc că mi-au văzut bucile ca prin ceaţă când plecam. Unul dintre motivele pentru care plecasem era acela că de fiecare dată când îi vedeam folosind acele aveam o erecţie şi, din moment ce hotărâsem să nu am atunci când mă dăduse cu Sun, and Schi, am considerat că a mă excita acum m-ar fi pus într-o lumină anormală. În al doilea rând, voiam să scotocesc prin sertarele lui Edith, ceea ce făceam în fiecare duminică, în timp ce ei zăceau inconştienţi în lumea lor narcotică, şi, din cauza numeroaselor eşecuri pe care cronica de faţă le-a pus în lumină, această inspecţie ilegală devenise principala mea distracţie. Aceea nu a fost însă o seară obişnuită de duminică. Cel mai mult îmi plăcea sertarul ei cu cosmetice, pentru că era colorat şi plăcut mirositor, iar sticluţele se răsturnau când îl deschideai şi câte un fir de păr facial rămânea uneori lipit de pensetă ori amprentele ei se păstrau pe un capac uleios… E destul de ciudat, dar cu ajutorul acestor dovezi m-am apropiat cumva de frumuseţea ei, tot aşa cum o mie de pelerini venerează o relicvă, organul ţinut în formaldehidă al unui sfânt pe care puţini l-ar fi aclamat în carne şi oase. Am tras de butonul sertarului, anticipând clinchetul încântător, când… înăuntru nu era decât sticlă spartă, două rozarii ieftine, câteva fiole cu un lichid incolor şi nişte bucăţi de hârtie. Fundul de lemn al

sertarului era ud. Am luat cu grijă una dintre hârtiuţe, care s-a dovedit a fi un cupon.

129

122 123

CUPON PENTRU BROŞURA GRATUITĂ

Metode ştiinţifice, Dept. FL-464 Str. 92 Est, ap. 134, New York 28, N.Y.

Trimiteţi-mi urgent prin poştă broşura GRATUITĂ Metodă de subţiere la domiciliu a picioarelor groase, împachetată în hârtie simplă, marcată „Personal" şi fără niciun fel de obligaţii.

Nume…

Adresă…

Oraş… Regiune… Stat…

Dar picioarele lui Edith erau frumoase! Şi mai era unul:

PICIOARE SUBŢIRI

Adăugaţi rotunjimi armonioase Gleznelor, Gambelor, Genunchilor, Coapselor, Şoldurilor!

Picioarele subţiri vă diminuează aspectul atractiv. Acum cel puţin puteţi să vă amelioraţi picioarele subdezvoltate din cauze normale şi să completaţi orice parte a piciorului doriţi sau chiar întregul pirior, aşa cum au făcut numeroase femei, unnând această nouă metodă ştiinţifică. O autoritate binecunoscută în domeniul picioarelor, cu ani de experienţă în domeniu, vă oferă acest curs testat şi omologat – de doar 15 minute pe zi – în intimitatea căminului dumneavoastră! Conţine ilustraţii pentru fiecare etapă a metodei PIciORUL ŞTIINŢIFIC, însoţite de indicaţii simple: obţinerea unor picioare frumoase şi mai puternice, îmbunătăţirea culorii pielii şi a circulaţiei la picioare.

OFERTĂ GRATUITĂ pe termen limitat!

130

Pentru a obţine prin poştă o broşură gratuită Metoda de ameliorare la domiciliu a picioarelor slabe, împachetată în hârtie simplă, fără niciun fel de obligaţii, trimiteţi-ne numele şi adresa.

Dept. METODE ŞTIINŢIFICE SL-418 Str. 92 Est, ap. 134, New

York City 28

Ce se întâmplă aici? Ce legătură poate avea Edith cu aceste îndemnurijalnice? Ce se întâmpla pe strada 92 Est, la numărul 134? Exista acolo un depozit de picioare amputate? Într-un colţ al sertarului, udă pe jumătate, se găsea o altă hârtie:

Începutul explicaţiei. Încă o mai văd. Încă o mai pot reproduce în minte, cuvânt cu cuvânt.

MARGELE CU APĂ DIN FÂNTÂNA MIRACULOASĂ DE LA LOURDES

Chiar locill unde Sfânta Berniitiette a avut viziunea Sfintei Fecioare Maria

Imaginaţi-vă; să ţineţi în mână, să atingeţi cu degetele, SĂ VEDEŢI CU PROPRIII OCHI apă din miraculoasai Fântână de la Lourdes, închisă permanent ha mărgelele transparente de rozariu! A 2-a, a 3-a şi a 4-a mărgea (Ave Maria) ale acestui nou şi neobişnuit rozariu conţin într-adevăr apă din izvorul miraculos creat de Fecioara Maria! Este aceeaşi apă care a ajutat mii de bolnavi, AriTM „ (i1™1 şi orbi să se însănătoşească.”-” Rozariul însuşi este lucrat frumos, cu 2, 98 USD imitaţii de mărgele prelucrate la flacără, BUCATA şi este prevăzut cu un splendid lanţ cu cruciuliţă, ambele placate. Ambalat

GRATIS! F 1 o la PERMANENTĂ CU APĂ DE LOURDES… plină ochi cu Apa care a vindecat mii de oameni de o r b i r e, infirmitate şi tot felul de boli, chiar şi de temutul cancer. Făcută din sticlă suflati;

perfectă pentru transportat.

elegant într-o casetă de plastic pentru bijuterii, pe catifea albastru regal.

Alegeţi mărgele: o transparente ca diamantul o albastru safir sau D negru de abanos. Nu trimiteţi bani!… achitaţi doar 2, 98 dolari bucata (plus taxe poştale) la primire. Sau evitaţi taxele. –,» i trimiţând 2, 98 dolari acum! Veţi prinu „”, „” „” P – câte o FIOLĂ PERMANENTĂ timp de GRATUITA CU APĂ DE LOURDES lo zile pentru fiecare rozariu şi broşura GRATIS GRATUITĂ de şase pagini

„Miracolul de la Lourdes” dacă acţionaţi ACUM.

Veţi fi încântaţi; în caz contrar, puteţi returna rozariul pentru rambursare completă în termen de lo zile

CLUBUL REVELAŢIEI, INC „Dept. 423, MadMon Avenue or. 623, N «w York, N.Y. 10022

131

123

Am ieşit în fugă din dormitor, cu hârtia în mână. Edith şi F. dormeau pe sofa, la o distanţă respectabilă unul de celălalt. Pe măsuţa de cafea erau împrăştiate uneltele odioase ale viciului lor: acele, picăturile pentru ochi, garoul şi… o duzină de „Fiole permanente cu apă de Lourdes” goale. I-am zgâlţâit pe amândoi.

— De când durează asta? Le-am băgat fiecăruia, pe rând, anunţul sub ochi.

— De cât timp vă injectaţi asta în organism?

— Spune-i, Edith, şopti F.

— E prima oară când o folosim.

— Spune-i totul, Edith.

— Da, vreau să ştiu totul.

— Am făcut un amestec.

— Am amestecat două tipuri de apă.

— Ascult.

— Ei bine, o parte din apă era din fiolele de la Lourdes şi cealaltă parte de la…

— Da?

— Spune-i, Edith.

— De la izvorul Tekakwithei.

— Adică nu mai sunteţi toxicomani?

— Asta-i tot ce ai să-ntrebi? spuse F. pe un ton obosit.

— Lasă-l în pace, F. Vino să stai între noi.

— Nu-mi place să stau gol între voi.

— N-o să ne uităm.

— Bine.

Le-am verificat ochii cu un chibrit, m-am prefăcut că le dau

nişte pumni şi, după ce m-am asigurat că nu se uită, m-am aşezat.

— Ei, ce efect are?

— Nu ştim.

— Spune-i adevărul, Edith.

— Nu ştim.

132

Şi, ca şi când ar fi fost pe cale să înceapă o explicaţie printr-o anecdotă, Edith mă prinse de mână şi îmi spuse povestea Banchetului Catherinei Thkakwitha, care a avut loc demult, în Québec. În timp ce ea povestea, F. mă prinse de cealaltă mână. Cred că plângeau amândoi, pentru că ei îi curgea nasul când vorbea, iar F. părea să tremure ca şi când ar fi gata să aţipească. Noaptea aceea, Edith a făcut în dormitor tot ce-am vrut eu. Nu a fost nevoie de nicio comandă radio pentru gura ei activă. O săptămână mai târziu, se afla sub lift, pe post de „sinucigaşă".

45

Îngheţ de mor în nenorocita asta de casă din copac. Am crezut că Natura va fi mai bună decât bucătărioara mea plină de spermă de la subsol. Am crezut că zgomotul păsărilor va fi mai dulce decât zgomotul liftului. Specialiştii cu magneto-foane spun că, de fapt, ceea ce auzim ca o singură notă scoasă de o pasăre constă din zece sau douăsprezece tonuri cu care aceasta ţese multe şi variate armonii lichide splendide. Ei dovedesc acest lucru încetinind viteza benzii. Cer asistenţă medicală! Cer să fiu operat! Vreau să mi se implanteze un aparat cu tranzistori care să încetinească audiţia. Altminteri, Ştiinţa să-şi păstreze revelaţiile departe de presă. Vara canadiană trecu precum o mască de Halloween şi vremea rece se înstăpâni. Numai atâtea dulciuri primim? Unde este lumea ştiinţifico-fantastică de mâine pe care ne-au promis-o astăzi? Cer o schimbare de climă. Ce act de curaj m-a făcut să vin aici fără aparatul de radio? Trei luni fără radio, fredonând depăşitul

133

Îbpte. n, Top Tfen-ul meu scos atât de abrupt din istorie, izolat de evoluţiile pieţei de discuri, bietul meu Top Ten căruia nu-i insuflă

viaţă niciun cuplu de treisprezece ani mozolindu-se pe covor în faţa combinei audio, mult prea seriosul meu Top Ten mărşăluindu-mi prin cap asemenea generalilor dintr-ojuntă, ce nu ştiu că o nouă lovitură de stat a fost pusă la cale chiar în noaptea balului oficial, vechiul şi dragul meu Top Ten ca un batalion de vatmani cu mâneci aurii îndreptându-se răbdători spre senectute şi pensie în timp ce un consiliu a votat introducerea metroului şi toate tramvaiele sunt trimise în muzee, stângaciul meu Top Ten plin de ecouri electrice şi voci pubere, tânguitoare, ce-mi străpung inima ca o echipă de majorete cu coapse dezgolite făcând roata ţiganului în faţa tribunelor goale, bretelele delicate ale sutienelor strângându-le pielea atât de dulce, chiloţii lucind fluorescent de sub fustele plisate care le cad în timp ce pivotează pe degetele dispuse în semnul prict Rniei, poponeţele lor aclamate, ferme, sportive, îmbrăcate în satin, reprezentând spiritul şcolii, descriind scurte curcubeie mov şi oranj nespus de dulci, muştiucele de metal ale mega-foanelor calde de atâta Alma Mater şi mirosind a ruj alb, pentru cine toate aceste umede acrobaţii Tehnicolor? pentru cine aceste arcuri incendiare de chiloţi dezgoliţi ca la expoziţie, licărind printre urale ca nişte smochine proaspete cojite la mare artă, da, un milion de secrete pline de sământă în fiecare pungă sigilată, rostogolindu-se de-a lungul marginilor umede în gura ştirbă a timpu-lui? pentru cine plutiţi, poponeţe ale Top Tera-ului? Şeful Găştii zace zdrobit sub Honda sa, printre ruinele perspectivelor de slujbă, fantomaticul fundaş negru pluteşte pe terenul îngheţat până în cupele Facultăţilor de Drept, iar mingea norocoasă pe care ţi-ai scris numele ia poze de pe Lună. o, bietul meu Top Ten, tânjind să pieri chiar din cauza popularităţii, mi-am uitat radioul, aşa că poţi lâncezi alături de celelalte momâi din amintirea mea, tu, al cărui unic gest de onoare este să faci harakiri cu muchia boantă a brăţărilor de identificare returnate, melodii din Top Ten-ul meu obosit, sperând să fiţi uitate ca baloanele şi zmeiele pierdute, asemenea cotoarelor biletelor de teatru, ca pixurile rămase fără pastă, ca bateriile vechi, ca deschizătoarele de conserve după folosire, ca o farfurie turtită de

aluminiu pentru o cină la televizor – vă păstrez ca pe conţinutul bolii mele cronice, vă condamn la munca silnică a imnului naţional, vă refuz martiriul în parada hiturilor de mâine, vă transform în bumeranguri, micii mei kamikaze, tânjiţi să fiţi „triburile pierdute”, dar eu vă ard numere pe braţ cu fierul roşu, tom medicamente miraculoase în Casa Morţii, atârn de poduri plase împotriva sinuciderii. Sfinţi şi prieteni, ajutaţi-mă să scap de Istorie şi de Constipaţie. Faceţi ca păsările să cânte mai rar, faceţi-mă să ascult mai cu viteză. Durere, pleacă din această casă suspendată, tu, broască ce te caţeri în copaci, mare cât industria.

46

— Sunt bolnav, dar nu foarte tare, spuse unchiul Catherinei Tekakwitha.

— Lasă-mă să te botez, zise Haină Neagră.

— Să nu laşi niciun strop din apa ta să mă atingă. I-am văzut pe mulţi murind după ce i-ai atins cu apa ta.

— Aceia sunt acum în rai.

134

135

— Raiul e un loc bun pentru francezi, dar ei vreau să fiu printre indieni, pentru că francezi;

n-or să-mi dea nimic să mănânc când ajung acolo iar franţuzoaicele n-or să se culce cu noi la umbrg brazilor.

— Toţi suntem din acelaşi Părinte.

— Ah, Haină Neagră, dacă am fi cu toţii din acelaşi Părinte, atunci ar trebui să ştim să facen cuţite şi haine la fel de bine ca voi.

— Ascultă, bătrâne, în căuşul palmei ţin (picătură mistică ce te poate scăpa de o suferinţi veşnică.

— În rai se merge la vânătoare, la război sau la ospeţe?

— O, nu!

— Atunci nu mă duc. Nu-i bine să leneveşti

— Te aşteaptă focul iadului şi diavoli gata să te tortureze.

— De ce i-aţi botezat pe duşmanii noştri huronii? Ei vor ajunge în rai înaintea noastră şi ne vor goni când ajungem şi noi.

— În rai e loc pentru toată lumea.

— Dacă e atâta loc, atunci de ce păziţi intrarea cu atâta grijă, Haină Neagră?

— Nu prea mai ai timp. Sigur o să ajungi îi iad.

— E destul timp, Haină Neagră. Chiar dacă am vorbi până se împrietenesc nevăstuica şi iepu rele şi tot n-am rupe frânghia zilelor.

— Ai o elocinţă diabolică. Focul te aşteaptă, bătrâne.

— Da, Haină Neagră, un focşor umbros înjuru] căruia stau umbrele rudelor şi strămoşilor mei

După ce plecă iezuitul, o chemă pe Catheriiu Tekakwitha.

— Şezi lângă mine.

— Da, unchiule.

— La pătura de pe mine.

— Da, un chiule.

— Uită-te la trupul meu. E-un trup de mahoc bătrân. Uită-te bine.

— Mă uit, unchiule.

— Nu plânge, Kateri. Nu vedem bine printre lacrimi. Şi, chiar dacă tot ceea ce vedem printre lacrimi e clar, e în acelaşi timp şi deformat.

— Te voi privi fără lacrimi, unchiule.

— Scoate-mi toate hainele şi uită-te bine la mine.

— Da, unchiule.

— Uită-te mult timp. Uită-te bine. Uită-te fără-ncetare.

— Fac precum spui, unchiule.

— E timp destul.

— Da, unchiule.

— Mătuşile tale ne spionează prin spaţiile dintre scoarţele de copac, dar nu le băga în seamă. Uită-te fără-ncetare.

— Da, unchiule.

— Ce vezi, Kateri?

— Văd un trup de mahoc bătrân.

— Uită-te fără-ncetare şi o să-ţi spun ce-o să se-ntâmple când spiritul va începe să-mi părăsească trupul.

— Nu pot să te-ascult, unchiule. Sunt creştină de-acum. o, nu mă strânge aşa tare de mână!

— Ascultă şi priveşte. Ceea ce-ţi voi spune nu poate jigni niciun zeu, nici de-al tău, nici de-al meu, nici pe Mama Bărbii, nici pe Marele Iepure.

— O să ascult.

— Când în nările mele nu va mai fi vânt, trupul meu spiritual va începe o lungă călătorie către casă. Priveşte acest trup zbârcit şi plin de cicatrice în timp ce vorbesc cu tine. Frumosul meu trup spiritual va începe o călătorie grea şi

136

137

periculoasă. Mulţi nu duc această călătorie până la capăt, dar eu o voi duce. Voi trăversa un râu înşelător stând în picioare pe un buştean. Praguri sălbatice vor încerca să mă izbească de stânci ascuţite. Un câine uriaş mă va muşca de călcâie. Apoi voi urma o potecă îngustă printre bolovani care danscază şi se lovesc unul de celălalt şi mulţi vor fi zdrobiţi, dar eu voi dansa cu bolo-vanii. Uită-te la acest trup de mahoc bătrân în timp ce vorbesc cu tine, Catherine. Lângă potecă e o colibă din scoarţă de copac. În colibă trăieşte Oscotarah, Sfredelitorul de Capete. Voi sta lângă el şi acesta o să-mi extragă creierul. Face asta tuturor ţestelor ce trec pe acolo. E pregătirea necesară pentru Vânătoarea Veşnică. Uită-te la trupul ăsta şi ascultă.

— Da, unchiule.

— Ce vezi?

— Un trup de mahoc bătrân.

— Bine. Acum acoperă-mă. Nu plânge. N-o să mor acum. O să-mi visez vindecarea.

— O, unchiule, sunt atât de fericită. Imediat ce Catherine Tekakwitha ieşi zâmbitoare din casa cea lungă, Mătuşile sale haine se năpustiră asupra ei cu pumni şi cu blesteme, Fata se prăbuşi sub loviturile lor. „Ce fut en cette occasion”, scrie părintele Cholenec, „qu’elle declara ce qu’on aurait peut-être ignore, şi elle n’avait pas

etă mise a cette epreuve, que, par la misbricorde du Seigneur, elle ne se souvenait pas d'avoir jamais terni la purete de son corps, et qu'elle n apprehendait point de recevoir aucun reproche sur cel article au jour du jugement".

— Te-ai futut cu Unchiu-tău! strigară ele.

— L-ai dezgolit!

— Te-ai uitat la scula lui!

O târâră la preot, la părintele de Lamberville

138

— Ţi-am adus o creştinuţă. S-a futut cu Unchiu-său!

Preotul le trimise de-acolo pe sălbaticele acelea urlătoare şi o examină pe fata ce zăcea însângerată la picioarele sale. Când se sătură, o ridică de la pământ.

— Trăieşti aici ca o floare printre spini veninoşi.

— Mulţumesc, părinte.

47

Odată, demult (se pare), F. m-a trezit din somn trăgându-mă de păr.

— Vino cu mine, prietene.

— Cât e ceasul, F?

— E vara lui 1964.

Avea un zâmbet curios pe faţă, pe care nu i-l mai văzusem niciodată. Mi-e greu să explic de ce, dar mi s-a făcut ruşine şi mi-am încrucişat picioarele.

— Şcoală-te. Mergem la plimbare.

— Întoarce-te să mă-mbrac.

— Nu vreau.

— Te rog.

Trase cearşaful de pe trupul meu încă greu de somn şi de visele despre soţia mea pierdută. Clătină încet din cap.

— De ce nu l-ai ascultat pe Charles Axis?

— F., te rog.

— De ce nu l-ai ascultat pe Charles Axis? Mi-am strâns mai tare coapsele şi mi-am pus scufia de noapte peste părul pubian. F.

mă fixă nemilos.

— Mărturiseşte. De ce nu l-ai ascultat pe Charles Axis? De ce nu ai trimis cuponul în după-amiaza aceea de demult de la orfelinat?

139

— Lasă-mă-n pace.

— Uită-te la corpul tău.

— Edith n-avea nicio nemulţumire legată de corpul meu.

— Ha!

— Ţi-a spus ţie vreodată ceva despre corpul meu?

— Şi-ncă cum!

— Ca de exemplu?

— Mi-a spus că ai un corp arogant.

— Şi ce dracu' vrea să-nsemne asta?

— Mărturiseşte, prietene. Mărturiseşte despre Charles Axis. Mărturiseşte-ţi păcatul trufiei.

— N-am nimic de mărturisit. Acum întoarce-te să mă-mbrac. E prea devreme pentru şarade ieftine.

Cu o mişcare fulgerătoare, îmi suci braţul într-un half-nelson, ma smulse din patul nos-talgic şi mă forţă să mă privesc în oglinda mare din baie. În mod miraculos, scufia rămăsese atârnată de părul meu pubian sârmos. Am închis ochii.

— Au!

— Priveşte. Priveşte şi mărturiseşte. Mărturiseşte de ce l-ai ignorat pe Charles Axis.

— Nu vreau.

F. îşi întări strânsoarea de profesionist.

— O, o, o, te rog! Ajutor!

— Adevărul! Ai dispreţuit cuponul din cauza păcatului trufiei, nu-i aşa? Charles Axis nu era de-ajuns pentru tine. În mintea ta lacomă nutreai o dorinţă de nerostit. Voiai să fii Gândacnt Albastru. Voiai să fii Căpitanul Minune. Voiai să fii Omul Elastic. Robin nici măcar nu era destul de bun pentru tine, tu voiai să fii Batman.

— Îmi rupi spatele!

— Voiai să fii un Superman care nu a fost niciodată Clark Kent. Voiai să trăieşti pe prima

140

pagină a cărţii de benzi desenate. Voiai să fii Invincibilul Ibis, care nu şi-a pierdut niciodată Ibistick-ul. Voiai să scrie BUM! BANG! PLEOSC! ÎÂÂHH! UUF! ZDRONC! în aer între tine şi tot restul lumii. Să devii un Om Nou în doar cincisprezece minute pe zi nu însemna absolut nimic pentru tine. Mărturiseşte!

— Doare! Doare! Da, da, mărturisesc. Voiam miracole! Nu voiam să urc spre succes pe o scară de cupoane! Voiam să mă trezesc pe neaşteptate că am vedere cu raze X! Mărturisesc!

— Bine.

F. schimbă half-nelson-vi în îmbrăţişare şi mă trase spre el. Degetele îmi erau foarte îndemânatice acolo, în obscuritatea de porţelan a acelei băi-închisoare. În timp ce-i desfăceam prima copcă a pantalonilor Slim Jim, am scăpat de scufia de noapte cu o lovitură uşoară. Aceasta căzu între degetele mele de la picioare şi pantofii săi, asemenea unei frunze tomnatice de smochin într-o utopie a nudiştilor. Zâmbetul acela curios nu îi dispăruse de pe buzele delicioase.

— Ah, prietene, aştept de mult timp această mărturisire.

Braţ la braţ, ne-am plimbat prin Montrăal, pe străduţele înguste din zona portului. Ne-am uitat la marile duşuri de grâu curgând în calele cargoboturilor chinezeşti. Am observat geometria pescăruşilor ce plutesc în cercuri perfecte pe deasupra unor puncte nodale formate din gunoaie. Am privit vasele mari de croazieră şuierând şi micşorându-se în josul fluviului St. Lawrence, devenind nişte canoe strălucitoare din scoarţă de mesteacăn, apoi nişte scufii de noapte, apoi ceaţa liliachie a dealurilor îndepărtate.

— De ce tot zâmbeşti aşa? Nu te doare faţa?

— Zâmbesc fiindcă mă gândesc că te-am învăţat destule.

141

Braţ la braţ, am urcat pe străzile ce duceau spre munte, spre Mont Royal, cel ce a dat numele oraşului nostru. Niciodată

magazinele de pe strada Ste. Catherine nu au înflorit mai viu şi niciodată mulţimile nu s-au îmbulzit mai vesel. Mi se părea că observ pentru întâia oară aceste lucruri, culorile vii ca acele prime pete de pe pielea albă a renilor.

— Hai să cumpărăm crenvurşti fierţi de la Woolworth's.

— Hai să-i mâncăm cu mâinile încrucişate, să vedem dacă ne pătăm cu muştar.

Ne-am plimbat pe strada Sherbrooke, spre vest, către partea engleză a oraşului. Am simţit imediat tensiunea. La colţul parcului La Fontaine am auzit lozincile scandate ale unei demonstraţii.

— Qubbec Libre!

— Qubbec Oui, Ottawa Non!

— Merde à la reine d'angleterre!

— Elizabeth, cară-te acasă!

Ziarele tocmai anunţaseră intenţia reginei Elizabeth de a vizita Canada, vizită de stat planificată pentru octombrie.

— Urâtă gloată, F. Hai să ne grăbim.

— Nu, e o gloată frumoasă.

— De ce?

— Fiindcă se cred negri, iar acesta e cel mai frumos sentiment pe care-l poate avea cineva în acest secol.

Braţ la braţ, F. mă trase spre locul acţiunii. Mulţi demonstranţi purtau flanele pe care scria QUÉBEC LIBRE. Am remarcat că toţi o aveau sculată, toţi erau excitaţi, inclusiv femeile. De la baza unui monument, un tânăr, dar binecunoscut cineast se adresa mulţimii ce aclama. Purta o barbă subţire de savant şi o jachetă ţipătoare, de piele, atât de obişnuite pe coridoarele de la L'Office

142

National du Film. Vocea îi răsuna clar. Apăsarea dejudo a lui F. m-a determinat să ascult cu atenţie.

— Istoria! strigă tânărul pe deasupra capetelor noastre. Ce avem noi de-a face cu Istoria? întrebarea îi aţâţă.

— Istoria! strigară ei. Daţi-ne înapoi Istoria! Englezii ne-au furat Istoria!

F. îşi făcu drum mai adânc în masa de trupuri. Acestea ne-au primit automat, aşa cum nisipurile mişcătoare înghit un monstru de laborator. Ecourile vocii clare a tânărului plutiră pe deasupra noastră ca o inscripţie pe cer.

— Istoria! continuă el. Istoria a hotărât că în bătălia pentru un continent indienii trebuie să piardă în favoarea francezilor. În 176 o, Istoria a hotărât ca francezii să piardă în favoarea englezilor!

— Huo! Spânzuraţi-i pe englezi!

La baza şirei spinării am simţit ceva plăcut şi am început să mă frec extrem de uşor de rochia subţire de nylon a unei fanatice care striga în spatele meu.

— În 1964 Istoria hotărăşte… nu… Istoria ordonă ca englezii să cedeze acest pământ pe care l-au iubit atât de imperfect, să îl cedeze francezilor, să ni-l cedeze nouă!

— Bravo! Mon pays malheureux! Quăbec Libre!

Simţii o mână strecurându-se prin partea din spate a pantalonilor mei largi, o mână de femeie, pentru că avea unghii lungi, fine şi ascuţite ca un fuselaj.

— La naiba cu englezii! am strigat pe neaşteptate.

— Aşa, şopti F.

— Istoria hotărăşte că există învinşi şi învingători. Istoriei nu-i pasă de cazuri, Istoriei îi

143

pasă doar al cui Rând este. Şi atunci vă întreb, prieteni, vă întreb un lucru simplu: al cui Rând e astăzi?

— Rândul nostru! se auzi un singur răspuns asurzitor.

Mulţimea, în mijlocul căreia eram acum şi eu o particulă voioasă, se apropie şi mai mult de monument, de parcă am fi fost o piuliţă pe un şurub, iar întregul oraş pe care doream să-l posedăm ne strângea tot mai tare, ca o cheie fixă. Mi-am lărgit cureaua pentru ca mâna ei să încapă mai adânc. Nu îndrăzneam să mă întorc să dau ochii cu ea. Nu voiam să ştiu cine e – ăsta mi se părea faptul cel mai lipsit de relevanţă. Îi simţeam sânii ascunşi în tecile de nylon strivindu-se de spatele meu şi lăsându-mi cercuri

umede de sudoare pe cămaşă.

— Leri a fost Rândul bancherului anglo-scoţian să îşi pună numele pe colinele Montrealului. Astăzi este Rândul Naţionalistului din Québec să îşi lase numele pe paşaportul unei noi Republici Laurenţiene!

— Vive la République!

Era prea mult pentru noi. Aproape fără cuvinte, am urlat aprobator. Mâna răcoroasă se întoarse acum în aşa fel încât palma era făcută căuş sub mine şi avea acces uşor la pliurile cu păr. Pălăriile săreau în jurul nostru ca floricelele de porumb şi nimănui nu-i păsa ce pălărie prindea înapoi, căci pălăriile erau proprietate comună.

— Leri a fost Rândul englezilor să aibă servi1 toare franţuzoaice din satele noastre din Gasp6. Ieri a fost Rândul francezilor să aibă cunoştinţe despre Aristotel şi dinţi stricaţi.

— Huo! Ruşine! La zid! I-am simţit parfumul transpiraţiei şi al comorilor ei şi asta a fost tulburător de personal, mai

144

personal decât orice schimb de nume. Ea însăşi îşi îndesă regiunea pelviană în propria mână acoperită de pantalon, pentru a culege, cum ar veni, produsele secundare ale pătrunderii sale erotice. Am dus mâna liberă în spatele amândurora ca să-i prind ca pe o minge de fotbal florala ei fesă stângă şi astfel ne înlănţuirăm.

— Astăzi e Rândul englezilor să aibă case murdare şi bombe franceze în cutiile poştale!

F. se desprinse pentru a se apropia de vorbitor. Mi-am strecurat şi cealaltă mână în spate şi mi-am fixat-o pe fesa dreaptă. Jur că eram Bărbatul Elastic şi, respectiv, Femeia Elastică, pentru că păream să pot ajunge oriunde, în timp ce ea mi se mişca fără efort prin chiloţi. Ne-am început mişcările ritmice, care corespundeau perfect cu respiraţia mulţimii, familia şi incubatorul dorinţei noastre.

— Kant a spus: Dacă se găseşte cineva care se transformă de bunăvoie în râmă, se mai poate plânge că este călcat? Sékou

Touré a spus: Indiferent ce spui, naţionalismul este inevitabil din punct de vedere psihologic, iar noi suntem cu toţii naţionalişti! Napoleon a spus: o naţiune care şi-a pierdut independenţa a pierdut totul. Istoria este cea care hotărăşte dacă Napoleon va spune aceste cuvinte de pe tron mulţimii sau de la fereastra unei colibe mării pustii!

Această virtuozitate academică fu oarecum problematică pentru adunare şi smulse doar câteva exclamaţii. În acel moment însă l-am văzut cu coada ochiului pe F. ridicat pe umeri de câţiva tineri. Un chiot ca de pisică sălbatică se ridică în momentul în care fu recunoscut, iar vorbitorul se grăbi să încorporeze izbucnirea spontană în credinţa intensă a întregii mulţimi.

145

— Avem în mijlocul nostru un Patriot! Un om pe care englezii nu l-au putut discredita nici măcar în propriul lor Parlament!

F. alunecă înapoi în nodul respectuos care îl ridicase, pumnul strâns rămânându-i ridicat deasupra capului asemenea periscopului unui submarin ce se scufundă. iar acum, ca şi când prezenţa acestui veteran ar fi conferit adunării o nouă febrilitate mistică, vorbitorul începu să cuvinteze, ba aproape să scandeze. Vocea sa ne mângâie la fel ca degetele mele pe ea, la fel ca degetele ei pe mine, vocea sa căzu peste dorinţa noastră ca un şuvoi de apă peste o roată de moară tânguitoare şi am înţeles că vom avea cu toţii, nu doar fata şi cu mine, un orgasm colectiv. Aveam mâinile încolăcite şi strivite şi nu mai ştiam dacă eu îmi ţineam ştiuletele de la rădăcină sau ea îşi freca labiile ce i se întăreau! Aveam cu toţii mâinile Omului Elastic şi ne-o ţineam unii altora, goi de la brâu în jos, captivi într-o piftie de broască1 mustind de sudoare şi secreţii, prinşi într-un lanţ aexual paroxistic de o dulceaţă neasemuită.

— Sângele! Ce-nseamnă Sângele pentru noi?

— Sângele! Daţi-ne Sângele-napoi!

— Freac-o mai tare! am strigat, dar câteva feţe furioase mă ţistuiră.

— Încă de la începuturile rasei noastre, Sângele, acest izvor

enigmatic al vieţii, a reprezentat hrana şi destinul nostru. Sângele edifică trupul, Sângele este sursa spiritului unei rase. În Sânge mocneşte;

moştenirea noastră ancestrală, în Sânge este întru-l pată forma Istoriei noastre, din Sânge înfloreştei Gloria noastră şi Sângele este curentul de adâncime

poreclă ofensatoare dată

1. Frog (broască) francezilor.

pe care nu-l vor putea devia niciodată şi pe care toţi banii lor furaţi nu-l vor putea seca!

— Daţi-ne Sângele nostru!

— Ne cerem Istoria!

— Vive la République!

— Nu te opri! am strigat.

— Elizabeth, cară-te acasă!

— Mai vreau! m-am rugat. Bis! Bis! Encore! Mulţimea începu să se împrăştie şi lanţul sexual se destrămă. Vorbitorul dispăruse de pe piedestal. M-am trezit deodată faţă în faţă cu toată lumea. Plecau. Am început să mă agăţ de reverele lor.

— Nu plecaţi! Puneţi-l să mai vorbească!

— Patience, citoyen, Revoluţia a-nceput.

— Nu! Faceţi-l să mai vorbească! Nimeni să nu părăsească parcul!

Mulţimea îşi croi drum pe lângă mine, aparent satisfăcută. La început, bărbaţii zâmbeau când îi apucam de rever, atribuind imprecaţiile mele ardorii revoluţionare. La început, femeile râdeau când le luam mâinile şi căutam pe ele urme ale părului meu pubian, căci o doream pe ea, pe fata cu care venisem să dansez, fata ale cărei dulci fosile circulare le mai purtam încă pe spatele cămăşii.

— Staţi! Nu plecaţi! Blocaţi ieşirile!

— Lasă-mi mâna!

— Dă-mi drumul la rever!

— Trebuie să ne-ntoarcem la serviciu! Am implorat trei indivizi solizi care purtau Hanele QUÉBEC LIBRE să mă ridice pe umerii

lor. Am încercat să-mi fixez piciorul în partea de sus a unei perechi de pantaloni ca să mă pot căţăra pe bluzele lor şi să mă adresez de la înălţimea umerilor acelei familii care se dezintegra.

— Daţi bâzdâgania asta jos de pe mine!

146

147

— Asta pare englez!

— Asta pare evreu!

— Dar nu puteţi pleca! încă n-am ejaculat!

— Tipul e pervers sexual!

— Miroase mâinile fetelor!

— Îşi miroase şi propriile numi!

— Hai să-l batem de să-i sune apa-n cap, Probabil că-i un pervers sexual.

— E-un ciudat.

Apoi apăru lângă mine F., marele F., care îmi confirmă pedigriul şi mă scoase din parcul ce redevenise un parc oarecare, cu lebede şi ambalaje de dulciuri. Luându-mă de braţ, mă duse de-a lungul străzii însorite.

— F., plângeam eu. N-am ejaculat. iarăşi n-am reuşit.

— Nu, iubitule, ai reuşit.

— Ce-am reuşit?

— La test.

— Ce test?

— Penultimul.

48

„Poa' să bată vântul rece, dacă mă iubeşti, către est ori către vest, faţă fac şi-acestui test, dacă mă iubeşti". Piesa era pe locul şapte în „Parada hiturilor occidentale" cu mulţi, mulţi ani în urmă. Cred că pe şapte. Titlul e format din şase litere. 6 se află sub influenţa lui Venus, planeta iubirii şi a frumuseţii. Conform astrologiei irocheze, ziua a şasea a săptămânii trebuie dedicată curăţeniei personale, aranjării părului, purtării unor haine ornamentate cu scoici, poveştilor de! iubire, jocurilor de noroc şi

luptelor corp la corp! „Care-i motivul pentru care nu te mulţumesc?”
148
Trebuie să fie undeva în vechile topuri muzicale. Astă seară este îngheţatul 6 martie. În pădurile canadiene, aceasta nu înseamnă primăvară. Luna se află în constelaţia Berbecului de două zile. Mâine va intra în cea a Taurului. Irochezii m-ar urî acum dacă m-ar vedea, pentru că am barbă. Când l-au capturat pe Jogues, misionarul din o mie şase sute şi ceva, una dintre torturile minore la care a fost supus (după ce un sclav algonchin i-a tăiat degetul mare cu o scoică de râu) a fost să-i lase pe copii să-l tragă de barbă. „Trimite-mi o imagine a lui Iâristos fără barbă”, îi scria iezuitul Gamier unui prieten din Franţa, dovedind o exce-lentă cunoaştere a particularităţilor indienilor. F. mi-a povestit odată despre o fată care era dotată cu un păr pubian atât de luxuriant încât, pieptănându-l zilnic, îl făcuse să coboare vreo cincisprezece centimetri în josul coapselor. Imediat sub buric îşi desenase (cu rimel negru) doi ochi şi nişte nări. Făcându-şi cărare chiar deasupra clitorisului, despărţise părul în două arcuri simetrice ce dădeau impresia unei mustăţi deasupra unor buze crâmpoţite, roz, sub care restul părului atârna ca o barbă. O imitaţie de piatră preţioasă înfiptă în buric, aducând cu un semn de castă, completa imaginea comică a unui ghicitor sau mistic exotic. Ascunzându-şi corpul sub cearşa-furi, cu excepţia acelei părţi, fata îl distra pe F. cu interpretări umoristice ale proverbelor orientale atât de la modă în acea vreme, vorbind de sub aşternuturi cu îndemânarea unui ventriloc. Eu de ce nu pot avea astfel de amintiri? Ce rost au toate darurile tale, F., colecţia de săpunuri, cărţile cu expresii uzuale, dacă nu-ţi pot moşteni şi amintirile, care ar conferi un oarecare sens obiectelor prăfuite pe care mi le-ai lăsat, tot aşa cum conservele şi automobilele accidentate capătă
149
valoare când sunt aşezate în contextul unei galerii de artă plină de pluş? Ce rost are toată învăţătura ta esoterică fără experienţa ta specifică? Ai fost prea exotic pentru mine, tu şi toţi

ceilalţi învăţători, cu metodele voastre de respiraţie şi de reuşită în viaţă. Cum rămâne cu noi, cei care suferim de astm? Cum rămâne cu noi, rataţii? Cum rămâne cu noi, cei ce nu ne putem căca normal? Cum rămâne cu noi, cei ce nu avem în palmares orgii sau futaiuri excesive faţă de care să devenim detaşaţi? Cum rămâne cu noi, cei ce suntem distruşi când prietenii ne fut nevestele? Cum rămâne cu noi, cei ca mine? Cum rămâne cu noi, cei ce nu suntem în Parlament? Cum rămâne cu noi, cei cărora ne este frig pe 6 martie, fără vreun motiv anume? Tu ai dansat „Dansul telei fonului". Tu i-ai auzit interiorul lui Edith. Cum rămâne cu noi, cei ce scotocim prin ţesuturii moarte? Cum rămâne cu noi, Istoricii, care trebuiej să citim părţile murdare? Cum rămâne cu noi, cei ce amuşinăm o căsuţă din copac? De ce aii făcut totul atât de confuz? De ce nu m-ai putut mângâia şi tu ca Sfântul Augustin, care cânta:

„Priviţi cum cei săraci cu duhul se ridică şi ne fură raiul de sub nas"? De ce nu mi-ai pututi spune şi tu ce i-a spus Sfânta Fecioară ţărăncuţeij Catherine Laboure pe o stradă obişnuită, Rue duj Bac, pe la o mie opt sute şi ceva: „Graţia divinăj se va pogorî asupra tuturor celor ce se roagăj pentru ea cu ardoare şi credinţă"? De ce trebuie să studiez urmele de vărsat de pe faţa Catherinei Tekakwitha de parcă aş fi obiectivul unei rachete trimisă spre Lună? Ce-ai vrut să spui când stăteai sângerând în braţele mele şi mi-ai zis: „Acum depinde de tine"? Cei ce spun aşa ceva vor de fapt să sugereze că de fapt ceea ce au făcut ei este partea cu adevărat importantă a chinurilor.

150

Gine vrea doar să strângă în urma altora? Cine vrea să se aşeze pe scannul cald al şoferului? Vreau şi eu piele rece. Şi eu am iubit Montrealul. Nu am fost întotdeauna Muma Pădurii. Am fost şi eu cetăţean. Am avut soţie şi cărţi. Pe 17 mai 1642, mica armada a lui Maisonneuve – o pinasă1, o corabie cu fundul plat şi două bărci cu vâsle – s-a apropiat de Montreal. În ziua următoare au alunecat uşor pe lângă ţărmurile singuratice şi verzi şi au acostat în locul pe care Champlain îl alesese cu treizeci şi unu de ani mai înainte

pentru o aşezare. Flori timpurii de primăvară se iţeau din iarba fragedă. Maisonneuve sări pe ţărm. Corturile, bagajele, armele şi proviziile îl urmară. Într-un loc frumos fu ridicat un altar. Acum, toată lumea stătea în faţa lui: înaltul Maisonneuve, oamenii săi înconjurindu-l, precum şi dra Mance, d-na de la Peltrie, servitoarea ei, meşterii şi muncitorii. I-ar în faţă stătea părintele superior Vimont, egumenul misiunilor, în veşmintele bogate ale funcţiei sale. Oamenii îngenunchează în tăcere când azima fu ridicată. Apoi preotul se întoarse către micul grup şi zise:

— Voi sunteţi un bob de muştar din care va răsări un copac şi va creşte până ce ramurile sale vor acoperi pământul. Sunteţi puţini, dar lucrarea voastră este lucrarea lui Dumnezeu. Zâmbetul său este asupra voastră, iar copiii voştri vor umple pământul.

După-amiaza se întunecă. Soarele se pierdu în pădurea dinspre apus. Licuricii licăreau în amurg pe deasupra pajiştii. Prinseră câţiva, îi legară cu aţă în buchete luminoase şi îi atârnară în faţa altarului, unde azima rămase expusă. Apoi îşi ridicară corturile, aprinseră focurile, postară

1. Pinasă – corabie cu două catarge.

151

santinele şi se întinseră să se odihnească. Astfel se desfăşură prima slujbă ţinută în Montreal. Şi, oh, din această cocioabă văd luminile marelui oraş profeţit, oraşul despre care s-a prezis că îşi va lăsa umbra peste pământ, văd licărind slab în ghirlande mari licuricii din centrul Montrealului. Acesta este consolarea mea mentală în acest 6 martie înzăpezit. Şi-mi amintesc un verset din Cabala (Partea a şasea din Barba lui Macropro-sopus): „… că fiecare lucrare există pentru a spori Mila…" Vino mai aproape, cadavru al Catherinei Tekakwitha, sunt minus 2 o de grade şi nu ştiu cum să te strâng în braţe. Răspândeşti vreun miros în acest frigider? Sfânta Angela Merici a murit în 1540. În 1672 a fost dezgropată (tu aveai şase ani, Kateri Tekakwitha) şi trupul ei răspândea un parfum dulce, iar în 1876 era încă intact. Sfântul Ioan Nepomuk a fost martirizat la Praga în 1393 pentru că a refuzat să dezvăluie o taină de

spovedanie. Limba i s-a păstrat în întregime. Experţii au examinat-o 332 de ani mai târziu, în 1725, şi au confirmat că avea forma, culoarea şi lungimea limbii unui om viu şi, de asemenea, că era moale şi flexibilă. Trupul Sfintei Caterina de Bologna (1413 – 1463) a fost dezgropat la trei luni după înmormântare şi răspândea un parfum plăcut şi dulce. Patru ani după moartea Sfântului Pacificus di San Severino, în 1721, trupul său a fost exhumat şi a fost găsit plăcut mirositor şi neputrezit. În timp ce trupul era mutat, cineva a alunecat şi, când cadavrul s-a lovit de scări, capul s-a desprins, iar din gât i-a ţâşnit sânge proaspăt! Sfântul Ioan Vianney a fost înmormântat în 1859. Trupul său era intact când a fost deshumat în 1905. Intact; dar este „intact" suficient pentru o poveste de iubire? Sfântul Francis Xavier a fost dezgropat la patru ani după

152

Înmormântarea sa din 1552, şi încă avea culoarea naturală. Ajunge să ai culoare naturală? Sfântul Ioan al Crucii arăta încă bine la nouă luni după moartea sa, în 1591. Când i-au tăiat degetele, acestea au sângerat. (Aproape) trei sute de ani mai târziu, în 1859, trupul era neatins de putreziciune. Pur şi simplu neatins. Sfântul Iosif Calasanticus a murit în 1649 (acelaşi an în care, peste ocean, irochezii l-au ars pe Lalemant). Măruntaiele i-au fost scoase, dar nu şi îmbălsămate. Inima şi limba acestuia sunt încă intacte în zilele noastre, dar nu se ştie nimic despre rest. Bucătăria mea de la subsol era sufocantă, iar termostatul pornea uneori cuptorul din cauza unei defecţiuni. F., de asta m-ai adus în copacul acesta îngheţat? Mi-e frică de lipsa miresmei. Indienii puneau boala pe seama unei dorinţe neîmplinite. În faţa bolnavului erau stivuite oale, piei, pipe, coliere, cârlige de undiţă, „în speranţa că, având în vedere diversitatea lor, dorinţa ar putea fi satisfăcută". Adesea se întâmpla ca pacientul să îşi viseze propriul tratament, iar cererile lui nu erau niciodată refuzate, „oricât de extravagante, inutile, greţoase ori abominabile ar fi fost". O, cerule, fă să fiu eu indianul bolnav! Lume, fă să visez în mahocă. Visele erotice nu ies la spălat. Deţin informaţii de natură sexuală despre indieni, informaţii ce reprezintă

o adevărată psihiatrie divină şi pe care aş vrea să le vând acelei părţi a minţii mele care cumpără soluţii. Dacă le-aş vinde Hollywoodului, ar însemna sfârşitul lui. Acum sunt furios şi mi-e frig. Ameninţ cu distrugerea Hollywoodul dacă nu primesc imediat iubire spectrală, nu doar neatinsă de putreziciune, ci copleşitor de dulce mirositoare. Voi pune capăt Filmelor dacă n-o să mă simt mai bine cât de repede. În viitorul apropiat vă voi distruge cinematograful de cartier. Voi

153

desena un miliard de obloane peste „Show-ul de la miezul nopţii”. Nu-mi place postura în care mă aflu. De ce trebuie să fiu eu cel ce taie degetele? Chiar trebuie să fac testul Wassermann pe schelete? Vreau să fiu cadavrul unui copil unic, purtat de doctori neîndemânatici, iar sângele meu tânăr de 30 o de ani să curgă valuri pe scările de ciment. Vreau să fiu lumina din morgă. De ce trebuie să fac disecţie pe bătrâna limbă a lui F? Indienii au inventat baia de aburi. Şi acesta e doar un detaliu picant.

49

Unchiul Catherinei Tskakwitha şi-a visat tratamentul. Satul se grăbi să-i urmeze instrucţiunile. Tratamentul său nu era neobişnuit. Era unul din leacurile recunoscute şi atât Sagard, cât şi Lalemant descriu tratamentul în diferite sate indiene. Unchiul spuse:

— Aduceţi-mi toate fetele tinere din oraş. Satul se grăbi să-i dea ascultare. Toate fetele tinere stăteau în jurul blănii sale de urs, starletele tarlalelor de porumb, dulcile ţesătoare, fete aflate în timpul lor liber, cu părul împletit doar pe jumătate. „Toutes les filles d va bourg au prts d'une malade, tant a sa priere”.

— Sunteţi toate aici?

— Da.

— Da.

— Sigur.

— Îhî.

— Da.

— Aici.

— Da.
— Am venit.
154
— Da.
— Desigur.
— Aici.
— Aici.
— Da.
— Prezent.
— Da.
— Cred că da.
— Da.
— Aşa s-ar părea.
— Da.

Unchiul zâmbi satisfăcut. Apoi puse fiecărei fete o veche întrebare: „On leur demand a toute, les unes après les autres, celuy qu'elles veulent des ieunes hommes du bourg pour dormir auec elles la nuict prochaine". Ofer documentaţia dintr-un simţ al datoriei, căci mă tem că uneori durerea mea deformează faptele şi nu vreau să denaturez realitatea, fiindcă realitatea este una dintre posibilităţile pe care nu-mi permit să le ignor. Realitatea este un hârleţ grosolan, însă unghiile mele sunt învineţite şi sângerează. Realitatea e ca o monedă nouă, strălucitoare, pe care nu vrei s-o cheltuieşti până nu s-a tocit în caseta cu bijuterii şi reprezintă întotdeauna gestul nostalgic final al falimentului. Averea mea s-a dus.

— Cu ce tânăr viteaz o să te culci la noapte? Fiecare fată îi spuse numele iubitului din acea noapte.

— Dar tu, Catherine?

— Cu un spin.

— Asta merită văzut, chicotiră toate. O, Doamne, ajută-mă să trec şi de asta. Stomacul mi-e plin de putreziciune. Mi-e frig şi sunt ignorant. Vomez la fereastră. Mi-am bătut joc de Hollywoodul pe care-l iubesc. Îţi închipui ce rob scrie asta? strigătul demodat de

implorare al
155
unui evreu al cavernelor, tremurând în timp ce vomită de frică la prima sa eclipsă de lună-Ara, ara, ara, araauuu! Modelează această rugăciune către Tine. Nu ştiu cum s-o fac să aibă efect de cor pe 1.000 de voci ca în „gândeşte-te la crin”. Modelează acest morman cu faţete lucioase făcute cu lopata de zăpadă, căci am vrut să construiesc un altar. Am vrut să aprind un mic şi ciudat sanctuar la marginea şoselei, dar mă înec în străvechiul bazin cu şerpi. Am vrut să înhămez fluturi de plastic cu motoraşe acţionate de elastice şi să şoptesc: „Gândeşte-te la fluturii de plastic”. În schimb, eu tremur sub umbra archaeopteryxului în picaj.

Maeştrii de ceremonie (les Maistres de la ceremonie) îi chemară pe tinerii numiţi de fete, iar;

seara aceştia veniră mână în mână în casa cea lungă. Rogojinile erau întinse. Tinerii se întinseră 1 doi câte doi de la un capăt al barăcii la celălalt, „d va bout à l’autre de la Cabane”, şi începură să se sărute şi să se futã şi să se sugă şi să se îmbrăţişeze şi să geamă şi să-şi dea jos picile de animale şi să se strângă cu foc şi să ciugulească sfârcuri şi să gâdile pule cu penele de vultur şi să se întoarcă pentru a ajunge la alte orificii şi să-şi lingă unii altora creţurile pielii şi să râdă când vreo pereche şi-o punea într-o poziţie caraghioasă şi să se oprească pentru a aplauda când două trupuri intrau ţipând în transă orgasmică. La fiecare capăt al colibei, doi căpitani cântau şi îşi sunau zornăitorile din carapace de broască ţestoasă, „deux Capitaines aux deux bouts du logis chantent de leur Tortue”. Spre miezul nopţii, unchiul se simţi mai bine şi se ridică de pe rogo-jină şi se târî încet de-a lungul colibei, oprindu-se ici şi colo pentru a-şi pune mâna pe o fesă goală ori pentru a-şi adânci degetele într-o gaură umedă
156
sau pentru a-şi băga riscant nasul între „ciocănari” de dragul unei perspective microscopice, atent la tot ce era neobişnuit şi glumind pe seama a tot ce era grotesc. Se târî de la o pereche de

picioare desfăcute la alta, cu ochii roşii ca un împătimit al filmelor de pe Strada 42, când dând un bobârnac vreunei sule palpitând, când pălmuind vreun şold cafeniu rătăcit. Fiecare futai era la fel şi în acelaşi timp diferit; în aceasta constă splendoarea vindecării unui bătrân. Îşi aminti de toate fetele pe care le-a avut, de hârjonelile printre ferigi, de toate orificiile înconjurate de pufşi feţele radiind şi, cum se târa de la o pereche la alta, de la un cuplu la altul, de la o dulce poziţie la alta, de la o pompă la alta, de la o gură lacomă la alta, de la o îmbrăţişare la alta, înţelese deodată sensul celei mai mari rugăciuni pe care a învăţat-o vreodată, prima rugăciune în care Manitu se manifestase, cea mai mare şi mai adevărată formulă sacră. Şi, cum se târa, începu să cânte rugăciunea:

— Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb

Sunt acelaşi… Nu scăpă nicio silabă, iar cuvintele pe care le cânta îi plăceau, pentru că, pe măsură ce cânta fiecare sunet, îl vedea schimbându-se şi fiecare schimbare era o revenire şi fiecare revenire era o schimbare.

157

— Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi

Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi
Mă schimb
Sunt acelaşi… Era un dans al măştilor şi fiecare mască era perfectă, căci fiecare mască era o faţă reală şi fiecare faţă era o mască reală, astfel că nu mai era nicio mască şi nicio faţă, pentru că nu era decât un dans în care nu erau decât o singură mască şi o singură faţă care era aceeaşi şi care era un lucru fără nume ce se schimba şi se tot schimba în el însuşi, iarăşi şi iarăşi. Când veni dimineaţa, căpitanii îşi scuturară zornăitorile mai lent. Pe măsură ce se iviră zorile, îşi adunară hainele. Bătrânul era în genunchi, proclamându-şi credinţa şi anunţându-şi tratamentul încheiat, în timp ce îndrăgostiţii se plimbau agale în dimineaţa ceţoasă şi verde, ţinându-se de după mijloc şi de după umeri – sfârşitul schimbului de noapte într-o fabrică de îndrăgostiţi. Catherine s-a culcat printre ei şi aplecat neobseruată odată cu aceştia. Când ieşi afară la soare, preotul veni în fugă.

— Cum a fost?

— Acceptabil, părinte.

— Dieu veuille abolir une şi damnable et malheureuse ceremonie.

158

Ultima remarcă este dintr-o scrisoare a lui Sagard. Huronii numeau această metodă inedită de tratament Andacwandet.

50

Şi ascult, sperând să primesc răspunsuri de la vântul rece, învăţătură şi alinare, însă nu aud decât promisiunea infailibilă a iernii. Noapte de noapte o strig pe Edith.

— Edith! Edith!

— Ara, ara, ara, araauuu, urlă silueta lupului de pe deal.

— Ajută-mă, F. Explică bombele!

— Ara, ara, ara, araauuu…

Vis după vis, stăm cu toţii întinşi, ţinându-ne în braţe. Dimineaţă de dimineaţă, iarna mă găseşte singur printre frunze destrămate, muci îngheţaţi şi lacrimi.

— F! De ce m-ai trimis aici?

Şi parcă aud vreun răspuns? Este căsuţa aceasta din copac coliba lui Oscotarach? F., eşti cumva Sfredelitorul de Capete? Nu ştiam că ope-raţia durează atâta şi că este aşa de anevoioasă. Ridică-ţi toporişca boantă şi mai încearcă o dată. Plimbă-ţi lingura de piatră prin terciul cerebral. Vrea lumina lunii să-mi intre în ţeastă? Vor aleile sclipitoare ale cerului îngheţat să-mi curgă prin găurile ochilor? F., tu ai fost Sfredelitorul de Capete care şi-a părăsit coliba şi a cerut autorităţilor districtuale să fie şi el operat? Sau încă mai eşti cu mine? Şi cât de avansată e operaţia?

— F., futălău nenorocit al nevestelor altora, explică-te!

În seara aceasta strig întrebarea în gura mare, aşa cum am mai strigat-o de-atâtea ori până acum.

169

Îmi amintesc obiceiul tău enervant de a te uita peste nmărul meu când studiam, în speranţa puţin probabilă că vei prinde vreo informaţie bună de folosit la cocteiluri. Ai observat un fragment dintr-o scrisoare scrisă de părintele Lalemant în 1640:

„… que le sang des Martyrs est la semence des Chrestiens”. Părintele Lalemant regretând că niciun preot nu fusese încă omorât în Canada şi că aceasta era de rău augur pentru noile misiuni indiene, căci sângele martirilor este sămânţa Bisericii.

— Revoluţia din Qubbec trebuie să fie unsă cu puţin sânge.

— De ce te uiţi aşa la mine, F?

— Mă-ntreb dacă te-am învăţat destule.

— N-am nevoie de politica ta murdară, F. Tu eşti un ghimpe în coasta Parlamentului. Ai adus ilegal dinamită în Québec, dând-o drept artificii. Ai transformat Canada într-o vastă canapea de psihanalist în care visăm şi revisăin coşmaruri ale identităţii şi toate

soluţiile tale sunt la fel de anoste ca psihiatria. Şi ai supus-o pe Edith la nenumărate partide de sex nelegitim ce i-au distrus mintea şi trupul, făcând din mine şoarecele de bibliotecă singuratic pe care îl chinuieşti tu acum.

— O, dragul meu, ce te-au mai cocoşat Istoria şi Trecutul, ce mai cocoşat jalnic eşti.

Stăteam foarte aproape unul de celălalt, aşa cum mai stătuserăm în atâtea alte camere, de data aceasta în obscuritatea de sepia dintre rafturile bibliotecii, mândru-ne mâinile unul în buzunarul celuilalt. Întotdeauna mi-a displăcut aerul lui superior.

— Cocoşat! Edith nu s-a plâns niciodată de corpul meu.

— Edith! Ha! Nu mă face să râd. Tu nu ştii nimic despre Edith.

160

— Las-o-n pace, F.

— Eu am scăpat-o pe Edith de acnee.

— Edith şi acnee! Avea o piele perfectă.

— Ho, ho.

— Era o plăcere să o săruţi şi să o atingi.

— Datorită colecţiei mele de săpunuri. Ascultă, prietene, când am întâlnit-o prima oară pe Edith, era într-un hal fără de hal.

— Ajunge, F! Nu vreau să mai aud nimic!

— A sosit vremea să afli cine era cea cu care te-ai însurat, cine era fata aceea pe care ai descoperit-o făcând nişte manichiuri extraordinare la frizeria hotelului Mount Royal.

— Nu, F., te rog. Nu mai distruge nimic. Lasă-mi trupul ei. F! Ce se-ntâmplă cu ochii tăi? Ce se-ntâmplă cu obrajii tăi? Sunt lacrimi? Plângi?

— Mă-ntreb ce-o să se-ntâmple cu tine când o să te las singur.

— Dar unde te duci?

— Revoluţia are nevoie de-un pic de sânge. De sângele meu.

— O, nu!

— Londra a anunţat intenţia reginei de a vizita Canada franceză în octombrie 1964. Nu e suficient ca ea şi prinţul Filip să fie întâmpinaţi de cordoane de poliţişti, de blindate împotriva

demonstranţilor şi de spatele mândru al mulţimii ostile. Nu trebuie să facem greşeala pe care au făcut-o indienii. Consilierii ei de la Londra trebuie făcuţi să înţeleagă că demnitatea noastră este alimentată cu aceeaşi hrană ca a oricui altcuiva:

exerciţiul fericit al arbitrarului.

— Ce ai de gând să faci, F?

— În partea de nord a străzii Sherbrooke e o statuie a reginei Victoria. Am trecut de multe ori pe lângă ea în drum spre întunericul cinema-tografului Sistem. E o statuie plăcută a reginei

161

Victoria la tinereţe, înainte ca dnrerea şi necazurile să o fi îngrăşat. E turnată în cupru, care s-a făcut verde din cauza trecerii timpului. Mâine noapte o să pun o încărcătură de dinamită în poala ei de metal. E doar efigia de cupru a unei regine moarte (care a ştiut, că tot veni vorba, sensul cuvântului iubire), e doar un simbol, dar Statul lucrează cu simboluri. Mâine noapte o să arunc simbolul acela în aer, făcându-l mii de bucăţele… şi pe mine odată cu el.

— F., să nu faci asta! Te rog!

— De ce nu?

Nu ştiu nimic despre iubire, dar ceva asemănător iubirii îmi smulse următoarele cuvinte din gât cu o mie de cârlige de undiţă:

— Pentru că am nevoie de tine, F. Un zâmbet trist apăru pe faţa prietenului meu. Îşi scoase mâna stângă din buzunarul meu cald şi, întinzându-şi braţul ca pentru a mă binecuvânta, mă strivi de cămaşa lui egipteană într-o îmbrăţişare caldă.

— Mulţumesc-Acum ştiu că te-am învăţatl destule.

— Pentru că am nevoie de tine, F.

— Nu te mai smiorcăi.

— Pentru că am nevoie de tine, F.

— Şşşş.

— Pentru că am nevoie de Tine, F.

— Adio.

În timp ce se îndepărta, m-am simţit singur şi mi s-a făcut frig, iar cărţile cafenii de pe rafturile de metal foşneau ca frunzele căzute

şi duse de-a valma de vânt, purtând acelaşi mesaj de oboseală şi moarte. Aşternând aceste rânduri, am senzaţia clară a durerii lui F. A durerii lui! o, da, când desprind această crustă de istorie, dau

162

de durerea lui, strălucind ca o picătură pură şi triumfătoare de sânge roşu.

— Adio, îmi spuse peste umărul său musculos. Ascultă explozia de mâine noapte. Stai cu urechea la coloana de aerisire.

Asemenea luminii îngheţate a lunii prin fereastra căsuţei lui, durerea sa îmi inundă recunoaşterea, modificând conturul, culoarea şi greutatea fiecărui lucru din inima mea.

51

Kateri Tekakwitha, te chem, te chem, te chem, probă 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, bietul meu cap neelectric ce te cheamă cu voce tare şi cu durere 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, rătăcit printre ace de pin, locatar al unui conge-lator, căzut în genunchii striviţi şi căutând fire de păr pe post de antenă, frecând pula albastră a lui Aladin, chemându-te, testând cabluri celeste, apăsând butoane de sânge, degetul fute terciul de stele, dentistul sfredeleşte osul frunţii, sfărâmat ca piatra întemniţată, te chem, te chem, speriat de tocană, semnale rufele jegoase ale minţii fete de cauciuc deoparte, napolitană banană de vodevil, aerul negru plin de plăcintele umilinţei, n-am priză sub scalp, probă, probă de dans ultimul, scorpionul de cauciuc pe perna sânului, pumni de lapte aruncaţi înspre doctori, te chem să mă chemi, te chem să mi-o freci doar o dată măcar, acceptăm dovezi falsificate, acceptăm coajă de mesteacăn în plastic, te chem, acceptăm membre artificiale, acceptăm accesorii pentru sex fabri-cate-n Hong Kong, acceptăm confesiuni sub formă de bani, acceptăm peruci artificiale, să vină

163

pilulele, vederi cu unchi demodaţi sugând acceptate chiar şi pe post de Plraton ideal de culoare, acceptăm frecatul de scaunul de cinematograf, acceptăm plictiseala astrologică, acceptăm limita de soţie, morţi cauzate de pistolul poliţistului, acceptăm voodoo urban,

acceptăm mirosurile false de harem, acceptăm monede, pase de spiritism în susul coapselor unei doamne bătrâne şi singure, acceptăm vânzări de poduri criminale, Zabbatai votaţi nasturi tociţi în locuri cu stigmate, coame de Moise de piaţă, acceptăm teorii despre forma pătrată a pământului, inele defecte de microscop pentru Tom, dicţionare de pizde tipărite înşelător pe hârtie velină pufoasă, acum te chem, acceptăm toate motivele, frânghie şi riduri pe fese, şoseaj luminoasă Marie şi case, viziuni de farmacie nerevocate, acceptăm doctorate în Zen, acceptăm, clisme necizelate, nu se cer recomandări, credem în extazul modei academice, maşini nespălate, [întreaga mea incredulitate dejucată te cheamă! cu o plecată groază fizică-n creier, probă 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, capul meu neelectric te cheamă.

52

Cu ghidul de conversaţie pe genunchi, o implor pe Fecioară cu fiecare cuvânt.

KATERI TEKAKWITHA LA CURĂŢĂTORIE

(graţioasele cursive îi aparţin) V-am adus la spălat nişte rufele îmi trebuie până mâine ce credeţi? Le puteţi termina până mâine? îmi sunt absolut necesare în special cămăşile

164

cât despre celelalte, am nevoie de ele nu mai târziu de până poimâine Le vreau perfect noi şi curăţite lipseşte o cămaşă, o batistă şi o pereche de ciorapi

Acesta îl vreau înapoi Vreau să îmi curăţiţi acest costum când pot să vin să-l iau? Mai am o rochie, o haină, pantaloni, o vestă împletită, o bluză, lenjerie de corp, ciorapi, aşa mai departe. Voi veni peste trei zile să le iau vă rog să mi le călcaţi da, domnule. Veniţi să le luaţi cum vi se par pantalonii? îmi plac. Aşa îi vreau când e gata costumul? peste o săptămână e mult de lucru la el o să vă fac un costum minunat Voi veni să-l iau chiar eu nu, nu veniţi!

vi-l vom trimite acasă, domnule bine. Atunci îl aştept sâmbăta viitoare costumul este scump costumul este ieftin sunteţi un croitor bun mulţumesc la revedere mai încolo o să-mi mai fac unul cum

doriţi, domnule vă vom satisface deplin

KATERI TEKAKWITHA LA TUTUNGERIE

(graţioasele cursive îi aparţin) îmi puteţi spune, vă rog, unde este o turungerie?

la colţul străzii, pe dreapta, domnule în faţa dumneavoastră, domnule daţi-mi, vă rog, un pachet de ţigări ce ţigări aveţi?

Avem ţigări excelente

Vreau nişte tutun de pipă

Vreau nişte ţigări tari

Vreau nişte ţigări slabe

Daţi-mi şi o cutie de chibrituri

Vreau o tabacheră, o brichetă bună şi ţigări cât costă cu totul?

douăzeci de şilingi, domnule mulţumesc. La rebedere

KATERI TEKAKWITHA LA FRIZERIE

(graţioasele cursive îi aparţin) frizerul părul barba mustaţa săpunul apa rece pieptenele peria

Vreau să mă rad staţi jos, un rog! intraţi, vă rog! vă rog să mă radeţi!

vă rog să mă tundeţi foarte scurt la spate nu prea scurt spălaţi-mi părul! vă rog să mă periaţi Mă voi întoarce sunt mulţumit până când e deschisă frizeria? până la 8 seara Voi veni să mă rad regulat

166

mulţumesc, la revedere vă vom trata cât de bine putem, pentru că sunteţi clientul nostru

KATERI TEKAKWITHA LA POŞTĂ

(graţioasele cursive îi aparţin) unde este poşta, domnule? Nu sunt de aici, vă rog să mă scuzaţi întrebaţi-l pe acel domnule el ştie franceză, germană o să vă ajute arătaţi-mi, vă rog, poşta este acolo, pe partea cealaltă a străzii Vreau să trimit o scrisoare daţi-mi nişte timbre Vreau să trimit ceva Vreau să trimit o telegramă Vreau să trimit un pachet Vreau să trimit o scrisoare urgentă aveţi paşaportul la dumneavoastră? aveţi un act de identitate? da, domnule

Vreau să trimit un cec daţi-mi o vedere cât trebuie să plătesc

ca să trimit un pachet? 15 şilingi, domnule mulţumesc, la revedere

KATERI TEKAKWITHA LA OFICIUL TELEGRAFIC

(graţioasele cursive îi aparţin) ce vreţi, domnule? Vreau să trimit o telegramă cu răspuns plătit? cât costă cuvântul? cincizeci de pence cuvântul o telegramă la este scump, dar nu-i nimic durează mult până ajunge?

În cât timp va ajunge?

două zile, domnule

Nu durează mult

Voi trimite o telegramă părinţilor mei la

Sper că o vor primi mâine a trecut multă vreme şi nu am primit niciun fel de veşti de la ei Cred că îmi vor răspunde telegrafic luaţi, vă rog, banii pentru telegramă la revedere. Mulţumesc.

KATERI TEKAKWITHA LA LIBRĂRIE

(graţioasele cursive îi aparţin) bună dibineaţa, domnule pot să aleg vreo carte? cu plăcere. Ce vreţi? Alegeţi! Vreau să cumpăr o carte de călătorii Vreau să cunosc Anglia şi Irlanda Mai vreţi şi altceva?

Vreau multe cărţi, dar, după cum văd, sunt foarte scumpe vom face o mică scădere de preţuri dacă o să cumpăraţi multe cărţi avem cărţi de toate felurile. lefdine şi scumpe le vreţi legate sau nelegate? Vreau cărţi legate acelea cărţile nu sunt distruse poftiţi Cât costă? patru dolari aveţi dicţionare? am vă rog, înveliţi-le le voi lua cu mine mulţumesc foarte mult la revedere!

168

O, Doamne, o, Doamne, Ţi-am cerut prea mult, Ţi-am cerut totul! Mă aud cerând totul cu fiecare sunet pe care-l scot. Nu am ştiut, în spaima mea cea mai glacială, nu am ştiut cât de multe îmi trebuie. o, Doamne, amuţesc când mă aud începând să mă rog la TINE.

LA FARMACIE

Vă rog să-mi preparaţi această reţetă medicală vă rog. Reveniţi peste douăzeci de minute.

Va fi gata voi aştepta.

Nu face nimic! Cum trebuie să iau acest medicament? Dimineaţa, la prânz şi seara înainte de masă după masă acest medicament e foarte scump am răcit. Daţi-mi un ceva pentru răceală ceva pentru dureri decap ceva pentru gât ceva pentru stoaac stomacul îmi doare am o rană pe picior vă rog să-mi îngrijiţi rana cât costă totul? zece şilingi. Mulţumesc.

169

LEONARD COHEN – Cartea2. O lungă scrisoare de la F.

Title

Language

Copyright

Rating

External Link

YouTube Link

Cartea a doua o lungă scrisoare de la F.

DRAGUL MEU PRIETEN.

Cinci ani lungi cât cinci ani. Nu ştiu exact unde te găseşte această scrisoare. Bănuiesc că te-ai gândit adeseori la mine. Tu ai fost întotdeauna orfanul meu preferat de sex masculin. o, de fapt, mult mai mult de atât, mult mai mult, dar nu vreau să mă pierd în sentimentalisme ieftine în acest ultim mesaj scris.

Dacă avocaţii mei mi-au urmat întocmai instrucţiunile, te afli acum în posesia reşedinţei mele lumeşti, a colecţiei de săpunuri, a fabricii, a şorţurilor mele masonice şi a căsuţei mele din copac. Îmi imaginez că ţi-ai însuşit deja stilul meu. Mă întreb unde te-a dus acesta. Cum stau aici, pe această ultimă trambulină elastică, mă întreb unde m-a dus pe mine propriul meu stil.

Scriu această ultimă scrisoare în Salonul de Terapie Ocupaţională. M-am lăsat condus de femei pretutindeni şi nu-mi pare rău. Mănăstiri, bucătării, cabine telefonice parfumate, cursuri de poezie – le-am urmat pretutindeni. Le-am urmat pe femei în Parlament, pentru că ştiu cât le place puterea. Le-am urmat în paturile bărbaţilor ca să pot afla ce găsesc acolo. Aerul este brăzdat de fumul parfumului lor. Lumea e sfâşiată de ghearele râsului lor

senzual. Le-am urmat pe femei în lume, pentru că iubeam lumea. Sâni, fese, am urmat baloanele molatice pretutindeni. Când femeile mă fluierau de la geamurile bordelurilor, când mă fluierau încet peste umărul soţului cu care dansau, le urmam şi mă scufundam împreună cu ele, iar uneori, auzindu-le fluieratul, îmi dădeam

173

seama că nu era decât fâsâitul baloanelor lor molatice care se dezumflau şi se lăsau în jos.

Acesta este sunetul, fluieratul care pluteşte deasupra fiecărei femei. Există însă o excepţie. Am cunoscut o femeie ce se înconjurase de un zgomot diferit – poate era muzică, poate era linişte. Vorbesc, desigur, despre Edith a noastră. Se împlinesc cinci ani de când am fost înmormântat. Desigur, ştii deja că Edith nu ţi-ar fi putut aparţine doar ţie.

Le-am unnat pe tinerele asistente la Terapie Ocupaţională. Acestea şi-au acoperit baloanele molatice cu pânză apretată, un înveliş plăcut şi aţâţător pe care vechea mea poftă trupească îl sparge cu uşurinţa cu care spargi o coajă de ou. Le-am urmat picioarele de un alb prăfos.

Şi bărbaţii scot un sunet. Ştii care este sunetul nostru, dragul meu prieten cu nervii întinşi? ghici. Îţi dau trei încercări. Trebuie să completezi liniile de mai jos. Asistentelor le place să mă vadă folosind liniarul.

1.
2.
3.

Asistentelor le place să se aplece peste umărul meu şi să mă urmărească cum folosesc liniarul de plastic roşu. Ele îmi fluieră prin păr, iar fluieratul lor are aromă de alcool şi lemn de santal, iar hainele lor apretate foşnesc asemenea hârtiei albe de mătase şi paielor artificiale în care vin împa-chetate ouăle de ciocolată de Paşti.

O, astăzi sunt fericit. Ştiu că aceste pagini vor fi pline de fericire. Sper că nu ţi-ai imaginat că-ţi voi lăsa un dar melancolic.

Ei, care sunt răspunsurile tale? Nu-i grozav că ţi-am prelungit perioada de instruire peste acest mare abis?

174

Sunetul pe care-l scot bărbaţii este opusul fluieratului-şşşş, sunetul care însoţeşte degetul arătător dus la buze. Şşşş, ridicăm acoperişuri pentru a ne proteja de furtună. Şşşş, pădurile sunt rase de pe faţa pământului pentru ca vântul să nu mai facă arborii să răsune. Şşşş, ţâşnesc rachetele cu hidrogen spre linişte, disidenţă şi diversitate. Nu e un sunet neplăcut. E o melodie cu adevărat zglobie, ca bulele de aer care ies dintr-o scoică. Şşşş, rog pe toată lumea să fie atentă. Rog animalele să se oprească din urlat. Rog maţele să se oprească din ghiorăit. Rog Timpul să îşi cheme înapoi câinii ultrasonici.

Este sunetul pe care îl face pixul meu pe coala de hârtie a spitalului, alunecând de-a lungul liiuarului roşu. Şşşş, şopteşte el haosului alb, culcă-te în paturile aliniate din dormitoare. Şşşş, imploră moleculele dansând, ador dansurile, dar nu dansurile străine, ador dansurile care se supun regulilor, regulilor mele.

Ai completat rândurile, bătrâne? în timp ce eu mă odihnesc în pământ, tu eşti la restaurant sau într-o mănăstire? Ai completat rândurile? De fapt, nu era nevoie. Th-am păcălit din nou?

Acum, ce-i cu această linişte de care căutăm cu atâta disperare să scăpăm în pustiu? Am trudit, am arat, le-am închis gura altora şi am ridicat împrejmuiri ca să auzim o Voce? Slabe şanse. Vocea vine dintr-un vârtej făcut de vânt, iar noi am amuţit vârtejul de mult timp. Aş vrea să-ţi aminteşti că vocea vine din vârtej. Unii oameni şi-au amintit asta o vreme. Am fost oare unul dintre ei?

O să-ţi spun de ce am închis robinetul. Eu sunt un profesor înnăscut şi nu-mi stă în fire să ţin lucrurile pentru mine. Cu siguranţă, aceşti cinci ani au fost un chin şi te-au făcut să înţelegi

175

asta. Întotdeauna am avut de gând să-ţi spun totul, să-ţi ofer darul întreg. Ce-ţi mai face constipaţia, dragule?

Cred că au vreo douăzeci şi patru de ani, aceste baloane molatice care plutesc alături de mine chiar în acest moment, aceste dulciuri de Paşti înfăşate în rufărie oficială. Douăzeci şi patru de ani de călătorie, aproape un sfert de secol, dar însemnând încă tinereţe pentru nişte sâni. Au străbătut cale lungă până să ajungă să îmi atingă timid umărul, în timp ce eu mânuiesc voios liniarul pentru a sluji teoria cuiva despre sănătatea mintală. Sunt încă tineri, aproape tineri, dar fâsâie înfiorător şi răspândesc un parfum ameţitor de alcool şi lemn de santal. Faţa ei nu trădează nicio emoţie, e o faţă aseptică de asistentă medicală, cu trăsăturile familiale şterse din milostenie, o faţă pregătită să fie ecranul pe care rulează filmele noastre albăstrui, cu scene de familie, în timp ce ne scufundăm în boală. O faţă de sfinx înţelegător pe care să ne picurăm enigmele, în timp ce, asemenea labelor îngropate în nisip, sânii ei rotunzi zgârie uniforma cu ghearele. Îţi sună cunoscut? Da, e o faţă asemenea celei pe care o purta adesea Edith, asistenta noastră perfectă.

— Frumoase linii aţi desenat.

— Şi mie îmi plac foarte mult. Fis, fis, salvaţi-vă, bombele sunt pe cale să explodeze.

— Nu vreţi nişte creioane colorate?

— Doar dacă nu se căsătoresc cu radierele. Spirit, inventivitate, şşş, şşş, acum înţelegi de ce am antifonat pădurile şi de ce am scobit bănci în jurul arenei cu animale sălbatice? Ca să auzim fâsâitul, ca să auzim ridurile storcând vioiciunea din ele, ca să fim martorii morţii lumilor noastre.

176

Memorează acest lucru şi apoi uită-l. Merită să intre într-un circuit, dar un circuit foarte scurt, în creier. Aş putea foarte bine să-ţi spun că mă exclud, din această clipă, din toate aceste categorii.

Joacă-te cu mine, bătrâne.

Ia-mă de mâna mea spectrală. Ai fost înmuiat în aerul planetei noastre, ai fost botezat în foc, rahat, istorie, iubire şi înfrângere. Memorează asta. Ea explică Regula de Aur.

Imaginează-ţi cum arăt în acest moment al ciudatei mele istorioare, cu asistenta aplecată peste ceea ce fac, cu pula putredă şi neagră – mi-ai văzut pula lumească descompusă, dar acum încearcă să-mi vezi pula fantasmatică, acoperă-ţi capul şi încearcă să-mi vezi pula fantasmatică ce nu-mi aparţine şi nu mi-a aparţinut niciodată, căreia i-am aparţinut, care eram, care m-a purtat aşa cum poartă mătura o vrăjitoare, m-a purtat dintr-o lume într-alta, dintr-un cer într-altul. Uită asta.

Ca în cazul atâtor alţi profesori, mare parte din ceea ce am dat din mine era o povară pe care nu o mai puteam duce. Simt că provizia de gunoi e pe terminate. În curând nu voi mai avea decât poveşti de răspândit în jurul meu. Poate voi ajunge la stadiul când voi răspândi bârfe şi îmi voi încheia astfel rugăciunile către lume.

Edith era o promotoare de orgii sexuale şi o furnizoare de narcotice. O dată a avut păduchi. De două ori a avut păduchi laţi. Am scris păduchi laţi cu litere foarte mici, pentru că există un timp şi un loc pentru toate, iar o asistentă tânără stă foarte aproape în spatele meu, întrebându-se dacă se simte atrasă de forţa mea sau de milostenia ei. Eu par absorbit de exerciţiile mele terapeutice şi ea de sarcinile de supraveghere, dar şşşş, fis, şuieratul aburilor se răspândeşte prin

177

Întregul salon de T.O., amestecându-se cu lumina soarelui, descriind câte un nimb de curcubeu în jurul fiecărui cap aplecat de bolnav, doctor, asistentă sau voluntar. Ar trebui să o cauţi odată pe asistenta asta. Va avea douăzeci şi nouă de ani când avocaţii mei te vor fi localizat şi vor fi dus la îndeplinire cerinţele mele testamentare.

În fundul vreunui coridor verde, într-o debara încăpătoare, printre găleţi, mături, cârpe de şters antiseptice, Mary Vooind din Noua Scoţie îşi va jupui ciorapii de un alb prăfos şi-şi va arăta goliciunea genunchilor unui bătrân, iar noi nu vom lăsa nimic în urmă decât urechile noastre false cu care să discernem paşii sanitarului ce se apropie.

Aburi ieşind din planetă, nori de abur pufos stârniţi de populaţii de băieţi şi fete ce se înfruntă în răzmeriţe religioase; fierbinte şi fluierând ca un sodomit în miez de noapte, micuţa noastră planetă îşi asumă destinul fragil de yo-yo, răsunând în mintea seculară ca un motor pe cale să se oprească. Unii însă nu o aud astfel, unii ochi zburători plini de succes şi injectaţi de lumina lunii nu o văd astfel. Ei nu aud sunetele individuale, şşşş, fis, ci sunetul sunetelor luate împreună, ei privesc interstiţiile scânteind în sus şi-n jos în conul vârtejului ce se deschide.

Dacă ascult The Rolling Stones? Fără-ncetare.

Sunt destul de rănit?

Vechea pălărie mă ocoleşte. Nu ştiu dacă mai pot aştepta. Râul de-a lungul căruia mă voi plimba… se pare că îl ratez cu o aruncare de monedă în fiecare an. Trebuia să cumpăr fabrica? Am fost obligat să candidez pentru Parlament? A fost Edith atât de bună la pat? Masa mea de la cafenea, cămăruţa mea, prietenii mei adevăraţi, drogaţi, de la care nu aştept prea mult – se pare că îi părăsesc aproape din greşeală, din cauza

178

unor promisiuni, a unor telefoane date cu un aer degajat. Pălăria veche, faţa bătrână, urâtă şi rozalie, ce nu şi-ar pierde vremea în faţa oglinzii, chipul nepieptănat râzând uimit de traficul aglomerat. Unde-i vechea mea pălărie? îmi spun că mai pot aştepta. Argumentez că drumul meu a fost corect. Doar argumentul este greşit? Oare Mândria mă ispiteşte cu aluzii la un nou stil? Laşitatea să fie cea care mă face să evit o veche încercare? îmi spun: aşteaptă. Ascult ploaia şi zgomotele ştiinţifice ale spitalului. Lucrurile mărunte mă fac fericit. Adorm cu casca tranzistorului în ureche. Până şi oprobriul din Parlament începe să mă ocolească. Numele meu apare tot mai frecvent printre cele ale eroilor naţionalişti. Chiar şi spitalizarea mea este descrisă drept un truc al englezilor de a-mi închide gura. Mă tem că tot voi ajunge să conduc un guvern, în ciuda pulii mele putrede. Conduc oamenii cu prea multă uşurinţă: acesta-i talentul meu fatal. Prieten drag,

depăşeşte-mi stilul. Ceva din ochii tăi, vechiul meu iubit, mă descria drept cel care voiam să fiu. Doar tu şi Edith v-aţi revărsat această generozitate asupra mea, de fapt poate doar tu. Ţipetele tale înăbuşite atunci când te chinuiam, tu erai animalul bun care doream să fiu sau, nefiind în stare de asta, animalul bun pe care voiam să-l locuiesc. Îmi era teamă de gândirea raţională şi de aceea am încercat să te înnebunesc puţin. Doream cu disperare să învăţ din consternarea ta. Tu ai fost zidul de care, asemenea liliecilor, îmi loveam ţipetele pentru a mă orienta în acest lung zbor nocturn.

Nu mă pot opri din predat. Te-am învăţat ceva? Probabil că miros mai bine datorită acestei confesiuni, căci Mary Vooind tocmai mi-a transmis un semnal clar de cooperare.

179

— Ţi-ar plăcea să-mi atingi pizda cu una din mâinile tale bătrâne?

— La care mână te gândeşti?

— Ţi-ar plăcea să apeşi un sfârc cu degetul arătător şi să-l faci să dispară?

— Şi apoi să apară la loc?

— Dacă reapare, te voi urî veşnic. Te voi scrie în Cartea Neîndemânaticilor.

— Aşa-i mai bine.

— Mmmmm.

— Sunt udă toată.

Mă-nţelegi că nu sunt în stare să mă opresc din predat? Toate arabescurile mele sunt menite publicării. Îţi imaginezi cât te-am invidiat pentru că suferinţa ta era atât de tradiţională?

Din când în când, mărturisesc, te-am urât. Profesorul de compoziţie nu este întotdeauna fericit să asculte discursul de adio al şefului de promoţie redactat în stilul său, mai ales dacă el nu a fost niciodată şef de promoţie. Uneori m-am simţit epuizat: tu cu tot chinul tău, iar eu cu nimic altceva decât un Sistem.

Când lucram printre evrei (acum eşti proprietarul fabricii), vedeam cu regularitate o expresie curioasă de durere pe faţa

levantină a şefului. Observam asta când conducea afară un coreligionar jegos, cu barbă, alunecos, mirosind a mâncare românească proastă, care vizita fabrica o dată la două luni ca să cerşească bani pentru o obscură universitate evreiască de terapie fizică. Şeful nostru îi dădea întotdeauna câţiva groşi şi-l scotea cu o grabă penibilă pe uşa prin care se făceau

180

livrările, ca şi când prezenţa lui ar fi putut stârni ceva chiar mai rău decât o grevă. În acele zile mă purtam mai frumos cu el, pentru că era ciudat de vulnerabil şi neconsolat. Ne plimbam încet printre sulurile mari de caşmir şi stofa englezească şi-l lăsam să mi-o pună. (El, cel puţin, n-a avut nimic împotriva noilor mei muşchi obţinuţi prin „tensiune dinamică”. Tu de ce m-ai îndepărtat?)

— Ce-a ajuns fabrica mea? Un morman de cârpe şi etichete, o zăpăceală, o insultă adusă spiritului meu.

— Mormântul ambiţiei dumneavoastră, domnule?

— Exact, băiete.

— Praf în ochi, cenuşă în gură, domnule?

— Nu-l mai vreau pe derbedeul ăla pe-aici, mă auzi? într-o bună zi or să plece toţi cu el. I-ar eu voi conduce coloana. Nenorocitul ăla e mai fericit decât toată şleahta la un loc.

Dar, desigur, nu l-a dat niciodată afară pe cerşetorul acela dezgustător şi suferea din cauza asta cu regularitatea durerilor menstruale, aşa cum regretă femeile viaţa de dincolo de graniţa jurisdicţiei lunare.

M-ai chinuit asemenea Lunii. Ştiam că eşti legat de vechi legi ale suferinţei şi întunericului. Mi-e teamă de înţelepciunea schilodului. O pereche de cârje şi un şchiopătat grotesc îmi pot strica o plimbare pe care o încep proaspăt ras, într-un costum nou şi fluierând. Ţi-am invidiat certitudinea că nu vei realiza nimic. Am invidiat magia hainelor rupte. Eram gelos pe momentele de teroare pe care le-am creat pentru tine, dar în faţa cărora eu nu puteam tremura. N-am fost niciodată destul de beat, de sărac sau de bogat. Toate astea dor, probabil că dor suficient de mult. Mă fac să vreau

să plâng după consolare. Mă fac să-mi întind
181
mâinile orizontal. Da, tânjesc să devin preşedintele noii Republici. Îmi place să aud adolescenţi înarmaţi scandându-mi numele în faţa porţilor spitalului. Trăiască Revoluţia! Lăsaţi-mă să fiu preşedinte în ultimele mele treizeci de zile de viaţă.

Pe unde o să te plimbi deseară, dragul meu prieten? Ai renunţat la carne? Eşti dezarmat şi gol, un instrument al Graţiei? Te poţi opri din vorbit? Singurătatea te-a condus la extaz?

Era o milă adâncă în felul tău de a mi-o suge. Uram asta şi am abuzat de ea. Îndrăznesc totuşi să sper că eşti întruparea tuturor dorinţelor mele. Îndrăznesc să sper că vei produce perla şi că astfel vei justifica aceste biete iritări ascunse.

Această scrisoare e scrisă în limba veche şi nu mi-a fost deloc la îndemână să-mi amintesc o sumă de expresii demodate. A trebuit să-mi forţez mintea să meargă înapoi, în zone înconjurate de sârmă ghimpată, din care am încercat toată viaţa să evadez. Oricum, nu regret efortul.

Iubirea noastră nu va muri niciodată, îţi promit asta, eu, care înalţ această scrisoare ca pe un zmeu purtat de vânturile dorinţei tale. Ne-am născut împreună şi, printre săruturi, ne-am mărturisit dorinţa de a renaşte. Am stat îmbrăţişaţi şi fiecare a fost profesorul celuilalt. Am căutat tonul aparte al fiecărei nopţi aparte. Am căutat să eliminăm zgomotul de fond, suferind la gândul că zgomotul de fond ar putea face parte din ton. Eu am fost aventura ta, iar tu ai fost aventura mea. Eu am fost călătoria ta, tu ai fost călătoria mea, iar Edith – steaua noastră sfântă. Aceste litere sar din iubirea noastră asemenea scânteilor din săbiile duelându-se, ca ploaia de ace din talge-rele lovite, ca boabele strălucitoare de sudoare prelingându-se printre noi când ne îmbrăţişam.
182
ca penele albe aruncate în aer de cocoşii de luptă înarmaţi cu lame, ca ţipătul dintre două bălţi de mercur ce se apropie una de alta, ca atmosfera secretoasă pe care o emană gemenii. Eu am fost

misterul tău, iar tu ai fost misterul meu şi ne-am bucurat să aflăm că misterul este căminul nostru. iubirea noastră n-are moarte. Din afara istoriei vin să-ţi spun lucrurile astea. Ne conservăm unul pe celălalt ca doi mamuţi cu fildeşii înţepeniţi în timpul unei hârjoneli în pragul glaciaţiunii. iubirea noastră homosexuală ne păstrează liniile bărbăţiei clare şi limpezi, astfel că niciunul nu duce pe altcineva în patul său conjugal, ci doar pe el însuşi, iar femeile noastre ajung în cele din urmă să ne cunoască.

Mary Vooind mi-a acceptat în final mâna stângă în pliurile uniformei. M-a urmărit în timp ce compuneam paragraful de mai sus, aşa că l-am lăsat să curgă extravagant. Femeile adoră excesul la bărbaţi, pentru că îi separă de ceilalţi şi-i face să pară singuratici. Tot ceea ce ştiu femeile despre lumea masculină le-a fost revelat de refugiaţi ai acelei lumi, singuratici şi dedaţi la excese. Zâne dezlănţuite, ele nu le rezistă din cauza inteligenţei lor extrem de specializate.

— Continuă să scrii, îmi şuieră ea. Mary s-a întors cu spatele la mine. Baloanele scot sunete stridente, ca nişte sirene anunţând sfârşitul zilei de muncă. Mary se preface că inspectează un covoraş ţesut de unul dintre pacienţi, mascând astfel jocul nostru drag. Cu încetineala unui melc, îmi strecor mâna în susul ciorapului aspru şi bine întins dinapoia coapsei. Cu încheieturile degetelor şi cu unghiile simt materialul fustei ţeapăn şi răcoros, în timp ce coapsa îmbrăcată în ciorap e caldă, arcuită şi uşor umedă, ca o franzelă proaspătă.

183

— Mai sus, îmi şuieră.

Nu mă grăbesc. Bătrâne, nu mă grăbesc deloc, Am senzaţia că voi face asta o eternitate. Feselt i se contractă nerăbdătoare, ca două mănuşi de box lovindu-se una de alta înaintea meciuluii Mâna mi se opreşte, ca să alunece apoi de-a lungut coapsei, pe creasta de val a fiorului.

— Mai repede, îmi şuieră ea. i Da, îmi dau seama după tensiunea din ciorapi că mă apropii de peninsula din proximitatea

portjartierului, cu piele fierbinte de ambele părti, apoi voi sări peste dispozitivul de prindere în formă de sfârc. Firele ciorapului se întind. Îmi strâng degetele la un loc pentru a evita un contact prematur. Mary se smuceşte încolo şi-ncoace, periclitând călătoria. Degetul meu arătător descoperă dispozitivul portjartierului. E cald. Mica buclă metalică, butonul de cauciuc – toate calde.

— Te rog, te rog, şuieră ea.

Asemenea îngerilor pe gămălia unui ac, degetul meu dansează pe butonul de cauciuc. În care parte să sar? Spre exteriorul coapsei, tare şi caldă ca o carapace de broască ţestoasă tropicală aruncată pe plajă? Sau spre hăţişul din mijloc? Sau să mă agăţ ca un liliac de bolovanul molatec al fesei stângi? Este multă umezeală în partea de sus a fustei ei apretate. Este ca într-unul dintre hangarele acelea pentru avioane, în care se formează nori şi unde efectiv plouă înăuntru, Mary îşi smuceşte fundul ca pe o puşculiţă în formă de purceluş din care nu vrea să iasă o monedă de aur. Inundaţiile sunt iminente.

— Daaa.

Mâna îmi este înăbuşită de o supă delicioasă, Gheizere vâscoase îmi scaldă încheietura. Ploi magnetice îmi testează ceasul electronic. Mary se foieşte să-şi găsească poziţia, apoi se lasă asupra

184

pumnului meu ca o plasă de prins gorile. Eu şerpuisem prin părul ei umed, strângându-l între degete ca pe vata de zahăr. Acum sunt înconjurat de exuberanţă arteziană, de zorzoane ca nişte sfârcuri, de nenumăraţi bulbi cerebrali, de conste-laţii de inimi mucilaginoase pulsând. Mesaje Morse umede mi se preling pe braţ, pun tot mai mult stăpânire pe capul raţional, masează porţiuni adormite din creieru-mi întunecat, aleg noi regi fericiţi ca pretendenţi obosiţi ai minţii. Sunt o focă ce inventează unduiri în marele acvashow electric, sunt filamentele de tungsten înotând în mările din bec, sunt animalul din Mary-grota, sunt spuma de pe Mary-valul, şi poponeaţa surorii Mary aplaudă cu lăcomie, mişcându-se să îşi

despice curul de muchia braţului, cu roza rectului alunecând în sus şi-n jos ca-n visul demonului balustradei.

— Sliş, sloş, sliş, sloş.

Nu-i aşa că suntem fericiţi? În ciuda gălăgiei pe care o facem, nu ne aude nimeni, dar acesta este un miracol în mijlocul acestei generozităţi, tot aşa cum minuscule miracole sunt şi coroanele de curcubeu plutind deasupra fiecărei ţeste. Mary se uită peste umăr \a. mine, încântându-mi privirea cu ochii daţi peste cap ca nişte coji de ouă şi cu gura de caras auriu deschisă într-un zâmbet uimit. În lumina soarelui din salonul de T.O., toţi o cred un afurisit de duh care aduce ofrande de coşuri, scrumiere de ceramică, portofele din piele împletită pe altarele scânteietoare ale sănătăţii lor perfecte.

Vechi prieten, te poţi lăsa în genunchi când citeşti ce urmează, căci acum am ajuns la dulcea povară a mărturiei mele. Nu ştiam ce trebuie să-ţi spun, acum însă ştiu. Nu ştiam ce voiam să proclam, acum însă nu mai am nicio îndoială.

185

Toate alocuţiunile mele au fost prefaţa la ceea ce urmează, toate exerciţiile mele – un mod de a-mij drege glasul. Mărturisesc că te-am chinuit, însă doar pentru a te face mai atent. Mărturisesc că te-am trădat, însă doar pentru a te trage de mânecă. Când ne sărutam şi ne-o sugeam, asta am vrut să-ţi şoptesc, bătrânelul meu drag.

Domnul este viu. Magia este trează. Domnul este viu. Magia este trează. Domnul este treaz. Magia este vie. Vie, adică trează. Magia n-a murit. Domnul n-a zăcut. Săraci mulţi au minţit. Bolnavi mulţi au minţit. Magia n-a scăzut. Şi nici nu s-a ascuns. Magia a domnit. Domnul este treaz. Domnul n-a murit. Domnul a domnit, deşi înmormântat. Deşi plâns ne-ncetat, Magia nu s-a stins. Chiar vălul de I-au ridicat, El gol tot a trăit. Cuvintele deşi I-au deformat, Magia goală a-nflorit. Şi moartea de I-au anunţat în toată lumea, inima tot nu a crezut. Cel rănit a fost uimit. Cel lovit a sângerat. Magia nici nu s-a clintit. Magia – a prevalat. Multe pietre s-au rostogolit, dar El nu vrea să odihnească. Nestăpâniţii au minţit. Cei

graşi au ascultat. Deşi au dat cu pietre, Magia s-a-ntărit. Deşi-s mai strânşi la pungă, pe Domnul L-au cinstit. Magia este trează. Şi Domnul ne conduce. Viu, adică treaz. Viu, adică-n frunte. Cel slab a flămânzit. Cel tare a-nflorit. Deşi se laudă că-s singuri, pe Domnul au alături. Şi visătorul din celulă, şi căpitanul de pe deal. Magia este vie. Şi moartea de i-a fost iertată-n toată lumea, inima tot n-a crezut. Chiar legile cioplite-n piatră pe om nu l-au putut feri. Şi chiar din parlamentul plin de-altare tot n-au avut cui porunci. Apoi au arestat Magia şi-aceasta a plecat cu ei, căci îi iubeşte pe flămânzi. Magia însă nu prea zăboveşte, ea ne-ncetat îşi schimbă locul. Nu vrea să stea cu ei. Magia este trează.

186

Nimic ea nu păţeşte. Se odihneşte într-o palmă goală. Se înmulţeşte într-o minte goală. Magia însă nu-i un instrument. Magia este scopul. Mulţi oameni au zorit Magia, ea însă a păşit mai lent. Cei tari adesea au minţit. Ei doar; au străbătut Magia şi-n partea cealalt-au ieşit. Cei slabi adesea au minţit. Ei au venit la Domnnt în secret şi, când sătui s-au depărtat, n-au spus cine i-a vindecat. Şi munţii de jucau în faţa lor, ei tot ziceau că Domnu-i mort. Chiar vălul de l-au ridicat, El, Domnul, gol tot a trăit. Aceasta vreau să-i murmur minţii mele. Cu asta-n minte vreau să râd. Aceasta vreau ca mintea-mi să slujească până când slujba însăşi nu-i decât Magie prin lume rătăcind haihui şi mintea însăşi e Magie prin carne călătoare şi carnea însăşi e Magie care dansează pe un ceas şi timpul însuşi, Magică Măsura Domnului.

Vechiul meu prieten, nu eşti fericit? Doar tu şi Edith ştiţi cât am aşteptat această învăţătură.

— Lua-te-ar dracu’! scuipă Mary Vooind.

— Ce?

— Ţi s-a blegit mâna. Apucă!

De câte ori trebuie să fiu ucis, vechiul meu prieten? în definitiv, nu înţeleg misterul. Sunt un bătrân cu o mână pe o scrisoare şi cealaltă vârâtă într-o pizdă zemoasă şi nu înţeleg nimic. Dacă învăţătura mea ar fi o evanghelie, mi-ar usca mâna? Cu siguranţă

că nu. Culeg minciunile din zbor. Sunt împroşcat cu minciuni. Adevărul ar trebui să mă întărească. Te implor, prieten drag, interpretează-mă, depăşeşte-mă. Acum ştiu că sunt un caz fără speranţă. Mergi înainte, învaţă lumea ceea ce am vrut să fiu.

— Apucă!

187

Mary se foieşte, iar mâna prinde viaţă asemenea acelor străvechi ferigi marine care s-ar transformat în animale. Acum coatele moi all pizdei mă înghiontesc undeva. Acum îşi freaa gaura curului de muchia braţului meu, nu ca într-o reverie trandafirie a balustradei, ci ca t radieră ştergând urmele de vis, iar acum, vai, intervine mesajul laic.

— Apucă, te rog, te rog. Nu mai e mult până să observe.

E adevărat. Atmosfera din salonul de T.O. este agitată, s-au dus razele aurii, acum e doar soare şi cald. Da, am lăsat magia să moară, Doctorii îşi aduc aminte că sunt la serviciu şi refuză să caşte. O doamnă mică şi grasă porunceşte ca o ducesă, biata de ea. Un adolescent plânge pentru că a făcut din nou pe el. O fostă directoare de şcoală se pârţâie isteric, ameninţându-ne că nu vom mai face nicio oră de gimnastică. Dumnezeu al Vieţii, oare ajunge cât sufăr?

— Grăbeşte-te.

Mary se lasă în jos cu forţă. Degetele mele ating ceva. Nu face parte din Mary. E materie străină.

— Apuc-o. Trage-o afară. E de la prietenii noştri.

— Imediat.

Prieten drag, îmi amintesc.

Ţi-am trimis cutia greşită de artificii. Şi nu am inclus „Tratamentul contra coşurilor” în celebra mea colecţie de săpunuri şi cosmeticale. Ştii, cu el am vindecat-o pe Edith de acnee. Dar sigur că nu ştii, căci nu ai niciun motiv să-ţi închipui că faţa lui Edith a fost vreodată altfel decât plăcută

188

la pupat şi la atins. Când am dat de ea însă, faţa ei nu era

plăcută la pupat şi la atins, şi nici măcar la privit. Era într-un hal fără de hal. Într-o altă parte a acestei lungi scrisori o să-ţi povestesc cum am creat-o, Edith şi cu mine, pe soţia încântătoare pe care ai descoperit-o făcând manichiuri extraordinare în frizeria de la hotelul Mount Royal. E timpul să te pregăteşti.

Deşi include săpunuri transparente, duhuri de pin, lămâie şi lemn de santal, ca şi gelatina Willy, colecţia de săpunuri este inutilă fără „Tratamentul contra coşurilor". Nu vei obţine decât nişte coşuri spălate şi cu miros plăcut. Poate că te mulţumeşti cu atât – demoralizant gând.

Întotdeauna mi-ai rezistat. Aveam un trup care te aştepta, dar tu l-ai refuzat. Mi te închipuiam cu braţe cu o circumferinţă de peste 4 o de centimetri, dar tu m-ai părăsit. Mi te imaginam cu pectorali inferiori masivi şi cu tricepşi în formă de potcoavă, având atât volum, cât şi fineţe. În anumite îmbrăţişări intime, vedeam exact cât de jos ar fi trebuit să-ţi coboare fesele. Când stăteai pe vine în faţa mea, fundul n-ar fi trebuit în niciun caz să-ţi coboare atât de mult încât să ajungă la călcâie, pentru că, o dată ce se întâmplă asta, muşchii coapsei nu mai sunt folosiţi, dar cei ai feselor da, de unde bucile tale pietroase, o evoluţie foarte egoistă care nu m-a făcut fericit şi un factor determinant al problemelor tale intes-tinale. Mi te-am imaginat lucios din cauza uleiului, cu o secţiune mediană clasică a abdominalilor ca o scândură de spălat rufe, brăzdată de muşchi oblici tăioşi şi zimţaţi. Mă pricepeam să alunec peste aceşti zimţi. Aveam acces la un „scaun grecesc" profesionist. Aveam curele şi hamuri cu care îţi puteam transforma într-o clipă gămălia într-un ciocan pe cinste, bun să umple un cioc de

189

pelican. Aveam o „Trusă pentru sfincteri" care funcţiona ca o maşină de spălat sau un aparat pentru mărirea sânilor. Aveai habar despre cunoştinţele mele de yoga? Poţi să-i spui decădere sau poţi să-i spui creaţie, dar ai idee cât am lucrat la Edith? Eşti conştient de Gangele pe care l-ai insultat cu un milion de transbordări meschine spre alte râuri?

Poate că e greşeala mea. Am ţinut doar pentru mine anumite lucruri vitale – un aparat aici, un fapt acolo –, dar numai pentru că am visat (da, e mai aproape de adevăr) că vei fi mai mare decât mine. Am visat un rege fără regat. Am visat un pistol sângerând. Am visat un prinţ al Paradisului Uitat, Am visat o vedetă de cinema cu coşuri. Am visat un dric de curse. Am visat un Evreu Nou. Am visat trupe de asalt vestite formate din soldaţi şchiopi. Am vrut să aduc durere în rai. Am visat ca focul să vindece durerile de cap. Am visat victoria alegerilor asupra disciplinei. Am vrut ca nedumerirea ta să fie o plasă de fluturi pentru prins magia. Am visat extaz fără plăcere şi viceversa. Am visat că lucrurile îşi pot schimba natura prin simpla intensificare a proprietăţilor lor. Am vrut să discreditez învăţătura de dragul unei rugăciuni mai pure. Ţi-am ascuns unele lucruri pentru că voiam să fii mai mare decât prevedea Sistemul meu. Am visat răni trăgând la vâsle fără să devină muşchi.

Cine este Evreul Nou?

Evreul Nou îşi pierde minţile cu graţie. El aplică finanţele noţiunilor abstracte, ceea ce are ca rezultat o politică mesianică de succes, ploi colo-rate de meteoriţi şi alte evenimente atmosferice simbolice. El şi-a indus amnezia prin studiul repetat al istoriei, uitarea însăşi fiindu-i mângâiată de fapte pe care le acceptă cu un entuziasm

190

vizibil. El schimbă valoarea stigmatului pentru o mie de ani, făcându-i pe bărbaţii tuturor naţiunilor să îl caute ca pe un talisman sexual extraordinar. Evreul Nou este fondatorul Canadei Magice, al Québecului Francez Magic şi al Americii Magice. El demonstrează că dorul produce surprize. Se foloseşte de regret ca de un bastion al originalităţii. Încurcă teoriile nostalgice ale supremaţiei negrilor ce tindeau spre monolitic. El confirmă tradiţia cu ajutorul amneziei, ademenind întreaga lume cu renaşterea. Topeşte istoria şi ritualul, acceptând necondiţionat întreaga moştenire. Cir-culă fără paşaport, pentru că puterile îl consideră inofensiv. Pătrunderea sa în închisori îi accentuează caracterul supranaţional şi-i flatează înclinaţia spre

legalitate. Uneori poate fi evreu, dar întotdeauna este american şi, din când în când, quăbecois.

Acestea erau visele mele în legătură cu noi doi, vieux copain – Evrei Noi, amândoi, ciudaţi1, militanţi, invizibili, membri ai unei posibile noi seminţii unite de bârfe şi zvonuri de esenţă divină.

Ţi-am trimis cutia greşită de artificii, dar nu chiar din greşeală. Ai primit „Sortimentul pana-merican al fraţilor Rich”, care pretinde că este cea mai mare colecţie de artificii la acest preţ:

peste 55 o de bucăţi. Să fim milostivi şi să spunem că n-am ştiut exact cât va dura suferinţa. Ţi-aş fi putut trimite „Colecţia de artificii Drapelul vestit”, la acelaşi preţ, dar cu peste o mie de bucăţi de zgomot şi frumuseţe. Ţi-am refuzat „Saluturile de tun electric”, dragele şi vechile „Bombe-cireaşă”, „Torţa cu ploaie de argint”, „Bătălia din ceruri” cu 16 focuri şi sinucigaşele „Rachete japoneze cu pocnet de dop”. Să se reţină

1. Queer (ciudat) are şi sensul de homosexual.

191

că am făcut asta din milă. Exploziile ar fi atras o atenţie răutăcioasă. Dar cum potjustifica faptul că nu ţi-am luat „Marea colecţie colorată pentru gazonul farniliei”, un pachet special realizat pentru cei care doresc minimum de zgomot? Am ascuns de tine „Fântânile muzicale vezuviene”, „Proiectilele stelare”, „Ghivecele cu mâner”, „Proiectilele florale mari”, „Roţile de tors triunghiulare”, „Steagul patriotic din flăcări colorate”. Fii un suflet nobil. Acceptă argumentul născut din milă că te-am scutit de o extravaganţă domestică.

O să te luminez în legătură cu toate cele:

Edith, eu, tu, Tekakwitha, A… îi artificiile.

N-am vrut să mori din cauza arsurilor. Pe de altă parte, n-am vrut ca exodul să fie prea uşor. Aceasta din urmă, dintr-o mândrie profesorală, dar şi dintr-o uşoară invidie, despre care ţi-am vorbit mai devreme.

Mai sinistră este însă posibilitatea să fi reuşit să te imunizez împotriva ravagiilor extazului prin inoculări repetate cu doze

homeopatice din acesta. Un regim de paradoxuri îl îngraşă pe cel ironic, nu pe psalmist.

Poate ar fi trebuit să merg până la capăt şi să-ţi trimit pistoalele semiautomate ascunse sub paravanul artificiilor în strălucita mea operaţiune de trafic de armament. Sufăr de boala zodiei Fecioarei: nimic din ceea ce am făcut nu a fost destul de pur. Niciodată nu am ştiut dacă vreau discipoli sau partizani. Niciodată nu am ştiut dacă vreau în Parlament sau în sihăstrie.

Mărturisesc că niciodată nu am înţeles prea clar Revoluţia din Québec, nici măcar în timpul dizgraţiei mele parlamentare. Am refuzat pur şi simplu să susţin Războiul, nu pentru că aş fi francez sau pacifist (ceea ce, bineînţeles, nu sunt).

192

ci pentru că obosisem. Ştiam ce le făceau ţiganilor, am tras şi eu un fum de Zyklon B, dar eram foarte, foarte obosit. Îţi aminteşti lumea la vremea aceea? Un tonomat imens cânta o melodie somnoroasă. Melodia era veche de vreo două mii de ani, iar noi dansam pe ea cu ochii închişi. Melodia se numea Istorie şi ne plăcea la nebunie, naziştilor, evreilor, tuturor. Ne plăcea pentru că noi o inventaserăm, pentru că, asemenea lui Tucidide, ştiam că lucrul ce ni se întâmplă nouă este cel mai important lucru care s-a întâmplat vreodată în lume. Istoria ne-a făcut să ne simţim bine, aşa că am pus-o de la început de mai multe ori, până târziu în noapte. Am zâmbit când unchii noştri s-au dus la culcare şi ne-am bucurat să scăpăm de ei, pentru că nu ştiau să ia heroină, în ciuda lăudăroşeniei lor şi a articolelor decupate din ziare. Noapte bună, bătrâni escroci. Cineva umblă la potenţiometru, iar noi strânserăm trupul în braţe, inhalarăm parfumul din păr, ne ciocnirăm organele genitale. Istoria era cântecul nostru, Istoria ne alesese să facem Istorie. Noi ne dăruirăm ei, mângâiaţi de evenimente.

Ne-am mişcat prin lumina lunii în batalioane perfecte, somnoroase. Voinţa sa avea să se împlinească. Perfect adormiţi, ne-am luat săpunurile şi am aşteptat duşul.

N-are importanţă, n-are importanţă. Am intrat prea adânc în

limba veche. M-ar putea prinde în capcană.

Eram obosit. Eram sătul de inevitabil. Am încercat să ies pe furiş din Istorie. N-are importanţă, n-are importanţă. Zi doar că eram obosit.

Am spus nu.

— Părăseşte Parlamentul în clipa aceasta!

— Broaştelor!

193

— Nu poţi avea încredere în ei!

— Votaţi-i condamnarea la moarte!

Am fugit cu inima grea. Îmi plăceau scaunele roşii din Parlament. Adoram futaiurile de la poalele monumentului. Am mâncat frişcă în Biblioteca Naţională. Prea impur pentru un viitor gol, am plâns după vechile lovituri norocoase.

Acum confesiunea cea grasă. Mi-a plăcut magia armelor. Le-am strecurat în ţară sub para-vanul artificiilor. Bătrânul ştrengar din mine m-a îndemnat s-o fac. Am plantat arme în Québec pentru că eram pe jumătate liber, pe jumătate laş. Armele absorb magia. Am îngropat arme pentru Istoria viitoare. Dacă e să guverneze Istoria, atunci măcar să fiu Domnul Istorie. Armele sunt verzi. Florile se iţesc. Am lăsat Istoria să revină pentru că mă simţeam singur. Nu-mi urma exemplul. Depăşeşte-mi stilul. Eu nu sunt decât un erou decăzut.

Printre săpunurile din colecţia mea. N-are importanţă.

Mai târziu. Printre săpunurile din colecţia mea. Pentru asta am plătit o groază de bani. Argentina, vacanţă, hotel, weekend împreună cu Edith. N-are importanţă. Am plătit echivalentul a 635 de dolari americani. Chelnerul mi-a aruncat ocheade zile la rând. El nu drăguţ proaspăt imigrant. Fost stăpân peste câţiva acri mizerabili de pământ european. Tranzacţie lângă piscină. Mi-l doream. Mi-l doream. Pofta mea pentru magia seculară gri. Săpun uman. O bucată întreagă, minus ce s-a consumat la o baie pe care am făcut-o cu orice preţ.

Mary, Mary, unde eşti, micuţa mea Abishag? Prieten drag,

ia-mi mâna spectrală.

194

Îţi voi arăta totul cum se întâmplă. Doar atâta pot face. Nu te pot aduce în miezul acţiunii. Sper că te-am pregătit pentru acest pelerinaj. Nu am bănuit niciodată cât de neînsemnat era visul meu. Credeam că imaginasem cel mai cuprinzător vis al generaţiei mele: voiam să fiu magician. Aceasta era ideea mea de glorie. Iată o rugăminte bazată pe întreaga mea experienţă: nu fi magician, fii magic.

În weekend-ul acela, când ţi-am aranjat să lucrezi la Arhive, Edith şi cu mine am zburat în Argentina la ceva soare şi nişte experimente. Edith avea probleme cu corpul: acesta îşi tot schimba dimensiunile şi ea se temea chiar că ar putea muri.

Am luat o cameră mare, cu aer condiţionat şi cu vedere la mare, şi am încuiat uşa de două ori imediat ce hamalul a plecat cu un pumn de bacşiş.

Edith a întins o folie mare de cauciuc peste patul dublu, trecând cu atenţie de la un colţ la altul pentru a o întinde mai bine. Îmi plăcea să o privesc aplecându-se. Bucile ei erau capodopera mea. Poţi să spui că avea sfârcuri excentrice, dar fundul era perfect. E adevărat că de la an la an avea nevoie de masaj electronic şi aplicaţii cu hormoni, dar concepţia era perfectă.

Edith se dezbrăcă şi se aşeză pe folia de cauduc. Eu stăteam în picioare în faţa ei. Ochii îi scăpărau.

— Te urăsc, F. Te urăsc pentru ceea ce mi-ai făcut, mie şi soţului meu. Am fost o proastă să mă încurc cu tine. Aş vrea ca el să mă fi cunoscut înaintea ta…

— Ajunge, Edith. N-o s-o luăm iar de la capăt. Voiai să fii frumoasă.

— Acum nu-mi mai amintesc nimic. Sunt complet derutată. Poate că eram frumoasă înainte.

— Poate, am repetat eu cu o voce la fel de tristă ca a ei.

195

Edith îşi aşeză coapsele cafenii într-o poziţie mai comodă şi

atunci o rază de soare se infiltră în părul ei pubian, dându-i o nuanţă ruginie. Da, aceea era o frumuseţe ce nu ţinea de meşteşugul meu.

Pizdă însorită

Smoc Ruginiu

Tunelele-i Săpate-n Animal

Genunchiul Ei Rotund, Nurliu. Am îngenuncheat lângă pat şi mi-am aşezat una din urechile mele subţiri pe mica livadă însorită, ascultând mecanismul micii adâncituri.

— Te-ai amestecat în ce nu trebuie, F. Ai lucrat împotriva lui Dumnezeu.

— Taci, puicuţa mea. Există un gen de cruzime pe care nici eu nu-l suport.

— Ar fi trebuit să mă laşi aşa cum eram. Acum nu mai sunt bună pentru nimeni.

— Aş putea să te sug fără-ncetare, Edith. Ea făcu să mi se înfioare părul ras de la ceafa cu o atingere uşoară a minunatelor ei degete cafenii.

— Uneori îmi pare rău pentru tine, F. Ai fi putut fi un om mare.

— Nu mai vorbi, am bolborosit eu.

— Ridică-te, F. ia-ţi gura de pe mine. Îmi imaginez că eşti altcineva.

— Cine?

— Chelnerul.

— Care dintre ei? am vrut să ştiu.

— Cel cu mustaţă şi impermeabil.

— M-am gândit eu, m-am gândit eu.

— Şi tu l-ai remarcat, nu-i aşa, F?

— Da.

M-am ridicat în picioare prea brusc. Ameţeala îim învârti creierul ca pe un disc de telefon şi mâncarea din stomac, mestecată cândva cu mulţumire.

196

se transformă în vomă. Îmi uram viaţa, uram faptul că mă amestecasem, îmi uram ambiţia. Pentru o secundă, mi-am dorit să

fiu un tip obişnuit, retras într-o cameră de hotel tropical cu o indiancă orfană.

Luaţi-mi Aparatul Foto
Paharul să mi-l Luaţi
Soarele Pileala pentru Totdeauna
Să Vină Doctorii. Intraţi.

— Nu plânge, F. Ştiai că trebuie să se întâmple asta. Ai vrut să merg până la capăt. Acum nu mai sunt bună pentru nimeni şi sunt gata să încerc orice.

M-am împleticit spre fereastră, dar era închisă ermetic. Oceanul era de un verde adânc. Plaja era plină de bulinele umbrelelor. Cum mai tânjeam după vechiul meu profesor, Charles Axis. Mi-am concentrat privirea, căutând un costum de baie alb imaculat, lipsit de topografia organelor genitale.

— O, vino aici, F. Nu suport să văd un bărbat care vomită şi plânge.

Îmi aşeză capul între sânii goi şi îmi înfundă câte un sfârc în fiecare ureche.

— Gata, nu mai plânge.

— Mulţumesemulţumesemulţumesemulţumesc.

— Ascultă, F. Ascultă, aşa cum ai vrut să ascultăm noi toţi.

— Ascult, Edith.

În jos, prin Grote Lipicioase E timpul s-o pornesc Acolo unde embrionice Oraşe Pe Valuri Spumă Risipesc.

— Tu nu asculţi, F.

— Încerc.

— Îmi pare rău pentru tine, F.

— Ajută-mă, Edith.

197

— Atunci, înapoi la treabă. Ăsta-i singurul lucru care te poate ajuta. Încearcă să termini ceea ce ai început cu noi toţi.

Avea dreptate. Pentru micul nostru exod, eu eram Moise. Dar n-aveam să traversez deşertul niciodată. Poate că muntele meu este foarte înalt, dar se înalţă în deşert. Să-mi fie de ajuns.

Mi-am redobândit atitudinea profesională. Încă păstram în nări parfumul părţilor ei intime, dar aceasta era meseria mea. Am examinat-o pe fata aceea goală de la înălţimea funcţiei mele. Surâse cu buzele-i moi.

— Acum e mai bine, F. Mi-a plăcut limba ta, dar te prinde mai bine postura de doctor.

— Bine, Edith. Ce te supără?

— Nu mai am orgasm.

— Bineînţeles că nu mai ai. Dacă vrem să perfecţionăm corpul panorgasmic, să extindem zona erogenă la tot învelişul de came şi să popularizăm „Dansul telefonului”, atunci trebuie să începem prin a diminua tirania sfârcurilor, buzelor, clitorisului şi găurii curului.

— Te ridici împotriva lui Dumnezeu, F. Rosteşti cuvinte murdare.

— Îmi asum riscul.

— Sunt atât de nenorocită de când nu mai am orgasm. Încă nu sunt pregătită pentru celelalte chestii. Mă fac să mă simt prea singură. Sunt atât de derutată. Uneori nu mai ştiu nici unde mi-e pizda.

— Mi se face lehamite, Edith. Când te gândeşti că mi-am pus toate speranţele în tine şi în amărâtul tău de bărbat.

— Redă-mi orgasmul, F.

— Bine, Edith. E foarte simplu. O vom face cu ajutorul cărţilor. M-am gândit că s-ar putea întâmpla asta, aşa că am adus cu mine volumele

198

potrivite. În valiza asta mai am şi nişte falusuri artificiale (folosite de femei), Vibratoare Vaginale, dispozitive Rin-No-Tam, Godemiche şi Dildo.

— Aşa mai merge.

— Întinde-te şi ascultă. Afundă-te în folia de cauciuc. Desfă-ţi picioarele şi lasă aparatul de aer condiţionat să-şi facă murdara treabă.

— O.K., dă-i drumul.

Mi-am dres vocea-mi celebră. Am ales o carte groasă, care spunea lucrurilor pe nume şi descria diverse practici autoerotice folosite de oameni şi animale, flori, copii şi adulţi, precum şi de femei de toate vârstele şi provenite din toate culturile. Domeniile tratate erau următoarele: „De ce se masturbează soţiile”, „Ce putem învăţa de la furmcar”, „Femei nesatisfăcute”, „Anomalii şi erotism”, „Tehnicile masturbării”, „Gradul de libertate al femeilor”, „Bărbieritul genital”, „Descoperirea clitorisiană”, „Masturbarea în cluburi”, „Accesorii de metal pentru femei”, „Nouă dispozitive din cauciuc”, „Mângâierea fizicului”, „Masturbarea uretrală”, „Experimente individuale”, „Masturbarea la şi asupra copiilor”, „Tehnici de frecare a coapselor”, „Stimularea mamară”, „Autoerotismul la fereastră”.

— Nu te opri, F. Simt că-mi revine. Minunatele ei degete cafenii începură să coboare încet în josul abdomenului ei mătăsos şi rotunjit. Am continuat să citesc rar, pe un ton provocator, de buletin meteo. I-am citit protejatei mele, care respira adânc, despre practicile sexuale neobişnuite, când Sexul Devine „Altfel”. Practică sexuală „neobişnuită” este atunci când în timpul acuplării se obţine o plăcere mai mare decât orgasmul. Majoritatea acestor practici bizare includ o doză de mutilare, şoc, voyeurism, durere sau tortură. Obiceiurile sexuale ale persoanei medii

199

sunt relativ lipsite de astfel de elemente sadice sau masochiste. CU TOATE ACESTEA, cititonil va fi şocat să afle cât de anormale sunt gusturile aşa-numitei persoane normale. ISTORII DE CAZ şi o intensă muncă de teren. Inclusiv o mulţime de capitole ce detaliază TOATE ASPECTELE actului sexual. EXEMPLE DE TITLURI:

„Frecatul”, „Privitul”, „Inele de mătase”, „Satiriază”, „Bestialitatea la ceilalţi”. Cititorul mediu va fi surprins să afle că practicile „neobişnuite” sunt propuse de parteneri de sex normali şi aparent inocenţi.

— E atât de bine, F. De când nu m-am mai simţit aşa!

Acum era deja după-amiaza târziu. Cerul se întunecase puţin.

Edith se mângâia peste tot, adulmecându-se fără ruşine. Abia mă puteam controla să nu fac la fel. Textele mă afectaseră şi pe mine. Trupul ei tânăr avea piele de găină. Mă uitam prostit la „Desene originale": organe masculine şi feminine, atât externe, cât şi interne, desene indicând metode corecte şi incorecte de penetrare. Soţiile vor avea de câştigat văzând cum este primit penisul.

— Te rog, F. Nu mă lăsa aşa.

Gâtul îmi ardea de dorinţa de-a o face. Dragoste prin mângâiere. Edith se zvârcolea sub propriile mâini. Se întoarse apoi pe burtă, stimulându-se anal cu punuiii ei mici şi frumoşi. M-am aruncat asupra Manualului semiimpotenţei. Tema era asezonată cu elemente importante: cum să măreşti penisul în erecţie, culoarea închisă a penisului, folosirea lubrifianţilor, satisfacţia în timpul menstruaţiei, cum să abuzezi de menopauză, ajutorul manual al soţiei în depăşirea semiimpotenţei.

— Să nu mă atingi, F., că mor.

200

Am turuit un articol despre Felaţie şi cunilincţie între frate şi soră, apoi altele. Aproape că nu-mi mai puteam controla mâinile. Am bâlbâit un text despre un nou concept de viaţă sexuală excitantă. Nu am ocolit secţiunea despre longevitate. Apoteoze zguduitoare accesibile tuturor. Lesbiene intervievate cu sutele şi întrebate pe şleau. Unele dintre ele chinuite de interlocutor din cauza unor răspunsuri timide. Vorbeşte, linguristă de doi lei ce eşti. O lucrare remarcabilă înfa. Ţişându-l pe infractorul sexual la lucru. Chimicale pentru a scăpa de părul din palme. Nu modele! „Fotografii adevărate de organe sexuale masculine şi femi-nine şi de excremente". „Studiu asupra sărutului". Paginile zburau. Edith bolborosea cuvinte urâte printre spume-Degetele n erau lucioase şi limba umflată de la propriile secreţii. Povesteam cărţile în cuvinte de fiecare zi: excitabilitate maximă, cauza erecţiei, „Soţul deasupra" – 1 – 17, „Soţia deasupra" – 18 – 29, „Şezând" – 30 – 34, „într-o parte" – 35 – 38, „Poziţii în picioare şi în genunchi" – 39 – 53, „Diverse poziţii pe vine" – 54 – 109, „Mişcări coitale în toate direcţiile, atât

pentru soţ, cât şi pentru soţie".

— Edith! am strigat. Vreau să trecem la Preludiu.

— Nici să nu te gândeşti.

Am trecut în viteză printr-un glosar de „Termeni sexuali". În 1852, Richard Burton (m. la 69) s-a supus cu calm circumciziei la vârsta de 31 de ani. „Lăptării". „Catalogul detaliat al incesturilor consumate". „Zece etape ale corcirii raselor". „Tehnicile fotografilor notorii". „Dovezi de acte extreme". „Sadism, mutilare, canibalism, canibalismul la oralişti", „Cum să potriveşti organe disproporţionate". Fiţi martorii trezirii la viaţă a

201

noii americance. Am strigat în gura mare datele înregistrate. Nu i se vor refuza plăcerile sexului, ISTORIILE DE CAZ vă arată schimbarea tendinţelor. Numeroase relatări despre studente dornice să li se facă propuneri. Femeile nu mai sunt inhibate de intimitatea orală. Bărbaţi morţi în urma masturbării. „Canibalism în timpul preludiului". „Coit la nivelul craniului". „Secretele programării orgasinului". „Prepuţul – pro, contra şi indiferent". „Sărutul intim". Care sunt beneficiile experimentelor sexuale? Alcătuirea sexuală proprie şi a celorlalţi. Păcatul trebuie învăţat. „Cum să săruţi negrii pe gură". „Documente despre coapse". „Stiluri de presiune manuală în plăcerile voluntare". „Moartea călăreşte o cămilă". „I-am dat totul". „Am strigat: Latexul!" Nu aveam pe dedesubt nici şnururi, nici chiloţi excitanţi, deschişi în faţă, niciun sutien moale şi elastic care să-mi acopere bustul mare şi lăsat, în concluzie, o tinerească despărţire. Pe deasupra sfârcurilor despărţite ale lui Edith, am turuit întreaga listă:

„Chiloţi de Moş Crăciun", „Zăpadă contra incendiilor", „Un secret al farmecului", „Gel gros de aplicat pe bust", „Păpuşi din piele lavabilă Kinsey", „Disciplina Smegmei", „Scrumieră MICA ŢÂŞNITOARE", „TRIMITEŢI-MI ÎNCĂ un bandaj contra hemiei ca să am unul de schimb. Acesta mă ajută să lucrez cu viteză maximă la maşina de călcat timp de 8 ore pe zi", pe ăsta l-am citit pentru tristeţea lui, ca melancolic tampon intim, subţire şi moale, ce ar

putea sta ascuns în mlaştina memoriei lui Edith ca un punct de sprijin pătat când racheta umedă a trecerii extinsă la apoteoza accidentată iese din mahalaua literelor minuscule, unde singurul solo de trompetă este tusea aţoasă a bunicului şi problema banilor de lenjerie intimă.

202

Edith îşi mişca genunchii acoperiţi de salivă încolo şi încoace, plescăindu-şi secreţiile şiroinde. Coapsele îi străluceau de spumă, iar anusul îi era săpat de crude unghii false. Ţipa cerând izbă-vire, zborul comandat de imaginaţia ei fiind refuzat de o pizdă semiluminată.

— Fă ceva, F! Te implor! Dar nu mă atinge!

— Edith, iubito! Ce ţi-am făcut?

— Dă-te-napoi, F!

— Ce pot să fac?

— Încearcă ceva.

— Povestiri cu torturi?

— Orice, F. Grăbeşte-te.

— Cu evrei?

— Nu. Sunt prea străini.

— 1649? Brebeuf şi Lalemant?

— Orice.

Aşa că am început să recit lecţia mea din şcoală despre cum i-au omorât irochezii pe iezuiţii Brebeuf şi Lalemant, ale căror rămăşiţe arse şi ciopârţite au fost descoperite în dimineaţa zilei de douăzeci de un membru al Societăţii şi de şapte francezi înarmaţi. „Ils y trouuerent va spectacle d'horreur...”

În după-amiaza zilei de şaisprezece, irochezii l-au legat pe Brebeuf de un par. Apoi au început să-l ardă de la cap spre picioare.

— Flăcările veşnice să-i înghită pe prigonitorii celor ce se închină lui Dumnezeu, i-a ameninţat Brebeuf pe un ton de stăpân.

În timp ce preotul vorbea, indienii i-au tăiat buza de jos şi i-au băgat un fier înroşit pe gât. Acesta nu dădu niciun semn de

disconfort şi nu scoase niciun sunet.

Apoi l-au adus afară pe Lalemant. În jurul trupului gol îi fixaseră fâşii de scoarţă de copac date cu catran. Când Lalemant îl văzu pe egumen

203

cu dinţii expuşi anormal şi sângerând de la despicătura buzei şi cu mânerul sculei încinse ieşindu-i încă din giira arsă şi distrusă, strigă folosind cuvintele Sfântului Pavel:

— Suntem transformaţi într-un spectacol pentru lume, îngeri şi oameni.

Lalemant se aruncă la picioarele lui Brebeuf. Irochezii îl luară, îl legară de un par şi dădură foc vegetaţiei în care era înfăşurat. Ţipă, implorând ajutorul cerului, dar nu avea să moară aşa de repede.

Aduseră un colan făcut din securi înroşite în foc şi i-l puseră lui Brebeuf. Acesta nici nu tresări.

Un apostat îşi croi drum până în faţă şi ceru să li se toarne apă fierbinte în cap, pentru că şi misionarii turnaseră atât de multă apă rece pe ei. Atârnară o oală, fierseră apa şi apoi o turnară încet pe capetele celor doi preoţi captivi.

— Vă botezăm, râseră ei, ca să fiţi fericiţi în rai. Aşa ne-aţi învăţat, că acela care suferă pe pământ va fi cu atât mai fericit în rai.

Brebeuf rămase neclintit ca o stâncă. După ce l-au torturat într-un mod revoltător, l-au scalpat. Încă trăia când i-au despicat pieptul. Mulţimea se înghesui să bea sângele şi să mănânce inima unui duşman atât de curajos. Moartea sa îi uimi pe ucigaşi. Chinurile sale au durat patru ore.

Lalemant, mai debil fizic încă din copilărie, fu dus în casă. Acolo îl torturară toată noaptea, până când, puţin după ivirea zorilor, un indian plictisit de distracţia aceasta prelungită îi dădu lovitura de graţie cu securea. Nicio parte a corpului nu-i rămăsese nearsă, „nici chiar ochii, în ale căror orbite aceşti ticăloşi puseseră cărbuni aprinşi”. Chinurile sale au durat şaptesprezece ore.

— Cum te simţi, Edith?

204

Nu era cazul să întreb. Recitalul meu nu făcuse decât să o aducă mai aproape de o culme pe care nu o putea atinge. Edith gemea chinuită de o foame teribilă, iar pielea de găină lucioasă implora să fie eliberată de funiile insuportabile ale plăcerii laice şi să se ridice spre acel tărâm orb, atât de asemănător somnului, atât de asemănător morţii, acea călătorie de plăcere dincolo de plăcere, unde fiecare om merge ca un orfan spre o origine atomică, mai anonimă, mai hrănitoare decât sânul familiei de sânge sau vitrege.

Ştiam că nu avea să reuşească niciodată.

— F., eliberează-mă, gemu ea sfâşietor. Am băgat în priză Vibratorul Danez. Urmă un spectacol degradant. Imediat ce delicioasele oscilaţii electrice puseră stăpânire pe mâna mea, asemenea unei armate de alge instruite, şerpuind, înfăşurându-se, dezmierdând, n-am mai vrut să-i cedez instrumentul lui Edith. În timpul chinurilor ei zemoase, observase cumva că încercam să-mi strecor „Dispozitivul aspirator perfecţionat" în tenebrele chiloţilor.

Edith se ridică din balta în care stătea şi se repezi la mine.

— Dă-mi-l! Şobolan ce eşti!

Se aruncă asupra mea cu o mişcare de urs (vreo amintire ancestrală?). Nu apucasem să îmi prind „Curelele minune îmbunătăţite", că vibratorul îmi zbură din mână. Astfel înhaţă ursul, cu o mişcare a labei înarmate cu gheare, peştele de la sânul pârâului. V.D.-ul o luă la fugă asemenea unui crab pe podeaua lustruită, bâzâind ca o locomotivă supraturată.

— Eşti egoist, F., mârâi Edith.

— Asta-i remarca unei mincinoase şi a unei ingrate, am zis cât mai blând cu putinţă.

— Dă-te la o parte!

205

— Te iubesc, am spus în timp ce mă apropiam încet de V.D. Te iubesc, Edith. Poate că metodele mele sunt greşite, dar nu am încetat niciodată să te iubesc. A fost egoism din partea mea să

încerc să pun capăt durerii tale, a ta şi a lui (adică tu, prieten vechi şi drag)? Peste tot vedeam numai durere. Nu suportam să mă uit în ochii tăi, atât erau de mâncaţi de durere şi dorinţă. Nu suportam să vă sărut pe niciunul din voi, pentru că îmbrăţişările voastre dezvăluiau o rugăminte fără speranţă, insistentă. În râsul tău, fie că era provocat de bani sau de apusuri de soare, simţeam foamea care îţi sfâşia gâtul. În mijlocul marii tăvăleli, vedeam trupul îmbătrânind. Intrejeturile de spermă, transmiteai semnale de regret. Mii de oameni construiau, alte mii zăceau striviţi sub canalizările şoselelor. Nu-ţi plăcea să te speli pe dinţi. Ţi-am dat sâni cu sfârcuri: puteai hrăni pe cineva? Ţi-am dat o pulă cu memorie proprie:

puteai instrui o rasă? Te-am dus la un film întreg despre cel de-al doilea război mondial: te-ai simţit mai uşoară când am ieşit din cinema? Nu, voi v-aţi aruncat în spinii cercetării. Te-am supt şi tu urlai, administrându-mi ceva mult mai periculos decât otrava. La fiecare strângere de mână plângeai după câte o grădină pierdută. Fiecărui obiect îi găseai câte o muchie tăioasă. Nu puteam suporta hărmălaia durerii tale. Erai mânjită de sânge şi plină de cruste jupuite de răni. Aveai nevoie de bandaje – nu era timp să le fierb ca să omor microbii – şi atunci am folosit ce-am avut la îndemână. Precauţia era un lux. Nu aveam timp să-mi studiez motivele. Autopurificarea ar fi fost un alibi. Văzând un astfel de spectacol al suferinţei, m-am simţit liber să încerc orice. Nu pot răspunde pentru propriile-mi erecţii. Nu am o explicaţie pentru propriile mele ambiţii josnice. Confruntat

206

cu puroiul tău, nu m-am putut abţine să nu-mi examinez direcţia, dacă nu cumva ţinteam spre o stea. Cum şchiopătam pe stradă, fiecare fereastră îmi transmitea un ordin: Schimbă-te! Purifică-te! Experimentează! Cauterizează! Dă înapoi! Ardei Păstrează! Predă! Crede-mă, Edith, trebuia să acţionez şi încă repede. Asta era firea mea. Poţi să-mi spui Dr. Frankenstein cu un termen limită. Era ca şi cum m-aş fi trezit în mijlocul unui accident auto – cu membre împrăştiate peste tot, voci izolate strigând după

ajutor, degete retezate îndreptate spre casă, toate fragmentele uscându-se ca feliile de brânză scoase din celofan – şi în lumea aceasta zdrobită eu nu aveam decât ac şi aţă, aşa că m-am lăsat în genunchi, am scos bucăţile din harababura aceea şi am început să le cos la un loc. Aveam idee cum ar trebui să arate un om, dar aceasta se tot schimba. Nu-mi puteam dedica întreaga viaţă descoperirii fizicului ideal. Nu auzeam decât durere, nu vedeam decât mutilări. Cum foloseam acul într-o viteză nebună, uneori descopeream că îmi trecusem aţa prin propria-mi earae şi că eram cusut de vreuna din creaţiile mele groteşti – atunci mă rupeam de celălalt –, mă auzeam ţipând împreună cu celălalt şi ştiam că făceam cu adevărat parte din dezastru. Dar îmi mai dădeam seama că nu eram singurul care cosea frenetic, stând în genunchi. Existau şi alţii ca mine, făcând aceleaşi greşeli monstruoase, mânaţi de aceeaşi nevoie impură, cosându-se de mormanul acela zdrobit, smulgându-se apoi dureros…

— F., ai început să plângi.

— Iartă-mă.

— Nu te mai smiorcăi. Uite, ţi s-a blegit.

— Totul se năruie. Disciplina mea se duce şi ea naibii. Ai idee câtă disciplină a trebuit să folosesc pentru a vă instrui pe voi doi?

207

Am sărit să înhăţăm vibratorul în acelaşi timp. Secreţiile o făceau atunecoasă. În timp ce ne luptam, m-am gândit pentru o secundă că aş fi vrut să facem dragoste, căci toate orificiile îi erau tari şi parfumate. Am prins-o de după mijloc, dar, înainte de a-mi da seama, fundul îi scăpă din îmbrăţişarea mea de urs ca o sământă umedă de pepene, coapsele-i trecură pe lângă mine ca un tren pierdut şi rămăsei acolo cu braţele unse şi goale şi cu nasul strivit de podeaua scumpă de mahon.

Vechiul meu prieten, mă mai urmăreşti? Nu dispera. Ţi-am promis că se va termina în extaz. Da, soţia ta a fost goală în timpul acestei povestiri. Undeva într-o cameră întunecată, aşezaţi pe spătanil unui scaun ca un fluture uriaş, obosit, chiloţii ei marca

Ga11, întăriţi de o zidărie fină de sudoare, visau unghii grosolane, iar eu visam odată cu ei – vise mari, fâlfâitoare, planând spre pământ, cu urme zigzagate de zgârieturi verticale, Pentru mine acesta era sfârşitul Acţiunii. Aveam să continui să încerc, dar ştiam că vă dezamă-gisem pe amândoi şi că amândoi m-aţi dezamăgit. Mai aveam un singur truc, dar era periculos şi nu-l mai folosisem niciodată. Evenimentele, după cum voi arăta, aveau să mă forţeze să recurg la el, iar asta urma să se termine cu sinuciderea lui Edith, spitalizarea mea şi suferinţa ta îngrozitoare în casa din copac. De câte ori te-am avertizat că vei fi biciuit de singurătate?

Stăteam deci întins pe jos în Argentina. Vibratonil Danez bâzâia ca un cuţit electric, ridicându-se şi coborând pe formele tinere ale lui Edith. În cameră era frig şi beznă. Din când în când, genunchii ei lucioşi reflectau câte o rază de lună

1. Gal (argotic) – fată.

208

În timp ce îşi smucea fofoloanca în sus şi-n jos într-un gest de implorare disperată. Nu mai gemea. Am crezut că s-a apropiat de zona aceea de linişte încordată pe care orgasmul o umple cu gâfâieli de ventriloc şi intrigi de teatru cosmic de păpuşi.

— Slavă Domnului, şopti în cele din urmă.

— Mă bucur că ai avut orgasm, Edith. Sunt foarte fericit pentru tine.

— Slavă Domnului că m-a lăsat în pace. A trebuit să-l iau în gură. M-a forţat să fac sex oral.

— Ce…?

Înainte de a-mi termina întrebarea, aparatul era la bucile mele, cu zumzetul lui stupid ambalat până la un scheunat dement. Piesa detaşabilă în formă de furcă se strecură între coapsele mele păroase, oferind în mod ingenios un suport moale pentru testiculele speriate. Auzisem mai demult că se întâmplă astfel de lucruri şi ştiam că avea să mă lase cu un gust amar şi plin de silă faţă de mine. Ca pe un ou de cianură în camera de gazare, V.D.-ul eliberă un strop de cremă fină pe marginea crăpăturii musculare la care

lucrasem atât de mult să o conturez. În timp ce căldura corpului meu o topea, transformând-o în picătura care avea să ungă ruşinoasa penetrare, câteva ventuze confortabile de latex mă atinseră excitant ici şi colo. „Stimulatorul elastic” părea să aibă o viaţă proprie, iar „Curelele Fortuna” desfăceau totul. Atunci am simţit aerul condiţionat răcoros evaporând transpiraţia şi crema de pe micile suprafeţe despre care abia dacă ştiusem că există. Eram gata să stau acolo şi zece zile. Nici măcar nu eram surprins. Ştiam că avea să fie nesăţios, dar eram gata să cedez. Am auzit-o pe Edith chemându-mă uşor chiar când „Perniţa

209

de spumă” se ridică pe întreaga lungime. După aceea nu am mai auzit nimic. Era ca şi când o mie de filosofi ai sexului ar fi lucrat asupra mea într-o colaborare perfectă. E posibil să fi strigat când m-a penetrat „Măciuca albă”, dar crema fină continua să curgă şi cred că o ventuză fusese modificată pentru a prelua secreţiile. Maşinăria îmi murmura în urechi asemenea unor buze de alabastru.

Nu ştiu cât timp mi s-a îndesat prin părţile intime.

Edith reuşi să ajungă la un întrerupător. Nu era în stare să mă privească.

— Eşti fericit, F? Nu i-am răspuns.

— Să fac ceva, F?

Poate că V.D.-ul a răspuns cu un zbârnâit satisfăcut. Îşi retrase „Şnururile americane” cu viteza unui mâncător de spaghete, ventuzele încetară să mai aspire, scrotul îmi căzu brusc, iar maşinăria se furişă de lângă hălcile corpului meu. Cred că eram fericit…

— Să-l scot din priză, F?

— Fă ce vrei, Edith. Sunt terminat. Edith smuci de cablu. Vibratorul se cutremură, amuţi şi se opri. Edith oftă uşurată. V.D.-ul începu să scoată un fluierat pătrunzător.

— Are baterii?

— Nu, Edith. N-are baterii.

— Vrei să zici că…?

— Da. A învăţat să se alimenteze singur. Edith se retrase într-un colţ, în timp ce Vibratorul Danez înainta spre ea. Se ghemui într-un chip ciudat, ca şi când ar fi încercat să-şi ascundă pizda între coapse-Eu nu mă puteam mişca din balta lipicioasă în care fusesem sodomizat de nenumărate îmbunătăţiri tehnologice. V.D.-ul

210

traversă camera de hotel degajat, târând după el curele şi ventuze, asemenea unei fuste Hawaiene făcute din iarbă şi sutiene.

Învăţase să se alimenteze singur.

(o, Părinte Nenumit şi de Nedescris, îndrumă-mă să ies din Deşertul Posibilului. M-am ocupat prea mult timp de întâmplări. M-am străduit prea mult timp să devin înger. Am umblat după Miracole cu o pungă de Putere, încercând să pun sare pe Cozile lor sălbatice. Am încercat să domin Nebunia pentru a-i putea fura Informaţiile. Am încercat să programez Computerele cu Nebunie. Am încercat să creez Graţie pentru a dovedi că există Graţie. Nu-l pedepsi pe Charles Axis. Pentru că nu am putut vedea Dovada, ne-am extins Amintirile. Dragă Părinte, acceptă această mărturisire: nu ne-am pregătit să primim, pentru că am crezut că nu este Nimic de Primit şi nu puteam dăinui cu această Convingere.)

— Ajutor, ajutor, F!

Eu eram însă ţintuit la podea de un cui usturător al cărui cap era anusul meu.

V.D.-ul nu se grăbi să ajungă la ea. Între timp, Edith, cu spatele înghesuit în colţ, se prăbuşise într-o poziţie lipsită de apărare, şezând cu picioarele ei minunate desfăcute. Paralizată de groază şi de perspectiva unor plăceri dezgustătoare, Edith era gata să cedeze. Am văzut multe orificii, dar niciodată unul cu asemenea expresie. Firele moi de păr erau îndreptate în direcţii opuse labiilor umede, ca o bijuterie stil Ludovic al XIV-lea cu diamante în formă de raze. Straturile de buze se deschideau şi se închideau ca şi când cineva s-ar fi jucat cu diafragma unui aparat foto. Vibratorul Danez se urcă pe ea încet şi în scurt timp copila (Edith avea douăzeci de ani) făcea cu gura şi cu degetele lucruri pe care nimeni.

211

crede-mă, bătrâne, nu ţi le-a făcut vreodată. Probabil că asta voiai de la ea. Dar nu ai ştiut s-o încurajezi şi nu din vina ta. Nimeni n-ar fi putut. De aceea am încercat să separ futaiul de stimularea reciprocă.

Violul a durat cu totul în jur de douăzeci şi cinci de minute. După zece minute, Edith implora instrumentul să i-o tragă la subţioară, specificând care sfârc era mai flămând, răsucindu-şi torsul pentru a-i oferi teren roz, ascuns… până când Vibratorul Danez începu să comande el. După aceea, Edith deveni de bunăvoie un simplu bufet cu sucuri, carne, excremente şi muşchi pentru apetitul său.

Desigur, implicaţiile plăcerii ei sunt enorme, Vibratorul Danez coborî de pe faţa ei, lăsând să se vadă un zâmbet stins şi învineţit.

— Mai rămâi, şopti ea.

Acesta se urcă pe pervazul ferestrei, torcând pe un ton scăzut, apoi se tură până la un geamăt ascuţit şi se aruncă prin sticla care se sparse şi căzu în urma lui ca o cortină fantastică.

— Fă-l să rămână.

— A plecat.

Ne-am târât trupurile stranii până la fereastră, Aerul parfumat şi lipicios al nopţii tropicale intră în cameră în timp ce stăteam aplecaţi şi priveam Vibratorul Danez coborând pe peretele de marmură al hotelului. Când ajunse jos, traversă parcarea şi în scurt tâmp era pe plajă.

— O, Doamne, F., a fost frumos! Pune mâna.

— Ştiu, Edith. Pune mâna.

Un spectacol ciudat începu să se deruleze sub noi pe nisipul pustiu, luminat de razele lunii. În timp ce V.D.-ul se deplasa încet spre valurile care se spărgeau ca nişte flori întunecate de

212

ţărmul luminos, o siluetă apăru dintr-un pâlc de palmieri spectrali. Era un bărbat într-un costum de baie de un alb imaculat. Nu ştiu dacă alerga să intercepteze Vibratorul Danez cu intenţia de

a-l scoate din funcţiune prin violenţă sau voia doar să observe mai de aproape înaintarea sa curios de graţioasă către Atlantic.

Cât de catifelată părea noaptea, ca ultimul vers dintr-un cântec de leagăn. Cu o mână în şold şi alta scărpinându-se în cap, silueta minusculă de dedesubt privea, ca şi noi, intrarea aparatului în marea învolburată şi imensă care se închidea deasupra ventuzelor luminoase asemenea sfârşitului unei civilizaţii.

— Se va mai întoarce vreodată, F? La noi?

— Nu contează. Acum este în lume. Am stat unul lângă celălalt la fereastră, două siluete pe treapta unei scări înalte de marmură înălţându-se, fără a se sprijini de imnic, în noaptea vastă şi lipsită de nori.

O pală de vânt îi ridică o şuviţă de păr, pe care am simţit-o căzând uşor pe obrazul meu.

— Te iubesc, Edith.

— Te iubesc, F.

— Şi îl iubesc şi pe bărbatul tău.

— Şi eu.

— Nimic nu este cum am plănuit eu, dar acum ştiu ce se va întâmpla.

— Şi eu, F.

— O, Edith, ceva se naşte în inima mea, şoapta unei iubiri rare, dar n-o voi putea duce niciodată la împlinire. Mă rog să facă asta soţul tău.

— O va face, F.

— Dar o va face singur. Nu o poate face decât singur.

— Ştiu, spuse ea. Nu trebuie să fie cu noi.

213

Cum stăteam şi priveam întinderea mării, o mare tristeţe se coborî supra noastră, o tristeţe lipsită de sine ce nu era a noastră şi pe care nu ne-o revendicam. Ici şi colo, marea agitată reflecta câte un crâmpei de lună. Atunci ţi-am spus adio, vechi iubit. Nu ştiam când sau cum urma să se petreacă despărţirea, dar ea a început în momentul acela.

La uşă se auzi o bătaie profesionistă.

— El trebuie să fie, am zis.

— Ne îmbrăcăm?

— N-are rost.

Nici măcar nu a trebuit să deschidem uşa. Chelnerul avea o dublură a cheii. Purta un imper-meabil vechi şi mustaţă, dar pe dedesubt era complet gol. Ne-am întors spre el.

— Vă place Argentina? am întrebat eu, ca să fac conversaţie.

— Îmi lipsesc jumalele de actualităţi, zise el.

— Şi paradele? am îndrăznit eu.

— Şi paradele. Dar în rest găsesc absolut totul. Ah!

Bărbatul observă organele noastre înroşite şi începu să le mângâie cu mult interes.

— Minunat! Minunat! Văd că sunteţi bine pregătiţi.

Ceea ce a urmat e poveste veche. Nu intenţionez să îţi mai sporesc durerea cu descrierea exceselor la care ne-am dedat împreună cu el. Ca să nu-ţi faci griji din cauza noastră, nu trebuie decât să-ţi spun că într-adevăr fusesem bine pregătiţi şi că abia dacă am catadicsit să ne împotrivim ordinelor lui excitante şi sordide, inclusiv atunci când ne-a făcut să-i sărutăm biciul.

— Am o surpriză pentru voi, ne spuse în final.

— Are o surpriză pentru noi, Edith.

— Dă-i drumul, răspunse ea obosită.

214

Din buzunarul impermeabilului scoase o bucată de săpun.

— Trei într-o cadă, zise el vesel cu accentul său puterme.

Aşa că ne-am bălăcit cu el. Ne-a săpunit din cap până-n picioare, lăudând în acest timp calităţile deosebite ale săpunului, care, după cum cred că bănuieşti deja, era făcut din carne umană topită.

Bucata aceea de săpun este acum în mâinile tale. Am fost botezaţi cu el, soţia ta şi cu mine. Mă întreb ce vei face cu el.

Vezi, ţi-am arătat cum se întâmplă, de la un stil la altul, de la un sărut la altul.

Dar mai este ceva, mai este istoria Catherinei Tekakwitha – o să ţi-o spun pe toată.

Obosiţi, ne-am şters unii pe alţii cu prosoapele groase ale hotelului. Chelnerul fu foarte grijuliu cu părţile noastre intime.

— Am avut milioane din astea la dispoziţia mea, spuse el cu o urmă de nostalgie.

Se strecură în impermeabil şi petrecu ceva timp în faţa oglinzii de înălţimea unui om, jucându-se cu mustaţa şi aranjându-şi părul pieziş pe frunte, aşa cum îi plăcea.

— Şi nu uitaţi să informaţi Gazeta poliţiei. Vom discuta preţul săpunului mai târziu.

— Stai!

Cum deschidea uşa să plece, Edith îşi încolăci braţele în jurul gâtului său, îl trase până la patul uscat şi-i aşeză capul binecunoscut pe sâni.

— De ce-ai făcut asta? am vrut să ştiu după ce chelnerul şi-a făcut ţeapăn ieşirea şi din el nu mai rămăsese decât putoarea sulfuroasă a băşinii.

— Pentru o clipă am crezut că e un A…

— O, Edith!

215

Am căzut în genunchi în faţa soţiei tale şi i-am atins degetele de la picioare cu buzele. În cameră era o dezordine desăvârşită, podeaua era presărată cu pete umede şi clăbuci, dar ea se înălţa din toată mizeria aceea ca o statuie superbă cu epoleţi şi sfârcuri poleite de lumina lunii.

— O, Edith! Nu contează ce ţi-am făcut, ţâţele, pizda, bucile hidraulice rebutate, toată joaca asta de-a Pigmalion nu înseamnă nimic, acum ştiu asta. Acneea şi celelalte, erai dincolo de puterile mele, erai dincolo de puterea instrumentelor mele. Cine eşti?

— Loiq ey (3 elpindvâa yeyovoc; KOII ov KOII ia Auevov Kai TO e} ibv TTETTAOV ouăeic; TUIV 9 vrâuv dă TeKoăuipev!

— Nu glumeşti? Atunci nu sunt demn decât să-ţi sug degetele de la picioare.

— Unduieşte!

Şi mai târziu. Îmi amintesc o poveste pe care mi-ai spus-o odată, bătrâne, despre cum priveau indienii moartea. Ei credeau că, după moartea fizică, spiritul face o lungă călătorie spre rai, o călătorie grea şi plină de pericole, pe care nu mulţi o duc la bun sfârşit. Trebuie să traverseze un râu periculos pe un buştean purtat peste praguri sălbatice. Un câine uriaş urlă şi îl hărţuieşte pe călător. Există o cale îngustă de trecere printre nişte bolovani săltăreţi care se lovesc unii de alţii, pulverizându-l pe călătorul care nu poate dansa odată cu ei. Huronii credeau că la marginea acestei poteci există o colibă din scoarţă de copac. În ea trăieşte Oscotarach, care înseamnă Sfredelitorul de Capete. Rolul său este să scoată creierul din ţestele celor ce trec pe acolo, „ca o pregătire necesară pentru nemurire".

216

Întreabă-te. Căsuţa din copac în care suferi este, poate, coliba lui Oscatarach. Nu ştiai că operaţia durează atât de mult şi e atât de anevoioasă. Toporişca boantă tot loveşte terciul. Lumina lunii vrea să-ţi intre în ţeastă. Aleile scânteietoare ale cerului îngheţat vor să se verse prin orbitele tale. Aerul nopţii de iarnă, asemănător „diamantelor ţinute într-o soluţie", vrea să inunde vasul gol.

Întreabă-te. Ţi-am fost eu ţie Oscotarach? Mă rog să fie aşa. Operaţia este în plină desfăşurare, dragul meu. Sunt cu tine.

Dar cine l-ar putea opera pe Oscotarach? Când vei înţelege această întrebare, îmi vei înţelege chinurile. A trebuit să apelez la serviciile medicale publice pentru a-mi face operaţia. În căsuţa din copac m-aş fi simţit prea singur şi atunci am apelat la politică.

Degetul mare de la mâna stângă este singurul lucru de care m-a eliberat politica. (Lui Mary Vooind nu-i pasă.) Degetul mare de la mâna mea stângă probabil putrezeşte chiar acum pe vreun acoperiş din centrul Montrealului sau doar fragmente din el zac în funinginea vreunui coş de tablă. Acesta este relicvariul meu. Milă, vechi prieten, milă pentru adepţii învăţământului laic. Căsuţa din copac e foarte mică, iar noi, cei cu foame de cer în capetele

noastre, suntem mulţi.

Dar odată cu degetul meu a sărit în aer şi trupul de metal al statuii Reginei Angliei de pe strada Sherbrooke sau, cum prefer eu să-i spun, Rue Sherbrooke.

BUM! ZDRONC!

Thate părţile acelui corp maiestuos şi gol care stătuse atâta timp ca o stâncă în pârâul curat al sângelui şi destinului nostru – PLICI! – plus degetul mare al unui patriot.

217

v Ce-a mai plouat în ziua aceea! Toate umbrelele poliţiei engleze nu au putut proteja oraşul de schimbarea de climă.

QUÉBEC LIBRE!

Bombe cu ceas!

QUÉBEC OUI OTTAWA NON.

Zece mii de voci care nu ştiau decât să aclame un puc de cauciuc trecând de genunchierele portarului cântau acum: MERDE À LA REINE D'ANGLETERRE.

ELIZABETH CARĂ-TE ACASĂ.

Pe Rue Sherbrooke este acum o groapă. Odată ca niciodată a fost umplută de târţiţa unei regine străine. O sământă de sânge pur a fost plantată în acea groapă şi din ea va răsări o recoltă viguroasă.

Ştiam ce fac când am pus bomba în faldurile de cupru înverzit ale poalei ei imperiale. De fapt, aproape că-mi plăcea statuia aceea. Sub acele auspicii regale umbroase am pipăit nu puţine pizde studioase. În concluzie, îţi cer să ai milă, prietene. Noi, cei care nu putem trăi la Lumina Limpede a Zilei, suntem nevoiţi să lucrăm cu simboluri.

Nu am nimic cu Regina Angliei. Nici chiar în adâncul sufletului meu nu mă deranja faptul că nu era o Jackie Kennedy. În opinia mea, este o doamnă foarte distinsă, victimizată de cine i-o fi făcând pălăriile.

Tristă plimbare au mai făcut Regina şi Prinţul Filip pe străzile păzite de blindate ale Québecului în acea zi de octombrie 1964. Nici

magnatul afacerilor imobiliare din Atlantida nu se poate să fi fost mai trist în ziua când a venit valul. Picioarele lui Ozymandias s-au bucurat de mai multă companie în timpul furtunii de nisip din 89. Stăteau ţepeni în limuzina blindată, ca nişte copii care încearcă să citească scrisul unui film străin.

218

Traseul era străjuit de o parte şi de alta de brigăzile mobile cu veste galbene şi de mulţimea ostilă întoarsă cu spatele. Nu jubilez la gândul singurătăţii lor. Şi nu încerc să o invidiez pe a ta. La urma urmei, ţi-am arătat drumul spre un loc unde eu nu pot merge. Îţi indic direcţia chiar acum… cu degetul meu lipsă. Milă!

Profesorul tău îţi arată cum se întâmplă. Bărbaţii şi femeile tinere din Montreal au un altfel de mers acum. Din gurile de canal susură muzică. Au hainele diferite. Nu mai vezi buzunare mirositoare burduşite cu şerveţele de hârtie pline de spermă ilicită. Umerii sunt traşi înapoi, organele transmit semnale vesele prin lenjeria transparentă. Futaiurile pe cinste s-au mutat, ca şobolanii din cala unui vas înotând bucuroşi la ţărm, din băncile englezeşti de marmură în cafenelele revoluţionare. Acum întâlneşti iubirea pe Rue Ste. Catherine, patroana fetelor bătrâne. Istoria leagă şireturile rupte ale destinului unui popor şi marşul continuă. Să nu te laşi înşelat:

mândria unei naţiuni e un lucru palpabil – se măsoară în numărul de erecţii care supravieţuiesc visului solitar, în decibelii geamătului de rachetă al femeilor.

Primul miracol laic: La Canadienne, până acum victimă a îngheţului din moteluri, îndrăgită până acum de democraţia călugăriţelor, căptuşită până acum de centurile negre ale Codului napoleonian – revoluţia a reuşit ce numai Hollywoodul anti-prohibiţionist a mai reuşit.

Fii atent la cuvinte, fii atent cum se întâmplă. Nu îmi doresc un Québec independent doar pentru că sunt francez. Nu îmi doresc frontieră naţională trasată cu o linie groasă doar pentru

219

că nu vreau ca poporul nostru să devină un desen bizar în colţul unei hărţi turistice. Nu doar pentru că fără independenţă nu vom fi decât o Louisiana a nordului, cu vreo câteva restaurante bune şi un Cartier Latin în chip de urme singulare ale sân-gelui nostru. Nu doar fiindcă ştiu că lucrurile nobile cum ar fi destinul şi un spirit neobişnuit trebuie garantate de lucruri prăfuite cum ar fi drapelele, armatele şi paşapoartele.

Vreau să-i fac o vânătaie frumos colorată monolitului american. Vreau o gură de aerisire în colţul continentului. Vreau o ţară care se rupe în două pentru ca oamenii să înveţe să-şi rupă viaţa în două. Vreau ca Istoria să-i sară Canadei în spate cu nişte patine tăioase. Vreau ca muchia unei conserve să bea din beregata Americii. Vreau ca două sute de milioane de oameni să ştie că totul poate fi diferit, al naibii de diferit.

Vreau ca Statul să aibă serioase dubii asupra sa. Vreau ca Poliţia să devină o societate cu răspundere limitată şi cota ei la bursă să scadă. Vreau ca Biserica să aibă diviziuni şi să lupte în Filme alături de ambele tabere.

Mărturisesc! Mărturisesc!

Vezi cum se întâmplă?

Înainte de arestarea şi de încarcerarea mea în acest spital pentru nebuni periculoşi, mi-am petrecut vremea scriind broşuri împotriva imperialismului anglo-saxon, lipind ceasuri de bombe, mă rog, tot tacâmul subversiv. Îmi era dor de sărutările tale, dar nu te puteam reţine şi nici nu te puteam însoţi într-o călătorie pe care o trasasem pentru tine tocmai pentru că nu puteam merge eu însumi.

Dar noaptea! Noaptea se vărsa ca benzina peste visele mele cele mai deznădăjduite.

220

Englezii ne-au făcut ce le-am făcut noi indienilor, iar americanii le-au făcut englezilor ce ne-au făcut englezii nouă. Am pretins răzbunare în numele tuturor. Am văzut oraşe arzând, am văzut filme întrerupte de beznă. Am văzut porumbul în flăcări. Am văzut evrei pedepsiţi. Am văzut copacii luându-şi înapoi acoperişurile caselor

lungi. Am văzut sperioasa căprioară uci-gând pentru a-şi lua înapoi îmbrăcămintea. Am văzut indieni pedepsiţi. Am văzut haosul înghiţind acoperişul de aur al Parlamentului. Am văzut apa dizolvând copitele animalelor care se adăpau. Am văzut focuri stinse cu urină şi staţii de benzină complet înghiţite de flăcări, şosele înfundându-se una câte una în mlaştini sălbatice.

Pe atunci eram foarte apropiaţi. Nu eram mult în unna ta la vremea aceea.

O, Prietene, ia-mi mâna spectrală şi aminteşte-ţi de mine. Ai fost iubit de un bărbat care ţi-a citit inima cu duioşie, care ţi-a căutat visele încă neformate pentru a face din ele locul său de odihnă. Gândeşte-te la trupul meu din când în când.

Ţi-am promis o scrisoare veselă, nu-i aşa?

Intenţionez să te eliberez de povara ta ultimă:

Istoria inutilă sub a cărei apăsare suferi atât de derutat. Oamenii de felul tău nu ajung niciodată mai departe de Botez.

Viaţa a decis să fiu un om al faptelor: accept această responsabilitate. Trebuie să încetezi să te mai amesteci în rahatul ăsta. Evită chiar şi circumstanţele morţii lui Catherine Tekakwitha şi miracolele aferente susţinute de dovezi. Citeşte-le cu acea parte a minţii tale pe care o delegi să te păzească de tăuni şi ţânţarila-ţi rămas bun de la constipaţie şi de la singurătate.

221

INVOCAŢIA LUI F. CĂTRE ISTORIE, ÎN STIL VECHI

Miracolul pe care toţi îl aşteptăm cu-ardoare va aştepta ca Parlamentul să se prăbuşească, Arhivele să nu mai stea-n picioare, de glorie strămoşii să se mântuiască. Medaliile, şirul de abuzuri nesfârşit sunt inutile în drumul spre dorinţa infamantă, dar ca şi biciul de perverşi nefolosit obligă carnea la încredere paralizantă. Văd un Orfan, fără de lege şi netulburat, ce stă-ntr-un colţ de cer, c-un trup cum tot s-au perindat, dar neatins de boala numelor, stingher. E pâine lângă un cuptor încins ce-arsuri pe dinăuntru-i lasă.

Lumină, vânt, frig, întuneric – la toţi le e Mireasă!

INVOCAŢIA LUI F. CĂTRE ISTORIE, ÎN STIL MEDIU

Istoria-i un cui1 jegos2 De adormit piticii3 din dotare

1. Termen din argoul toxicomanilor, însemnând ac hipodermic (nr. 12) (n.a.).

2. Murdar, plin de microbi, infectat, producător de scabie sau inflamarea înţepăturilor, septicemie şi hepatită (n.a.).

3. Termen din argoul lumii interlope, însemnând gânduri sau obsesii. Nu am auzit cuvântul folosit în afara Montrealului şi a împrejurimilor, iar acolo mai ales pe Bd. St. Laurent şi în zona acum dispărută Northeastern Lunch. Este răspândit printre elementele criminale atât de origine franceză, cât şi engleză. O perioadă îndelungată fără narcotice, o întâlnire întâmplătoare cu o rudă

222

Ce-ţi bagă în sistem4 Căcată de Arahide6 Din marfa ce o ţinem la păstrare.7

sau un preot de la vechea parohie, un interviu cu un asistent social sau un antropolog al jazzului este cunoscut sub numele de „Piticăreală" sau „Un /ofe de pitici" (n.a.).

4. Introducerea narcoticului în venă. Acul hipodermic este fixat de un recipient obişnuit pentru picături în ochi cu ajutorul unui „guler" de carton (n.a.).

5. Iniţial heroină sau orice alt „drog tare", acum însă folosit pe scară largă pentru orice substanţă euforizantă, de la neprimejdioasa cânepă indiană până la inofensiva aspirină. Este interesant de reţinut că cei care se droghează cu heroină sunt constipaţi cronic, drogul inhibând activitatea intestinelor (n.a.).

6. În argoul coprofagilor1", „orice este fals sau arti-fidal. Iniţial termen dispreţuitor, este folosit uneori ca expresie de afecţiune surprinsă, de exemplu „Arahidă mică!" sau expresia mai explicită din franceză „Quelle cacahufete!" Termen folosit la început de ortodocşi când un grup disident de „Marranos" din Ontario a început să folosească untul de arahide în ritualurile cultului ca îndemn la respectabilitate şi acceptare de către comunitate. În vocabularul toxicomanilor descrie un drog pur care a fost falsificat cu făină, lapte

praf sau chinină pentru a-i spori volumul şi a-i mări valoarea de piaţă (n.a.).

7. „La păstrare” poate însemna, în argoul toxicomanilor, posesia unor narcotice pentru comercializare mai degrabă decât pentru consumul propriu (n.a.).

(a) Con-stipatum (lat.), participiu trecut de la stipare – a îndesa, a presa, a umple, a înghesui. Similar cu grecescul oââfjioi; (stiphos – „o grămadă presată cu putere la un loc”). În zilele noastre, în Atena modernă.ro OTI (J) O (; înseamnă mulţime, gloată. Îţi alimentez cablurile ce coboară la tine, prietene, ca să poţi începe să respiri, iar în curând, datorită mie, îţi vei dezvolta minunate branhii argintii (n.a.).

223

ULTIMII PATRU ANI AI VIEŢII LUI TEKAKWITHA ŞI MIRACOLELE AFERENTE

Trăia odată un indian convertit la creştinism pe nume Okenratarihen, care era căpetenie Onneyout. Acesta era foarte zelos în noua religie, tot aşa cum fusese în vechea lui viaţă. Numele său era Cendre Chaude sau Tăciune Aprins, aceasta fiind şi descrierea firii sale. Visul lui era ca toţi mahocii să-l adopte pe noul Zeu palid. În 1677 a organizat o misiune apostolică în teritoriul irochezilor. În aceasta a luat cu el un huron din Lorette şi pe un alt convertit care, printr-o „coincidenţă” (dacă ţinem să înjosim providenţa cu acest termen), era rudă cu Catherine Tekakwitha. Primul sat în care s-au dus a fost Kahnawake, acelaşi sat în care trăia neofita noastră şi confesorul ei, părintele de Lamberville. Okenratarihen era un orator extraordinar. Acesta îi vrăji pe săteni, iar Catherine Tekakwitha îl ascultă povestind despre noua lui viaţă la misiunea Sault Saint-Louis.

(b) KOT – moţ (kopros) – cuvântul grecesc pentru balegă, desigur. Dar compară-l cu sanscritul cakrt, care înseamnă gunoi, bălegar. Imaginează-ţi că eşti un pescuitor de bureţi. Înţelegi câţi stânjeni marini îţi strivesc bâjbâiala mătăsoasă? (n.a.).

(c) ((layeiv (phag-ein) – a mânca, în greceşte. Dar aruncă-ţi o

privire la sanscrită: bhăjati – a împărţi, a împărtăşi; bhăksati – a savura, a consuma;

bhăgas – fericire, bogăţie. Cuvintele pe care le foloseşti sunt nişte umbre pe fundul întunecat al oceanului. Niciunul dintre ele nu e purtător al vreunei învăţături sau rugăciuni (n.a.).

224

— Înainte, spiritul nu era cu mine. Trăiam ca un animal. Apoi am auzit de Marele Spirit, adevăratul Stăpân al cerului şi pământului, iar acum trăiesc ca un om.

Catherine Tekakwitha voia să se ducă în acest loc pe care el îl descria atât de viu. Părintele de Lamberville dorea să o trimită pe remarcabila copilă într-un mediu creştin mai ospitalier, aşa că ascultă cu înţelegere cererea ei. Din fericire, unchiul ei era la Fort Orange (Albany), unde făcea comerţ cu englezii. Preotul ştia că mătuşile ei nu aveau să se împotrivească nici unui plan de a o lua pe fată din mijlocul lor. Okenratarihen dorea să îşi continue misiunea, aşa că hotărâră ca tânăra să fugă împreună cu cei doi tovarăşi ai lui. Pregătirile fură scurte şi secrete. Lansară canoele în zori. Părintele de Lamberville îi binecuvântă, în timp ce ei se pierdeau vâslind în ceaţă. Catherine ţinea în mână o scrisoare către călugării de la Sault. Fata şopti ca pentru sine:

— Adio, satul meu. Adio, patria mea. Urmară cursul estic al râului Mohawk, apoi o luară spre nord, până la râul Hudson, care era plin de obstacole vegetale, crengi uriaşe boltite, viţă încâlcită, tufişuri impenetrabile. Intrară în lacul Saint-Sacrement, căruia astăzi i se spune lacul George, recunoscători apelor sale liniştite. Îşi continuară drumul drept spre nord, intrând în lacul Champlain, în sus pe râul Richelieu şi până la fortul Chambly. Acolo abandonară canoea şi merseră pe jos prin pădurile dese care acoperă şi în zilele noastre malul sudic al râului Saint Lawrence. În toamna anului 1677, cei trei ajunseră la misiunea Saint-François-Xavier de Sault Saint-Louis. Asta e tot ce trebuie să ştii. Nu te gândi la promisiunea către unchiul său, pe care Catherine Tekakwitha şi-a încălcat-o. În curând

225

se va lămuri că Tekakwitha nu era legată de jurăminte lumeşti. Nu-ţi face probleme din cauza bătrânului ei unchi, ce murmura un cântec trist de dragoste în timp ce încerca să îi ia urma după frunzele căzute.

2

Trebuie să povestesc repede, pentru că organele lui Mary Vooind nu vor zumzăi veşnic a surpriză sexuală ca un flipper etern şi poate că şi mâna mea cu doar patru degete va obosi în cele din urmă. Dar îţi voi spune tot ceea ce trebuie să ştii. Misiunea era condusă de părintele Pierre Cholenec şi de părintele Claude Chauchetiere, vechile noastre surse. Aceştia citiră scrisoarea pe care o adusese fata: „Catherine Tegakouita va locui la Sault. Vă rog să vă asumaţi responsabilitatea îndrumării ei. Vă veţi da repede seama ce comoară v-am trimis. qu'entre vos mains, îl profite a. la gloire de Dieu şi în sănătatea unui suflet ce îi este cu siguranţă drag". Fata fu trimisă să locuiască în coliba Anastasiei, o bătrână ce se număra printre primii irochezi convertiţi şi care, „printr-o coincidenţă", o cunoscuse pe mama algonchină a Catherinei Tekakwitha. Copila a îndrăgit misiunea, după toate aparenţele. Obişnuia să îngenuncheze la baza crucii de lemn de pe malul râului Saint Lawrence, dincolo de ale cărui ape învolburate se aflau orizontul verde îndepărtat şi muntele Ville-Marie. În spatele ei erau satul creştin liniştit şi toate chinurile pline de semnificaţie pe care le voi descrie. Crucea de pe malul râului era locul ei preferat şi îmi închipui că vorbea cu peştii, ratonii şi bâtlanii.

226

3

Iată cea mai importantă întâmplare din viaţa ei. În iarna lui 1678 – 1679, un alt proiect de măritiş fu pus la cale. Toată lumea, inclusiv Anastasia, ţinea morţiş să-i dea cep Catherinei Tekakwitha. Aici, în acest sat creştin, sau acolo, printre păgâni, era acelaşi lucru. Toate comunităţile se dovedeau până la urmă laice în esenţă. Dar ea îşi luase adio de la pizdă şi nu conta cine venea să o revendice,

un viteaz mahoc sau un vânător creştin. Sătenii se gândiseră la un tânăr drăguţ. Şi nu era numai asta, dar ruda care o salvase şi care îi oferea cele trebuitoare traiului zilnic nu se gândise niciun moment în acea dimineaţă ceţoasă că îşi asuma o obligaţie economică pe toată viaţa.

— N-o să mai mănânc nimic.

— Nu-i vorba de mâncare, dragă. Dar nu-i normal-Fata fugi în lacrimi la Cholenec. Acesta era un om înţelept care trăia printre oameni, trăia printre oameni, trăia printre oameni.

— Păi, copila mea, cam au dreptate.

— Arrrrggghhhhh!

— Gândeşte-te la viitor. Viitorul aduce foame.

— Nu-mi pasă ce se-ntâmplă cu trupul meu. Dar ţie-ţi pasă de trupul ei, nu-i aşa, vechi prieten şi discipol?

4

În misiune era multă fervoare religioasă. Nimănui nu-i prea plăcea propria piele. Păcatele dinaintea botezului le apăsau gâtul asemenea

227

colierelor grele de colţi la care renunţaseră şi de aceea încercau să şteargă vechile umbre printr-o penitenţă riguroasă. – „Ils en faisaient une rigoureuse penitence", spune părintele Cholenec, Iată câteva din lucrurile pe care le făceau. Gândeşte-te la sat ca la o mandala, un tablou de Brueghel sau o diagramă. Uită-te în jos la misiune şi vezi trupurile împrăştiate ici şi colo, uită-te în jos dintr-un elicopter la trupurile răspândite prin zăpadă. Aceasta e cu siguranţă o diagramă de înscris pe buricul degetului tău mare. Nu am timp să fac din asta o descriere sângeroasă, Citeşte-o pur şi simplu prin prisma propriilor tale arsuri şi dintre acestea alege una făcută din greşeală. Sătenilor le plăcea să-şi însângereze trupurile, le plăcea să-şi lase o parte din sânge să curgă. Unii purtau haniuri metalice cu ţepi în interior. Alţii purtau hamuri metalice de care atârnau câte o sarcină de lemne şi o purtau oriunde mergeau. Iată o femeie goală rostogolindu-se prin zăpadă la minus 4 o de grade.

Iată o altă femeie îngropată până la gât în nămeţii de lângă râul îngheţat, recitându-şi rozariul în această poziţie ciudată, şi să ne amintim că traducerea indiană a acestui salut angelic este de două ori mai lungă decât cea franceză. Iată un bărbat gol care sapă o copcă în gheaţă, după care se lasă în apă până la brâu şi recită „plusieurs dizaines de chapelet”. Apoi îşi extrage corpul ca o sirenă de gheaţă, cu erecţia permanentizată chiar pe măsură ce se formează. Iată o femeie care şi-a băgat fetiţa de trei ani în copcă, ca să-şi ispăşească păcatele în avans. Au aşteptat iama, convertiţii ăştia, şi şi-au întins trupurile în calea ei, iar aceasta a trecut peste ei ca un pieptene uriaş de fier. Catherine Tekakwitha purta un ham metalic. şi îşi vedea, poticnindu-se, de îndatoririle zilnice.

228

La fel ca Sfânta Tereza, şi ea putea să spună „Ou souffrir, ou mourir”. Catherine Tekakwitha veni la Anastasia şi o întrebă:

— Care crezi că e lucrul cel mai dureros cu putinţă?

— Fiica mea, eu nu ştiu nimic mai rău decât focul.

— Nici eu.

Aceasta e o conversaţie consemnată în documente. A avut loc într-o iarnă canadiană, pe malul celălalt al râului faţă de Montreal, în 1678. Catherine aşteptă până ce toată lumea adormi. Se duse la crucea de lângă râu şi făcu un foc. Apoi petrecu ore lungi mângâindu-şi bietele ei picioare cu tăciuni aprinşi, aşa cum făceau irochezii cu sclavii. Fusese martoră la aşa ceva şi întotdeauna dorise să afle cum e. Astfel se însemnă cu foc ca sclavă a lui Iisus. Refuz să fac relatarea asta interesantă, vechi prieten, n-ar fi bine pentru tine şi toată învăţătura primită de la mine ar fi în van. Acesta nu-i divertisment. E unjoc. În plus, tu ştii cum e durerea, genul acela de durere, căci ai fost în jumalul de actualităţi despre Belsen1.

5

Îngenuncheată la poalele crucii de lemn, Catherine Tekakwitha se ruga şi postea. Nu se ruga pentru ca sufletul ei să fie favorizat în rai. Nu postea pentru ca niciodată căsătoria ei să nu alimenteze istoria. Nu îşi scrijelea stomacul cu

1. Jurnal de actualităţi, primul de acest gen, despre eliberarea de către trupele britanice a prizonierilor din lagărul de la Bergen-Belsen (1945).

229

pietre pentru ca misiunea să prospere. Nu ştia de ce se ruga şi postea. Recurgea la aceste mortificări dintr-o sărăcie a spiritului. Să nu crezi niciodată că stigmatele nu dor. Să nu iei niciodată o hotărâre când îţi vine să te pişi. Să nu stai niciodată în cameră când mamei tale i se ghiceşte viitorul. Să nu crezi niciodată că primul-ministru te invidiază. Vezi, dragule, trebuie să te atrag în capcană pe un altar înainte de a-ţi putea spune ceva, altfel învăţătura mea e doar un titlu de ziar, doar o modă.

6

Catherine se plimba prin pădurea plină de frunze de pe malul sudic al râului Saint Lawrence, Văzu căprioarele ţâşnind din tufişuri, atente chiar şi în timp ce descriau un arc prin aer. Văzu iepurele dispărând în adăpostul său. Auzi veve-riţa zornăindu-şi rezerva de ghindă. Urmări un porumbel care îşi făcea cuib într-un pin. Peste două sute de ani, porumbeii aveau să dea bir cu fugiţii şi să trândăvească pe statuile din Dominion Square. Văzu stolurile de gâşte ca nişte vârfuri de săgeată schimbătoare. Căzu în genunchi şi strigă: „O, Stăpâne al Vieţii, trebuie oare ca trupurile noastre să depindă de aceste lucruri?" Nemişcată, stătu pe malul râului. Văzu sturionul sărind şi împroşcând picături ca nişte mărgele. Văzu bibanul osos, iute ca o singură notă de fluier dintr-un cântec sălbatic. Văzu ştiuca argintie, iar sub ea văzu racul, fiecare pe stratul său separat de apă. Lăsându-şi degetele în voia curentului, strigă: „O, Stăpâne al Vieţii, trebuie ca trupurile noastre să depindă de aceste lucruri?"

230

Păşind încet, se întoarse la misiune. Văzu lanul de porumb, galben şi uscat, mătasea şi ciucurii foşnind în vânt ca o adunătură de bătrâni dansatori sacrificiali. Văzu tufişurile mărunte de afine şi fragi şi făcu o cruce micuţă din două ace de pin şi o picătură de

răşină de molid, apoi o aşeză lângă o agrişă căzută. Un prihor o ascultă cum plângea, un împuţit de prihor se opri din drum şi ascultă. Trebuie să te iau mai întâi cu ficţiune, asta ţi-e moştenirea. Acum era întuneric şi rândunica de noapte îşi înălţă cântecul melancolic ca un cort spectral peste plânsul ei, un cort sau o piramidă, căci de la mare distanţă cântecul rândunicii de noapte are trei laturi. Unii oameni se ocupă de corturi, alţii de piramide şi nu prea pare să conteze, dar în 1966 şi în situaţia noastră dificilă… contează! „O, Stăpâne al Vieţii", strigă ea, „trebuie ca trupurile noastre să depindă de aceste lucruri?" Sâmbetele şi duminicile, Catherine Tekakwitha nu mânca deloc. Când o obligau să mănânce supă, nu o sorbea decât după ce amesteca în ea cenuşă. „Elle se dedommageait en melant de la cendre a sa soupe".

7

O, iartă-mă, Doamne, dar văd totul pe degetul meu mare şi întregul sat hibernal îmi pare un experiment medical nazist.

„Comparând cinci cranii irocheze, am constatat că au un volum mediu de 22 o cm³, valoare care se situează cu 5 cm sub media craniilor caucaziene" (Morton, Crania Americană, p. 195). Este remarcabil că volumul craniilor triburilor americane barbare este mai mare decât cel al mexicanilor şi al peruvienilor. „Diferenţa

231

de volum se limitează în mare măsură la zona occipitală şi bazală" – cu alte cuvinte, în regiunea pormrilor animalice. Vezi J.S. Phillips, Măsurători craniene la principalele grupuri de indieni din Statele Unite.

Aceasta este o notă de subsol de la pagina 32 a cărţii lui Francis Parkman despre iezuiţii din America de Nord, publicată în 1867. O memorez uitându-mă peste umărul tău în bibliotecă. Înţelegi acum că, din cauza memoriei mele fotografice, ar fi fost dezastruos să plutesc prea mult timp lângă urechea ta?

8

Cea mai bună prietenă de la misiune a Catherinei Tekakwitha era o văduvă tânără care fusese botezată cu numele de

Marie-Thbrfese. Aceasta era indiancă Ormeyout şi iniţial se numise Tegaigenta. Era o tânără foarte frumoasă. La misiunea La Prairie fusese binecunoscută pentru desfrânarea sa. În iarna anului 1676 plecase împreună cu soţul ei într-o expediţie de vânătoare de-a lungul râului Outaouais. Grupul era format din unsprezece oameni, inclusiv un copil mic. Era o iarnă grea. Vântul ştergea urmele animalelor. Ninsori grele făceau potecile impracticabile. Un membru al grupului a fost omorât şi mâncat. Copilul a ciugulit şi el câte ceva printre glumele adulţilor. Apoi urmă foametea. Mai întâi mâncară nişte bucăţi de piele pe care le aduseseră să-şi facă din ele încălţăminte. Apoi mâncară scoarţă de copac. Soţul Tegaigentei se îmbolnăvi. Femeia îl păzi de ceilalţi. Doi vânători, un mahoc şi un tsonnontouan se duseră după vânat. După 6 săptămână, mahocul se întoarse singur, fără vânat, dar râgâind. Grupul hotărî să meargă mai

232

departe. Tegaigenta refuză să-şi părăsească soţul. Ceilalţi plecară, făcându-i cu ochiul. Două zile mai târziu, femeia se alătură din nou grupului. Când ajunse la ei, bărbaţii şedeau în jurul văduvei tsonnontouanului şi al celor doi copii ai acesteia. Înainte de a-i mânca pe toţi trei, unul dintre vânători o întrebă pe Tegaigenta:

— Cum privesc creştinii mesele antropofage? (repas d'anthropophage).

Nu contează ce a răspuns. Fugi printre zăpezi. Ştia că ea ar fi urmat să fie pusă la frigare. Îşi privi retrospectiv viaţa sexuală agitată. Pornise la vânătoare fără să se spovedească. Îl rugă pe Dumnezeu să o ierte şi promise că se va schimba dacă avea să se întoarcă la misiune. Din unsprezece oameni, câţi fuseseră iniţial, doar cinci se întoarseră în La Prairie. Marie-Therese era printre ei. Misiunea La Prairie se mută în Sault Saint-Louis în toamna lui 1676. Fetele se întâlniră imediat după Paştele din 1678, în faţa micii biserid pe cale de a fi terminată. Catherine începu cu

— Hai înăuntru, Marie-Therese.

— Nu merit, Catherine.

— Nici eu. Ce gust avea?

— Care bucată?

— În general.

— De porc.

— Şi fragii au gust de porc.

9

Fetele erau văzute tot timpul împreună. Evitau orice altă companie. Se rugau împreună la crucea de lângă râu. Vorbeau numai despre Dumnezeu şi despre lucruri care aveau legătură cu Dumnezeu. Catherine privea foarte atent trupul tinerei

233

văduve. Îi inspecta sfârcurile care îi fuseseră supte de bărbaţi. Stăteau împreună pe muşchiul moale.

— Întoarce-te.

Îi privi coapsele goale, cu urme delicate de ferigi.

Apoi Catherine îi descrise prietenei ei exact ceea ce văzuse. Apoi fu rândul ei să se întoarcă pe burtă.

— Nu văd nicio diferenţă.

— M-am gândit eu.

10

Renunţă să mai mănânce miercurea. Sâmbăta se pregăteau pentru confesiune biciuindu-se una pe cealaltă cu nuiele de mesteacăn. Catherine insista întotdeauna să se dezbrace prima. „Catherine, toujours la premiere pour la penitence, se mettait a genoux et recevait les coups de verges". De ce insista să fie bătută prima? Pentru că, atunci când îi venea rândul să lovească, efortul îi agrava rănile de bici făcute de prietena ei. Catherine se plângea tot timpul că Marie-Therese nu lovea suficient de tare şi nu o lăsa să se oprească decât atunci când umerii i se umpleau de sânge, destul sânge ca să picure pe frunze:

aceasta era măsura. Iată una din rugăciunile ei, consemnată de părintele Claude Chauchetiere:

— Iisuse al meu, trebuie să risc cu ţine-Te iubesc, dar te-am jignit. Sunt aici pentru a-ţi împlini legea. Lasă-mă, Doamne, să-ţi iau

povara mâniei tale…

Iată rugăciunea în franceză, astfel ca, fie şi în engleză, acest document să servească Limba:

— Mon Jesus, il faut que je risque avec vous:

je vous aime, mais je vous ai offensă; c'est pour

234

satisfaire a votrejustice queje suiş ici; dechargez, mon Dieu, sur moi votre colere…

Uneori, ne povesteşte părintele Chauchetiere, nu-şi putea termina rugăciunea, care era însă încheiată de lacrimile din ochi. Acest material are o putere proprie, nu-i aşa? Deci n-ai avut parte doar de muncă în bibliotecă, nu-i aşa? Cred că scrierea asta va silui coşurile de hârtie din sala de T.O.

11

Războiul dintre francezi şi irochezi continua. Indienii le cerură fraţilor lor convertiţi de la Sault să li se alăture, promiţându-le libertate absolută în practicarea religiilor. Când convertiţii refuzară, irochezii îi răpiră şi-i arseră pe rug. Un creştin pe nume Étienne arse atât de bărbăteşte, strigând fragmente din evanghelii înainte de a muri şi rugându-se pentru convertirea călăilor săi, încât indienii fură foarte impresionaţi. Câţiva dintre ei cerură să fie botezaţi, dorindu-şi ceremonia aceea care părea să confere asemenea curaj. Cum nu aveau nicio intenţie să înceteze atacurile împotriva francezilor, fură refuzaţi.

— N-ar fi trebuit să li se refuze Botezul, şopti Catherine spre petele de sânge. N-ar fi trebuit să li se refuze. Nu contează la ce e folosit. Mai tare! mai tare! Ce-i cu tine, Marie-Therese?

— Acum e rândul meu.

— Bine. Dar cât mai sunt în poziţia asta, vreau să verific ceva. Desfă-ţi picioarele.

— Aşa?

— Da. M-am gândit eu. Eşti din nou virgină.

235

12

Catherine Tekakwitha renunţă în secret să mai mănânce lunea şi marţea. Informaţia este de interes maxim pentru tine, în special având în vedere problemele tale de digestie. Am şi alte date vitale pentru tine. Theresa Neuman, o tânără ţărancă bavareză, a refuzat să mai mănânce mâncare solidă după 25 aprilie 1923. La puţin timp după aceea, a declarat că nu mai simţea deloc nevoia să mănânce. Ea a trăit fără mâncare vreme de 33 de ani, adică toată perioada celui de-al III-lea Reich şi până după dezmembrarea Germaniei. Mollie Francher, care a murit în Brooklyn în 1894, nu a mâncat ani de zile. Maica Beatrice Maria lui Iisus, o spaniolă contemporană cu Catherine Tekakwitha, a postit lungi perioade de timp. O dată, postul i-a durat 51 de zile. Dacă simţea miros de came în postul Paştilor era cuprinsă de convulsii. Încearcă să-ţi aduci aminte. Îţi aminteşti ca Edith să fi mâncat vreodată? îţi aminteşti pungile acelea de plastic pe care le purta pe sub bluză? Îţi aminteşti ziua aceea a ei de naştere când, aplecându-se să sufle în lumânări, a stricat tortul vomând pe el?

13

Catherine Tekakwitha se îmbolnăvi grav. Marie-Therese le vorbi preoţilor despre excesele acesteia. Părintele Cholenec o convinse cu blândeţe să promită că nu va mai face penitenţă atât de aspră. Aceasta a fost a doua promisiune laică pe care nu şi-a ţinut-o. Încet, îşi recăpătă sănătatea.

236

dacă termenul de sănătate poate fi folosit ca să descrie starea ei de slăbiciune cronică.

— Părinte, pot să fac jurământul de castitate?

— Virginitate placuit.

— Da?

— Vei fi prima Fecioară irocheză. Catherine Tekakwitha şi-a oferit oficial trupul Mântuitorului şi Mamei Lui pe 25 martie, de Bunavestire. Problema căsătoriei a fost astfel rezolvată. I-a făcut foarte fericiţi pe sfinţii părinţi cu această jertfă seculară. Bisericuţa era plină de lumânări aprinse. Şi lumânările îi plăceau. Milă! Milă

pentru noi, cei cărora ne plac doar lumânările sau iubirea pe care lumânările o fac vizibilă. Cred că lumânările sunt valuta perfectă în ochiul cuiva măreţ, la fel ca Andacwandet-ele, „tratamentele prin futai”.

14

Părintele Chauchetiere şi părintele Cholenec erau nedumeriţi. Corpul Catherinei era acoperit de răni sângerânde. O priveau, o spionau cum îngenunchea în faţa crucii de lemn de lângă râu, numărau loviturile de bici pe care aceasta şi tovarăşa ei şi le dădeau reciproc, dar nu sesizau niciun fel de exces. A treia zi începură să fie îngrijoraţi. Catherine arăta ca moartea. „Son visage n’avait plus que la figure d’un mort”. Nu mai puteau atribui prăbuşirea ei fizică slăbiciunii sale obişnuite. O întrebară pe Marie-Therese. Fata mărturisi. În noaptea aceea, preoţii intrară în coliba Catherinei Tekakwitha. Tânăra indiancă dormea înfăşurată strâns în pături. Le smulseră de pe ea. Catherine nu dormea. Se prefăcea. Nimeni n-ar fi putut dormi din cauza durerii.

237

Folosindu-se de întreaga sa îndemânare la împletitul colierelor, fata cususe mii de spini în pătură şi în cuvertură. La fiecare mişcare, i se deschidea o nouă rană prin care sângele i se scurgea. Câte nopţi se va fi torturat astfel? Era goală în lumina focului, cu sângele şiroindu-i.

— Nu mişca!

— Nu te mai mişca!

— Încerc.

— Te-ai mişcat!

— Îmi pare rău.

— L-ar te-ai mişcat!

— Din cauza spinilor.

— Ştim că din cauza spinilor.

— Ştim, bineînţeles că din cauza spinilor.

— O să-ncerc.

— Încearcă.

— Încerc.
— Încearcă să stai nemişcată.
— Te-ai mişcat!
— Are dreptate.
— Nu m-am mişcat propriu-zis.
— Dar ce-ai făcut?
— Am tresărit.
— Ai tresărit?
— Nu m-am mişcat propriu-zis.
— Ai tresărit?
— Da.
— Nu mai tresări!
— O să-ncerc.
— Se omoară.
— Încerc.
— Ai tresărit!
— Unde?
— Acolo jos.
— Acum e mai bine.
— Uite la coapsa ta!
238
Ce-i cu ea?
Tresare.
Îmi pare rău.
Îţi baţi joc de noi.
Pe cuvânt că nu.
Încetează!
Buca!
Tresare!
Cotul!
Ce?
Tresare.
Genunchiul. Genunchiul. GENUNCHIUL.
Tresare?

Da.
Tot corpul îi tresare.
Nu şi-l poate controla.
Îşi jupoaie pielea de pe ea.
Încearcă să ne asculte.
Da. Încearcă.
Într-adevăr, încearcă.
Trebuie să recunoşti, Claude.
Urâţi mai sunt spinii ăştia.
Arată urât într-adevăr.
Copilă?
Da, părinte.
Ştim că suferi îngrozitor.
Nu-i chiar aşa de rău.
Nu minţi!
A spus un neadevăr?
Ştim că pui ceva la cale, Catherine.
Uite!
Aia n-a fost tresărire.
Aia a fost o mişcare intenţionată.
Adu focul mai aproape.
Hai să ne uităm la ea.
Nu cred că ne mai aude.
Pare atât de îndepărtată.
239
— Uită-te la corpul ei.
— Pare atât de îndepărtat.
— Arată ca o pictură, într-un fel.
— Da, atât de îndepărtată.
— Ce mai noapte!
— Hmmm.
— Ca unul din tablourile alea care sângerează.
— Ca una din icoanele alea care plâng.
— Atât de îndepărtată.

— Este la picioarele noastre, dar n-am mai văzut pe nimeni atât de îndepărtat.
— Atinge un spin.
— Ba tu.
— Au!
— M-am gândit eu. Sunt adevăraţi.
— Mă bucur că suntem preoţi, tu nu, Claude?
— Grozav de mult.
— Pierde o mulţime de sânge.
— Ne poate auzi?
— Copilă?
— Catherine?
— Da, sfinţiile voastre.
— Ne auzi?
— Da.
— Cum ne auzi?
— Vă aud ca pe un mecanism.
— E un sunet frumos?
— Frumos.
— Ce fel de mecanism?
— Un mecanism etern obişnuit.
— Îţi mulţumesc, copila mea. Mulţumeşte-i, Claude.
— Îţi mulţumesc.
— Se va termina vreodată noaptea asta?
— Ne vom mai duce vreodată la culcare?
— Mă-ndoiesc.
— O să mai stăm mult timp aici.
— Da. De veghe.

240

15

Shakespeare este mort de 64 de ani. Andrew Marvell e mort de 2 ani. John Milton e mort de 6 ani. Suntem în miezul iernii lui 1680. Suntem în miezul durerii noastre. Cine ar fi putut bănui că avea să dureze atâta? Cine-ar fi putut bănui asta când am

pătruns-o pe femeie cu carnea şi cu inteligenţa mea? Undeva, tu îmi asculţi vocea. Atât de mulţi mi-o ascultă. Există câte o ureche pe fiecare stea. Te afli undeva, îmbrăcat în nişte zdrenţe hidoase, întrebându-te cine am fost. Vocea mea sună în sfârşit ca a ta? Mi-am asumat o sarcină prea grea când am încercat să te uşurez de povară? După ce i-am urmărit ultimii ani de viaţă, am început s-o doresc pe Catherine Tekakwitha. Eu, peştele, sunt în acelaşi timp şi clientul. Bătrâne, toată pregătirea asta să nu fi folosit la nimic altceva decât la un triunghi amoros în cimitir? Acum suntem în miezul durerii. Ăsta să fie dorul? Durerea mea să fie la fel de preţioasă ca a ta? Am renunţat oare prea repede la posesiunile mele lumeşti? Cine a legat frâiele guvernării într-un nod simbolizând iubirea? Pot să călătoresc cu Magia pe care am alimentat-o? Acesta să fie sensul Ispitei? Acum suntem în miezul agoniei. Galileo. Kepler. Descartes. Alessandro Scarlatti are 2 o de ani. Cine o va exhuma pe Brigitte Bardot să vadă dacă îi sângerează degetele? Cine va cerceta mirosul dulce din mormântul lui Marilyn Monroe? Cine va aluneca şi va scăpa din mâini capul lui James Cagney? James Dean mai este flexibil? o, Doamne, visul lasă amprente. Urme spectrale pe luciul pudrat! Oare vreau să fiu în laboratorul unde zace Brigitte Bardot?

241

Când aveam 2 o de ani, voiam s-o întâlnesc pe o plajă de nudişti. Visul este-un mănunchi de indicii. Hello, blondă frumoasă şi goală, o stafie îi vorbeşte bronzului tău în timp ce eşti dezgropată. Ţi-am văzut gura deschisă plutind în formaldehidă. Cred că te-aş putea face fericită, dacă ne-am păstra banii şi gărzile. Ecranul cinematografului sângerează chiar şi după aprinderea lummilor. Linişteesc publicul ridicând un deget înroşit. Pe ecranul alb, accidentul tău erotic de maşină continuă să sân-gereze. Am vrut să îi arăt Brigittei Bardot Montrebatul revoluţionar. Ne vom întâlni când vom fi bătrâni, în bufetul unui vechi dictator. Nimeni nu ştie cine eşti, în afară de Vatican. Întâmplător, ne dăm seama de adevăr: ne-am fi putut face fericiţi unul pe celălalt. Eva Peron! Edith! Mary Vooind!

Hedy Lamarr! Madame Bovary! Lauren Bacall a fost Marlene Dietrich! B, B., sunt eu, F., stafia celui cu gazon pe piept din cariera de piatră a orgasmului, din obscura fabrică mentală a Montrebatului englez. Întinde-te pe foaia mea de hârtie, trupuşor din filme. Lasă prosopul să păstreze urmele pieptului tău. Transformă-te într-o perversă în intimitate. Şochează-mă cu cereri de droguri şi limbi. Ieşi de sub duş cu părul ud şi aşază-ţi picioarele epilate unul peste celălalt pe biroul meu pentru o singură mână, Lasă prosopul să-ţi alunece când adormi dupî prima noastră ceartă, în timp ce ventilatorul ridică acelaşi smoc de păr auriu de fiecare dată când se îndreaptă spre tine. o, Mary, m-am reîntors la tine. M-amre în tors în partea de sus a braţului meu, la adevărata porţiune de ferestre negre ale trupului, pizda de acum, buretele prezentului. Am pornit de la Ispită şi am arătat cum se întâmpW – Nu trebuia, îmi spune Mary Vooind.

242

Nu?

Nu. Totul e inclus în aşa-zisul futai. Pot să-mi imaginez ce vreau eu? Da. Dar grăbeşte-te!

16

Suntem în miezul iernii lui 1680. Catherine Tekakwitha este înfrigurată şi pe moarte. Acesta e anul în care a murit. Aceasta este iama cea mare. Catherine e prea bolnavă pentru a-şi mai părăsi coliba. Se înfometează în secret, iar cuvertura de spini continuă să îi facă trupul să zvâcnească precum al unui jongler. Biserica e prea departe acum. Dar, ne spune părintele Chauchetiere, Catherine petrecea o parte din zi în genunchi sau abia ţinându-se dreaptă pe o bancă grosolană. Copacii veniră să o biciuiască. Suntem la începutul săptămânii Mari dinainte de Paşti, în 1680. Luni se simţi brusc mult mai slăbită. I-au spus că avea să moară în curând. În timp ce Marie-Therese o mângâia cu nuiele de mesteacăn, Catherine se ruga:

— O, Doamne, arată-mi că această Ceremonie îţi aparţine. Dezvăluie-i servitorului tău o fisură în Ritual. Schimbă Lumea Ta

sub presiunea unei Idei frânte. o, Dumnezeul meu, joacă-te cu mine.

La misiune exista un obicei curios. Niciodată nu-i împărtăşeau pe bolnavi în coliba lor. Aceştia erau în schimb duşi pe o targă de scoarţă de copac la capelă, oricât de periculoasă era această deplasare. Fata era însă mult prea bolnavă pentru un drum cu targa. Ce era de făcut? Cutumele nu erau încălcate prea uşor la începuturile Canadei, când îşi doreau un Iisus al Canadei înnobilat de

243

convenţii şi vechime, aşa cum este astăzi, când se înalţă palid şi de plastic deasupra chitanţelor de amenzi pentru încălcarea regulilor de circulaţie. De aceea îi iubesc pe iezuiţi. Discutară cui îi erau mai obligaţi: Istoriei sau Miracolului, ori, în termeni mai eroici, Istoriei sau unui Posibil Miracol. Văzuseră o lumină ciudată în ochii apoşi ai Catherinei Tekakwitha. Să-i refuze consolarea supremă a Trupului Mântuitorului sub forma sfintei cuminecături, adică deghizat în hoştie? Muribunda primi răspunsul pe jumătate goală în zdrenţele-i cu spini. Mulţimea aclamă. O excepţie erajustificată în cazul celei Perfect Sfioase, cum începuseră să-i spună unii dintre convertiţi. Pentru a onora ocazia – avem acest umil detaliu –, Catherine Tekakwitha i-a cerut lui Marie-Therese să o acopere cu o pătură nouă sau orice altceva pentru a-i ascunde seminuditatea. Întregul sat unnă sfânta cuminecătură când aceasta fu dusă la coliba bolnavei. Mulţimea se înghesui în jurul rogojinii ei – toţi indienii convertiţi din misiune, Ea era speranţa lor cea mare. Francezii le omorau fraţii în păduri, dar această fată pe moarte avea să consfinţească cumva alegerea grea pe care o făcuseră. Dacă vreodată a existat tristeţe bogat împodobită cu miracole nematerializate, ea s-a manifestat aici şi acum. Preotul începu să vorbească. După iertarea tuturor păcatelor, Catherine primi „Viatique du Corps de Nătre-Seigneur Jesus-Christ" cu ochii sclipind împăienjeniţi şi cu limba vânătă. Era evident că moare. Mulţi dintre cei care o priveau voiau să fie amintiţi în rugăciunile fetei pe cale să

plece dintre cei vii. Părintele Cholenec o întrebă dacă vrea să îi primească unul câte unul. O întrebă încet, căci fata era în agonie. Ea zâmbi şi spuse că da. Întreaga zi defilară pe lângă rogojină cu păsurile lor.

244

— Am călcat un gândac. Roagă-te pentru mine.

— Am rănit cascada cu urină. Roagă-te pentru mine.

— Am violat-o pe sora mea. Roagă-te pentru mine.

— Am visat că sunt alb. Roagă-te pentru mine.

— Am lăsat căprioara să moară prea lent. Roagă-te pentru mine.

— Mi-e poftă de o îmbucătură de came de om. Roagă-te pentru mine.

— Mi-am făcut un bici din iarbă. Roagă-te pentru mine.

— Am strivit un vierme. Roagă-te pentru mine.

— Am încercat să-mi las o barbă dată cu pomezi. Roagă-te pentru mine.

— Vântul de apus mă urăşte. Roagă-te pentru mine.

— Mi-am vopsit parul cărunt. Roagă-te pentru mine.

— Mi-am dat rozariul englezilor. Roagă-te pentru mine.

— Mi-am pătat pânza dinjund şalelor. Roagă-te pentru mine.

— Am omorât un evreu. Roagă-te pentru mine.

— Am vândut pomadă pentru barbă. Roagă-te pentru mine.

— Fumez bălegar. Roagă-te pentru mine.

— L-am forţat pe fratele meu să privească. Roagă-te pentru mine.

— Fumez bălegar. Roagă-te pentru mine.

— Am falsat la cor. Roagă-te pentru mine.

— M-am pipăit în timp ce vâsleam. Roagă-te pentru mine.

— Am chinuit un raton. Roagă-te pentru mine.

— Cred în ierburi de leac. Roagă-te pentru mine.

245

— Am rupt crusta de la o rană. Roagă-te pentru mine.

— M-am rugat pentru o lecţie prin înfometare. Roagă-te pentru

mine.

— Mi-am pângărit mărgelele. Roagă-te pentru mine.

— Am 84 de ani. Roagă-te pentru mine. Unul câte unul, îngenunchează şi trecură prin faţa sofalei ei ţepoase de tip Lenin, lăsându-şi jalnicul bagaj spiritual, până ce toată coliba începu să arate ca un mare punct de vămuire a dorinţelor, iar noroiul de lângă blana ei de urs fu şlefuit de atâţia genunchi că începu să lucească asemenea pereţilor de argint ai ultimei şi deocamdată singurei rachete programate să evadeze din lumea sortită pieirii şi, pe măsură ce noaptea obişnuită se lăsă peste satul pascal, indienii şi francezii se îngrămădiră în jurul focurilor trosnitoare, cu degetele la gură în semn de linişte şi de săruturi trimise cuiva. o, de ce mă întristează într-atât să povestesc asta? După rugăciunile de seară, Catherine Tekakwitha ceru permisiunea să mai meargă o dată în pădure. Părintele Cholenec îi dădu voie. Fata se târî până dincolo de lanul de porumb acoperit de o pătură de zăpadă topită, până la pinii parfumaţi, până în umbra prăfoasă a pădurii; folosindu-se de pârghiile unghiilor ei rupte, se târî prin lumina difuză a stelelor d (martie până la marginea apei reci ca gheaţa a râului Saint Lawrence şi până la baza îngheţată a crucii. Părintele Lecompte ne povesteşte: „Elle y passa un quart d'heure a se mettre les epaules en sang par une rude discipline". Acolo petrecu 15 minute biciuindu-şi umerii până se umplură de sânge şi făcu aceasta neajutată de prietena ei. Acum este a doua zi, Miercurea Mare. Ultima ei zi de viaţă, o zi închinată misterelor împărtăşaniei şi crucii. „Certesje me souviens encore qu'a l'entree

246

de să derniere maladie". Părintele Cholenec ştia că era ultima ei zi. Agonia finală începu la trei după-masa. Stând în genunchi, rugându-se împreună cu Marie-Therese şi cu alte câteva fete biciuite, Catherine Tekakwitha se poticni când rosti numele lui Iisus şi al Mariei, pronunţându-le greşit. „… elle perdit la parole en prononpant les noms de Jesus et de Marie". Dar de ce nu ai notat sunetele exacte pe care le-a scos? Catherine se juca cu Numele, se

familiariza cu bunul Nume, altoia crengile căzute pe Copacnt viu. Aga? Muja? Jumu? Idioţilor, ştia tetragramatonul! Şi voi aţi lăsat-o să vă scape! Am mai lăsat pe unul să ne scape! Şi acum trebuie să verificăm dacă îi sân-gerează degetele! Am avut-o acolo, imobilizată şi cu poftă de vorbă, gata să interpreteze inmea, şi noi am lăsat gurile tăioase ale relicvariilor să-i muşte oasele. Parlament!

17

A murit la 3: 3 o după-masa. Era în Miercurea Mare. Pe 17 aprilie 1680. Avea 24 de ani. Suntem în inima după-amiezii. Părintele Cholenec se ruga lângă cadavrul proaspăt. Avea ochii închişi. Deodată îi deschise şi strigă de uimire: „Je fis un grand cri, tant je fus saisi d'etonnement”.

— Aaaiii!

Faţa Catherinei Tekakwitha se făcuse albă.

— Viens ici!

— Priviţi-i faţa!

Să examinăm relatarea făcută de părintele Cholenec, să încercăm să ne reprimăm judecăţile politice şi să ne amintim că ţi-am promis veşti bune. „De la vârsta de patru ani, faţa Catherinei fusese marcată de Ciumă. Boala şi mortificările

247

contribuiseră şi mai mult la desfigurarea ei. Dar această faţă, atât de distrusă şi oacheşă, suferi o schimbare bruscă la aproximativ un sfert de oră de la moarte. Într-o clipă deveni frumoasă şi atât de albă...”

— Claude!

Părintele Chauchetiere veni în fugă, urmat de un sat întreg de indieni. Ca într-un somn liniştit, ca sub o umbrelă de sticlă, Catherine plutea în după-amiaza canadiană întunecoasă cu faţa senină şi strălucitoare ca alabastrul. Astfel intră în moarte, cu faţa albă în sus şi sub privirile concentrate ale satului. Părintele Chauchetifere zise:

— c'etait un argument nouveau de crbdibilite, don't Dieu favorisait les sauvages pour leur faire gofiter la foi.

— Ş?? ş???

— Linişte!

Ceva mai târziu, se întâmplă ca doi francezi să treacă pe acolo. Unul din ei zise:

— Uită-te la fetiţa aia drăguţă cum doarme, Când au aflat cine este, au îngenuncheat pentru a se ruga.

— Să-i facem coşciugul.

Exact în acel moment, fata intră în mecanismul etern al cerului. Uitându-se în urmă peste umărul ei atomic, aruncă o rază de alabastru peste faţa ei cea veche în timp ce plutea mai departe pe aripile râsului recunoscător şi dement al prietenei sale.

18

Roşu şi alb, piele şi coşuri, margarete deschise şi buruieni arzând – pace, vechi prieten şi voi, rasişti. Fie arta noastră aceea de a crea legende

248

din dispunerea stelelor, dar fie să ne mândrim că uităm legendele şi privim noaptea cu ochi goi. Fie ca Biserica lumească să slujească Rasa Albă printr-o schimbare de culoare. Fie ca Revoluţia lumească să slujească Rasa Cenuşie printr-o biserică arzătoare. Fie ca Manifestele să ne ia toate proprietăţile. Ne-am îndrăgostit de o privelişte din turn a unor trupuri de curcubeu. Suportă trecerea de la roşu la alb, tu, care împleteşti însemne, adică noi toţi în noaptea noastră. Noi nu suntem însă decât „a fost odată ca niciodată”. La o secundă după ce ne sângerează degetele, ne îndrăgostim de steaguri pure, intimitatea noastră devine nepreţuită, nu mai suntem stăpânii propriei noastre istorii, ce e purtată aiurea de o ploaie de seminţe mărunte ca praful, pe care o filtrăm ca prin reţeaua unui morman înalt de margarete sălbatice, în timp ce modele noastre se schimbă cu graţie. Un zmeu se înalţă deasupra spitalului, câţiva prizonieri din salonul de T.O. îl urmăresc sau îl ignoră, Mary şi cu mine alunecăm în orgia grecilor de pe urne şi a grecilor proprietari de restaurante. Un fluture abia ieşit din gogoaşă alunecă la vale pe umbrele denivelate de ceară ale

vegetaţiei, un circ micuţ cade ca un zmeu într-un gol de aer, paraşutistul din sat testează feriga aplecată, plonjând în timbre neclare înfăţişându-l pe Icar. Rufele Montrealului flutură de la înălţimea chiriei – eu eşuez însă perfect natural, din moment ce am ales să alimentez Donaţia de Date. Iată nişte veşti bune pentru cei mai mulţi dintre noi: aceste informaţii pot fi folosite de toate partidele şi de toate bisericile. Sfânta Ecaterina din Bologna moare în 1463, la cincizeci de ani, călugăriţă fiind. Surorile o înmormântară fără coşciug. La puţin timp însă acestea se simţiră

249

vinovate, gândindu-se la pământul care îi apasă faţa. Primiră permisiunea să dezgroape cadavrul. Îi curăţară faţa. Aceasta era însă doar puţin afectată de apăsarea pământului, singura urmă a celor 18 zile de recluziune fiind, probabil, o nară turtită. Cadavrul mirosea frumos. În timp ce îl examinau, „corpul alb ca zăpada se făcu încet roşu şi elimină nu lichid uleios care răspândea un parfum mefabil”.

19

Înmormântarea Catherinei Tekakwitha. Anastasia şi Marie-Therfese se ocupară cu grijă de trupul ei. Îi spălară membrele, îi şterseră sângele uscat, îi pieptănară părul şi i-l dădură cu ulei. O îmbrăcară în veşminte albe de piele, omate cu mărgele. În picioare îi puseră mocasini noi. De obicei, cadavrele erau duse la biserică pe o targă din scoarţă de copac. Francezii îi făcuseră un coşciug adevărat, „un vrai cercueil”.

— Nu-l închideţi!

— Lăsaţi-mă să văd!

Mulţimii trebuia să i se dea satisfacţie. Cu toţii îşi doreau să-i admire încă o oră noua frumuseţe. Suntem în Joia Mare, zi de tristeţe, zi de bucurie, după cum remarcă biografii ei. De la biserică o duseră la crucea mare a cimitirului de lângă râu, unde fetei îi plăcuse să-şi plăsmuiască rugăciunile. Părintele Chauchetiere şi părintele Cholenec avuseseră o dispută asupra locului de înmormântare. Părintele Chauchetiere voia să o îngroape în

biserică. Părintele Cholenec dorea să evite acest tratament de excepţie. În timpul unei înmormântări la care participase şi

250

Catherine, preotul o auzise exprimându-şi preferinţa: lângă râu.

— Atunci mă dau bătut.

A doua zi era Vinerea Mare. Misionarii predicau patimile lui Iisus Hristos unei congregaţii pătrunse de emoţii adânci. Aceştia voiau să plângă mai mult timp şi nu îl lăsau pe cel care slujea să treacă mai departe de primele două cuvinte cu care începea Vexilla.

— Vexilla re…

— Nu! Nu! Smârc! Uuaaa!

— Vexilla regis…

— Opriţi! Pauză! Smârc! Vă rugăm! întreaga zi şi apoi ziua următoare, preoţii au fost martorii celor mai excesive autoflagelări pe care le-au văzut vreodată.

— Se sfâşie pur şi simplu!

— Se mai întâmplă!

Vineri noaptea, o femeie se rostogoli pe spini până spre dimineaţă. Peste patru sau cinci nopţi, o altă femeie făcu acelaşi lucru.

— Adu focul mai aproape.

Se biciuiau până le dădea sângele. Se târâiau în genunchi prin zăpadă. Văduvele jurau să nu se recăsătorească. Nevestele tinere jurau să nu se recăsătorească dacă soţii lor aveau să moară. Cuplurile căsătorite se despărţeau şi promiteau să trăiască în viitor ca frate şi soră. Părintele Chauchetiere îl pomeneşte pe bunul Franyois Tsonnatouan, care şi-a transformat soţia în soră. Acesta făcu un mic rozariu pe care îl numi „Rozariul Catherinei”. Consta dintr-o cruce asupra căreia rostea Crezul, două „grăunţe” pentru Pater şi Ave şi încă trei „grăunţe” pentru cele trei Gloria Patri. Vestea se transmise de la un foc la altul, de la un convertit la altul, de la convertit

251

la păgân, de la păgân la păgân, de-a lungul şi de-a latul teritoriului irochez.

— La sainte est morte.

— Sfânta e moartă.

În perioada timpurie a Bisericii, acest fel de recunoaştere populară era cunoscut sub numele de la beatification equipollente. Priveşte în jos, priveşte în jos, uită-te la mandala înzăpezită, uită-te la întregul sat, urmăreşte siluetele zvâr-colindu-se pe câmpul alb, încearcă să vezi totul prin prisma opacă a propriei răni, a arsurii întâmplătoare.

20

Iată mărturia căpitanului du Luth, comandantul fortului Frontenac, cel care a dat numele unei străzi din Montreal. Acesta a fost, după cum spune părintele Charlevoix, „un des plus braves ofiâciers que le Roy alt eus dans cette colonie". După el a mai fost botezat şi un oraş american de lângă Lacul Superior.

Subsemnatul adeveresc prin prezenta că, suferind de gută de douăzeci şi trei de ani şi având dureri atât de mari încât timp de trei luni nu m-am putut odihni deloc, m-am adresat Catherinei Tekakwitha, fecioara irocheză, decedată la Sault Saint-Louis şi sfântă, conform opiniei generale, şi am promis să-i vizitez mormântul dacă Dumnezeu avea să-mi redea sănătatea în urma intervenţiei ei. La sfârşitul unei novena pe care am rânduit-o în cinstea ei, m-am vindecat atât de bine, încât de cincisprezece luni nu am mai avut niciun acces de gută.

Fait au fost Frontenac, ce 15 août 1696. Sign6 J. du Luth

252

21

Asemenea unui imigrant numerotat din portul Americii de Nord, sper într-un nou început. Sper să iau prietenia de la început. Sper să iau de la început ascensiunea spre funcţia de preşedinte. Sper s-o iau pe Mary de la început. Sper să iau de la început credinţa în Tine, care nu mi-ai refuzat niciodată serviciile, în a cărui memorie sclipitoare nu am nici trecut, nici viitor, a cărui memorie nu

a îngheţat niciodată în coşciugul istoriei, în care copiii tăi îşi îndeasă reciproc trupurile măsurate cu neglijenţa unor ciocli amatori. Visul Americii nu este pionierul, pentru că acesta s-a limitat deja pe sine prin curaj şi metodă. Visul este să fii imigrant navigând spre antenele ceţoase ale New York-ului, visul este să fii iezuit în oraşele irocheze, căci nu vrem să distrugem trecutul doldora de eşecuri, noi nu vrem decât ca miracolele să dovedească faptul că trecutul a fost de o veselie profetică şi că şansa ni se arată cel mai clar pe această punte de cargou plină de revere late şi de boccelele noastre pline de mitra-liere demodate din ultimul război, dar care îi vor ului şi-i vor cuceri pe indieni.

22

Prima viziune a Catherinei Tekakwitha a avut-o părintele Chauchetiere. Cinci zile după moartea fetei, la patru dimineaţa, în lunea de Paşti, ea i se arătă într-un nimb de raze în timp ce acesta se ruga din greu. La dreapta ei era o biserică aşezată cu capul în jos. În stânga se afla

253

un indian arzând pe rug. Viziunea dură două ore, iar preotul avu timp să o cerceteze în stare de extaz. Pentru aceasta venise în Canada. Trei ani mai târziu, în 1683, satul fu lovit de un uragan care răsturnă biserica lungă de 2 o de metri. I-ar într-unul din atacurile asupra misiunii, un convertit irochez fu luat prizonier de onnontaghezi şi ars la the mic în timp ce-şi proclama Credinţa. Aceste materializări ale viziunii pot satisface Biserica, prieten drag, dar să ne ferim a permite apariţiilor să devină simple evenimente. O biserică scoasă din uz, un om torturat – nu sunt acestea elemente obişnuite din evoluţia unui sfânt? La opt zile după moarte, i-a apărut bătrânei Anastasia, într-o aură de lumină, partea inferioară a corpnlui, mai jos de centură, pierzându-se în strălucire, „le bas du corps depuis la ceinture disparaissant dans cette clarte”. Îţi împrumutase ţie restul corpului? I-a mai apărut şi lui Marie-Thbrese când era singură în coliba ei şi i-a reproşat câteva din lucrurile pe care tocmai le făcea.

— Încearcă să nu stai pe călcâie când îţi biciuieşti umerii.

Părintele Chauchetiere a fost binecuvântat cu încă două viziuni, una pe 1 iulie 1681, cealaltă pe 21 aprilie 1682. În ambele ocazii, Catherine i-a apărut cu chipul său frumos şi preotul a auzit-o spunând clar:

— Înspice et fac secundum exemplar. Regarde, et copie ce modele. Priveşte şi copiază acest model.

Părintele Chauchetiere pictă apoi mai multe portrete ale Catherinei din viziunea sa, care funcţionau perfect când erau aşezate pe capul bolnavilor. La Caughnawaga se păstrează şi astăzi o pânză foarte veche. Să fie una dintre cele pictate de părintele Chauchetiere? Nu vom şti niciodată. Mă rog să aibă efect asupra ta. Dar ce s-a întâmplat

254

cu părintele Cholenec? Toţi ceilalţi şi-au primit bombonica. Unde erau filmele lui? Cu el semăn cel mai mult, îndurând totul fără măcar un fragment de desene animate, vânat doar de papalitate.

23

„… O infinitate de vindecări miraculoase", scrie părintele Cholenec în 1715, „une infimt6 de guerisons miraculeuses". Nu doar printre sălbatici, ci chiar şi printre francezii din Québec şi Montreal. Ar fi nevoie de volume întregi. Acesta o numeşte la Taumaturge du Nouveau-Monde. Cu durere, după cum bănuiesc că-ţi imaginezi, voi trece în revistă câteva vindecări.

Soţia lui François Roaner avea bo de ani în 1681 şi era pe moarte. Locuia în la Prairie de la Magdeleine, unde slujea şi părintele Chauchetiere. Preotul îi atârnă un crucifix în jurul gâtului. Era acelaşi crucifix pe care Catherme Tekakwitha îl strânsese la pieptul acoperit de zdrenţe înainte de a muri. Când Mme. Roaner se vindecă, refuză să mai dea înapoi relicva. Preotul insistă şi îi oferi femeii în schimb un săculeţ cu pământ de la mormântul Catherinei pentru a-l purta în locul crucifixului. După câtva timp, aceasta l-a scos de la gât dintr-un motiv oarecare. În clipa când şi-l desprinse, căzu la pământ. Îşi reveni doar când avu din nou săculeţul pe piept.

Un an mai târziu, soţul ei a fost străfulgerat de o durere violentă la rinichi. Într-un moment necugetat de generozitate, femeia îşi scoase săculeţul cu pământ şi i-l puse în jurul gâtului. Durerea încetă instantaneu, dar femeia se împletici, lovită din nou de o criză, şi strigă că soţul o omoară. Câţiva privitori îl convinseră pe acesta să îi restituie săculeţul.

255

Ea îşi reveni imediat, dar rinichii lui începură din nou să doară. Să-i lăsăm deocamdată la dispoziţia crudă a Catherinei Tekakwitha, care le cheamă sufletele. Îţi sună cunoscut, vechi camarad? Nu ne-am trecut-o oare pe Edith de la unul la altul ca pe un săculeţ cu pământ? o, Doamne, îi văd pe bătrânii aceştia nenorociţi, care nu se mai atinseseră unul pe celălalt de ani de zile, luptându-se ca nişte animale pe podeaua de piatră a bucătăriei.

În 1693, la Sault era egumen părintele Bruyas. La un moment dat, acestuia îi paralizară mâinile. Îl duseră la Montreal pentru tratament. Înainte de a pleca însă, le rugă pe Surorile Catherinei, un grup de adepte reunite în jurul memoriei ei, să ţină o novena pentru reuşita vindecării. La Montreal refuză orice tratament. În a opta zi de novena încă nu se înregistră nicio schimbare cu braţele sale ţepene. Credincios, preotul refuză şi îi primească pe doctori. La ora patru în dimineaţa următoare, se trezi însă fluturându-şi mâinile, nu surprins, dar răvăşit de bucurie. Se grăbi şi aducă mulţumiri.

1695. Vindecările se răspândeau printre clasele superioare ca un nou pas de dans. Începură cu intendentul, M. de Champigny. De doi ani, acesta suferea de aceeaşi răceală, care se înrăutăţea de la o zi la alta, încât ajunsese să nu se mai poată face auzit aproape deloc. Soţia sa le scrise preoţilor de la Sault, implorându-i să ţină o novena pe lângă tânăra sfântă în scopul vindecării soţului său. Pentru novena, aceştia aleseră următoarele rugăciuni: un Pater, o Aue şi trei Gloria Patri. Gâtul lui M. de Champigny se vindeca de la o zi la alta, iar în ziua a noua era normal – vocea lui avea chiar o nouă rezonanţă. Mme. de Champigny răspândi cultul Fecioarei Irocheze.

256

Distribui pretutindeni mii de imagini ale Catherinei Tekakwitha, inclusiv în Franţa, şi chiar Ludovic al XIV-lea examină cu atenţie una dintre ele.

1695. M. de Granville şi soţia sa amestecară pământul cu puţină apă şi i-l dădură fetiţei lor, care era pe moarte. Aceasta se ridică râzând.

„Puterea Catherinei s-a extins şi asupra animalelor", scrie părintele Cholenec. În Lachine trăia o femeie care avea o singură vacă. Într-o zi, aparent fără niciun motiv, vaca se umflă („enflăe") atât de tare, încât femeia crezu că o să moară. Căzu în genunchi.

— O, buna mea Sfântă Catherina, ai milă de mine şi salvează-mi biata vacă!

Abia rosti cuvintele, că vaca şi începu să se dezumfle, revenind la dimensiunile obişnuite chiar sub ochii ei, „et la vache s'est bien portee du depuis".

Iama trecută, scrie părintele Cholenec, în Montreal s-a spart gheaţa sub unjuncan şi acesta a căzut în apă. Oamenii l-au scos afară, dar era atât de îngheţat că nu mai putea umbla. A trebuit să-şi petreacă iarna în grajd.

— Sacrifică animalul! porunci stăpânul casei.

— O, lăsaţi-l să mai trăiască o noapte! se rugă o servitoare.

— Foarte bine. Dar mâine va muri! Fata puse în apa juncanului puţin pământ de la mormânt, pe care îl păstra cu sfinţenie, spunând:

— Pourquoi Catherine ne gubrirait-elle pas les bătes aussi bien que les hommes?

Acesta este citatul exact. În dimineaţa următoare au găsit juncanul stând pe picioare, spre marea uimire a tuturor, mai puţin a fetei şi a juncanului. Istoriile acestea ignoră însă cea mai importantă întrebare. Vaca şi juncanul au fost

257

mâncate în cele din urmă? Nimic nu s-a schimbat cu adevărat?

Mii de vindecări, toate consemnate în scris, printre copii şi printre senili. O mie de novene şi o mie de trupuri strălucesc din nou. La douăzeci de ani de la moartea ei, miracolele nu mai erau la fel de frecvente, dar există mărturii mergând până în 1906. Să ne uităm la ediţia din aprilie 1906 a publicaţiei Le Messager Canadien du Sacré-Cœur. Miracolul se întâmplă la Shishigwaning, un avanpost indian de pe Ile Manitouline. Locuia acolo o indiancă de treabă (une bonne sauvagesse) căreia, de 11 luni, îi apăruseră în gură şi în gât ulceraţii produse de sifilis. Contractase boala fumând din pipa fiicei ei sifilitice, „en fumant la pipe dont's etait servie să fille”. Boala evoluă într-o formă hidoasă, ulce-raţiile răspândindu-se, lărgindu-şi circumferinţa şi adâncindu-se. Nu mai putea să mănânce nici supă, atât de umflată îi era gura din cauza rănilor, Preotul veni pe 29 septembrie 1905. Înainte de a se face iezuit, acesta fusese doctor. Femeia ştia asta.

— Ajută-mă, doctore.

— Sunt preot.

— Ajută-mă ca doctor.

— Niciun doctor nu te mai poate ajuta. Bărbatul îi spuse că vindecarea ei era dincolo de puterile omeneşti. O convinse pe victimă să ceară medierea Catherinei Tekakwitha, „sora ta de sânge!” Noaptea aceea femeia începu o novena în cinstea demult răposatei Fecioare Irocheze. Trecu o zi, trecură două şi nimic nu se întâmplă. În a treia zi, îşi trimise limba să cerceteze cerul gurii, dar alfabetul Braille produs de sifilis dispăruse asemenea volumelor din Alexandria!

258

24

În 1689 misiunea Sault Saint-Louis se mută în sus pe râul Lawrence. Motivul acestui exod era sărăcirea pământului. Vechea vatră (din locul unde râul Portage se varsă în Saint Lawrence) se numise Kahnawake sau „la praguri”. Acum primi numele de Kateri tsi tkaiatat sau „locul unde a fost înmormântată Catherine”. Îi luară trupul cu ei în noul sat, care se numea Kahnawakon sau „în

praguri”. Locul părăsit îl botezară Kanatakwenke sau „locul satului strămutat”. În 1696 se mutară încă o dată în susul malului sudic al marelui râu. Ultima migraţie avu loc în 1719. Misiunea se instală în locul unde se află şi astăzi, dincolo de pragurile de pe malul opus localităţii Lachine, în prezent legată de Montreal printr-un pod. Primi numele irochez din 1676, Kahnawak –, sau, în versiunea sa engleză, Caughnawaga. Câteva rămăşiţe ale Catherinei Tekakwitha se mai păstrează încă la Caughnawaga, dar nu toate. Părţi din scheletul ei au fost donate în anumite perioade. Capul a fost dus la Saint-Regis în 1754, pentru a celebra întemeierea unei noi misiuni irocheze. Biserica în care a fost aşezat capul a ars până la temelii, iar craniul a fost mistuit odată cu ea.

KATERI TEKAKWITHA 17 aprilie 1680 Onkweonweke Katsitsiio Teotsitsianekaron

KATERI TEKAKWITHA 17 avril, 1680 La plus belle fleur epanouie chez les sauvages

259

SFIEŞITUL ISTORIEI ULTIMILOR PATRU ANI DE VIAŢĂ AI CATHERINEI TEKAKWITHA POVESTITĂ DE F.

Poftim! Gata! Prieten vechi şi drag, am făcut ce trebuia făcut! Am făcut ce am visat să fac atunci când tu, Edith şi cu mine stăteam pe scaunele austere ale cinematografului Sistem. Ştii ce întrebare mă chinuia în orele acelea argintii? Pot în sfârşit să-ţi spun. Acum suntem în inima cinema-tografului Sistem. Suntem în întuneric, încercând să furăm cât mai mult loc cu cotul pe braţul de lemn dintre scaune. Afară, pe strada Ste. Catherine, marchiza cinematografului expune singurele neoane arse pe câţiva kilometri de lumină: cu două litere lipsă, ce nu vor fi reparate niciodată, acesta se anunţă drept Cinema stem, Cinema stem, Cinema stem. Grupuri conspirative de vegetarieni se întâlnesc în mod frecvent sub firma luminoasă pentru a face schimb de articole de contrabandă de dincolo de Bariera Vegetală. În ochii lor mici dansează vechiul vis: Postul Negru. Unul dintre ei relatează o nouă atrocitate, publicată de către editorii revistei Scientific American fără vreun comentariu

compătimitor:

— S-a stabilit că, atunci când este smulsă din pământ, ridichea scoate un ţipăt electronic”. Nici măcar biletul de 65 de cenţi pentru trei spectacole din seara aceasta nu îi consolează. Cu un hohot de râs născut din disperare, unul dintre ei se aruncă asupra unei tarabe cu crenvurşti, pentru ca la prima muşcătură să se descompună în simptomele patetice ale sevrajului. Ceilalţi îl urmăresc trişti, după care se împrăştie în cartierul de distracţii al Montrealului. Ştirea este mult mai gravă decât cred ei. Unul este răscolit de mirosul dintr-o rotiserie cu ventilaţia spre trotuar. Altul se ceartă într-un restaurant cu chelnerul, explicându-i că

260

a comandat „sos de roşii”, dar acceptând spaghetele, într-un gest sinucigaş de politeţe, cu sosul de carne adus din greşcală. Asta se întâmplă însă departe de stâlpul de sticlă al biletelor de cinema de care noi trei am reuşit să trecem cu ore în urmă. Să nu uităm că aceste dispozitive de verificare a biletelor de la intrarea în cinema nu sunt tocmai docile. Mi-a fost dat în mai multe rânduri să stau în spatele câte unui client al cărui bilet era respins fără drept de apel de către automat, omul trebuind să îşi ia banii înapoi de la dispreţuitoarea femeie-santinelă din cabină. Nu e plăcut să ai de-a face cu aceste femei postate la intrarea în cinematografe: ele se angajează de bunăvoie să păzească strada Ste. Catherine împotriva autodistrugerii. Micile birouri de la stradă pe care le stăpânesc protejează puhoiul traficului prin intermediul unui sistem administrativ care îmbină funcţiile cele mai bune ale Crucii Roşii cu cele ale unui cartier general al armatei. Dar cum rămâne cu acel client inacceptabil care şi-a primit banii înapoi? Unde se poate duce el? Crudul refuz a fost arbitrar, în sensul în care Societatea inventează Crima pentru a se face indispensabilă? Pentru el nu există nici nu loc întunecos unde să-şi mănânce „Oh Henry”-ul!… Astfel sunt ameninţate toate dulciurile! Un simplu vodevil al sinuciderii pentru cei vii? Sau refuzul biletelor de către gâtul dinţat al automatului acţionează ca un soi de mir? Este acesta uleiul regal al

celui ales? Vreun nou erou îşi descoperă patimile? Este acesta momentul naşterii unui sihastru sau al opusului său, anti-sihastrul, sămânţa iezuiţilor? I-ar această opţiune secundară, ca la jocul de şah, între condiţia de sfânt şi cea de misionar, este cumva primul test tragic la care e supus? Asta nu are importanţă pentru Edith, pentru tine şi pentru mine, care

261

am trecut cu bine de două rânduri de scaune şi jumătate de alfabet, pătrunzând adânc în divertismentul luminos. Acum suntem la mijlocul ultimului film de la Cinema Sistem. Asemenea fumului în coş, raza prăfoasă de deasupra capetelor noastre se răsucea şi îşi modifica forma între limite stricte. Asemenea cristalelor vânzolindu-se în suspensia din eprubetă, raza instabilă se tot zbătea în temniţa sa neagră. Asemenea unor batalioane de paraşutişti sabotaţi, căzând contorsionaţi din tumul de antrenament, cadrele curgeau şuvoi spre ecran, împroşcând culori complementare în momentul în care îl atingeau, tot aşa cum capsulele brizante de camuflaj arctic împrăştie pe zăpadă substanţe organice colorate, în timp ce scufundătorii se dezintegrează unul după altul. Nu, era mai degrabă ca un şarpe alb, spectral, închis într-un telescop imens. Un şarpe înotând spre casă, umplând cu mişcări leneşe întregul canal ce iriga sala de cinema. Primul şarpe din umbrele grădinii originare, şarpele albinos de livadă oferind memoriei noastre feminine gustul… a tot! Cum plutea el şi dansa şi se zvârcolea în bezna de deasupra noastră, mi-am ridicat în repetate rânduri ochii să consult raza proiectorului mai degrabă decât povestea pe care o purta. Niciunul din voi nu m-a observat. Uneori am cedat teritorii surprinzătoare de pe braţul scaunului pentru a vă detuma plăcerea. Am studiat şarpele, iar el m-a făcut să-mi doresc cu lăcomie totul. În mijlocul acestei profunde contemplări, sunt invitat să formulez întrebarea ce mă va chinui cel mai mult. Formulez întrebarea, iar aceasta începe să mă chinuiască pe dată: Ce se va întâmpla când jurnalul de actualităţi va evada în Film? Ce se va întâmpla când, vrând-nevrând, jumalul de actualităţi

va interveni după bunul

262

său plac sau accidental în oricare dintre cadrele filmului? Jumalul de actualităţi stă între stradă şi Film precum barajul Boulder, vital ca o graniţă în Orientul Mijlociu – încale-o (aşa am crezut!) şi un amestec urât mirositor va domina existenţa prin singura sa proprietate: coroziunea totală. Aşa am crezut! Jumalul de actualităţi stă între stradă şi Film: ca un tunel în excursia de duminică, se termină repede şi uneşte într-o beznă care îţi dă fiori munţii rurali şi mahalalele. A fost nevoie de curaj! Am lăsatjumalul de actualităţi să-mi scape, l-am invitat la o plimbare în miezul acţiunii şi acestea s-au contopit într-un mod teribil de original, tot aşa cum copacii şi plasticul sintetizează noi şi impresionante peisaje în acele zone de pe autostradă rezervate motelurilor. Trăiască motelurile, numele, motivul, succesul! Iată mesajul meu, vechi iubit al inimii mele. Iată ce am văzut – iată ce am învăţat:

„Sophia Loren se dezbracă pentru o victimă a inundaţiilor”.

INUNDAŢIA ESTE ÎN SFÂRŞIT REALĂ

Bucurie? Nu aşa ceva ţi-am promis? Şi nu ai fost convins că ţi-o voi da? Acum trebuie să te las, dar îmi este atât de greu. Mary este agitată, chi-coteşte agitat, niciunul din noi nu mai are nicio plăcere, iar unele din secreţiile ei sunt atât de vechi şi nerealimentate încât am pe braţ pete pişcătoare de lichid evaporat. Pacienţii din salonul de T.O. semnează coşurile neterminate pentru a putea fi identificate mai târziu în colecţia asistentei. După-amiaza scurtă de primăvară s-a întunecat şi mugurii închişi de liliac de dincolo de ferestrele zăbrelite abia dacă miros. Aşternuturile de după-amiază au fost sterilizate şi paturile cu cearşafuri apretate ne cheamă.

263

— Ham, ham, ham! Ham, ham! Grrrrrr!

— Ce-i gălăgia de-afară, Mary?

— Nişte câini.

— Câini? N-am ştiut că vor fi şi câini.

— Ei, uite că sunt. Repede! Scoate-l afară!
— Degetul?
— Pachetul! Pachetul învelit în pânză cauciucată!
— Trebuie?
— E de la prietenii noştri!
Printr-o mişcare de peşte, îşi manevră coapsele, modificându-şi arhitectura internă a pizdei receptoare. Asemenea unui păstrăv care, trăgând, îşi înfige mai adânc acul în cerul gurii, un şir delicios de fântâni miniaturale îmi aplică pacheţelul învelit în pânză cauciucată de cele patru degete încârligate ale mele, iar eu l-am scos afară. Uniforma ei albă şi largă mă ferea de curiozitatea celorlalţi în timp ce citeam mesajul. Îl citesc chiar în acest moment, la insistenţele lui Mary Vooind.
VENERABIL PATRIOT PRIM PĂRINTE PREŞEDINTE REPUBLICA ÎŢI SALUTĂ SERVICIILE CU CELE MAI ÎNALTE ONORURI
evadarea este plănuită pentru deseară este mâzgălit cu cerneală invizibilă, activată de secreţiile ei. Deseară.
— Grrrrr! Arruuuf!
— Mi-e frică, Mary.
— Să nu-ţi fie.
— Putem să mai rămânem aici?
264
— Vezi liniile astea frumoase, Mary?
— E prea târziu pentru sex, F.
— Dar cred c-aş putea fi fericit aici. Cred că aş putea atinge dezolarea pe care am invidiat-o cu atâta înverşunare la discipolul meu.
— Asta e, F. Ar fi prea uşor.
— Vreau să rămân, Mary.
— Mă tem că-i imposibil, F.
— Dar nu mai am decât un pas, Mary. Sunt aproape distrus, am pierdut aproape totul, aproape că ştiu ce-i umilinţa.
— Pierde-le! Pierde totul!

— Ajutor! Aaajuutooor! Să vină cineva!
— Nu te aude nimeni, F. Vino.
— AAAJUUUTOOOORRRRE!
— Clic, clicclic. Bzzzzzzzzz. Pârrr!
— Ce-i zgomotul ăla ciudat, Mary?
— Electricitate statică. E radioul, F.
— Radioul! Nu mi-ai spus nimic de vreun radio.
— Taci-Vrea să ne spună ceva.

(APROPIAŢI CAMERA DE LUAT VEDERI PENTRU A FILMA MAI DE APROAPE RADIOUL TRANSFORMÂNDU-SE ÎN TEXT SCRIS)

— Vă vorbeşte radioul. Bună seara. Radioul întrerupe cu uşurinţă această carte pentru a vă transmite înregistrarea unei scurte ştiri istorice:

LIDER TERORIST ÎN LIBERTATE. Cu doar câteva minute în urmă, un Lider Terorist neidentificat a evadat din Spitalul pentru Bolnavi Psihic Periculoşi. Există temeri că prezenţa sa în oraş va declanşa noi excese revoluţionare. Acesta a fost ajutat să evadeze de o complice care se infiltrase în rândurile personalului spitalului. Mutilată de câinii poliţişti în urma unei operaţiuni diversioniste de rutină, femeia se află acum sub operaţie, dar există puţine şanse să supravieţuiască. Se crede

265

că evadatul va încerca să contacteze nucleele teroriste din pădurile din apropierea Montrealului.

— E adevărat, Mary?
— Da, F.
— Grrrr! Clempf! Mnmnmnmn! Pfu!
— Mary!
— Fugi, F! Fugi. Fugi!
— Ham-ham! Uuu! Grrrrrr! Harşt!

(FĂLCILE SALIVÂND ALE CÂINELUI POLIŢIST SFÂRTE-CÂND-o PE MARY VOOIND)

— Trupul tău!

— Fugi! Fugi, F. Fugi în numele nostru, al tuturor A…ilor!

(PLAN APROPIAT CU RADIOUL PREZENTÂND UN FILM DESPRE SINE)

— Vă vorbeşte radioul. Iui! Tiii, hiii! Vă vorbeşte ah, ha, ha, vă, hi, hi, vă vorbeşte radioul. Ha, ha, ha, ha, ha, ha, oh, ho, ho, ho, ha, ha, ha, ha, ha, ha, mă gâdilă, mă gâdilă! (EFECT SONOR:

ECOU) Vă vorbeşte radioul. Aruncaţi armele! Aceasta este Răzbunarea Radioului.

I-ar acesta este iubitul tău, F, încheind scrisoarea veselă promisă. Dumnezeu să te binecuvânteze! Oh, dragule, fii ce vreau eu să fiu!

Altă u, Signe F.

LEONARD COHEN – Cartea3. Frumoşii învinşi

Title

Language

Copyright

Rating

External Link

YouTube Link

Cartea a treia Frumoşii învinşi

Epilog la persoana a treia

266

Jrrimăvara vine în Quăbec dinspre apus. Schimbarea de anotimp este adusă pe coasta de vest a Canadei de Curentul cald japonez, după care este preluată de Vântul de Apus. Traversează preriile odată cu suflarea Chinook-ului, trezind la viaţă grânele şi scoţând urşii din bârloguri. Pluteşte peste Ontario ca o nălucă legislativă şi se furişează în Québec, în satele noastre, printre mestecenii noştri. Asemenea unui strat cu bulbi de lalele, cafenelele din Montreal încolţesc în beciurile lor, etalându-şi apoi copertinele şi scaunele. În Montreal primăvara e ca o autopsie. Toată lumea vrea să vadă măruntaiele mamutului congelat. Fetele îşi smulg mânecile, iar carnea lor e dulce şi albă ca lemnul sub coaja verde. Ca un cauciuc ce se umflă, pe străzi se înalţă un manifest sexual:

„Am mai supravieţuit unei iemi!” Primăvara vine în Québec din Japonia şi, asemenea unei capturi de Crackerjack2 de dinainte de război, se fărâmă din prima zi pentru că ne jucăm prea mult cu ea. Primăvara vine în Montrăal ca un film american despre o poveste de iubire pe Riviera şi toată lumea trebuie să se culce cu câte un străin şi deodată luminile din sală se aprind orbitor, căci s-a făcut deja vară, dar nu ne pasă, pentru că primăvara este puţin prea pretenţioasă pentru gustul nostru, puţin prea efeminată, ca

1. Chinook – vânt umed şi cald care bate dinspre mare pe coasta de vest a Americii de Nord.

2. Crackerjack – marcă interbelică de floricele de porumb glasate.

blănurile din W.C.-urile hollywoodiene. Primăvara este un produs exotic de import, asemenea accesoriilor erotice de cauciuc din Hong Kong, le vrem doar pentru o după-amiază specială, după care a doua zi votăm taxe vamale, dacă e nevoie. Primăvara trece prin mijlocul nostru ca o studentă suedeză în vacanţă, care se duce la un restaurant italian pentru a experimenta mustăţi, fiind asaltată de replici ale străvechiului Valentino, dintre care alege la întâmplare o caricatură. Primăvara vine în Montreal şi stă atât de puţin încât poţi să precizezi ziua şi să nu îţi faci niciun plan pentru atunci.

Era o astfel de zi în pădurea naţională din partea de sud a oraşului. Un bătrân stătea pe pragul ciudatei sale locuinţe, o căsuţă cocoţată în copac, dărăpănată şi şubredă ca un club secret de băieţi, Nu ştia de cât timp trăia acolo şi se întreba, dar nu foarte insistent, de ce nu mai murdărea cocioaba cu excremente. Bătrânul adulmecă vânticelul parfumat dinspre apus şi examină câteva ace de pin cu vârfurile înnegrite de parcă iarna ar fi fost un incendiu. Parfumul proaspăt din aer nu produse niciun fel de accese nostalgice în inima aflată mai jos de barba murdară şi încâlcită. O urmă vagă de durere, ca o lămâie stoarsă la o masă îndepărtată, îl făcu să-şi mijească ochii: îşi scormoni memoria după vreun incident din trecutul său care să mitologizeze schimbarea de anotimp, vreo lună de miere sau o plimbare sau o reuşită pe care primăvara să o

readucă proaspătă în amintire, dar durerea sa nu găsi nimic. Memoria nu-i readuse în minte nicio întâmplare, era toată o singură întâmplare care se derula prea rapid, asemenea conţinutului scuipătorii din banc. Şi, parcă doar cu o clipă în urmă vântul de minus douăzeci de grade măturase crengile grele de

270

zăpadă ale pinilor plantaţi, vântul de o mie de mături stârnind mici uragane albe în întunericul dintre ramuri. Sub el se aflau insule de zăpadă topită, ca nişte burţi umflate de peşti putreziţi aruncaţi pe o plajă. Era, ca de obicei, o zi frumoasă.

— În curând se va încălzi vremea, spuse cu voce tare. În curând o să-ncep din nou să put, iar pantalonii murdari, care acum sunt doar scorţoşi, vor fi probabil lipicioşi. Dar nu-mi pasă.

Nu-i păsase nici de problemele inerente iernii. Desigur, nu fusese întotdeauna aşa. Cu ani (?) în urmă, când o căutare zadarnică sau o evadare îl făcuse să urce în copac, urâse frigul. Frigul punea stăpânire pe cocioabă ca pe o staţie de autobuz şi îl îngheţa cu o furie care era în mod evident personală şi meschină. Frigul îl căuta ca un glonţ inscripţionat cu numele unui paraplegic. În perioada de acomodare la frig ţipase de durere noapte după noapte. Iama aceasta însă frigul doar trecuse prin el în drumul său, nefăcând altceva decât să-l îngheţe bocnă. Unul după altul, visele îi smulseră ţipete din saliva, ţipete implorând numele cuiva care ar fi putut să-l salveze. Dimineaţă după dimineaţă, se scula din frunzele şi ziarele murdare pe care dormea, cu muci şi lacrimi îngheţate în gene. Cu mult timp în unnă, animalele fugeau de fiecare dată când brăzda aerul cu suferinţa sa, dar aceasta se întâmpla când ţipa după ceva. Acum, când ţipa pur şi simplu, iepurii şi nevăstuicile nu se mai speriau. Bănuia că acum îi acceptau ţipetele drept lătratul său obişnuit. Şi, de fiecare dată când această urmă uşoară de durere îl făcea să-şi mijească ochii, ca în sus-pomenita zi de primăvară, îşi deschidea larg gura, chinuindu-şi părul încâlcit de pe faţă, şi-şi trimitea ţipătul în întreaga pădure naţională.

— Aaarrrrrrggggghhhhhhhhh! o, salut!

271

Ţipătul se transformă în salut în momentul în care bătrânul îl recunoscu pe băieţelul de şapte ani care alerga spre copăcul său, având grijă să calce prin fiecare morman de zăpadă. Copilul nu mai avea suflu în momentul în care îi făcu semn cu mâna. Era mezinul administratorului unui hotel din apropiere.

— Salut! Salut! Unchiule!

Copilul nu era rudă cu bătrânul. Folosea cuvântul într-o combinaţie fermecătoare de respect pentru vârstă şi avertisment cu degetul arătător însemnând „Răule!”, „Răule!”, căci ştia că omul era lipsit de ruşine şi cam dus cu pluta.

— Salut, dragă băiete!

— Salut, unchiule. Ce-ţi mai face lovitura de la cap?

— Hai, urcă! Mi-a fost dor de tine. Azi putem să ne dezbrăcăm.

— Azi nu pot, unchiule.

— Te rog.

— Azi n-am timp. Spune-mi o poveste, unchiule.

— Dacă n-ai timp să urci, atunci n-ai timp nici de poveşti. E destul de cald ca să ne dezbrăcăm.

— Ooo, spune-mi o poveste din alea cu indieni, din care te tot juri că o să faci o carte într-o bună zi, de parcă mie-mi pasă dacă ai succes sau nu.

— Nu mă compătimi, băiete.

— Taci din gură, javră împuţită!

— O, hai, urcă! Copacul nu-i înalt. O să-ţi spun o poveste.

— Spune-mi-o de acolo, dacă n-ai nimic împotrivă, dacă e totuna pentru degetele tale neastâmpărate şi dacă zici că nu contează, ce mi-e laie, ce mi-e bălaie.

— Stai aici! o să curăţ puţin să-ţi fac loc.

— Nu-mi fa greaţă, unchiule. Şi acum, dă-i drumul.

272

— Fii atent! Uită-te cum stai pe vine! o să-ţi distrugi trupuşorul aşa. Ţine muşchii coapsei încordaţi. Îndepărtează-ţi bucuţele de

călcâie, lasă un spaţiu sănătos între ele, altfel muşchii fundului ţi se vor dezvolta prea tare.

— M-au întrebat dacă vorbeşti urât când te întâlneşte vreun copil în pădure.

— Cine te-a-ntrebat?

— Nimeni. Pot să fac pipi?

— Ştiam eu că eşti băiat cuminte. Ai grijă la jambiere. Scrie-ţi numele.

— Povestea, unchiule! Şi poate mai târziu o să mă răzgândesc.

— Bine. Ascultă cu atenţie. E o poveste palpitantă:

IROCHEZĂ ENGLEZĂ FRANCEZĂ Ganeagaono Mohawk Agnier Onayotekaono Oneida Onneyut Onundagaono Onondaga Onnontaguă Gweugwehono Cayuga Goyogouin Nundawaono Seneca Tsonnontouan

Sufixul irochez ono (onon, în franceză) înseamnă pur şi simplu oameni.

— Mulţumesc, unchiule. La revedere.

— Trebuie să cad în genunchi?

— Ţi-am zis să nu vorbeşti urât. Azi-dimineaţă, nu ştiu de ce, am spus poliţiei provinciale despre noi.

— Le-ai dat detalii?

— A trebuit.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi mâna ta rece şi scârboasă pe scrotul meu micuţ şi zbârcit.

— Şi ei ce-au spus?

— Au spus că te bănuiau de ani de zile.

Bătrânul stătea pe marginea şoselei, făcând autostopul. Maşinile treceau una după alta pe

273

lângă el. Şoferii care nu îl confundau cu o sperietoare îl considerau un moş grozav de respingător şi nu l-ar fi atins nici cu portiera altuui „în pădurea din spate, o poteră formată din catolid

cerceta tufişurile. În cel mai fericit caz, se putea aştepta ca ei să-l omoare prin biciuire sau să-l dezmierde într-un chip abominabil, aşa cum făcuseră turcii cu Lawrence. Pe firele electrice de deasupra stăteau cocoţate primele ciori ale anului, înşirate între stâlpi ca bilele pe abac. Pantofii sugeau apa din noroi ca nişte rădăcini. Această primăvară avea să-i smulgă o umbră de durere când va reuşi s-o uite, ceea ce trebuia neapărat să facă. Traficul nu era intens, dar îl batjocorea regulat cu mici explozii de aer când aripile maşinilor treceau pe lângă el. Deodată, aşa cum acţiunea îngheaţă într-un stop-cadru pe ecranul cinematografului, un Oldsmobile se materializă din şuvoiul neclar ce se scurgea pe lângă el. La volan se afla o fată frumoasă, poate o casnică blondă. Mâinile ei micuţe, atârnând relaxat de partea de sus a volanului, erau îmbrăcate în mănuşi elegante, albe, şi se pierdeau în încheieturi ca o pereche de acrobaţi perfecţi şi plictisiţi. Conducea maşina fără niciun efort, ca paharul pe planşa de spiritism. Avea părul lăsat pe spate şi era obişnuită cu maşini rapide.

— Urcă, spuse ea parbrizului. Încearcă să nu murdăreşti nimic.

Bătrânul se azvârli pe scaunul de piele de lângă ea, trebuind să închidă uşa de mai multe ori pentru a-şi desprinde zdrenţele. În afară de încălţăminte, femeia era goală de la brâu în jos şi ţinea lumina de la bord aprinsă, ca să fie sigură că se observă. În timp ce demară, maşina fu lovită de o grindină de pietre şi alice, pentru că potera ajunsese la marginea pădurii. Când

274

prinseră viteza maximă, bătrânul observă că femeia înclinase ventilatorul pentru a-i ciufuli părul pubian.

— Eşti căsătorită?

— Şi dacă sunt, ce?

— Nu ştiu de ce-am întrebat. Îmi cer scuze. Pot să-mi las capul în poala dumitale?

— Toţi mă-ntreabă dacă sunt căsătorită. Căsătoria e doar un simbol pentru o ceremonie care se poate degrada tot aşa de uşor

cum se poate reînnoi.
— Scuteşte-mă de filosofia dumitale, domnişoară.
— Morman de gunoi! Linge-mi-o!
— Bucuros.
— Ia-ţi curu' de pe accelerator.
— Acum e bine?
— Da, da, da, da!
— Vino puţin mai în faţă. Mă jenează la barbă pielea scaunului.
— Ai vreo idee cine sunt eu?
— Mblămblămblămblă – nu – mblămblămblă-mblă.
— Ghiceşte! Ghiceşte! Claie de căcat ce eşti!
— Nu mă interesează câtuşi de puţin.
— Loii; eyi3…
— Străinii mă plictisesc, domnişoară.
— Ai terminat, ciot infect de putregai? Ii! Ii! Da te pricepi!
— Ar trebui să pm o împletitură din mărgele de lemn pe scaun, ca să nu mai transpiri. Atunci n-ai mai sta toată ziua în propriile secreţii şi-n curent.
— Sunt foarte mândră de tine, dragule. Acum dă-te jos! Spală puţina!
— Am ajuns deja în centru?
— Am ajuns. Cu bine, dragule.
275
— Cu bine. Îţi doresc un accident minunat. Bătrânul coborî din mers chiar în faţa cine-Tnatografului Sistem. Femeia îşi înfundă mocasinul în pedala de acceleraţie şi demară în trombă drept în traficul blocat din Piaţa Phillips. Bătrânul se opri un moment sub marchiză, fixându-i pe vegetarienii ghemuiţi cu două senzaţii uşoare: una de nostalgie şi una de milă. Îi uită imediat ce îşi cumpără biletul. Se aşeză pe scaun în întuneric.
— Nu vă supăraţi, domnule, când începe filmul?
— Eşti nebun? Şi du-te de lângă mine, că miroşi îngrozitor.
Îşi schimbă locul de vreo trei-patru ori, aşteptând să

înceapăjumalul. În cele din urmă, rămase singur pe tot rândul întâi.

— Plasator! Plasator!

— Şşşş-Linişte!

— Plasator! N-am de gând să stau aici toată noaptea. Când începe filmul?

— Domnule, deranjaţi lumea.

Bătrânul se întoarse şi văzu rânduri-rânduri de ochi tăcuţi privind în sus şi o gură ici şi colo mestecând gumă, iar ochii se mişcau neîncetat, ca şi când ar fi urmărit un meci de ping-pong. Uneori, când toţi ochii conţineau exact aceeaşi imagine, la fel ca ferestrele unei maşini de poker mecanic expunând toate un clopoţel, oamenii scoteau un zgomot la unison. Aceasta nu se întâmpla decât când toţi vedeau exact acelaşi lucru, iar zgomotul se numea râs, îşi aminti el.

— Tocmai rulează ultimul film, domnule. Atunci înţelese ce era de înţeles. Filmul era invizibil pentru el. Ochii săi clipeau în acelaşi ritm cu obturatorul proiectorului, de nu ştiu câte ori pe secundă, şi de aceea ecranul îi părea negru. Era ceva automat. Unul sau doi spectatori, având

sentimentul neobişnuit al renaşterii plăcerii în timpul râsului dement al lui Richard Widmark din Sărutul morţii, înţeleseră că se aflau probabil în prezenţa unui Maestru de Yoga al Poziţiei Cinematograf. Fără îndoială că aceşti studenţi s-au aplecat apoi asupra studiilor cu un entuziasm reînnoit, silindu-se să asigure intensitatea poveştii pâlpâitoare, fără să-şi imagineze însă măcar pentru o clipă că exerciţiile lor duc nu la un suspans perpetuu, ci la un ecran negru. Pentru prima oară în viaţă, bătrânul se relaxă complet.

— Nu, domnule. Nu puteţi să vă schimbaţi iar locul. Ei, dar unde-a dispărut? Ciudat. Hmmm.

Bătrânul zâmbi în timp ce raza pâlpâitoare trecu prin el.

Crenvurştii păreau despuiaţi în baia de aburi a Sălii Principale de Tir şi Jocuri Mecanice, un loc de distracţie de pe bulevardul St.

Lawrence. Sala Principală de Tir şi Jocuri Mecanice nu era tocmai nouă şi nu avea să fie modernizată niciodată, pentru că doar birourile puteau achita costul în creştere al chiriilor. Fotomatul era defect;

accepta monede, dar nu producea nici descărcări de blitz, nici fotografii. Maşina cu Gheară nu ascultase niciodată de vreun meşter şi un praf gros şi unsuros acoperea ciocolatele vechi şi Ronson-urile japoneze din cutia de sticlă. Se mai aflau câteva mecanisme antediluviene, un fel de strămoşi ai flipperului. Desigur, flipperele au stricatjocul prin legalizarea celei de-a doua şanse. Acestea au slăbit tensiunea aceea a jucătorului, dată de „acum ori niciodată”, şi au schimbat plonjonul ameţitor al bilei de oţel libere. Flipperele reprezintă primul asalt totalitar împotriva Crimei:

Încorporând-o mecanic în joc, i-au subminat vechiul

277

fior şi vechiul farmec. De la apariţia flipperului, nicio generaţie nouă nu a mai stăpânit caznele ilegale ale corpului, iar BALANSUL, cândva la fel de onorabil ca o cicatrice de sabie, nu este acum mai important decât o bilă greşită. A doua şansă este ideea criminală esenţială; e pârghia eroismului şi singurul sanctuar al disperatului. Dar, dacă nu îi este smulsă sorţii, a doua şansă îşi pierde vitalitatea şi produce nu criminali, ci infractori, hoţi de buzunare de mâna a doua, nu Prometei. Slavă Sălii Principale de Tir şi Jocuri Mecanice, unde te mai poţi încă instrui. Aceasta însă nu mai era aglomerată ca altă dată. Câţiva adolescenţi care se prostituau, nişte băieţi aflaţi la fundul mecanismului dorinţelor din Montreal se învârteau în jurul maşinăriei calde cu „Alune şi seminţe asortate”, iar peştii lor purtau gulere de blană sintetică, dinţi de aur şi mustăţi făcute cu creionul, şi cu toţii se uitau destul de jalnic la „Main” (cum i se spune bulevardului St. Lawrence), de parcă mulţimea inflexibilă care trecea nu avea să le dezvăluie niciodată Vasul Plăcerilor de pe Mississippi pe care ei s-ar putea pe drept să-l denatureze. Nişte tuburi fluorescente anemice dădeau o lumină care nu pria părului oxigenat, pentru că părea să radiografieze rădăcinile negre prin

coafurile blonde şi mai şi localiza fiecare coş adolescentin ca pe o hartă rutieră. Standul de crenvurşti, constând mai ales din capace şi adâncituri de aluminiu, expunea igiena cenuşie a clinicilor de mahala, care depinde mai degrabă de distribuţia continuă a grăsimii decât de curăţirea ei. Vânzătorii de la tejghea erau polonezi tatuaţi care se urau între ei din motive străvechi şi nu-şi stăteau niciodată în cale unii altora. Erau îmbrăcaţi într-o posibilă uniformă a

278

unei armate de bărbieri şi vorbeau doar poloneza şi o variantă limitată de esperanto pentru scopuri crenvurştiene. Nu avea niciun rost să te plângi vreunuia dintre ei dacă vreo maşinărie îţi înghiţea o monedă. O dezordine indiferentă atârna plăcuţe cu DEFECT pe telefoanele stricate şi pe maşinile blocate de tir electric. Bowl-amatic-ul împărţea în mod obişnuit fiecare lovitură între Primul şi Al. Doilea Jucător, indiferent cine şi de câte ori arunca. Şi totuşi, ici şi colo, printre maşinăriile din Sala Principală de Tir şi Jocuri Mecanice, câte un sportiv adevărat pierdea monede făcând gesturi care încercau să încorporeze descompunerea în riscul jocurilor, iar când o ţintă lovită la fix nu cădea sau nu se lumina, o considera pur şi simplu o prelungire a complexităţii jocului. Doar crenvurştii nu decăzuseră şi asta pentru că nu aveau componente mobile.

— Domnu', unde crezi că mergi?

— Oo, lasă-l să intre. E prima seară de primăvară.

— Da avem şi noi nişte standarde.

— Haide, domnu'. Ia un crenvurşt. E gratis.

— Nu, mulţumesc. Nu mănânc.

În timp ce polonezii se certau, bătrânul se strecură în Sala Principală de Tir şi Jocuri Mecanice. Peştii îl lăsară să treacă fără să plaseze vreo obscenitate.

— Nu vă apropiaţi de el. Tipul pute!

— Scoateţi-l de-aici.

Mormanul de zdrenţe şi păr stătea în faţa „Vânătorii polare de lux a lui Williams”. Deasupra micului decor arctic, o imagine de sticlă neluminată înfăţişa realist urşi polari, foci, aisberguri şi doi

exploratori americani bărboşi în haine matlasate. Steagul lor naţional era înfipt într-o ridicătură de zăpadă. În două locuri, imaginea era spartă de două ferestre care înregistrau scorul şi timpul. Pistolul fixat pe un suport era orientat spre câteva rânduri de siluete mobile din tablă. Bătrânul de cu atenţie instrucţiunile lipite într-un colţ al sticlei cu o bandă adezivă care păstrase şi amprente.

Pinguinii fac 1 punct – lo puncte de la două lovituri în sus

Focile fac 2 puncte Felinarul igluului face 10 o de puncte când intrarea este luminată

Polul Nord face 10 o de puncte când este vizibil Morsa apare după ce Polul Nord este lovit de 5 ori şi face 1.000 de puncte

Fără grabă, bătrânul îşi trimise instrucţiunile în inemorie, care astfel deveniră parte integrantă din jocul său.

— Ala-i defect, domnu'.

Bătrânul îşi puse palma pe mânerul brăzdat şi îşi încârligă arătătorul pe trăgaci.

— Uitaţi-vă la mâna lui!

— E arsă toată!

— Îi lipseşte degetul mare!

— Nu-i cumva Liderul Terorist care a evadat în seara asta?

— Arată mai degrabă ca perversul ăla pe care l-au arătat la televizor şi pe care îl caută în toată ţara.

— Scoateţi-l afară!

— Ba rămâne pe loc! E-un Patriot!

— E-un ciochist împuţit!

— Aproape că-i Preşedintele ţării! Tocmai când personalul şi clienţii Sălii Princi-pale de Tir şi Jocuri Mecanice erau pe punctul de a-cădea pradă unei sordide răzmeriţe politice, ceva absolut extraordinar i se întâmplă bătrânului.

280

Douăzeci de oameni se îngrămădeau spre el, jumătate dintre ei ca să-l dea afară pe dezgustătorul musafir nepoftit, cealaltă jumătate ca să-i împiedice pe primii şi, în consecinţă, să ridice nobila povară pe umeri. Într-o fracţiune de secundă, traficul se

oprise pe Main şi mulţimea ameninţa vitrinele aburite. Pentru întâia oară în viaţa lor, cei douăzeci de oameni avură sentimentul minunat că se află chiar în mijlocul acţiunii, indiferent de care parte. Un strigăt de bucurie izbucni din fiecare, pe măsură ce se apropiau de ţinta lor. O acumulare de sirene amestecate stârnise deja mulţimea ieşită la plimbare, aşa cum orchestra aţâţă taurii în timpul coridei. Era prima seară de primăvară şi străzile aparţineau Poporului! Ceva mai încolo, un poliţist îşi ascunse insigna în buzunar şi se descheie la guler. Femeile dure din cabinele de bilete estimară situaţia, şoptindu-le ceva plasatoarelor în timp ce închideau ferestrele ghişeelor cu închizătorile lor de lemn în formă de sapă. Cinematografele începură să se golească pentru că erau orientate în direcţia greşită. Acţiunea se afla dintr-odată în stradă! Cu toţii simţiră asta în timp ce se apropiau de Main: ceva se întâmpla în istoria Montrealului! Un zâmbet amar putu fi observat pe buzele revoluţionarilor de profesie şi a martorilor lui Iehova, care îşi azvârliră broşurile ca pe nişte confeti, în semn de salut. Toţi cei care se simţeau terorişti în adâncul sufletului şoptiră: „În sfârşit!" Poliţiştii se regrupară în zona agitaţiei, smulgându-şi insignele din piept ca şi când ar fi fost crustele unor răni ce putcau fi vădute, dar rămaseră în formaţie, pentru a oferi o disciplină neidentificată, gata să servească indiferent ce anume ar fi urmat să domnească. Poeţii ajunseră şi ei, cu speranţa de a transforma răzmeriţa într-o repetiţie.

281

Mamele veniră să vadă dacă şi-au învăţat odraslele să folosească hârtia igienică pentru criza potrivită, Doctorii se înfiinţară în număr mare, inamici naturali ai ordinii. Comunitatea de afaceri ajunse în zonă deghizată în consumatori. Fumătorii androgini de haşiş se grăbiră şi ei pentru o a doua şansă la futai. Toţi căutătorii celei de-a doua şanse veniră în fugă, divorţaţii, convertiţii, supraeducaţii, cu toţii veniră în fugă pentru o a doua şansă, maeştrii de karate, colecţionarii adulţi de timbre, umaniştii, daţi-ne, daţi-ne încă o şansă! Era prima seară de primăvară, seara religiilor minore. Peste încă o lună aveau să apară licuricii şi liliacul. Un întreg cult de

perfecţionişti ai iubirii tantrice deveniră exocentrici odată cu cea de-a doua lor şansă la compasiune, distrugând structurile publice ale iubirii egoiste prin exemple frumoase de îmbrăţişări acceptabile în scopul copulaţiei stradale a organelor genitale. Membrii adolescenţi ai unui mic partid nazist se simţiră ca nişte bărbaţi de stat când evadară în rândurile mulţimii vii. Armata dădea târcoale radioului, încercând să-şi dea seama dacă situaţia era intens istorică, caz în care avea să depăşească Revoluţia cu Broasca Ţestoasă a Războiului Civil. Actorii profesionişti, toţi artiştii interpreţi, inclusiv magicienii, dădură buzna pentru cea de a doua şi ultima lor şansă.

— Uitaţi-vă la el!

— Ce se-ntâmplă?

Între „Vânătoarea polară de lux" şi vitrinele Sălii Principale de Tir şi Jocuri Mecanice izbucniră exclamaţii de mirare ce aveau să se răspândească peste capetele mulţimii uluite ca şuieratul făcut de o spărtură în atmosferă. Bătrânul îşi începuse remarcabilul spectacol (pe care nu intenţionez să-l descriu). E suficient să spun că se dezintegră

282

lent. Aşa cum un crater îşi măreşte circumferinţa prin nenumărate mici alunecări de teren de-a lungul marginii circulare, el se dizolvă din interior spre afară. Nu dispăruse complet când începu să se recompună la loc. „Nu dispăruse complet" este de fapt modul greşit de a privi lucrurile. Prezenţa sa era ca forma unei clepsidre, mai solidă acolo unde era mai îngustă. I-ar exclamaţiile de uimire începură în momentul în care era cel mai absent, deoarece viitorul se scurge prin acel punct, mergând în ambele sensuri. Aceea este frumoasa talie a clepsidrei! Acela este momentul Luminii Pure! Fie ca ea să schimbe pentru totdeauna ceea ce nu ştim! Pentru o superbă scurtime de timp, nisipul este comprimat în tija dintre cele două baloane de sticlă! Ah, dar aceasta nu este o a doua şansă. În intervalul de timp cât durează să scoţi o exclamaţie de uimire, bătrânul le oferi spectatorilor o viziune a Tuturor Şanselor în Acelaşi

Timp! Pentru unii purişti (care nu fac decât să distrugă prin menţionare informaţiile împărtăşite), acest moment al absenţei maxime a fost punctul culminant al serii. Cu repeziciune, ca şi când ar fi fost şi el cuprins de emoţie în faţa necunoscutului, se reasamblă cu lăcomie în… într-un film cu Ray Charles. Apoi mări ecranul, puţin câte puţin, ca într-un documentar despre Industrie. Luna ocupa o lentilă a ochelarilor săi de soare, iar de-a latul cerului aşternu clapele pianului, aplecându-se asupra lor de parcă ar fi fost într-adevăr şirul de peşti uriaşi care să hrănească o mulţime flămândă. O escadrilă de avioane cu reacţie îi târî vocea pe deasupra noastră în timp ce ne ţineam de mâini.

— Cred c-ar trebui să vă aşezaţi comod şi să vă bucuraţi.

— Slavă Domnului că-i doar un film.

283

— Hei! strigă un Evreu Nou ce se căznea la pârghia aparatului de „Încercare a Forţei". Hei! Cineva o face!

Sfârşitul acestei cărţi a fost închiriat iezuiţilor. Iezuiţii cer beatificarea oficială a Catherinei Tekakwitha.

„Pour le succes de l'enterprise, pentru reuşita acestei lucrări, il est essential que les miracles eclatent de nouveau, este esenţial ca scânteia miracolelor să se aprindă din nou, et donc que le culte de la sainte grandisse, şi astfel cultul sfintei să sporească, qu'on l'invoque partout avec confiance, pentru a putea fi invocatăpretutind eni cu încredere, qu'elle redevienne par son invocation, şi pentru a redeveni prin simpla invo-care, par les reliques, prin moaştele ei, par la poudre de son tombeau, prin ţărina mormântului ei, la semeuse de miracles qu'elle fut au temps jadis, săditoarea de miracole de odinioară". Solicităm ţării dovezi ale miracolelor şi înaintăm acest document, indiferent de intenţiile sale, dreptorimă probă într-o mărturie reînnoită în fauoarea micii indience. „Le Canada et les Etats-unis puiseront de nouvelles forces au contact de ce lis tres pur des bords de la Mohawk et des rives du Saint-Laurent. Canada şi Statele Unite vor dobândi puteri noi în unna contactului cu acest preacurat crin de pe malurile râului

Mohawk şi ale râului St. Lawrence”.

Bieţi oameni, bieţi oameni asemenea nouă, s-au dus, au fugit. Am să-L chem din turaul electric. Şi iar am să-L chem din văzduh. El chipul îşi va arăta. Şi nu mă va părăsi. Am să-l răspândesc numde-n Parlament. Tăcerea l-o voi primi cu durere. Sunt trecut prin focul familiei şi-al iubirii. Fumez c-un iubit, mă culc c-un prieten.

284

Vorbim despre bieţii înfrânţi, cei fugiţi. Singur c-un radio, ţin mâinile sus. Bine-aţi venit, voi ce azi mă citiţi. Bine-aţi venit, voi ce imma-mi stingeţi. Bine-ai venit, prieten, iubit, ce lipsa mi-o simţi cum te-ndrepţi spre sfârşit.

285

Maso-mecanicul placat pe viu o fotografie din 1957 îl înfăţişează pe Leonard Cohen alături de statuia sfintei Catherine Itekawiththa. Statuia ornează una din porţile catedralei St. Patrick din New York. Catedrala se află pe mondena Fifth Avenue. Cohen are treizeci şi trei de ani şi nimic din ce făcuse până atunci nu trimitea la ideea de pietate. Şi, mai ales, de pietate catolică. Junele poet-cântăreţ era o mică speranţă a comunităţii evreieşti din Montrăal, iar postura de admirator al unei sfinte catolice i-ar fi umplut probabil de uimire pe unchii şi mătuşile sale, stâlpi de nădejde ai ortodoxismului iudaic. Dacă ar fi supravieţuit alte câteva decenii, ar fi fost încă mai uimiţi să descopere că ludicul nepot devenise un fervent adept al lui Joshu Sasaki Roshi şi un cât se poate de sobru călugăr zen-budist.

Statuia de bronz, de dimensiuni mici, a sfintei irocheze – prima „piele roşie” sanctificată în secolul al XVII-lea – e oarecum atipică: Catherine abordează o poziţie marţială, cu palmele deschise înspre privitor, cu capul drept şi părul făcut codiţe atârnând până la jumătatea trunchiului. E o întrupare a cuminţeniei, dar şi a îndârjirii, a anulării feminităţii, dar şi a afirmării mândriei de a se şti dorită. Alături, în costum negru şi cravată, cu o mână în buzunarul hainei de culoare închisă şi cu cealaltă ridicată la semiînălţime, Leonard Cohen are aerul unui tânăr care tocmai se pregăteşte să ne explice

rostul prezenţei lui în acel loc. Cu puţină imaginaţie, şi fără a blasfemia, am putea admite că fotografia reprezintă un tânăr cuplu surprins într-un moment de intensă comunicare.

287

Cohen era de multă vreme fascinat de această stranie figură din tribul Mohawk, o ramură a irochezilor. „Viaţa şi faptele ei întrupează multe dintre lucrurile complexe pe care le avem de înfruntat mereu. Ea îmi vorbea. Şi încă îmi vorbeşte”, explică autorul motivul seducţiei constante exercitate de acest extraordinar personaj. Când începe să scrie Beautiful Losers (Frumoşii învinşi), biografia irochezei intrată în calen-darul sfinţilor catolici se dovedeşte o veritabilă mană cerească. Autorul foloseşte în mod natural nu doar documentele despre Catherine Tekakwitha (aceasta este ortografia din roman), ci şi informaţiile primite de la prieteni, precum şi propriile sale fantasme având-o în centru pe fecioara moartă la douăzeci şi patru de ani.

Ca şi The Favourite Game (Joaca preferată), ca şi multe dintre textele poetice ale lui Cohen, Beautiful Losers suferă pe parcursul scrierii câteva metamorfoze şi trece printr-o serie de titluri. Una dintre variante se intitula chiar Beautiful Losers, având însă un subtitlu care sugera nota dominantă a epocii: A Pop Novel. Au urmat, în ordine, Plastic Birchbark (tot cu un subtitlu: A Treatment of the World), It Was A Lonely Day în Canada, apoi Indian Rockets şi, pur şi simplu, Indians. În cele din urmă, spiritul fascinat de simplitate al lui Cohen a făcut alegerea. Avem toate motivele să credem că e o decizie de ultim moment, aşa cum se întâmplase şi în romanul anterior: în Joaca preferată, secvenţa finală, metaforică, încerca să ofere o dimensiune metafizică destinului eroilor; aici, apelul la „bieţii înfrânţi”, adică la umanitatea trecută, prezentă şi viitoare, dă coerenţă unui discurs desfăşurat pe mai multe planuri.

„Dacă trece de cenzori, cartea ar putea să aducă bani”, îi scrie Cohen unui prieten. Încrezător nu doar în succesul comercial, ci şi în valoarea estetică, plusează emfatic: „Am scris Bhagavad Gītā a anului 1965”. Apoi, în stilul său binecunoscut, adaugă încă o serie

de posibile titluri ale acestui roman „ce poate fi scris în trei săptămâni”: Show It Happening, sau Show It Happening Every Day, sau The History of Them All (acesta din urmă va da numele primei părţi a lucrării).

288

În oricare dintre variante, transpare însă ideea unei cărti ce se dorea documentul spiritual al unei generaţii:

generaţia beatnik-ilor, generaţia flower-power, generaţia hippy sau, pur şi simplu, generaţia comics – nu întâmplător, personajele citează cu fervoare numele unor eroi de bandă desenată, cu al căror supra-destin… unidimensional se identifică plini de avânt.

Roman pop, alcătuit din tuşe succesive de culoare, menite în egală măsură să releve şi să ascundă, Beautiful Losers este, înainte de orice, un tur de forţă stilistic. Se pot aduce reproşuri construcţiei narative propriu-zise, se pot nega ideile susţinute cu dezin-voltură, se pot formula reţineri faţă de dezlănţuirile sexuale descrise cu o plăcere de voyeur. Dar nu se poate nega experimentalismul acut al cărţii, miza pe formă şi pe expresivitatea jocului estetic pur. Roman fără intrigă, elogiu al memoriei şi al timpului subiectiv, Beautiful Losers corespunde descrierii romanului total:

marile teme ale vremii – politica, sexul, drogurile, istoria – sunt amalgamate într-o viziune care, la rândul ei, este tragică, melancolică sau mistică, în funcţie de grila de lectură aplicată.

Oricare ar fi perspectiva lecinrii, nu trebuie neglijat caracterul apocaliptic, de revelaţie, de cunoaştere adâncă, la care personajele se supun unele pe altele, într-o reflectare nu atât a suprafeţelor, cât mai ales a profunzimilor. În ceea ce priveşte exteriorul, nota dominantă este imprecizia: nu ştim, de fapt, cum arată personajele, nu ştim dacă ele sunt frumoase sau urâte, tocmai pentru că sunt şi frumoase, şi urâte, şi inteligente, şi lipsite de inteligenţă, şi expresive, şi caduce. Pentru a pătrunde în adâncimile sufleteşti, Leonard Cohen amalgamează stilistic şi deconstruieşte tematic o întreagă tradiţie literară.

Mai puternică decât în The Favourite Game, tutela lui James Joyce imprimă un permanent balans înainte-înapoi, stabilind o traiectorie de deplasare cvasicirculară: fascinaţia rotunjimii se dovedeşte doar o truculentă acumulare de planuri perfect netede dar aşezate la adâncimi din ce în ce mai mari. În realitate, aşa cum Cohen însuşi mărtnriseşte, mişcarea principală

289

a romanului este înainte, asemenea derulării accelerate a unui film. Din acest motiv, realitatea se dezvăluie spectral, în formele şi proeminenţele şale, într-o luminozitate difuză, şi nu în profunzime. În ultima secţiune a cărţii, autorul ne furnizează splendida metaforă după care funcţionează această lume: o lume al cărei ritm riscă să anihileze încercarea de a-i pătrunde misterul. Perversul bătrân ce duhneşte pestilenţial (sub masca lui trăiesc, indistinct, cei doi naratori ai cărţii, F. şi autorul), simbol al lumii putrefacte, pătrunde într-un cinematograf, însă nu vede nimic altceva decât opacitatea ecranului: „Atunci înţelese ce era de înţeles. Filmul era invizibil pentru el. Ochii săi clipeau pe acelaşi ritm cu obturatorul proiectorului, de nu ştiu câte ori pe secundă, şi de aceea ecranul îi părea negru".

Ieşirea din această capcană – adică din formula textului participativ, perpendicular pe ideile şi sentimentele personajelor – se produce schimbând necontenit viteza naraţiunii (proiecţia imaginh) şi unghiul de vedere. Deşi în partea întâi vorbeşte personajul auctorial („bătrânul cărturar", „binecunoscutul folclorist specialist în tribul A… i"), în a doua prietenul acestuia, F., iar într-a treia o combinaţie de voce obiectivă, surclasată în ultimele secvenţe de o indistinctă persoană întâi, varietatea stilistică readuce textul la acelaşi numitor, aproape omogenizându-l. Revenirea la persoana întâi are, după cum se va vedea, un precis rol de stabilire a identităţii personajelor: ca într-un text schizoid, constatăm că avem de-a face cu un singur personaj ce întrebuinţează două partituri. În aceeaşi notă, similitudinile dintre Edith şi Catherine sunt din ce în ce mai accentuate, astfel încât nu e exagerat să vedem în cea de-a

doua întruparea postmodernă a celei dintâi.

De altfel, e unul dintre posibilele reproşuri care s-ar putea aduce cărţii: insuficienta separare a vocilor, uniformizarea prin apelul la strategii identice de comunicare. Mai vechea preferinţă a lui Cohen pentru stilul catehetic (transformarea textului într-o ţesătură complexă de întrebări şi răspunsuri, printr-o necontenită hărţuire a sensului), împrumutată de la Joyce, e sublimată, în Beautiful Losers, prin reducere. Pagini

290

Întregi ale romanului sunt aglomerări de interogaţii adresate unei instanţe nenumite, unui fel de Dumnezeu al semnificaţiilor de la care se aşteaptă răspunsurile definitive. Răspunsurile nu vin, însă, niciodată, ca şi cum, prea grăbit, autorul şi-a epuizat întreaga energie redactând întrebările. Text deschis, acceptând orice interpretare, Beautiful Losers ilustrează şi categoria literaturii potenţiale care părea a fi marea descoperire europeană a anilor ’60.

Fragmentarismul, distrugerea barierelor dintre permis şi interzis, dintre legitim şi abuziv, dintre public şi privat, dintre text şi imagine, dintre stiluri şi expresia lor retorică ar corespunde unei bune definiţii a romanului postmodernist. Doar că miza lui Leonard Cohen se află în altă parte. „Enciclopedic, atotcuprinzător şi energic”, după fericita definire a lui Ira B. Nadel, Beautiful Losers este, înainte de orice, un complex exerciţiu spiritual. Poliglot şi ubicuu, textul propune o maximă deschidere exterioară. Amestec nu doar de limbaje (jurnale, scrisori, reclame comerciale, ghiduri de conversaţie, note de subsol etc.), ci şi de limbi, romanul visează la o subtilă anulare a identităţii definite prin apartenenţa la un singur idiom. Atins de sindromul Babel, Cohen adoptă strategia seducţiei plurilingve: el comunică simultan în engleză, franceză, greacă şi spaniolă.

Dacă la suprafaţă se mizează pe combustia lexicală, pe acumularea aluvionară de cuvinte organizate într-o fiestă policromă, autogeneratoare, care aproape ameninţă cu explozia (autorul e conştient de primejdie şi nu ezită să-şi avertizeze cititorul: „O,

Cititorule, ştii că aceste rânduri sunt scrise de un om? Un om ca tine…”), în interior se acumulează tensiunea unor subiecte grave prin ele însele. Într-o scrisoare către Cork Smith, Leonard Cohen se iluzionează că, scriind această carte, a învăţat „cum să tratezi marile teme într-o tehnică rapidă, personală”. Dublu neadevăr:

romanul nu e nici pe departe o naraţiune fast-food, nici ca semnificaţie, nici ca proces creator. Pe de altă parte, spontaneitatea invocată ţine mai mult de iluzie, pentru că manuscrisul a fost revăzut de câteva ori.

291

fiind rescris şi reorganizat în funcţie de ceea ce părea a fi dominanta spirituală a momentului.

În scrisoarea citată, Leonard Cohen admite că părerea unui cititor tentat să vadă romanul drept o „non-ficţiune” nu e lipsită de îndreptăţire. El înţelege prin această noţiune nu exces al prezenţei autorului în text, dar mai ales caracterul de rugăciune (confessional prayer), singurul ce putea face legătura cu viaţa sfintei pe care, în filigran, o opune aventurilor pervers-iniţiatice ale personajelor. „Ca să fiu preţios, cartea semănă mai mult ca orice cu Exerciţiile Spirituale ale Sfântului Ignaţiu, în sensul că ea cere studiosului să vizualizeze etapele vieţii lui Iisus, să vadă cu adevărat Nazarethul, peisajul propriu-zis […], prin mişcarea dinspre faptă spre mister, pentru că misterul e întotdeauna înrădăcinat în lucrurile obişnuite. Misterul are o uşă strâmtă”.

Caracterul vizual al expunerii, accesibilitatea totală a textului se impune de la primele rânduri. Dar asta nu înseamnă că sensurile vor fi evidente de la bun început. Influenţa marii opere a lui Ignaţiu de Loyola trebuie descoperită mai multîntro tehnică a acumulării de efecte decât în sensurile de adâncime ale misticii medievale. În fond, ceea ce-l fascinează pe Cohen e spectacolul extazei religioase şi nu conţinutul ei – extază e unul dintre cele mai frecvente concepte întrebuinţate de autor, ceea ce i-a condus pe unii exegeţi la concluzia că romanul ar fi un exemplu tipic de creaţie pop inspirată de droguri”. Astfel de etichetări (ca şi aceea de „New

Western", adică de explorare a miturilor culturii băştinaşilor americani, direcţie strălucit ilustrată, la un capăt, al pseudo-cercetărilor ştiinţifice, de Carlos Castaneda, iar la celălalt, al ficţiunii ironice, de Richard Brautigan), fără a fi irele-vante, nu acoperă prea multe dintre sensurile de adâncime ale cărţii.

A pedala excesiv pe ideea metatextului, a scrierii autogeneratoare, şi a vedea în demersul lui Cohen germenele unei posibile teorii a lecturii (o altă abordare e xeesivă, îmbrăţişată cu entuziasm de mulţi critici academici) nu ajută, din păcate, în niciun fel înţelegerii

292

profunzimilor textului. Mă încăpăţânez să văd în Beautiful Losers o superbă creaţie lirică, un act al gratuităţii pure, un pariu existenţial hrănit din potenţialităţile imaginarului, din libertatea supremă oferită de capacitatea de a domina magia cuvintelor.

Alchimie perversă, acumulare de scene sexuale descrise cu o luxurianţă nu o dată deconcertantă, romannt nu-şi epuizează semnificaţia în cadrul unui discurs erotologic, oricât de puternice ar fi argumentele care susţin o astfel de perspectivă. Sexualitatea nu e o împli-mre, ci o evadare. Niciunul dintre protagoniştii acestei istorii despre moarte, eşec, rătăcire şi pierdere (Autorul, soţia sa, Edith, F., prietenul şi „magistrul" celor doi, în planul contemporaneităţii, martira Catherine Tekakwitha şi „semizeul" Oscotarah, Sfredelitorul de Capete, în planul istoriei îndepărtate) nu urmăreşte constant o ţintă. Ei sunt transportaţi de forţe mai puternice decât voinţa lor, obligaţi să execute partituri ale căror sensuri nu le înţeleg întotdeauna.

Într-o autoanaliză lucidă a romanului, Leonard Cohen disecă mecanismele din spatele creaţiei, explicând motivele opţiunii pentru o formulă ficţională, deşi intenţiile sale erau de natură spirituală: „E vorba de o ficţiune pentru că folosesc o construcţie ficţională, personaje, decoruri, parodii ale suspansului pornografic – pentru că întregul sistem al percepţiei religioase s-a ofilit, în mine sau în tine, şi suntem ofensaţi de orice referiri la Mister care nu sunt făcute

în termeni ficţionali sau antropologici. Pentru că n-am putut scrie sau crede în tr-o carte intitulată Meditaţiile lui Cohen, a trebuit să transform rugăciunea într-o povestire”.

Creaţia este, aşadar, o mască, veşmântul artificial luat de pulsiuni cât se poate de naturale. Una din temele majore ale romanului – în perfect acord cu moda psihedelică a epocii – este căutarea identităţii sexuale. Ambiguitatea, niciodată eliminată, a textului sporeşte misterul ce-i înconjoară pe protagonişti, fiecare dintre ei având dificultăţi în a se defini din punct de vedere sexual. Foamea de celălalt ia forme morbide, conotând sadismul, dar nici excluderea sexualităţii

293

nu se sustrage unui comportament deviant. Până şi Catherine Tekakwitha, în refuzul sistematic, bolnă-vicios, al bărbatului atinge dimensiunile supremului masochism: „Părintele Chauchetiere şi părintele Cholenec erau nedumeriţi. Corpul Catherinei era acoperit de răni sângerânde. O priveau, o spionau cum îngenunchea în faţa crucii de lemn de lângă râu, numărau loviturile de bici pe care aceasta şi tovarăşa ei şi le dădeau reciproc, dar nu sesizau niciun fel de exces. A treia zi începură să fie îngrijoraţi. Catherine arăta ca moartea. «Son visage n’avait plus que la figure d’un mort.» Nu mai puteau atribui prăbuşirea ei fizică slăbiciunii sale obişnuite. O întrebară pe Marie-Thărese. Fata mărturisi. În noaptea aceea, preoţii intrară în coliba Catherinei Tekakwitha. Tânăra indiancă dormea înfăşurată strâns în pături. Le smulseră de pe ea. Catherine nu dormea. Se prefăcea. Nimeni n-ar fi putut dormi din cauza durerii. Folosindu-se de întreaga sa îndemânare la împletitul colierelor, fata cususe mii de spini în pătură şi în cuvertură. La fiecare mişcare, i se deschidea o nouă rană prin care sângele i se scurgea. Câte nopţi se va fi torturat astfel? Era goală în lumina focului, cu sângele şiroindu-i”.

Această scenă atroce nu e un simplu paragraf din catalogul penitenţelor unei creştine fervente. Într-un anume sens, ea constituie inatricea, modelul comporta-mental al personajelor.

Devoţiunea mistică a Catherinei corespunde obsesiilor sexuale ale personajelor contemporane, într-o fină sugestie a degradării miturilor:

sacrul se transformă în profan, înălţimea spirituală decade în pură mecanică amoroasă, miturile se prăbuşesc sub povara unei modernităţi ultragiate şi ultragiante. Aşa cum Catherine sublimează dorinţa sexuală mutilându-şi fiecare părticică a trupului, F., magistrul pervers (să nu uităm că ocupaţia sa de bază e politica!) visează să transforme corpul lui Edith (ea însăşi o indiancă din tribul Agniers, numele franţuzesc al tribului Mohawks, obiectul de studiu al Naratorului) într-o imensă zonă erogenă:

294

„Dacă vrem să perfecţionăm corpul panorgasmic, să extindem zona erogenă la tot învelişul de carne şi să popularizăm «Dansul telefonului», atunci trebuie să începem prin a diminua tirania sfârcurilor, buzelor, clitorisului…"

Acest sfat, urmat ad litteram de către personaje, într-un delir sexual transpus în formule supra-realist-fantasmagorice, constituie o cale de acces la cunoaşterea adâncă. Naraţiunile paralele – un nivel, al prezentului, se desfăşoară în anul 1965, după sinuciderea lui Edith, celălalt, al trecutului, coboară în întunecimile anilor 1656 – 1680, corespunzând perioadei în care a trăit Sfânta Tămăduitoare – se luminează unele pe altele, prin subtile intersecţii de idei, printr-o lentă, dar tot mai pronunţată relevare a asemănărilor structurale.

Lungul monolog al naratorului anonim este, în egală inăsură, un document clinic şi un document de epocă. Procesul degradării mintale a unui personaj înnebunit de durere în urma morţii soţiei constituie doar una din faţetele romanului. Cealaltă este o copleşitoare naraţiune a felului în care identităţile multiple încearcă să-şi croiască un drum într-o lume fragilizată de izbucnirea unor conflicte mocnite vreme de secole. Contextul scrierii romanului, aşa-numita „Revoluţie Tăcută" de la începutul anilor bo din Québec, a obligat la o radicalizare a opţiunilor politice, iar faptul că F. – maestrul, prietenul, iubitul atât al naratorului, cât şi al soţiei

acestuia, Edith – este politician poartă o semnificaţie aparte.

El nu e, însă, orice fel de politician: e un profesionist care dă politicului o întrebuinţare violentă: F. nu ezită să părăsească tribuna parlamentară pentru a trece de partea anarhiştilor, aruncând în aer statuia ce simbolizează dominaţia britanică asupra Canadei. În cheie alegorică, romanul ar fi, după T.F. Rigelhof, „o fabulă politică înveşmântată într-o fantezie religioasă transfigurată sexual". Personajele sunt, aşadar, şi purtători de cuvânt ai perfidiei politice care, după ce o aneantizează pe Edith, femeia care-i înlănţuie cu farmecul sexualităţii ei atranii, distrusă „de prea multă

295

Istorie, pe de o parte, şi de prea multă transcendenţă, pe de alta", îi va înhăţa şi pe ceilalţi eroi în malaxorul ei nemilos.

Brutalitatea abordării, anularea barierelor de limbaj sau comportament, naturalismul virulent al limbajului, viziunea frustă, dacă nu chiar cinică, alcătuiesc un mozaic fascinant, o satiră acidă a canadaneităţii, rezultanta neclară a interacţiunii brutale a identităţilor indiană, franceză, engleză şi, într-o anumită măsură, ebraică. Din această confuzie de identităţi se poate evada numai prin „extazul mecanic" al drogurilor sau al credinţei. Bolnav sufleteşte, naratorul caută alinarea plonjând în trecut, sperând în ajutorul miraculoasei Fecioare Irocheze, dar eşuează în mlaştina pestilenţială a unei biografii imperfecte, măcinată de durere, frustrare, halucinaţii, pornografie şi neputinţă.

Michael Ondaaţie, autorul faimosului Pacient englez şi admirator al lui Cohen, atrage atenţia asupra dimen-siurui comice a cărţii. Pe bună dreptate, Beautiful Losers poate fi văzut drept un discurs despre erodarea şi decăderea valorilor tradiţionale, o Saturnalie iste-roidă în care „eliberarea religioasă" se produce prin intermediul sexului. Obsesională şi agresivă, dizertaţia lui Cohen atinge adeseori absurdul şi macabrul, dar fără să-şi diminueze nicio clipă forţa comic-sarcastică. Chiar atunci când cade în grotesc (şi cade adeseori!), textul e răscumpărat de o enigmatică energie poetică, de un fluid liric autentic, el singur capabil să facă din aceste

exhibări ale rănilor morale adevărate imnuri înălţate frumuseţii lumii. Un exemplu de proză poetică poate fi descoperit în capitolul 25 al părţii întâi, unde lirismul provine, paradoxal, dintr-o violentă acumulare de cuvinte din zona scatologicului:

„Şoricu-mi sfârâie pe degetul cel mare, dam, dam, urăsc durerea. Urăsc durerea colosal de extraordinar, mult mai mult decât o urăşti tu, dar corpul meu e mai important, eu sunt o Moscovă a durerii, în timp ce tu eşti doar o staţie meteo din provincie. Intenţionez să nu mai studiez decât praful de puşcă şi sperma şi uite cât de inofensiv pot fi: nici gloanţe după inimi, nici spermă după soartă, nimic, doar nimbul oboselii, cilindrii

296

veseli şi mici mistuindu-se într-un foc banal după nenumărate erupţii de stele căzătoare şi curcubeie, picătura vâscoasă de spermă din palmă subţiindu-se şi limpezindu-se precum sfârşitul Creaţiei, când materia toată se face iarăşi apă. [...] orice străin ce ţi-ar face asta s-ar simţi onorat orice străin cât de ciudat deci deci cobor poate acolo unde voiam să mă duc ca un melc această limbă automată alunecă în josul muşchiului din acvariu foc! o creastă tandră şi docilă precum mulajul unui iepure de ciocolată o duc jos să nu-ţi fie ruşine căci toate mirosurile sunt alchimizate limba se duce cling în jurul unui colac de salvare trandafiriu aromă bomboană de noroi”.

Alunecările în obsesional, chiar în patologic, corespund opiniei frecvent invocate a autorului despre decăderea iubirii în lumea modernă. Post-romantismul cohenian, vizibil îndeosebi în poezii şi în textele cântecelor, este atenuat de efortul de a construi o contra-lume urâţită de dorinţa coborâtă la nivel de mecanicitate pură. „Vibratorul Danez”, instrument al plăcerii sexuale, dar şi al anihilării fibrei umane, funcţionează, fireşte, asemenea biciului întrebuinţat de Sfânta Catherine pentru autoflagelare. Numai că scopurile urmărite sunt diametral opuse: atingerea Paradisului, în al doilea caz, şi cunoaşterea Infernului, în primul. Evreul Cohen acceptă, aşadar, nu doar regulile, ci şi subtilităţile şi mistica adesea

arogantă a doctrinei catolice, conştient că doar astfel poate înţelege complicata ţesătură a identităţii canadiene.

Dennis Dufiy consideră că Beautiful Losers continuă o linie a prozei anglo-saxone deschisă de D.H. Lawrence, iar tema principală ar fi analiza procesului de „coru-pere a iubirii şi a înlocuirii ei de către masochism şi mecanism”. Poli indubitabili ai naraţiunii (un exeget observa, cu maliţie, că proza lui Cohen e scrisă pentru a satisface plăcerea cititorilor sofisticaţi din categoria Susan Sontag, neinteresaţi de analiză şi interpretare, ci de curgerea necontenită a cuvintelor), termenii de mai sus pot fi văzuţi ca o soluţie ludică, un fel de „maso-mecanique plaque sur le vivant”, în vederea atingerii, prin violentare şi murdărire intensă, a purităţii absolute.

297

Finalul cărţii, cu o neaşteptată deschidere metafizică, reaminteşte că Leonard Cohen a urmărit cu admirabilă atenţie reperele unui scenariu iniţiatic. Într-o listă descriptivă, el vede Beautiful Losers drept „o poveste de dragoste, un psalm, o Liturghie Neagră, un monument, o satiră, o rugăciune, un ţipăt, o hartă a drumului prin sălbăticie, o glumă, un afront lipsit de gust, o halucinaţie, o plicticoşenie, o exhibare irelevantă de virtuozitate extinctă, un tratat iezuit, un zâmbet batjocoritor, o extravaganţă luterană scatologică...” Acest repertoar sugerează, dincolo de orice dubiu, ambiţia enciclopedică a lui Cohen. Romanul, aşa cum spuneam, nu este al unor personaje (în fond, povestea lor e redusă, ca-n cărţile lui Charles Bukowski, la câteva tehnici de copulare!), ci al unei lumi.

Tonul de epopee mistică în care se încheie cartea, o hagiografie îmbibată de grotesc, reia subtemele unei naraţiuni lăsată în voia mecanismului autogenerator pentru a-i conferi forţă şi expresivitate. Purificat, dublului personaj Narator/F. nu-i i rămâne decât să îndeplinească profeţia iezuiţilor din momentul sanctifi-cării Catherinei: „scânteia miracolelor să se aprindă din nou”. Evadat dintr-o lume moartă, larvară, el îşi vede mântuirea în redescoperirea umanităţii umile, dar vii: „Bieţi oameni, bieti oameni asemenea

nouă, s-au dus, au fugit. Am să-L chem din tumul electric. Şi iar am să-L chem din văzduh. El chipul îşi va arăta. Şi nu mă va părăsi. Am să-l răspândesc numele-n Parlament. Tăcerea I-o voi primi cu durere. Sunt trecut prin focul familiei şi-al iubirii. Fumez c-un iubit, ma culc c-un prieten. Vorbim despre bieţii înfrânţi, cei fugiţi. Singur c-un radio, ţin mâinile sus. Bine-aţi venit, voi ce azi mă citiţi. Bine-aţi venit, voi ce inima-mi stingeţi. Bine-ai venit, prieten, iubit, ce lipsa mi-o simţi cum te-ndreţi spre sfârşit".

Neaşteptata devoţiune mistică dovedeşte că miracolul, un prim miracol, s-a produs: dacă nu trupul, măcar sufletul ameninţat al protagoniştilor va fi salvat. Prizonieri într-un perpetuum mobile din cuvinte, ei îşi irosesc energia exhibându-şi cu patimă cele mai sordide dorinţe şi cele mai de nemărturisit pasiuni.

298

Dar o fac într-un soi de frenezie inocentă – ei înşişi produse ale unei lumi amorale –, convinşi că de undeva, din sferele purităţii, va pogorî un înger dispus să-i salveze. Fiinţe bolnave într-o carte bolnavă (editorul Jack McClelland comenta lucrarea în următorii termeni: „E sălbatică şi incredibilă, şi scrisă minunat, şi, în acelaşi timp, îngrozitoare, şocantă, revoltătoare, dezgustătoare, şi poate chiar o carte mare"), Naratorul, F., Edith şi Fecioara Irocheză menţin într-un echilibru fragil tensiunea dintre căutarea „senzaţiilor tari" şi uitarea cea mai profundă.

„Pedanteria exhibiţionistă" a naraţiunii, despre care vorbea un critic, combinată cu lipsa de consistenţă a personajelor induc ideea unui experiment de dragul experimentului. Deşi Cohen „se joacă" adesea cu stilurile, cu vocile narative, cu aluziile culturale, construind o reţea intertextuală adeseori impenetrabilă, un abur, un patetism de bună calitate, în cele din urmă el atinge pragurile de sus ale gravităţii. „Estetica urâtului " îmbrăţişată în aceste pagini nu poate ascunde intenţiile profunde ale autorului: căutarea fericirii prin suferinţă. Datele propriu-zise ale povestirii sunt clare, şi ele n-aveau cum să conducă la alt deznodământ.

Coborârea în infern, acceptarea înfometată a torturii morale şi

fizice, intensitatea urletului de durere şi extaz amintesc de experienţa tragică a lui Gustav von Aschenbach, răstignit şi el între două morţi. Dar dacă novella thomasmanniană se revendica scenariului nietzschean al tragediei născute din muzică, muzicianul Cohen face apel la exhibiţionismele sexuale şi la reper-toriul deocheat al suprarealiştilor. Din ciocnirea fiorilor tragediei cu spiritul anarhic-zeflemitor al avangardei s-a ivit una dintre cele mai ciudate cărţi ale deceniului şapte. Ea supravieţuieşte, parţial, şi datorită enigmei pe care Cohen a ştiut s-o păstreze intactă. O enigmă ce pare să-i scape lui însuşi – cum altfel să explici micul poem din volumul Părăsites of Heaven, apărut tot în 1966: „Deci eşti genul de vegetarian / care mănâncă doar trandafiri. / Asta ai vrut să spui / cu Frumoşii tăi învinşi?”

299

Fără îndoială, semnificaţia cărţii nu poate fi redusă la un mărunt (chiar dacă spectaculos) paradox al violenţei conţinute de ingenuitate. Romanul abundă în chestiuni grave (de la tragedia Holocaustului la construirea, printr-un soi de „inginerie socială” comic-grotescă a „Evreului Nou”, şi de la răfuiala cu strigoii istoriei la funcţia religiei într-o lume care şi-a pierdut credinţa), şi chestiuni mai puţin grave, dar de maximă importanţă pentru destinul literaturii în plină epocă postmodernistă. Fie că e vorba de refuzul separării genurilor (vocea poetului, vocea prozatorului, vocea jurnalistului se împletesc într-o textură plină de sugestii), de identitatea dintre rostire şi sens (adică reducerea cuvintelor la gradul zero al semnificaţiei), de egala forţă a prezenţei şi a absenţei, a plinului şi a golului, a „originii şi a vocii”, cum ar spune Jacques Derrida, toate acestea trimit la un nou tip de sensibilitate literară.

Romanul poate fi, desigur, un exemplu al felului în care, pe la mijlocul anilor bo, s-a născut „teoria lecturii” – prin proclamarea „morţii autorului1 se iveşte un personaj decisiv, „cititorul”, dotat cu un nou tip de imaginaţie şi ideologie. Această din urmă sugestie a lui Birk Sproxton arată cât de departe se poate merge când critica „academică” coboară din amvonul aseptic al delirurilor cu pretenţii

de raţionalitate în piaţa mu. lticoloră a literaturii vii. Mai seducătoare sunt, în schimb, sugestiile care vorbesc despre ambiguitatea structurală a cărţii lui Cohen, despre discursul esenţialmente ipotetic, pus în evidenţă de vocabula „IF” („dacă”), cuvânt forjat prin alăturarea iniţialelor protagoniştilor naratori „I” („eu”) şi F, o poetică a „indeterminării” există, cu siguranţă, în Beautiful Losers, potenţată de plasarea acţiunii pe două niveluri temporale distincte. Dar şi între două lumi: a postmodernităţii flower-power, hippie, beat etc. şi a mesajului iezuit trimis cu putere înspre această lume. În noua realitate instituită de aliajul de om şi tehnologie (eroticul „Dans al telefonului” nu e decât forma graţioasă a mult mai violentului „Vibrator Danez”) ea poate fi citită nu doar ca o nouă

300

formă de estetică, ci şi o nouă variantă a eticii. Valorile reprezentate de personaje sunt primejdioase, în primul rând, pentru protagonişti, victime sigure ale „principiului plăcerii” în proximitatea căruia se află întotdeauna instinctul şi premoniţia morţii.

Mult-discutatul episod al „apartamentului argen-tinian” conţine una dintre metaforele cruciale ale romanului: după ce iniţierea sexuală a lui Edith atinge paroxismul, scena e ocupată de chelnerul-dictator, „fost stăpân peste câţiva acri de pământ european”. Este, desigur, Hitler, transmutat – alături de atâţia alţi nazişti – în Argentina, dornic să perpetueze ororile sado-masochiste de acasă:

„La uşă se auzi o bătaie profesionistă.

— El trebuie să fie, am zis.

— Ne îmbrăcăm?

— N-are rost.

Nici măcar nu a trebuit să deschidem uşa. Chelnerul avea o dublură a cheii. Purta un impermeabil vechi şi mustaţă, dar pe dedesubt era complet gol. Ne-am întors spre el.

— Vă place Argentina? am întrebat eu, ca să fac conversaţie.

— Îmi lipsesc jurnalele de actualităţi, zise el.

— Şi paradele? am îndrăznit eu.

— Şi paradele. Dar în rest găsesc absolut totul! Ah! Bărbatul observă organele noastre înroşite şi începu să le mângâie cu mult interes.

— Minunat! Minunat! Văd că sunteţi bine pregătiţi. Ceea ce a urmat e poveste veche. Nu intenţionez să îţi mai sporesc durerea cu descrierea exceselor la care ne-am dedat împreună cu el. Ca să nu-ţi faci griji din cauza noastră, nu trebuie decât să-ţi spun că într-adevăr fusesem bine pregătiţi şi abia dacă am catadicsit să ne împotrivim ordinelor lui excitante şi sordide, inclusiv atunci când ne-a făcut să-i sărutăm biciul. […] Din buzunarul impermeabilului scoase o bucată de săpun.

— Trei într-o cadă, zise el vesel cu accentul lui puternic.

Aşa că ne-am bălăcit cu el. Ne-a săpunit din cap până-n picioare, lăudând în acest timp calităţile

301

deosebite ale săpunului, care, după cum cred că bănuieşti deja, era făcut din carne umană topită.

Bucata aceea de săpun este acum în mâinile tale. Am fost botezaţi cu el, soţia ta şi cu mine. Mă întreb ce vei face cu el”.

Victima şi călăul sunt uniţi în drumul lor spre moarte de atracţia pentru macabru. Botezul satanic reprezintă punctul extrem atins de Cohen în încercarea de a exorciza demonii unei istorii care pentru el şi cei asemenea lui a însemnat întâlnirea cu Lucifer întrupat într-un personaj altminteri comic, reductibil la mustaţa şi impermeabilul ce ascundeau, totuşi, „flatulenţa sulfuroasă” a iadului. Dar Cohen nu face din această scenă un pretext al evocării Holocaustului, pentru că nu doar evreii au fost exterminaţi atunci. Edith, o minoritară şi ea, este în egală măsură ţinta „chelnerului” sado-masochist, aşa cum, pentru ceilalţi indieni, numele măruntului trib din care ea făcea parte însemna „cadavru”.

Aşadar, scenele de extremă violenţă au menirea să atragă atenţia asupra semnificaţiilor de adâncime ale textului. Ele se adună, încetul cu încetul, într-un discurs despre primejdiile lumii, despre răutatea absolută care pândeşte la fiecare răspântie.

Amestecul de exaltare şi eşec, de căutare febrilă şi risipă iresponsabilă sunt, în primul rând, ale timpului, ale istoriei. Fie că vorbim de epoca Sfintei Irocheze, fie de contemporaneitate, eroii se salvează doar negând raţionalitatea unei existenţe mediocre. Pentru a atinge acel stagiu, personajele se topesc unele în altele, optând pentru o sexualitate debordantă, în încercarea de a-şi schimba identitatea corporală: ele urmează programele de bodybuilding ale lui Charles Axis, fascinate de posibilitatea de a deveni asemenea eroilor de bandă desenată Plastic Man sau Captain Marvel.

Înfrânţi, aşa cum suntem informaţi încă înainte de a deschide cartea, eroii lui Leonard Cohen au un doar scuza, ci şi vina că au încercat să-şi depăşească propriile limite. Oameni unidimensionali, oameni rigizi, alcătuiţi din lăcomie şi dorinţă, ei îşi construiesc identitatea în funcţie de ceea ce pot obţine din contactul

302

cu supra-lumea. Să nu uităm că impulsul iniţial al naratorului, garanţia atingerii lumii ideale este să… seducă o sfântă (cuvintele lui Cohen sunt incomparabil mai neaoşe!) şi că trei dintre eroi sunt morţi de la bun început. Cu toate acestea, romanul nu ilustrează nici genul amoros, nici pe cel funerar. Aspiraţiile sale, ca şi ale personajelor sunt, mai presus de orice, de origine filosofică.

O carte, aşadar, despre un fel special de iniţiere în viaţă: cunoaşterea prin suferinţă şi pierdere. Nici F., „maestrul”, „modelul”, elementul activ al povestirii, nici ceilalţi eroi nu dau răspunsuri, ci pun întrebări. Inteligenţa minţii şi inteligenţa corpurilor se relevă prin felul în care se raportează la ele. „Instrumente” non-mecanice care imită însăşi ideea de mecanicitate, ele se vor o metaforă a posibilului niciodată atins de oameni: a cunoaşterii directe, profunde, fără inter-mediari, prin subsumarea sexualităţii unui instinct superior, amestec de dorinţă iraţională şi de raţiune pervertită.